A1S8
11

༄ རྗེའིགསུངའབུམ།

མོ

༄༅། །རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ་ པ་ཚ་ཞུགས་སོ།།

1 ༄༅། །[illegible]བཞུགས་སོ།།

ཀ དཀར་ཆག

༄༅། །སྭསྟི། མཁྱེན་སྙིང་རྗེ་ནུས་པའི་སྒོ་ལམ་ལས་འོངས་པའི། །ཕྱུག་བཙོད་གཙུག་མཆོག་ཏྲི་བསྟུད་ཡོངས་རྫོགས་ཀ་པ། །ཡོད་རིགས་མཆོག་ཀུ་ཤྲཱི་ཕུག་བརྒྱུད་ཀྱིས་འདྲེན་མཛད་ཀྱིང་
ཁྲིམས། །ཀུན་ཁྱབ་འཇམ་མགོན་ཡབ་སྲས་ཞིང་འདིའི་དཔལ། །གདུང་རིན་བཞེངས་ཤྲཱི་པདྨ་སྐྱེའི་གསེར་བརྒྱན་རྒྱུན། །དབྱིག་རྣམ་སྣ་གསེར་རྡོ་བར་ཡུན་བཞི་ཡན་སྐྱེད། །དཔག་ལྡན་སྐུ་ཕྱར་དར་ཚན་མཆེད་པོ་ཡིས།
འཛིན་མཛད་པར་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་སྒྲོལ་བ་བ་ལས། །སྔོན་རབས་མཁས་སྐྱེ་མཆས་ཐོས་ཆེན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །མ་སྦྱིགས་ཞུས་ལྷ་མ་རྒྱུད་དགོར་བཀའ་བཀྲགས། །རྟོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་མཐོང་མཆོག
མ་བུའི་ཆོས་ཚན་གྲངས་རིམ་འདི་བཀོད། ། ཨ ངེས་བྱུང་འཛུགས་པའི་རྣམ་བཤད་ཚོགས་བ་རིམ་གས་ལ་ལ་ ༢༦༧ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་ལ་ ༡༡ མདོ་རྣམ
ལེའུ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ར་རྗེ་བཤད་ཞིང་མཛད་པ་ལ། ༢༢ སྒྲོ་བཀག་ཞེས་པ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྗེ་ཞིན་བྲིས་ལ། ༢༢ དཀར་ཆག་ལ། ༡ བཅས་བསྡོམས་ཤོག་གྲངས ༥༠༥ བཞུགས།

2

537

༄། །རྒྱལ་བ་ཆོས་མཆོག་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་བཞུགས་སོ། །

ཨ། འགྲེལ། ཀ

七

༄༅། །བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཁས་ཉིད་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན།
དེ་ལ་བརྒལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་བཀོད། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སོགས་བཞི་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རང་སྡེ་དང་གཞན་སྡེས་སྨྲས་པ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དང་། དུ་བྲལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པའི་གཅིག་དགག །མ་ཁྱབ
པའི་གཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག །གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག །རང་སྡེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འབྲས་སོགས་བཞི་ལ། རྣམ་འགྱུར་དང་རྟེན་ན། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་པུ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མ་ལ་ཕན་པ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་དུ་ཅེ

539

༥ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ན། འབྲས་བུ་ཅི་མཚོན་ཅན། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ཐོགས་མེད་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། རྒྱུ་ཅི་མཚོན་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་ཕྱི་དུས་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ངེས་ན། རྒྱུ་ཅི་མ་གཅིག་བདེན་པ་བཀག་པས། གཙོ་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཡང་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཕྱི་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་པོ་ཞིག། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་རྟག་པ་གཅིག་པ་དེ་ན་ལ་ནུས་ཉམས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱི་རིམ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔོ་མ་སོགས་ཀྱང་བཏེན་ཤེ་ལ།། སྒོམ་བྱུང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་འདོད། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མ་དང་སྦྲེལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ལ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཡང་ཤེས་འཆོལ་བ་དང་ལྡན་པ

ཧཱུྃ། འདུས་མ་བྱས་པ་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཡིག་མ་རང་གྲོལ་བཞོ།། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོ་གསལ་ལ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་རི་མ་ཅན་དུ་མ་དང་ཡུ་ཕ་ཡུ་ལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། ངོ་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར

540 པའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་དེའི་ཕྱིར། སྒོམ་བྱུང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་སྔ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་

མའི་ཡུལ་དེ་སྔ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཁྱེན་ན། ཡུལ་ཤེས་དུས་མཉམ་པ་ཉམས་སོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔོ་སོགས་བཞི་ལ། འདུས་མ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་རང་ཐལ། སྔོན་ཀྱི་

རང་བཞིན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ན་སྒོམ་བྱུང་ཤེས་པ་བཞིན། ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐུ་མསའ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་བར་

ཐལ། འདུས་མ་བྱས་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དཔེར་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་སེམས་མ་སོ་སོ་བྱུང་བཞིན། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྐད་ཅིག་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་དང་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད

དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་ལ་ཕྱོགས་ལྟོས་པས་ཀྱིས་མི་ཐོག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡི་རྣམ་ཀུན་མི་ཕྱུགས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། སྐད་ཅིག

༄། །སྐད་ཅིག་སོགས་པ་ནི་ལ། གཞན་ལ་མ་བུ་བའི་སྐྱེ་བ་ནི། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་པུ་བདེན་པོ་ཞེན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་ཐལ། རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་
དུ་ཐལ་ཏུ་ཐལ། མི་རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་དུ་མ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་བཞིན་དུ་མི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དུ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་བ་དུ་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པའི་ནམ་
མཁར་གཅིག་བདེན་དགག་པ་བཞི། ཐ་དད་སོགས་གཉིས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མ་བདེན་པར་ཐལ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཅན་གྱི་ང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སྦྲེལ་ཅིག་
ཅར་དུ་འབྲེལ་ལྡན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གཅིག་བདེན་དགག ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཟླས་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བཞི། །
དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་སོགས་གཉིས་ལ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། སྒྲིབས་མ་སྒྲིབས་སོགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་སོགས་པ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བ་འདུ། མཚོན་གྱིས་བསྐྱུར་
541 མ་བསྐྱུར་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་སོགས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། འདྲ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལ། ཕྱོགས་བཅུ་ནི་དབུས་ན་གནས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ཆོས་ཅན། ཤར་དུ་བལྟ་བའི་ཕྱོགས་ཆ་བཞི

ཕྱིའི་རྡུལ་ཕྲ་བོ་ལ་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཤར་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་དེ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་དབུས་ཀྱི་རྡུལ་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ལ་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། བལྟ་བའི་ངོས་སོ་སོ་ར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྡུལ་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ལ། རྟགས་ཁས་ཁོང་པ་དང་། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ། དེའི་ཕྱི
ཞེས་བཀོད་པ་བཞིས་སྟོན་ཏོ།། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོང་སྣང་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཞན་སྟོང་སྣང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚོན་ནོ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་སྟོང་གཟུགས་ཅན་བཅུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྟོང་བས་ཡན་ལག་གི་རྫས་རྡུལ་ཀྱིས་བཙམས་ཤིང་། གཟུགས་དེ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་།
རིགས་འདོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། ཉེ་ཚེ་བ་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཕུ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་རགས་པ་ཡན་ལག་གི་རྫས་ལ་འདུ་བ་སྦྲེལ་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ
གཅིག་པ་རྟེན་དགག་པ་ལ་རང་སྡེ་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དགག ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་དགག རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ། རྣམ་མེད་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ་དོན་རིག་དང་

༄༅། །དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་བར་བསྒྲུབ། དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མི་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རིག་འཐད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་རིག་མི་འཐད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོགས་པ་ཞི་ལ། རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བེམ་པོ་རང་བཞིན་ལས་ལོག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་འཛིན་རྣམ་མེད་ཤེས་པ
དེའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཅིག་སོགས་པ་ཞི་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་རིག་དེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རིག་པ་གསུམ་པོ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྫས་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྫས
ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ། དེ་ཕྱིར་སོགས་གཉིས་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྣམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རིག་མི་འཐད་པ་ནི། དོན་སོགས་དགུ
ལ། དོན་རིག་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་མེད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འཐད་པ་བཞིན་དོན་རིག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་འབྲེལ
མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱི་གཉིས་ལུགས་མི་མཐུན་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་བཏགས་ནས་སྒྲུབ་པ་འཐད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་བརྟགས་ནས་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་སོགས་པ་ཞི་ལ།

543

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་ཞེས་རྣམ་ཐར་དང་ཀུན་དོན་བརྟགས་ནས་སྤྱོད་པ་འཕྲད་པར་ཐལ། དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་བསམས་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དོན་ནས་སེམས་པ་བཞིན་ལ། ཕྱི་སྣང་སྣང་བའི་ལུགས་ལ་འཕྲོ་ཡོ་ལ་དོན་བརྟགས་ནས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ནས་རྟོག་ལ་འདི་ལྟར་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དོན་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པའི་ལུགས་དགག་པ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་སོགས་བཞི་ལ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྔོན་དཀར་དམར་སོགས
རྣམ་པ་དུ་མ་ཤར་བའི་ཚེ་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཤེས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་མིན
པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་སོགས་བཞི་ལ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་འཆད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དུ་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྫས་གཅིག་ཡིན། རྣམ་པ
དེ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀར་སོགས་བཞི་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྔོན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་
མ་སྣང་བའི་ཚེ་ཀ་ར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སྣང་ཡང་འཇུག་པ་མགྱོགས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་དེ་རྣམས་དུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མགལ་མེའི་རི་མོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས

༄༅། །ཁ་ལ་དོན་ཁག །དཔེ་གཏག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་སྔགས་མ་ངེས། ཡི་དམ་རྟགས་རབ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་ངེས། ཕྱིར་ཞུ་ཀྱི་གསུམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་གསོལ་བ་ཞི་ལ། ས་ར་བ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བའི
ཚོ། འབྲས་བུ་དེ་དང་མཚོ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པར་འཕྲུལ་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐོས་པ་ཚེ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མདོ་ན་གསུམ་ཀྱིས་བསལ། གཉིས་པ་ནི། ཡི་དམ་གསལ་གཉིས་ལ། ཡི་དམ་རབ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཡུལ་ཅན
ཅར་དུ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡུལ་འཛིན་པ་ཚེ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་སོགས་དྲུག་ལ། བློ་རྒྱུན་ཚོས་ཅན་ཡུལ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་ངེས་པར་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། །ཡུལ་འཛིན་པ་ཚེ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར
དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། །སྤྲ་རབ་ཁྱེར་དང་འདོད་པའི་རྣམ་བརྩམས་བཞིན། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་སོགས་བཞི་ལ། མཁའ་ལ་མོ་ལ་འཕོང་ལ་རབ་འཕྲུལ་པའི་སྒྲ་དེ
ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་རྟོག་མེད་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཕྱི་མ་ཚོམས་སྦྱོར་བའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་སོགས་བརྒྱད་ལ། མཁྲེགས་པོ་ཞེན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་སྤྱི་མཚམས་སྦྱོར
བའི་བློ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་སྤྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཡུལ་འདས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྤྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བློ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ

ཞུམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་ཡས་མི་ལ་བགོད་ལོང་ཡོད་འགྲུབ་པའི་སྒྲ་འདི་ཆོས་ཅན། སྣ་ཁྲི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསྐལ་པ་བཞི་ལ་བར་སྣང་ངམ་སྨིན་པས་ཚུལ་ཡུལ་བཞིས་ལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་བྲང་ངས་མ་ངེས་
བརྟག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་བཞི་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རོ་མཚོ་རྒྱུ་བ་མཐོང་བ་བཞིན། སྟོན་པ་ཁྲི་རྣམ་པ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཚེ། རྣམ་ཤེས་ཀུན་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བས་ཐོ་བ་ལ་སྐྱོན
དེ་སྐབས་མེད་དོ། ཞེས། གཉིས་པ་ལ། ཁྲི་ཐམས་ཅད་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ། ཚལ་དང་གཅིག་གི་སྐྱེད་པ་ར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་པ་བཞི་ལ། དཀར་པོའི་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ལ་དམིགས་པ་ར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དུས་འདིར་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ།
དཀར་པོ་ནི་ལ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་གཅིག་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་པར་འབྱུང་ངོ་།། གཉིས་པ་ནི། ཧུ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱད་ལ། ཚལ་དང་གཅིག་ཏུ་བདེ་ན་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་ར་བཟོ་གསུམ་འདུ་མ་དགོས་པའི
ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཐམས་ཅད། ད་ར་ཐལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ལྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟེན་ཅིག་ཤིང་། དེ་ཡིན་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མི་འཐད་པའི་ཡིད་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ལ་ལ་རྟོགས
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་བའི་ཡུལ་ཀུན་བཀག་པ་ལ། ཕྱི་དོན། སོ་སོར་བཀག་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལུགས་བཞིན་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ལ་བར་མ་བ་གཅིག་ཐོན་འཛིན་པའི་ཐུགས་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཀློ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི

ཕ ཕྱིན་ཊཱི

ཨཱ། །ཕྱི་མ་གཉིས་པ་ལ། ཐོབ་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་གཉིས་ལ། ཐེ་ཚོམ་དང་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུས་ཐུབ་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་ཅིག་ཡོད་ན་འཛིན་པའི་སྙིང་མི་སྲིད་པ་བསྟན། ཡང་ན་ཀ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་དང་། ལས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་དགའ་བ་རྣམས་བཟློག་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནོར་སོགས་སྦྱིན་པ་ལ། རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱེད་དེ་ཡུལ་ལས་འདས་མི་སྲིད་པ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་ནོར་མེད་རྣམས་ཅན་དོན་དུ་རེས་གྲིས་དུ་ཕམ་དུ་མར་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
ལས་སོགས་པ་ནི་ལ། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡལ་བ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་ལྡན་པ་ཉེར་སོགས། ཕྱུག་པར་དམིགས་སོགས་དང་བཅས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཞིག་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྤྱངས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་སུ་རྣམས་ལ། གྲགས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདི་དེ་
འཕྲད་པར་བསྟན། བརྟགས་ལས་སྐྱོན་ཀྱང་རྩ་ཆོས་ལྔ་བོ་རྣམས་ཉམས་སྐྱེ་དགོས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ། ཉིད་ཀྱང་མི་སྙད་པའི་ཡུལ་སྤྲོ་ལ་སྣང་བ་པར་བཏོད་པ་ཡི་ཕྱིར། མཆོག་ཆེན། དེ་ཅི་མ་ཐུབ་ཀྱང་རྟེན་བའི་ལེགས་ཚོགས་ཅན། ཡུལ་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྨྲ་བ་ཞིན་འཛིན་པ
མེད་པར་བསྟན། དེ་ཅི་མ་ཐུབ་བཏོད་ལུགས་པ་ཀྲུན་ཉམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞེད། ཐུན་ལ་ཡུལ་ཆིག་ཡོད་ཅིང་སྣང་བ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། སྒྲིབ་ཉོན་བཞི་ལ། ཤེས་རྒྱུད་བཅད་པ་ཡིན་མཐའ་སྦྱོར་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་ཞེན། ལུང་སྦྱོར་སོགས
ཀྱང་རིགས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དྲང་པའི་ཡུལ་དགོས་པ་ཡིན། ཇི་སྲིད་པ་ཞེས་པ། ཉེས་པ་གསུམ་ཐེབས་པའི་སྙོམས་ཅན། ལུས་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ནི་ཉམས་བཅས་པ་སྟོན། ཡི་གེ་ཐེ་ཀྱི་སྔར་སྤྲོ་ཁྱེད་དུ་སྐྱ་དང་བའི་ཕྱིར། ཉམས་སོགས

བརྒྱད་པ། རྣམ་པར་སྣ་ཚོགས་མི་སྣང་བའི་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན། ཡོད་ན་ཡང་དང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཞེན་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་རྣམ་པ་བརྟགས་པ་བཞིན། རྣམ་རིག་པ་བརྟགས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། འདི་ན་རྗེན་བརྟག་པ། དེ་དག་བཤད་ཟིན། དང་པོ་ནི། ཅི་རྟོགས་པ་བཞི་ལ། ཇི་སྲིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པས་གྲུབ་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྣང་བ་འདོན
མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་བཞིན་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། ལྟ་བ་དེ་མདོ་སྡེ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མངོན་ཞེན་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་རྟོག་པས་དེ་བཅད་དགོས་པས་དེ་བཟང་པོ་ཡིན་ཡང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་ནམ།
བརྟེན་པས་ན་བརྟགས་པ་གཅིག་པུ་ཉམས་ཁག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྔོ་སེར་དང་ཚོལ་པ། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས
དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ། དོན་ཐ་སྙད་ལ་འདྲ་བ་སྐྱོན་མཚུངས་པ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། གཞལ་སོགས་བཞི་ལ། རྣམ་ཤེས་རྡུལ་ཕྲན། རྣམ་པ་རྡུལ་ཕྲན་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་རྣམས
གཅིག་ཏུ་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ན། དེ་གཉིས་རྫས་སོ་སོར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་རྣམ་པ་དུ་མ་རྣམས་དུ་མ་ར་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་འདོད་ན། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སོགས་བཞི་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་པར་

549

༄༅། །མཐོང་བའི་ཚེ་ཐིག་པ་ཡོད་པ་དང་། །གཅིག་ནི་རང་བའི་ཚེ་ཐིག་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །རྣམ་པ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞི་ལ་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པར་ཐལ། སྒྲོན་དེ་ལ་སྔོ་ཅུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་སོགས་བཞི་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་ཕྱུང་མ་ཚིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྟེན་ཅན་མེད་དུ་ཅིག་ཅར་ཚོགས་པ་ལས་འགོད་པའི་སྐྱོན་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་འགྱུར་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
བ་ནི་མཚོན་ཞེ་ན། གཅེར་བུ་པ་ཕྱོགས་བྱེད་དགའ་བ་བའི་མཐར་སྒྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་ཁྲ་བོ་ཕུལ་བ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་པ་ནི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པས་ཁྲ་བོ་ཡིན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་སྔར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་པ་དང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ
རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། སྔོན་པོ་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དང་། སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་དང་བ་དེ་སྨྲ་སྣང་བ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་རྫུན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་
པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །ཅི་སོ་བཞི་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དེ། །ཤེས་པ་ལ་མེད་། རྣམ་པ་འདི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ཤེས་པ་མི
འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་འདི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནི་ལ། རྣམ་པ་ཚོགས་ཅན་གསལ་བར་ཚོམ་པའི་སྒྲོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཐལ། རྣམ་པ་འདི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། དེ

སོགས་པ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱག་བརྡ་ལ་ཡང་དེ་བ་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྔོན་པོ་མེད་བས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་སྒྲུབ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་པའི། རྣམ་བརྫུན་པ་བ་ལ༔
རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་སུ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་རྫས་མིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན།། བཏགས་སྐྱོང་མི་འཐད་པའི། མེད་སོགས་པ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟགས་ནས་སྐྱོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རྣམ་པ་ལ་སྐྱོང་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྫུ་རྒྱུ་བཞིན། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་རིགས་ཡོད་མེད་ན་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རྟོག་ལ་ཉེ་བར་སྣང་། ཤེས་རྟོག་ལ་དེ་དང་པར་གནས
པའི༔ ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རྟོག་ལ་ཉེ་བར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་ཤེས་རྟོག་ལ་དེ་དང་སྣང་བའི་ཚེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རྟོག་ལ་ཉེ་བར་སྣང་བ་གང་ཞིག། རྟོགས་ཚ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རྟོག་ལ་དེ་དང་པར་སྣང་བ་མ་ཁྱབ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མདོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་ལ
ལོ།། རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་མ་དང་ཐུབ་པ་བཞི། གང་སོགས་པ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཀྱེད་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་སྔ་ཚོགས་སྐྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེས
550 ན་འབྲུང་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྲུ་སོགས་པ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་སྣམ་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་དུ་ཐལ། འབྲུ་ལ་བའི

༄། །རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཛིན་རྣམ་པ་འབབ་ཞིག་པ་རྣམ་གྲོལ་བ་ཉིད། དེ་སོགས་བཞི་ལ། གཟུང་རྣམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་མེད་པར་འཛིན་རྣམ་འབབ་ཞིག་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་གྱིས་དབེན་པའི་ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་རྣམ་གྱིས་དབེན་པའི་ཤེལ་སྒོང་ལྟ་བུའི་འཛིན་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། དམིགས་རྟེན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དུ་ཐལ་བ་ནི། འདི་སོགས་བཞི་ལ། ཁོ་ན་རེ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་
ཞེན། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་དུ་ཐལ། གཞུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེ་འཕྲུལ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་འདོད་ཐལ་སྐྱབས་པ་ཉིད། དེ་སོགས་བཞི་ལ། ངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་རྣམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གཅིག་སོགས་བཞི་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཞར་མ་གྲུབ་ནས་བདེན་པར་མེད་དགོས་པར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་མ་གྲོལ་བ་པའི་རྟེན་རྫས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱབ། གཅིག་དང་དུ་མ་བཀྲེས་ལ་རྟོགས་ཚོགས་དབུ་ལས་ཁས་ལ་བསྟེན་པའི་རྟེན་
ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྟོང་ཏུ་རྫོགས་ཟེར་ན། ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། དེས་པ་དང་། གཞན་སྟོང་བཅུ་ངེ་བའི་ངོས་བཟུང་། འཕྲུལ་སྤྱ་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ། དང་པོ་ནི། ངོས་སོགས་བཞི་ལ། དེས་པོ་འདི་ཡི་ཆོས་ཅན། རྫུན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ
ཀ་ག་ཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཀྱེ་མ་གཉིས་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ཡིད་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེ་ཆོ་དགས་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཚེ་མཇུག་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་སྨྲ་བ།

551

མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚོན་པ་བཞི་ལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དག། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་སྣང་བ་ཙམ་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ཕྱུགས་སོགས་ལ་བརྒྱ་ལ། སྦུ་མང་སོགས་ལ་བརྒྱ་བ་ནི་ན་ཡང་མི་རུང་། ཞེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པས་སྨྲས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དེ་ན་པ་མཚོང་རིགས་མང་ཆུང་སྣང་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དེ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདེན་པ་བཀག
ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ། མདོ་ནས་སུམ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་འགལ་ལ་སྤང་བ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྟག། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་དང་དག་ཞེན་ལས་ཁྲིད་འཕགས་སྦྱོར། ལུགས་འདི
རྟོགས་ན་སྐྱེ་རྗེ་དང་དཔག་སྨྲ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ན་མོ། ། དང་པོ་ནི། དངོས་སོགས་བཞི་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། མདོ་ན་སུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་པ་བཀག་པས་མདོ་ན་སུམ་དང་འགལ་བ་བཞི་སྤྲོ་ན་མེད་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དོན་པོ་བཀག་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་བ་བཤད་པའི་མདོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་སོགས་མཐའ་བཞི་པོ་བདེན་པར་བཀག་ནས
སྤྲས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རིགས་པ་བཞི་ལ། ཀུན་ལ་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འགགས་པ་རང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དམ་བཅོས་ལ་རྣམ་གཉིས་ལ་ ། ལྕུགས།

ཨ

༄༅། །བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་པ་ཡི་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་དེ་དོན་གང་ཞིག །ཁྱོད་བློ་མས་པ་ལས་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཁ་བར་སྤྲོས་ཀུན་ལས་
གྲོལ་བར་ཐལ། དགག་བྱ་བདེན་སྐྱེ་མེད་པ་བཞིན་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་མེད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དགག་བྱ་བདེན་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདེན་སྐྱེ་མེད་དེ་མཉམ་བཞག་ཞིག་གི་ཞེན་ས་སོ་
དེ་བཀག་པའི་ཚིག་གི་སྤྲོས་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་གཞི་མེད་པ་ལ་དགག་བྱ་སྤྲོར་རུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ལ་དགག་བྱ་སྤྲོར་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དགག་བྱ་རྟོག་པས་བཏགས་ཀ་ཀ་པའི་
བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་སྤོང་ལ། སྣང་བོས་སྐྱེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ཐལ་བས་སྐྱེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ། སྣང་བ་དག་མེད་པར་ཐལ་བ། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བ་སོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། འོ་ན་སོགས་པ་ཞི་ལ། མི་མཁས་པ་གནག་རྫི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལ། དངོས་
པོ་བདེན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་གནག་རྫི་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་འཁྲུལ་པས་རྒྱུད་བསྒོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་རེས།

སྣག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་སོགས་བཞི་ལ། རླན་པོས་མི་རྟོགས་གྲུང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཟབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱོར་ལ་གནས་པའི་རྗེས་རྒྱུན་སེམས་དཔའ་འཕགས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཐབས་ནས་པའི་སེམས་དཔའ་འཕོངས་
ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞུང་རིགས་པ་ནི་ལ། དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་སྨྲ་བ་ནས
མཁས་པ་ནས་ཀྱིས་པའི་བར་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོར་སྨྲ་ང་རྩོམ་འདི་ཆོས་ཅན་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ནན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་ལན་གྱི་ཁྱབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟགས་པ་བོན
ལ་བརྟགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དེ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བཞག་ཀྱང་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མཁས་པ་ནས་ཀྱིས་པ་ལ་ཀ་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་སྣང་ཙམ་འདི་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར། ལས་བསྒྲུབ་ནས་མི་འཁྲུད་པར་ཐལ་བ
ལ། སྒྲ་བ་སྒྲུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། གཏན་ཚིགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ཆོས་གསུམ་ཉིད་ལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ཅོད། དེ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་ཆ་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ། གཞིར་པ་ཐལ་འཛུར་བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། སྐྱེ་མ
ཐུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཤེས་འདྲ་སྔ་མ་རྟོགས་རྟེན་སོང་བ། རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་བསམས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི་དེ་སོགས་དགུ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་མ་རྟག་པར་ཐལ། དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ

555

༄༅། །འདི་ནི་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་མིན་པར་ཐལ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བོ་ཉུག་བཞིན་དང་ཐལ། ཁྱབ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་གསལ་བཞིན་ལ། ལྷ་མའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་ཚད་ཀྱི་སྒྲུབ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཀྱང་ཡང་དང་། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་རྒྱུ་ཡུ་འབྱུང་བ་བཞིན། བཞི་པ་ནི། ཆོས་སྒོ་གསལ་བཞིན་ལ། རྒྱུ་མེད་ལས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལ་བསྟུན་པའི་ཉེན་མོངས་སྤྲིན་མི་དགོས་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེན་བཀོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་བོགས་པ་ཞི་ལ། གཞུང་དེ་ན་བདེན་པ་བཀག་པ་བས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཉེན་མོངས་སྤྲོལ་ཤེས་ནས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལ། ཤེས་གཏི་མེད་སོགས་བར་དུ་ཕྱུགས་ཙམ་ཡོ་ཤེས་རྒྱུ་མ་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པ་མཁས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དམ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་ཀྱང་འཁྲུལ་ཏེ། རྒྱུ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཕྱོགས་ཉིད་པའི་ཡང་དག་པ་རེ་ལྟ་ལ་གཞན་ནས་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་པ་ཚིག་ཏུ་དབང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བཞིན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཞན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཡིད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག འོག་ལྷར་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་འདོད་ལོག་བཞིན། སྐྱེ་ཉིད་ལྷ་བར་གཞན་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟོགས་ཀྱང་རྟག ཁྱོད་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ལོག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བཀག་དང་བཀག་གི་འཛིན་པ་ལྟ

556 འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བཞིན། དེ་སྐབས་ལ། ངོ་ན་ཆོས་འདི་ཉིད་པར་གྱུར་པ་མཆོད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་གཟུགས་ཅན་ར་འཛིན་པ་བཞིན། སྔོན་ཀྱི་ཀླུ་ཞིང་བསྐུ་ཀྲ་ལ་ཡི་སྐྱེས་ཅན་ཆེ་བ་ཅན། བདུད་རྣམས་སྡང་ནས་ཡོངས་སུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་སྨན་དག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕ་བོང་
ཁྲུང་པོའི་སྐུ་སྐྱ་འཕྲུང་བ་བཞིན། གླུ་རྡོར་བས་ཀྱི་ཆོས་བརྟུང་བའི། རྒྱུ་རོལ་ལ་བརྒྱུད་ལ། རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཚོས་འདི་རྣམ་པ་ཆེ་བ་ཅན། ཤེས་པའི་རྡུལ་ལ་བསམ་གཞན་མིན་པར་བྱས། བཙོད་ནས་མཆོད་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་ཚབ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྲུལ་པ
ཐལ། རྟག་མེད་ཡིན་ན་ཤེས་པ་རྫས་སུ་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆེ་བ་ཅན། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མ་རྫོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་གྱུར། ཕྱིར་ན་གྱི་རང་སེམས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་དུ་ལ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས
ཅེ་ན་ཕྱི་མ་དེ་པོ་དང་གཞན་ལས་རབ་ཀྱི་མཆོག་ལ་སོ། ཆུ་བསྒོ་བས་ལ་སྟེ་གཉིས་ལས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེ་བ་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་ཚང་བ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་དང་། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི
ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། སྣ་རང་ཤད་པའི་རིགས་པ་སྤྲོས་བྲལ་འདུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དབང་མེད་འཁོར་བའི་ཕྱིར་དུ་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕོ་བྲང་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་བདུད་རྩི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན།
ཞེན་འཕྲོག་དང་ཁང་ཕྱུག་གོ་ཀྱི་ཀྱི་ཁྲི་སོ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱི་བོ་ཉན་རང་དབང་མཆོག་མ་ནུས་ཀྱིས་གསུང་ཉམས་སུ་མི་སྤྱོད་བར་ཕྱིན། ཐུགས་རྗེ་དམ་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་རྣམས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་བདག་ཉིད་ལྟོ་ཤུ་རྗེས་སྐྱེད་པའི

༄༅། །བའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་རྟོགས་ན་སྙིང་རྗེ་དང་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་སོགས་བརྒྱད་ལ། ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཡང་དག་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་

གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆེ་བ་ཞེན་གཞོལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲོགས་ཀྱི་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ལ་གནས་པའི་ཕྲད་སེམས་ཅན་ཅན། ཐུབ་པ་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་པའི་ལུགས་ལས་ལུགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐར་ལམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག

ཏུ་ཞུགས་པས་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉམས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལ་དད་པ་ལེགས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པ། དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དང་སོགས་སོ།། ཀོ་བི་ད་བ་ཞུ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་འཛིན་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སོ།། ཟེ་ཨུ་སྦྱི་ཡིས་ལེན་པའི་

དོན་ལ་དེ་ཉིད་སུ་ཆོས་ཉན་པའོ།། མཁས་པའི་སྐད་པོ་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་འཚོས།། ལེགས་པར་བཤད་པ་དབུ་མའི་རྒྱན་འདི་ལ།། སློབ་དཔོན་གསུང་བཞིན་བརྗོད་སྤྱོད་པའི་དེ་བསམ་པས།། འགྲོ་ཀུན་ཕྲག་མཆོག་ལུགས་ལམ་ཞུགས་པར་ཤོག། ཀུན་བཟང་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་བཟང་པོ

སྤུ་ནམས།། ཁ་ཅིག་གཉེན་མཆོག་རྣམས་བཞུགས་པས་བསྐྱེད་བྱེད་ཅིང་།། རྟ་ཆེན་པོ་འབྱེད་པའི་གཡང་ས་རབ་སྤྲུར་ཐགས།། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞི་འཚོ་འདྲ་བར་ཤོག། །ཐམས་ཅད་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་ལས་པའི་གསུང་རྒྱ་མཚོ་བཅོས་རྗེས་བརྗོད་རྡོ་རྗེ

ཤུ་སྐྱ་བ་དགེ་བས་སྒྱུར་ཅིག། འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤེལ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།། མངྒ་ལཾ། །

559

༄༅། །མཚོ་ཞབས་སྐུ་མ་ལ་པ་ཧུཎྜི་ཏཱི་ཀཱ་རྃ་རིགས་སྐྱུང་བཞིན་མ་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་རྗེས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཀ་ལྱཱ་ཎ་མི་ཏྲ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀ་རྒྱ་ནང་ཚད་མ་ཀྱི་རི་མཚན་ཉིད་ར་ཤར་བའི་སྒོམ་ལ་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་
འཕྲུལ་བའི་མཆོད་བརྗོད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཀྲ་ཤིས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་ལུགས་ལས་ཕྱོགས་པར་རྣམ་པར་བཤད་པས་གྲོལ་བས་དོན་གཅིག་ར་ཕྱེས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་པའི་རིགས་ཚོ་ཟད་ཚུལ་བ་
པ་ལམ་དང་བཅས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་མཐར་གཞན་དུ་དོགས་པ་ལོག་པ་པར་བཅད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རང་གི་སྙིང་པ་དང་། དེའི་བསྟན་གཡོན་ཕར་འདོད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡང་ལམ་དང་། དེ
ན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་པོ། །འདྲེན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་གཉིས་ཚུལ་པ་པས་ཀྱི་ཕྱོ་བ་བས་འཁྲུལ་པར་མི་ནུས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྨྲ་བ་མ་དང་བཅད་མ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཞར་ཞེན་
ནས། མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་དཔང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པ་བཞི་བཤད་པའི་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚད་དུ་མ་དོན་གསུམ་གྱི་ལྡོག་ཚུལ་གཞུང་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོག
ཕར་རྟོག་པ་བཟློག་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་དང་། སྒྲུབ་ལུགས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་གྲངས་ལ་ལོག་པ་བཟློག་པ་ནི་ལ་ཞེས། ཡུལ་ལྡོག་བ་མཐུན་ནས་པ་ཞེས་མཚན

༄། །གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཚད་མ་གསུམ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚད་མ་བཞི་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དཔག་པ་རྣམས་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་དྲུག་པོ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཙ་ར་ཀ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྙམ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་གཞན་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐད་གཞི་སྤྱི་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་བཞིར་འཆད་ཀྱང་། དེ་ཡི་ལུགས་ལ་མངོན་རྗེས་གསུམ་འདུས་པའི་ཚད་མ་གཞན་འདོད་པ་མི་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གྲངས་ངེས་བཤད་བདག་རྒྱུད་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་འདང་། ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བའི་གྲངས་ཀྱི་ལུགས་པ་ར་སྤང་། དང་ཚད་མ་དང་གཞན་རྩ་བ་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབས་པ་ར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཟུམ་པར་བཀག་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བྱུར་པའི་དོན་ནི། གཞལ་བྱ་

གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནས། དྲན་མེད་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་ངོར་རོ།། ཞེས་བྱ་བའི་བསྒྲིམས་རྒྱུན་པ་ཡང་ཆད་དོ།། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟེན་དཔག་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསལ་ལྡང་
དང་པོ་རིན་བ་ཡང་ཉིད་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ལ། གཞན་དག་དུས་ཅིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་གི་ཉམས་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་འདི་དག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་རྟག་བཅས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་དེ
ལོག་རྟོག་ས་ཡིན་པ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་མི། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་སྡེ་མཐའ་དག་དང་རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་པར་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་ལ་བཀྲུད་པ། སྐུ་སྐྱེ་དཔའི
འཛིན་པ། ཞེས་སོགས་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་ལུགས་ཉེས་པ་སྤྱི་བསྡུས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་
རིག་མེད་པར་འདོད་པ་དང་བུ་རམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཆར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་མེད་ན་རང་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་ཀྱི་མི་འགྲུབ་པ་བཅད་ནུས་རྟོགས་པའི་ཡོ་གྲུབ་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཁེགས་པ་དང་
562 སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངེས་ཚུ་ཚད་ལ། སྔར་བཀག་པ་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་ལ་བཞི་སྒྲུབ་ཟིན། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་སྣང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ཚད་ཅིང་། ཕྱི་དང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་སྐྱེས་སུ་ཚད་མ་ཅད

ཐ། མདོ་འགྲེལ།

༄། །ཆགས་སོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པ་བརྟགས་པ་འགོག་པ། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་སྨོས་པ་ཡོད་དོ། ཞེས་སྨྲ
དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཅིག་ལ་སོགས་པ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་བས་ལ་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་སྣ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་
སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཚད་མ་གཞན་ལ་འབེབས་པའི་དགོས་པ་ཕྱི་གཞན་ལ་བརྗོད་ནུས་པ་གཞན་ལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་ཤེས་ནས། དེ་ལ་བརྗེས་ན་ཏེ། དོན་རང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཟུམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས།
ཚད་མས་གཞན་ལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བ་འབྲས་དང་བཅས་པའོ། བྲ་བསྒྲུབ་པར་རྫུན་ཅེས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བསལ་ན་འགྲོ་འདི་བས་ལ་བསྒྲུབས། ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་བརྡ
བའི་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་གཞུང་གི་ཚིག་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ཁྱེར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་དང་གཞན་ལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཏུ་མཚུངས་ན། ཚད་མ་དེས་གཞལ
བྱ་རྟོགས་པ་བར་གང་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་ཏེ། དང་པོར་སྨྲ་རོ་དང་། ཤེས་ཡོད་དུ་མཚུངས་པར་ སྐྱོར་ནས་ཤེས་ཏེ་གཅོད་པའི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པ་བཞི་ཞིག་གོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཡུལ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་རྣམ་བཞིན

ནས་དེའི་མ་རྟོགས་ཏུ་ཆེ་དང་ཁྲུས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གསུངས་སོ། །ཚོད་ཀྱི་ལ་འདད་སྐྱེ་གཞིའི་ངོ་བོ་མ་ཞེས་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཆེ་ཆ་མའི་ངོ་བོ་སྦྱར་ཞེས་སོགས་པ་ལ། ངེ་ནི་ཡི་དུ་གཉིས་པར་བ་བཞད་ཞིག་ཏོ། །སྐྱེ་བ་འདིད་དང་པོར་སྐྱེ་
པའི་གྲངས་ངེས་བརྗོད་དུ་མཆུད་པར་བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་མི་ཞེས་པས་གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་བཤད་པར་བསྟན་ལ། ཚད་མའི་གྲངས་ནི་གཞལ་བྱའི་གྲངས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་ལ་བཅད་དང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་སོ
སོའི་ངོ་བོ་ལ་འཇང་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་རྗེས་དཔག་ནི་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ལ། མངོན་སུམ་ལ་དཔྱད་བརྟགས་གཉིས་ལས། བཤད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཐའ་ཀྱི་རིམ་པར་ཡང་དག་སྟོན་བཤད་ཅིང་སྤྲུར་སྣང་ཕྱིས་བསྟན
ནོ།། ཡང་དག་ལ་སྦྱོ་འགགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། འཕགས་པ་ཞོན་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས། བཤད་བྱ་མང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་སྐྱུ་བའི་སྐྱོན་དུ་ཐུན་མོང་གི་ཚད་མ་སྐྱེ་འགྲོ་དགོས་པས་ཐུན་མོང་གི་མངོན་སུམ་སྔར་བསྟན
ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཕྱིས་བསྟན་ཏོ།། ཐུན་མོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་འདོད་རིག་བྱེ་གཞུང་རྣམས་ཞེས་པར་དམིགས་པའི་འཛིན་རྣམ་མི་ཤེས་པས་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབང་ཡིད་གཉིས་སྔར་བསྟན་ལ། འཛིན་རྣམ་གྱི་ངོ་བོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཕྱིས་བསྟན
564 ནོ།། དབང་ཡིད་གཉིས་པོ་ནི། དབང་མངོན་དམ་ཐག་ཉེ་བ་དུ་ཤུལ་པ་ལས་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པའོ།། དེ་དག་གི་གྲངས་ངེས་པ་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་འདོགས་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྱ་གཞལ་བྱ། རྟོགས་བྱེད

ཁ༥

༄༅། །ཚད་མ་ངེས་དེ་རྟོགས་གཞི་མཚུངས་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་དཔེ་མཚོན་དང་། ཡུལ་དང་། ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་རྟོག་བཀག་པ་བ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ལ། ཚད་མ་ལ་འང་ངོ་བོ་གཞི་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཤེ་ན། དབྱེ་བ་ལ་འང་
མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ། མངོན་སུམ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་ལས། ཡང་དག་ལ་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤེ་ན། དང་པོ་ལ་རང་རིག་གཞན་རིག་གཉིས་དང་། གཞན་རིག
མངོན་སུམ་ལ་དབང་ཡིད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་དག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གཞུང་གི་ཚིགས་འདི་དག་ལ་འང་བྲེལ་མང་པ་དང་། ཉུང་བའི་སྐྱོན་མ་དང་། །དགེ་ལེགས་པར་རྟོག་པ་བཞད་པོ་དང་པོ་ལས་ཚད་མའི་གྲངས་དང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི
གཞུང་དག་གི་ཚིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་དག་མཐའ་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱུང་བ་ཞིབ་པར་བྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཚད་མ་མདོ་རྩ་ལ། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མ་དག་ནི་གཉིས། བཅད་ སྔོ་སོགས་གཅིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཕྱིར་དེ་ཕྱིར་མཚན་
ཉིད་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཞེས་པ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཞུང་དེ་དེ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ཡིན
པ་ལ། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་མདོ་ཚིག་དང་པོ་གིས་དངོས་སུ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་ལས་མདོ་ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་མི་གསལ་ཞིང་། འཕྲོ་སྒྲ་ཉིད

565

ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དོན་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཀྱི་ཚད་མ་ར་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ར་འཛིན་པའི་དོགས་པ་བསྐྱལ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཞི་མ་དྭགས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་ཀྱི་སོ་སོར་བསྒྲུབ་པའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གནད་ཕལ་ཆེ་བ་ཆད་ཐམས་ངེས་པ་རབ་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར
བས། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྐབས་དེ་ཉམས་པ་རང་སྒྲུབ་པར་དགོངས་ཏེ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་མདོ་དེའི་དོན་བཀོད་པའི་གཞུང་འདྲེན་པ་རང་ལྷག་ལས་ནས་བཀྲལ་བར་འགྲེལ་བ་ཅན་ རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གཞུང་ཡུལ
566 གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ནས་གང་ལ་ཚད་མ་རང་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྤྱི་མཚན་གཞན་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ནས་གང་ལ་ཚད་མ་རང་སོང་བའི་གཞལ་བྱ
ནི་རང་ལ་ལྐོག་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཞུང་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། གང་ལ་ཚད་མ་རང་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་ངེས་ནས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་ར་ཤཱཀ་ཀས་མདོ་ཡི་དོན་བཀྲལ་ཏེ་གཞལ
བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གཞུང་ཡུལ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་བཤད་དོ། གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ལ་ཚད་མ་རང་སོང་ངེས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ
རྒྱུ་བཤད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་དཀར་པོས་དོན་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཕྱི་ཞིན་ཏུ་ཡང་། སྟོང་པ་མཆོག་ཏུ་བརྟུལ་བས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན

567

ཤུ། ཤེར་ཕྱིན། ༡༩

༄༅། །ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་འདོད་ན་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རང་གཞལ་བ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བའི་གཞལ་བྱ་བ་དེའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་ནས་གཞལ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གང་ལ་དངོས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ལྟ་བ་དང་བློའི་འགྲེལ་པ་པར་རྣལ་ལ་ལན་དང་བཅས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། ཞེས་པ་དེ་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །མངོན་སུམ་གང་གི་དང་དུ་ཁུམ་པ་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་གྲངས་ལ་དང་སྔོན་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བས་ལ་བའི་གཞུང་གི་ཚིགས་ཀྱི་མདུད་པ་བཤགས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པའི་རྩ་བའི་རྟགས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །དོན་དམ་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་འདི་རྒྱན་གྱིས་པར་སྒྲུབ་པས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱས་པ་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ཡུལ་ལྔ་རྫས་དང་ཞན་བ་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པའི་ཞར་བྱུང་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བཤད་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་ཕྱི་བ་ཅན་གཞུང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞིམ་སྤྲུལ་པས་དོན་ནམ་སུ་རྨིས་བྱེད་གསར

ལ་འདི་ཞེས་སྨྲར་སྨྲ་བའི་རྟེན་ད་ལྟོ་ན་ལ་སྤྱུར་ཡང་སྟོན་པ་དེ་དང་གཞན་ལ་བྱ་གཉིས་བསྡུ་ངེས་པར་བསྐྱུབ་པའི་རྣམ་པ་མོ་དུ་བ་ཤད་པ་དག་གི་ཁྱབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་བསྡུང་བས། གཞུང་འདིར་རྣམ་དེ་དག་གི་ཁྱབ་བསྡུ་བ་འཕྱིར་བ་བསྐྱེལ་བ་དེའི་ལུགས་སོ།། ལྟར་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཏུ་
ལས་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྒྲགས་པ་ལ། དོན་དམ་དོན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞག། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། ཞེས་བ་ཤད་པའི་དོན་ནི། དོན་དེ་རྣམ་ད་མི་རུང་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྟགས་ཀྱི་བཞི་པ་བོད་པའི་དོན་
ལ་སྦྱར་བ་བ་ལ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བོད། གཞུང་གི་བསྒོམ་པ་ལ་འདང་ཞིན་ཏུ་འཁྲུགས་སོ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་ན།། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ད་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པའི་བར་ནི་དོན་དམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་རྣམ་ལ་བཞག་པ་རྩོད་པ་ཡོད་པར་
ང་ཤད་པ་སོགས་ལ་སྟོང་དབང་ལ་ནོ།། དོན་ཏེ་རྣམ་ན་རང་མཚན་དང་མི་རུང་བའི་གཞན་ལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པའོ། བརྗོད་བྱ་ནི་ཏེ་ཕྱིར་ད་དོན་
མེད། ཞེས་པ་ནས། ངོ་བོ་ལས་གཞན་ལྡང་བ་མེད། ཅེས་པའི་བར་རོ།། ད་ལ་སྔ་བ་དགོས་གཞུང་ད་དག་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ངེས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཀྲ་ཤེས་ནས་འཆད་པ། རྒྱུན་རྟེས་འཕགས་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་རྣམ་
568 གྲངས་བཞིའི་སྒྲུབ་ནས་འཆད་དོ།། ད་ཕྱིར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སྔོན་གཅིག་གིས་སྒོ་ལ་པ་དང་དག་གིས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ། ད་ལས་བཟློག་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་སོགས་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བ་ཤད་ཀྱང་ལས

༢༡ ༄༅། །ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན། ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་མཚན་དཔེས་པ་ཕ་མེད་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། དོན་དང་དཔེ་ས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲ་ནས་སྐྱེས་བུས
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་རང་མཚན་གཙོ་བོར་ཡིན་ཞིང་། ཆ་རྣམ་གཉིས་དང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་རང་རྟེན་དངོས་སུ་འཇལ་བ་རྒྱུ་བའི་གཞལ་བྱ་དང་མཚན་གྱིའང་དེ་བ
སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར། དཔེར་ན་གཞི་དེ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་འི་དོ་བོ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྣང་བ་བཏགས་བཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བློ་ནས་གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅིང་། མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་ཡིས་དོན་སུ་གཅོད་པའི་གཞལ་བྱ་དང
མཚན་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བར་གནས་པ་བཞིན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བློ་ནས་གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས། ཚད་མ་གཉིས་ལ་བཟུང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟུང་ཡུལ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ
ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །འདིས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ཤུགས
569 ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སོ་སོ

ངེས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་པ། གང་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། ཞེས་བཅས། གསུམ་པ་ཅིག་གྲངས་ནི་ངེས་པ་ལ་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཤད་ནས། དེ་རྟ་ར་བ་བཤད་པ་ནས།
ལ་གྲངས་གཉན་འདོད་པ་དགག་ཅིང་རང་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཅས། རྣམ་སོ་ཐམ་ཡིན་ན་ཞལ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་བརྗོད་ནས་གཞུང་གི་དོན་འཕྲོས་མ་ར་གཞལ་བྱ་ཡི་སྒྲ
ངེས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཞ་ཤད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་ངེས་པ་ལ་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་པར་བརྗོད་ནས། ཚད་མ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་འཇིག་པར་འདོད་པ།
ཞི་ཅར་ཐལ་བསྒྲུབ། ཕྱོགས་སྔ་ར་དེ་ཨ་ཐར། མངོན་སུམ་པ་ཞིའི་གྲངས་ངེས་དང་། ཕྱུང་པོ་ལྔའི་གྲངས་ངེས་སོགས་ཏུ་མ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བ་ཞི། ཁས་བླངས་ན་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། རྟེ་བའི་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་ན་སྐྱེ་བ་ཞི། ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲངས
ངེས་དེ་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ངེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཕུང་གསུམ་པའི་ཚད་མ་མེད་མི་དགོས་སོ། །དེར་ང་སྒྲེ་རིགས་ཀྱི
570 གྲངས་ངེས་དང་། རྗེས་འགལ་གཅོད་པའི་གྲངས་ངེས་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དགོས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་སོགས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདིར་གསལ་བྱེད་ལོག་རྟོག་གི་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག

ༀ། །ཕྱུར་རྟོག་པ་དང་། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་ལྷུ་རབ་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབས་པས་ལོག་རྟོག་དེ་གཉིས་གསལ་ལ་ཆུང་ལ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་གྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ། མངོན་སུམ་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་རྗེས་དཔག་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མ་བཞག་ན་གྲངས་ངེས་ཉམས་པས་དེ་ཁེགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཁེགས་པ་ན་གྲངས་མ་དེ་པོར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ། །དེ་འང་གྲངས་ངེས་འགྲུབ་པ་ལ་ཕྱིར་གཉིས་ཡིན་ཡིན་ཁེགས་སོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་བྱུང་ཀྱང་། ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཉིས་ཡིན་ཁེགས་པ་དང་དགོས་ལ་གཉིས་མ་ཡིན་འགོག་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དེ་འང་སློབ་པ་ལས་མ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིན་ནོ། །མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་བྱུང་ན་གྲངས་ངེས་འཇིག་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་པ་ཕུང་གསུམ་པ་ཚད་མའི་ལྡོག་པ་དང་། །ཕྱས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་གྲངས་ངེས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ནི་ཕྱིས་པའི་ལོག་རྟོག་གོ། །འདིར་དགོ་བའི་བ་ཞེས་གཉེན་ཅན་པ་ནུར། མངོན་རྗེས་གཉིས་དེ

ཡིན་ཐ་དད་ཙམ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཙམ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ནས། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱི། དངོས་གཉིས་མ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར
ཐལ། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ན་སྤྱི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་པ་བཀག་པའི
ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་དག་པས་ལེན་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཅེ་ན་པོ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྟག
པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། རང་ལ་བདག་རྟེན་པར་བཅད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གིས་མ་ངེས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚོན་ཏུ་སྦྱོར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་གྲུབ་པོ། །འདི་རིགས་པའི་རྟགས་སྦྱོར
འགོད་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དགོས་པས་དེ་ཉིད་ལྟར་བྱེད་དཔྱད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་རང་གི་སྦྱོར་བ་ཞིབ་ཆ་པོའི་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་ཁལ་ཆེ་བ་སྒྲ་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི
572 གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅི་འདི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྨྲ་འམ། འོན་ཏེ་ལྟར་སྣང་ཡིན། ཕྱི་མ་ནི་བོད་རང་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་འདིའི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་ཏེ་ཞེས་འགོད

༄༅། །དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཀོད་ན་ཅིར་འགྱུར། ཤེས་བྱ་ཅི་མ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་མིན་ལ། ཕྱོགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས
སུ་བྱས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མ་ལ་འདང་དེ་ལྟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོ་དམ་གཉིས་སྤྱི་ངེས་པ་སྐབས་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཆོས་མཆོག་ཅན། ཕྱོད་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲགས་ངེས་ཏེ། ཕྱི་ཉི་གཞན་ལ་བྱུང་
ཕྱི་གཉིས་སུ་གྲགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འགོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཅིར་འགྱུར། ཕྱིད་ཅེས་པ་ཚེ་ཅན་སྒྲ་ལ་བྱ་དགོས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ད་དོན་འདུ
ཞིན། འདི་རས་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཕྱིད་ཅེས་པ་ཚེ་ཉམ་ལ་བྱ་དགོས་པས་ཡང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་ལ་རང་གི་ངོ་བ་ཅའ་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡས་ཡོན་ཅི་གོ་སྣ་མཐའི། རྟགས
སུ་བཀོད་ང་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་ཡང་དགམ་ཡིན་པ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོགས་འགལ་ལ་སྤུང་གསུམ། ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་རྩ་སྦྱོར་དེའི་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དགམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར། ཁས་བླངས་ནས། གཞུང་རིགས
573 དག་སྦྱོར་བ་འདི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་པར་སྒྲ་ས་ན་རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། རྒྱལ་གསུམ་མཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དགམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་ལོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་སྦྱོར་དང་རྟགས་སྦྱོར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་བཀོད

574 ཚུལ་དང་། རྟགས་སྦྱོར་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་བདུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་འཆེ་བ་བོད་མི་ནུས་པ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་ནང་པའི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ལ་འང་མེད་དོ།། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲགས་
ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། གཞན་ལ་གྲུབ་རང་སྒྲི་གཉིས་སུ་གྲགས་ངེས་པ་བགོད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པ་འཆད་པ་ན། སྔ་མ་དག་ཁ་ཅིག་ཆེ་བ་ན་རེ་བློ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་གནས་ཤུགས་ལ་རྟགས་པའི་ངང་
ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བསྟོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ནི་ཧཱ་སྣང་དང་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་རང་སྒྲི་གཉིས་སུ་གྲགས་ངེས་པའི་ཕྱོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ
དེ་ལྟ་བུས་གྲུབ་ན་རང་སྒྲི་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་ཤུགས་གང་གིས་གཅོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་ན་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་གིས་ཡུལ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཉམས་སྐྱོང་གི་ཕྱོགས་ཤུ
གང་ལའང་མ་གཞལ་ཞིང་། དེ་མིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མ་བཅད་ལ། ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱེད། ཤེས་དེ་གཉིས་པ་འཇལ་རྒྱུན་བསྐྱེས་ནས་གཞི་བའི་ཡུང་
ཕྱས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་རིག་དེ་གཉི་གའི་བྱེད་པར་འགྱུར་ང་། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་མེད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཉིས་པ་རང་མིན་པའི

ཕ

༄༅། །སྔང་ཚུལ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་ལྟར་གཅོད། དེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྲལ་ངེས་ཅན་སོ་སྐྲུན་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་

ཡིན་ཚུལ་བསྡོམས་པའི་གཉིས་གའི་ཐ་སྙད་པས་མངོན་རྗེས་མིན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་ཕན་གྱིས་ཀྱང་ལམ་གང་དུ་བ་འགྲུར་པ་རྒྱུད་ནས་མཐོང་བ་དེ་ལས་ལ་

མགོ་རྨོ་ཡོད་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཁོ་རང་གིས་རྗེས་དཔག་གི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་སྐྱོང་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཀྱང་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཞུགས་

ལ་གཅོད་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་ནས། ཚད་མའི་གྲངས་དང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བཅད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་གཞན་དག་རྣམས་ལའང་མཚུངས་པས། མངོན་སུམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་མངོན་སུམ་ལེའུས་ནས་ལ་བར་བྱ་བའི་ལོག་རྟོག་བཞི་གའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བཅད་ཟིན་པར་ཐལ་བས། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ནས་ཁྱེར་བ་རྣམ་པར་སྒྲོལ་

575 ཁལ་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱང་འཕན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་ན་ཁྲུ་སྐྱེས་ཅན་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་བདེ་སྡུག་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་བློ་གྲོས་པོའི་གཏམ་མོ། །རང་རིག་གཉིས་པོ་དེས་སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་

576

ཞུགས་ལ་གྲུབ་ཅིང་། སྣང་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་པས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྣང་ཚུལ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མ་དམིགས་པའི་རྟ
ལས་མེད་པར་གྲུབ་པ་གསལ་བར་སྣང་ས་ཀྱི་རང་རིག་གིས་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་གྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པའི་སྒྲ་འདོགས་རང་རིག་གིས་མ་བཅད་པར་གཉིས་སུ་གྲུབས་ཉེས་པ་རང་རིག་གིས
འགྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་ཅ་ལ་འཚམ་དུ་ཟད་དོ།། དེ་ལ་འདིར་ཕོན་རི་ཚིག་དོན་ས་སུ་མི་ཏྲ་བཤད་ཉེ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་སུ་འདྲ་པོ་ཞན་སློས་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བ་ལམ་མེད་པ་རང་འགྲེལ་གྱིས་སློས
པིང་། འགྲེལ་པ་ཤེད་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་པར་ངེས་པར་བཟུང་བས་མ་ཟད་དེ་གཉིས་པོ་དག་ཕོན་ནོ་ཞེས་སོ།། དགག་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འཕྲས་བུ་ཅན་ཉེ་ཀྱི་ཕྱིར་པོ་ཉའི་སྦྲ་མོ་རྐྱང་དེའི་དོན་འཛིན་པ་སོ།། དེ་ལྟར་དགེ་ཕྱིས་ཆེ་དམ
གཉིས་དགག་པོན་འོ་ཞེས་བསྒྲུབས་སོ།། གཉིས་པ་དེ་དགག་ཅི་ཞིག་དགག་ཅེས་དོགས་པའི་དྲི་བའི་སྐབས་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཅེས་པའོ།། ཞེས་སོ་གཞན་བཤད་པ་ལྟ་རོ།། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན
ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་མདོའི་ཚིག་གི་དོན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། ཚད་མ་དག་ནི་གཉིས་ཡིན། སྟེ་ཞེས་སྨྲས་ནས། གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག ། ཅེས་པས་དེ་དག་གིས་རྣམ་བཅའ་བཤད་ནས། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ། གང

༄༅། །ཀི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན། ཀྱ་དེའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་སྤྱི། ཞེས་པའི་དོན་ནི་རང་འབྲེལ་ཕྱིན་གཉིས་
པོ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པ་ལ་དགོས་སུ་སྒྲ་རོ། །དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་བ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ཤད་གསོལ་ལ། ཡིན་ཞེས་པ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་བཟློད་པའི་གཞན་ཟུན
རྣམས་བཟློག་གོ། །འདིར་མངོན་རྗེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གང་ལས་རུང་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་རང་
མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཉིད་བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་འཁྲུལ་རྒྱུད་ལས
དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། འཕྲད་ལྟ་བུ་ཡས་ཤེས་ན་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ
577 མ་ཡིན་ནོ། །སེ་རྣ་འཕྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་འདིར་སྦྱོར་བ་བཀོད་ཚུལ།

དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པ་པ་དེ་ནི་རྟོག་གེ་ཚོགས་པ་བ་གྲངས་ཚད་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱུང་རུང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ནི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དཔྱད་མ་བརྟགས་པ་ཆགས་པ་པ་སྟེ། ཀྱི་མཚན་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་སྐྱེས་ནས། དེ་མ་ཐག། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཞེས་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་རྟགས་འགོད་པར་བྱེད།། གང་དུ་ཡང་བཅག་གེས་པ་ཤར་ཐམས་ཐག་པའི་རྟགས་སྦྱོར
དེ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་བ་གདམས་ཐག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཞི་པ་འདི་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ནི་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྔོན་འཇུག་ཏོགས་པའི་རྗེས་ཞེས་པ་རྟ་ཡུ་རི་གང་ཡང་རུང་བས་མི་ཆོག་གོ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི
གཉིས་ལས་གཞན་པ་མེད་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དཔེ། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒོ་བཏུར་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དཔེ། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་
གཉིས་པོ་དེ་དང་ཀྱི་མ་པ་བཞིན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། རྟེ་དཔང་བློ་རྟེ་ཉན་དང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཡིན་ནོ། ཕྱི་རྟོལ་ལ་རྟོན་པོ་སྟ་བུ་གཉི
578 ག་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་གསུམ་ང་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསྟོད་པ་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཞེས་

ཐ

༄༅། །སོགས་བཞིས་ཕྱུང་གསུམ་གཉིས་ཀ་བསལ་བའི་སྒྲ་ནས་གྲངས་ངེས་སྤྲོ་ར་སྒྲུབ་པ་རྗོད་པར་འཆད་དོ། །རྒྱུན་དང་ཉིམ་སྣབས་པ་སོགས་ཕྱར་ནན་དོན་ཕྱེད་ལུས་མི་ཆུས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ར་ར་ང་སྒྲ་གཉིས་སུ་ངེས་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ལ་

འཆད་པ། དེ་ཡང་གང་གི་རང་དུ་ཕྲེམ་ཀྱང་རུང་། རྟགས་འདིའི་ཁྱབ་འབྲེལ་འགྲུབ་པ་ལ་རང་མཚན་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པར་འགྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་

གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རང་མཚན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་སྒྲ་བཞི་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཡོ། །ཞེན་སྣང་གི་མཐུན་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ ཤད་སོགས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཞིང་། གསལ་

བར་སྣང་ངེས་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་ལ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ངེས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུམ་འདུས་པའི་ཡུལ་གྲུབ་པས་གྲངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་དམ་ཡུལ་མ

ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་ ཕྱང་གི་སྐྱེས་བུ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མེས་ཤིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཤད་སོགས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་མི་འཆད་པར། སྒྲ་ཤད་སོགས

579 སུ་སྣང་བ་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་སྒྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཏེ། སྒྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་གཞིམ་གྲུབ་ནུ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་འང་

580 དེའང་ལྟོས། །སྒྲ་ཤེད་དུ་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མཐའ་དཔྱོད་ན་འདི་ལྟར་ཅི་དེ་རང་མཚན་ནམ་སྤྱི་མཚན་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་ན་གྲངས་ངེས་ཉམས་སོ། །སྤྱི་མཚན་ནམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཡིན་ན། སྒྲ་ཤེད་འཛིན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ། མ་ཁྱབ་ན་ལེའུ་དང་པོར་སེལ་བའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་རྟོག་པ་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དག་གི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་སྙམ་དུ་དོགས་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྒྲ་ཤེད་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཞིག་ཏུ་འགལ་བ་ནས། རང་མཚན་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཤིག །དེའང་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ཤེས་དེའི་རྫས་ཡིན་ལ། དེ་སྔ་ནང་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། རང་སྣང་མ་ཁབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྫས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་ཁེགས་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་བུམ་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་འདི་གཞན་མེད་པས། རྟོག་པ་དེ་ལ་ཇི

༄༅། །ཕྱིར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སེལ་བའི་སྒྲས་ནི་རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བ་བཤད་པའི་རིགས་པ་ནི་མདོར་སེམས་གཅིག་གི་ཐུན་མོང་གི་རིགས་དང་ཤེས་ཚེ་བས་སེམས་ཅན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་དེ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དང་སྔོན་པོ་དང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་སྔོ་ར་སྣང་བ་དང་ཞེས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལྟར་དུ་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་རྟོག་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དེ་ལ་སྔ་ཕྱིར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་ཕྱིར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ལྡོག་མ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། འདྲ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲའི་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཁ་ཞེན་ནི་ཡོད་པ་ན། བློ་ནི་ཡོད་དང་ཞེས་པ་གསུམ་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནན་གྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅང་སྒྲ་མཚན་ཡིན་ནའང་དེ་དང་ཡིན་པས་ཁྱབ་དགོས་ལ། དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་བཞི་དང་རང་མཚན་ལ་འང་དེ་ལྟར་བཙན་རྒྱུ་ཁྱབ་སོགས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་གྲངས་དེས་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྲེལ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྟགས་དང་པོའི་དོན་འདྲ་བ་སྒྲ་ཐུན་མོང་བ་དང་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་བྱའོ། །རང་མཚན་ཡིན་ན་རང་གི་ནུས་པ་བདུམ་པ་ཐུན་མོང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབྲེལ་བར་འདི་ཞེན་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་བློའི་གཟུང་ཡུལ་དང་མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་བློའི་གཟུང་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་བྱའོ། །སུམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཚོམ་ལྷ་སྤུ་རི་མེད

ངག་དགག་བྱ་འདི་ཚད་ན་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་འདུ་འདྲེ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒོམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་གྱི། །བུམ་མེད་དུ་བུམ་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྣང་ཡུལ
མ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་མེད་པ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་བཀག་རེས་ལ་བ་དེ་ཉིད་བུམ་མེད་བརྗོད་པའི་དོན་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དུ་ཕྱེས་ནས་བུམ་མེད་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་བུམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཟད་དགག་བྱ་གཞི་ལ་བ་དགོས་པར་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མེད་དགག་གི
དངོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས། །སྒྲ་རྣམས་ལས་དངོས་ཀྱི་ཐྱི། །གཞན་བཀྲོལ་རྟོགས་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་ནར་སྣང་བ་བཀྲུང་ཡུལ་དུ་ཐུབ་ནས་སྒྲ་འགོག་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་མི་འདྲ་བསྒྲུབ་ཆོད་མ་ཡིན་པ་བཟུང་ཡུལ་དུ
ཐུབ་ནས་སྒྲ་འགོག་གསར་དུ་གཅོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐུབ་ནའང་། གཞན་ལ་ཐུ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོང་དུ་དགོས་སོ། །ངེས་ན་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། རང
ཉིད་ངེས་བཟུང་པའི་སྒྲ་ཡིས་དགོས་གྲུབ་རྣམ་ཡུལ་དུ་འགྲུབ་མ་ཡིན་པར་འདུ་བ་ཐུན་མོང་བས་སྣང་བའི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་གནས་མི་འདུ་བ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་མ་འདུས་པ་གནས་ལ་ཡང་སྣང་བའི
582 སྣང་བ་གཞུང་ཡུལ་དུ་འཁྲུར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉིད་ནི་ངེས་གཞུང་ངོ། །རྟགས་གཉིས་པ་ལ། སྒྲའི་དོན་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་རྟག །སྒྲའི་དོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི།

ཞ། བཀོད་པ། ལེ་ཚན།

583

༄། །ཀྱེ་ཧོ། དྭངས་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ ... ཡིན་པ་དང་ཡུལ་མིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། དོན་ལ་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་ཧྲིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱོགས་པར་སྨིན་ཡུལ་དུ་འཆར་ནུས་པ་དང་། དེ་
ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་སྨིན་ཡུལ་དུ་འཆར་ནུས་པ་མིན་པའི་གཞན་ལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ངོ་བོ་རྫོགས་པར་འཆར་བ་ལ་དེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཆར་མི་དགོས་སོ། །རྟགས་གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་ལས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བརྟེན་
སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་མ་དཀྲུགས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་ནག་གཞན་ཡོད་ན་ཡུལ་རང་ཉིད་རྒྱུ་མ་སྐྱེད་པར་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་རང་ཉིད་བློ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་དཔྱད་རྒྱ་མཚོ་ན
གཞན་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ནམ་དང་སྟོང་འཛིན་རྣམ་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསྡུས་པ་བསྡུ་ན། རྒྱ་མཚོ་ནག་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །སྔོ་ནི་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་དེ་ཚོལ་བ་དང་ཡིད
བྱེད་ལས་སོ་སོ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྔོན་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་དང་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ན་གཞན་ནི། ཡོད་ན་ཡང་སྔོ་ནི་མེད་ཙམ་སྐྱུར་བའི་དོན་ཡུལ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ན་གཞན་དངོས་པ་དང་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཡོད་ན་འང་ཡུལ་དང་གི
རྟོགས་པའི་སྔོན་ཡུལ་ཀྱི་ངེས་ན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་དང་རྟོགས་པ་རི་སྔོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་བསྒོམས་ཀྱི་བཞད་རྐྱེན་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ལ་བྱེད་ལ། དཔེ་དང་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་བཟང་ངོ་། །རྟགས

གསུམ་པོ་འདི་དང་། །བླ་དོན་ཉིད་ཀྱུན་མི་ཀྱུན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་པ་ལ་ངས་པ་ང་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་ཀྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་ལ་རྟགས་བཞི་པ་ཤད་ནས་བཀོད་པ་བཞི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟགས་དང་པོས་ནི་གཞིས་ཁྲ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
རིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་རབ་ཀྱང་རེ་རེས་ཁྱབ་ནས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དོན་ཉིད་མི་ཀྱུན་པའི་གཞི་ལ་ཏུ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ལྡན་པ་འདི་ནི་རྟོགས་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པར་འབྱེས་པས་བསྟན་ཅིང་། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་
ཉི་སྣང་ཕྱུང་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པར་འཆར་ཐུབ་པ་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བའི་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་ལ་མི་སྣང་གི་བརྡ་དང་ཡིད་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་
ཅི་མ་གྲུས་སྣོ་ལ་སྣང་བར། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན།། བློ་ནི་ཡོད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། དེ་ཕྱིར་དོན་ཉིད་མི་ཀྱུས་པ་སོགས་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། བརྟགས་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་སོགས་ཆོས་བཞི་པོ་རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་
པར་གྱི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་དེས་སྤྱི་མཚན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པས་བཞག་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་མེད་པ་དང་། རང་མཚན་དང་དོན་དམ་
ཀྱུས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཅུང་ཟད་པའི་སྐྱོན་ནས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཕྲ་མོ་ངམ་ཡིན་པའི་དོན་ངས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་

585

༄༅། །གསལ་ལ་བཟང་བ་བདུད་ཞེས། དེ་མ་ཚན་གཞི་རང་སྐྱོ་ཐ་གཉིས། དང་དོན་ཕྱེད་བཟླུས་མི་རྟུས་ཀྱི་གཞལ་ལ་ཐུ་གཉིས་ལ་པ་སོ་སོ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་བརྫུས་ནས། དོན་དམ་དོན་ཕྱེད་རྫུས་པ་པག་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདི
གསུངས་པས། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགག་ཞལ་ཕྱུང་སྐྱོ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་འཇུག་ཟུམ་ཐྲ་ངས་པའི་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་ལ
ཞེས་སོགས་ནི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དུ་བྱང་ཡིན་ལ་དབས་ནཀྲ་བས་འདོད་རང་མཚན་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་རྣྟུ་དགོས་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་མ་ཇོ་ཕྱི་པའི་བྱ་རྩོམ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་
མཐའ་དེ་སྡུམ་གཞེས་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐད་པ་བཤད་པ་སྔགས་རྩ་པ་བསྒྲུབ་པའི་འགག་གི་གཞུང་དགག་གི་གླིང་ཆས་སུ་རང་བཞིན་དང་གི་གསལ་རྡོ་རྗེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས་མདང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་མཆོག་གིས
ཕྱང་ཚད་མ་རིགས་གྲུབ་ངེས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར། ཚད་ལྡན་ལས་རྗེ་ཕྲུད་པའི་གང་ཟག་ཅན་བཤད་པ་དབུ་མ་ཙ་ཆེན་མ་པར་ཞེས་པར་བསྒྲུབ་བ་འཐད་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཀྱི་མཐུ་ཡེ་ཤེས། ཡང་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས
ཕྱེ་བ་ཏྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཞེས་པར་སྨྲ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྐབས་ཀྱི་བ་སྐྱ་རྒྱས་པར་བ་བད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཏོན་མཁས་པའི་སྐད་དང་

རྒྱ་དཔེ་ལ་ཞེ་འདུག་གོ། །ཞེས་དཔད་པར་འོས་པ་རྣམས་ལ། ཉི་མ་སྣང་བ་བསྐོར་བ་ཞེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆུང་བ་པའི་ཚིག་གསལ་པ་ལ་དོན་དམ་མེད་ཅེས། ལྷུན་པ་དགོངས་འགྲེལ་པའི་ལུང་ལ། དོན་དམ་པ་རང་ངོ་བོ་བྱེད་ནུས་པ་གང་། ཞེས་ཆུ་བ་མ་སོ་ལྔ་ཁྲུང་། འགྲེལ་པ་རང་དོན་དམ་ཞེས་པའི
འཇུག་ཅེན་མེད་པ་རང་བཞིན་འཁྲུལ་སྣ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱེད་པ་བཞི་བསྐྱེད་པའོ། །དོན་བྱེད་པ་དེའི་ནུས་པ་གང་སྟེ། རང་ཉེ་བས་སྐྱེ་དཔེར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་འདི་ལྟར། བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཡིན། དེས་པ་ར་ཡོད་པ་རང་བརྟག་པ་ཡིན
ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །འཇུག་འགྲེལ་དུ་འདི་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག
སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ཞེས་པ་བཤད་པ་མི་གསལ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་ངེས་པ་སྣང་བས་གཞན་གསུམ་མཚན་པ་ཡིན་པས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་སོགས་བཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལས་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟགས་པ་དང་བཞི
ཀུན་རྫོབ་བཅོམ་ལྡན་ཡོད་པར་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ནར་དགེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་བཅོམ་ལྡན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ཕྱི་རོལ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཞེས་དེ་ལ་གཞན་སྐྱེ་པོ་ཅན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཕྱི་རང་གི་མཚན
586 ཉིད་དུ་བཤད་ཅེས་སོགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་རང་གི་འདོད་པ་བཅོམ་ཟེར་ཆུང་ངས། རང་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་བསྟན་པ་བདུན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།མི་ཤེས་པ་བཟློག་འདི་ནི

༄༅། །གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཛད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་ལྡན་དགྲ་ཡིས་གཞན། །ཞེས་སོགས་གསུང་ལ་བདང་མཐུན་པ་རང་ཆད་བཞིན་བཤུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྣང་ལ་འདི་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་བས།
ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་རྩ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་གང་ཡིན་འདི་ཡང་ཁས་ལེན་པས་མ་ཕྱེ་བས། དེས་ན་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ན་ཤར་བའི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ང་མེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་པའི་ནང་ཚན་དང་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚན་ཀྱི་དོན་པ་མི་འདྲ་བ་མང་བ་བཞིན་ནོ། །ད་ནི་འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཏུ། རང་མཚན་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཅི་སྟེ་མི་རུང
པའི་ཆོས་དང་སྦྱར་ཏེ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ག་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་འདེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལམ་བརྟེན་པར་དགོས
དེ་སོགས་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་སྦྱང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་སྐྱ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ ... བདེན་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོབ
ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟ་བུ་གཏན་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་བདེན

བཀྲིས་མཚན་བཞི་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དཔྱོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་པ་བདེན་པར་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་བ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ། འཇིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་ཤར་བས་སྐྱོ
འདི་ལས་འདྲེས་པའི་རྟོག་པ་ལྡན་འདི་དག་གི་འཆད་རྩེ་ལ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་རང་ཕྱོགས་གཞན་དོ་སྣང་བས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན
ཀྱི་ཡང་དག་པ་རང་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་དཔྱད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐབས་འདིར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་གང་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང
ཤེས་བྱའི་ཕྱིར་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་གང་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་འགོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས
གསུངས་ཏེ་འདིའི་དོན་ནི་སྔར་དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ
ཞེ་ན། ཞེས་པའོ། །ཉམས་སྨྲས་པའི་ལྷོལ་བ་རང་ཡང་། ཐམས་ཅད་ནུས་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་བརྗོད་ནས་འཆད་ཚུལ་སྔར་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ནི་དཔྱད་མ་པས་མཁྱས་ཀྱི། །དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་སྙམ་པའི་དོགས་སྐྱེས

༄༅། །ཕྱག་ཏུ་བསྟན་ནས་གཉལ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་སོ། །དེ་ལ་ཡན་ཏུ་རང་ཉིད་དམུས་པས། ས་བཅུ་སོགས་ཀྱི་སྨན་ག་སོགས་ལ། ཧྲུལ་མཐོང་། ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་མཐོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ནས། རྒྱུད་འབྲས་བུར་
ངེས་པ་འདི་ཡོ་ནས་ཀྱིས་མཐོང་དོ་སྙམ་དུ་ལྷག་པར་མོས་པ་གཙོ་མེ་དཀྱིལ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་གསོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པར་ལྡན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷག་པར་མོས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཞབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །
ཞེས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ །འོ་ན་དེ་སྐད་དེ་སྐད་འབྱུང་། ཞེས་བཏུན་ནས་འདིར་བརྗོད་པ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན། ལྷག་པར་མོས་པ་བཅོམ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་ན་འདོད་པ་ཡང་དེ།
ས་བོན་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་བོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚེ་དམས་འཇོག་ཏུ་མེད་ཅིང་མཐོང་བའི་ཚེ་དམས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཅོམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་ན་རྗེ་ལྟར་མི་སླུ་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ང
འཕྲད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་རང་གཞུང་དུ་ཐལ་ནས་ཕྱོགས་སྔ་མར་མི་བྱེད་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་དྲ་ས་བའང་དེ་ལྟར་འཆད་དོ། །དེ་རྟེ་ནང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ས་ལ་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་སོགས་པ་ནི་ལྟ་བ་ང་ནི་འཆད་རྒྱལ
ལྟར་མཐོང་ནབོ་ཞེས་བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུངས་སོ། །དེའང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་བཞེད་པར་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་བྲ་སྐད་དཔྱང་མི་བདེ་དཀྲུང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་

590

ལས་དེ་སྲོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་མི་ལེན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལ་ཕྱི་མས་སྐྱོན་བཞག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོས་ནས་ཡུལ་ངོས་ཀྱི་ཤེས་ཅན་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་རང་དགེ་ངོ་བོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་བློ་ལ་བལྟོས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་གཉིས་ག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྡེ་བདུན་གྱི་མཛད་པ་པོ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་བ་པ་ཚད་མ་ལ་དམ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་དང་ཉིད་མ་སྨྲས་པ་སོགས་ཀྱང་དཔུམ་པས་དང་མཚན་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་འགལ་བའི་རང་སྟོང་ལུགས་ནས་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤྱུ་མར་འགྲེལ་པ་ཡིན་ནོ།། ཐལ་འགྱུར་བ་ཐ་སྙད་དུའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་མེད་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུའང་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ།། དེས་ན་ལྟ་བ་ངར་བློའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ལ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ན།། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་འདི་ཕྱིར་རྟོག་མ་པ་གཉིས་གང་། ཁྱད་པར་དང་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་པོ་རྣམས་དང་ལ་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་སྔ་མའི་གཞུང་འདིའི་སྐོར་བ་ཁ་ཆད་པ་ན་སྦྱོར་བ་ཞིག་གི་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཏྲ་ལ་རྩ་ཅན་ཉིད་དང་ཚྭ་ཚྭ་བོ།། རང་གི་མཚན་ཉིད་

༄། །དུ་འདོད་པ་ལ་འདོད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་སྒྲོ་ལ་ཡང་ བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གི་ངེས་པས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་མི་
འགྱུར་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་ ...ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ལན་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུ་གུ་སོགས་
ལ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་རྟོག་པ་ཀུན་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ... ཤིན་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་དོན་ཀུན་རྫོབ
591 ཡིན་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་བཀག་ཚར་བའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པས་ལན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མེད་དེ་ལྟར་འདོད
ཡང་དག་གི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོས་ལྡན་པར་སོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་དབྱེ་བ་གཉིས་བརྗོད་པ་ལ་གོ་མཚོན་ནི་གཞུང་འདི་དག་བྱུང་རིང་དུ་སྤྲོས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལས
མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ར་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་པས་དེ་ལ་བཀག་ལ་བཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་འདི་དེ་ལུགས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུ་གུ་སོགས་ལ། ཞེས་སོགས་

སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོ་ག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས། འདི་ལ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་འདི་ཡིན་ནོ། གཟུགས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ནམ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སྣང་བས་ཀྱང་རང་འཛིན་རྟོག་པ་བསྐྱེད་ནུས་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་བཀྲས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་ཕུད་ནང་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ར་སྒྲུབ་པ་མིན་ནོ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་། དེ་འཛིན་གྱི་བློ་རྟོག་པ་ལ་རྟེན་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི
རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་བློ་དབང་ཤེས་ལྔ་བཞིན་དུ་དོན་སྤྱི་དང་རྟོག་པའང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དམིགས་པ་བཙལ་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི
མཚན་གྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ནོ། ...པར་ནུས་པ་དང་མ་ཡིན་ནོ།། དེའང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་ཏེ་སོགས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བཀའ་ཡོན
ལ། དབུ་མ་པས་བློས་བཞག་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་དོན་བྱེད་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུགས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་རང་
སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་པས་བཞག་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་མི་འདོད་དོ།། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་ལ་ལྔ་དང་བློ་མི་གཅིག་པས་གཟུགས་སོགས་ཞེས་སྣང་ངུས་འཆད་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་རིགས་པ་ཅན

ཉ

593

༄༅། །ཕྱོགས་གང་དག་ཏུ་མ་པའི་ལྷ་མང་དུ་རྟོག །བསྒོམས་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལས་དང་འཇིགས་འཇོམས་སོགས་ལ་ལྟོག་བཅུ་བ་དོན་གཞན་ལས་དང་སྐྱེ་བློ་སྤྱི་དོན་གཞན་ལས་དང་། བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གྲུ་སྐེ་ཀྱི་ཡིག
ཏན་རྟེས་གཞན་ལས་སྐྱོ་བ་ཡང་བཤད་བྱེད་བ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕག་བཅུ་དང་ཀུན་སྙོམས་ནི་དགེ་རྩེ་ལ་བསོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་སྟོ་རྒྱུ་ཆེ་མ་གྲིས་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་སོགས་དེ་ཁོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར
རོ། །སྒྲ་བཤད་སོགས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ནི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲ་བཤད་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་པའི་རྩོད་ལན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཞི་རྫུས་མ་ཡིན་པའི་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་བསམ་ཐྲུགས་པ་མེད་པས་གཞི
མེད་ལ། ཡུལ་གཞི་རྫུས་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་ཀྱང་། སྒྲ་བཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། ཞེས་པས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་བདེ་འང་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་དཔྱད་ནས་ཞུར་ཡང་སྤྲང་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་དབང་གྲོའི་འགྲོ་ལ་བར
ཡང་། གལ་ཏེ་དོན་ལ་བཅོས་པ་མེད་བརྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡོད་ན་ཡུལ་གང་ལ་བློ་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཕྱི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །བློ་ནི་ཡོད་དང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ་རྩོད་དང་མཛད་པ་ཁྱུ་ཀྲུ་དགོས་སོ། །དེས་ན་བརྗོད་དང་རྗོད་ལ་བ་ལ་སོགས
པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡོད་ཙམ་གྱིས་རྗེ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་ན་སྤང་ཞེས་འཕྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་བཤད་སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་རྩོད་པའོ། །ལན་ནི། དེ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་བཤད་སོགས་ཆེས

ཅན། ཕྱི་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ལ་བྱུང་བས་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐལ་ཆེ་བས་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་ཏེ་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཐལ་བ་དེ་ནི་དང་ཆག་གིས་/ལས་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པར་བདས་ཞེད་དཔལ་མ་ལ་མི་འདོད་པ་བཞག་ལ
པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀས་མ་གླང་ངེས་སོ།། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཅི་འདྲ་མེད་པའི་ལན་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་མི་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་མ་ཞིག་བགོད་པས་ཅིར་འགྱུར་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག། དེ་ན
ཉི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན།། གྲོ་ནི་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་དཔང་ཞེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་དང་རྩེ་ལ་བ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྡ་འབྱུང་གི་སྒྲ་དོན་
མཐུན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཤད་དོན་ནམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བ་དེར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་དེ་
མེད་ལྟམ་མེད་ལ་སོགས་པའང་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་གསུམ་མེད་ལ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་དེར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་
594 འཛིན་ཅིང་ཞེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོན་དཔང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཤད་ཀྱང་། བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཤད་དང་འདྲ་བ་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཤད་དང་འདྲ་བ་སོགས་སུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཁྱབ་

༄༅། །ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དེ་དག་གི་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའང་བདེན་པས། སྐྲ་ཤད་དེ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་
བཏག་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་ཞེ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད
ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྲལ་ནས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་རྫས་སུ་འབྱུང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྲ་ཤད་སོགས་དང་འདྲ་བར་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བློ་དག་ནི་སྤྱིའི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་སྐྲ་སྣང་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གིས་རྟོག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་
སྐྲ་ཤད་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པའི་དོགས་པ་ལ། རིམ་པ་བཞིན་སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་དང་། ཤེས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་དོགས་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད། །ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད
ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྣང་བའི་སྤྱི་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱི་ནི་ངོ་བོའི་དོན་གྱིས

རྫས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡི་དེ་དང་མཚན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེན་དེ་ལ་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་རྫས་ཉིད་བགའ་ཅིག་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་
ནི་ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་པས་རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་ནམ་ཡིན་པས་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་དོན་
ཏེ་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཡིན་པས་རང་མཚན་མ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཕྱི་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དབང་ཤེས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་འང་གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་
སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པའི་ཕྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཏང་ངོ།། གཞི་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་པས་སོ་སོ་ལ་བརྗོད་ནས་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འཆད་པའི་ལུགས་ལྟར་དུ་ཤེ
སྣ་ལ་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་རང་མཚན་ཡིན་ལ། གཟུང་རྣམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་གཟུང་འཛིན་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་ཉེར་བཅད་པ་སྟེ། རྟོག་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཞི་གྲུབ་པར་ཡང་སྐྱབས་ཞེན་

༄། །ཅུ་གཱ་ར་ཞེ་ད། སྨྲ་བ་རྟ་སྟུག་རྒུ་ཏ། དེ་སྐད་དུ་ཆ་རྟགས་ཀྱི་གསལ་བ་རྐྱེན་ལ་ཧེ་ས་སྤྱ་བསྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ལྡུ་ཤིང་སྤེལ་བ་ལས། ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ཕྱི་འདར་བ་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་སྐུ་རྣམ་དག་ལ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་འཛིན་པའི་གཟུགས་རྣམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་ཤར་པོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཞེས
པ་ཞིག་གནད་རྣམ་དེ་དང་ཞེས་པ་མིན་ནམ་ཕྱི། ཅོ་ན་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་འདྲ་འདྲེ་ལྟར་སྒྲུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ན་འབར་རྒྱུ་ད་དུ་བརྗོད་པ། སྐྲ་ཤད་འཛིན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་ཤེས་དེའི་སྣང་ཡུལ་དང་། དབང་ཤེས་དེའི
རྫས་སུ་བ་ཤད་པ་སྐྲ་མ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་རང་འདྲ་མ་ཞེན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བའི་བརྡ་བྱང་གི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་ཡང་གཟུགས་བརྙན་དུ
མི་སྣང་ཞེ་ད། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་རྟོག་པས་གཟུགས་བརྙན་དུ་འཛིན་གྱི་བྱད་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་ཅིང་། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བས་ནི་རྟོག་པས་ཀྱང་བྱད་བཞིན་དུ་འཛིན་ལ། དེ་དག་གི་མིག་ཤེས་ལ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི
སྣང་བ་དམིགས་ཤེས་དེའི་སྣང་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། ཞེས་པའི་རྫས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་པོ

པོ་ཡིན་ཞིང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པ
ར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕོད་དུ་ཆུང་བ་ལ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྡིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་སྨྲས་པ་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དགག་འཆད་པ་ལ། སྔགས་པ་དང་པོ་ཕྱོགས
བཤད་པ་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་མེད་ལ་གཟུགས་སུ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་སྣང་ལ་ཡུལ་དུ་དཔེར་གསལ་བ་དང་། རྫས་གཞི
ཐ་དད་བརྟགས་ནས་བཀག་ཟིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་གཞུང་འདིས་འགོག་པར་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཆོས
ཅན། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལས་སྒྲ་སྤྱི་ཞེས་པའི་གཞུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་བཀོད་ནས་རྩོམ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ།
བསྟན་པའི་སྐབས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་སྤྱི་བ་ལ་མིག་དབང་ཤེས་ལ་སྒོས་བཀོལ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལས་གཟུགས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལོང་བས་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས

༄༅། །མཐོང་བར་གྲོལ་བ་ལས། གཟུགས་བརྙན་བཀྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མིག་དང་། དམིགས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ཀྱེ་ཧོ་ཞེས་སྔ་ཕྱི་རྟོགས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་དོན་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྗེས་པའི་དཔེ་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་པ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་གི་འཐད་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲ་དོན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་རང་དོན་ལ་སྦྱར་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐུབ་པ་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་པ་ཐམས་ཀྱིས་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐིང་བའི་གོ་རྒྱུ་ལ་གྲོགས། རིགས་པ་དེ་དག་ནི་གཞིས་རང་མཚན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དང་སྒྲ
དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡང་བཀག་གྲངས་ཞལ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་གོ་བར། དེས་ན་རྟོག་པས་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་མོ་ལ་ཞམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་བཞིན། ཡང་རང་མཚན་
རྣམས་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དང་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་བཀག་པ་སྤྲིན་པ་ན་རང་མཚན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་གཞན་ཡུལ་དུ་ཡས་ལེན་པ་ཡི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ་དགག་གིས་ནི་ཆེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་
599 ཀྱང་རིང་དུ་སྤོང་ངོ་། །རང་མཚན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་མི་འདོད་བཞིན་དུ། ཁས་ལེན་སོགས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་རྣམས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་གནོད་པ་འདི་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མིག་

༄ཅེས་པ་རྟོག་པ་ལ་ལ་གཟུགས་ཡུལ་ལ་ཤར་སྣང་མི་སྣང་གོ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། གཟུགས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མཚུངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གཟུགས་ཀྱིས་རང་འཛིན་རྣམ་པ་གཏད་ནས་བསྐྱེད་དམ་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པས་རང་སྣང་ཡུལ་ཆ་གཅིག་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་ཆ་གཅིག་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་གང་ཅི་འདྲ་དུ་བའི་ཆ་ལ་ཙོ་ལ་དུས་ཞིག་སྨྲ་བོས་པ་དང་། གཞུང་གི་རྣམ་གཞག་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་དགོས་པ་འབྱུང་སྟེ་ཞིབ་པར་མ་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་སྣང་ནས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྣང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དངོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། ཁྱེད་ཅག་ལ་ཁྲིམས་བརྒྱུད་དུ་ཚེ་མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་མཚོ་ག་ཀུ་བཞད་
གད་དུ་འོ། །དེས་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་དོར་སྣང་ནས་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ངོར་ཆ་མཐུན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྤྱི་སྒྲུབ་དགག་པ་ལ། མང་པོ་ཐོས་བཀྱུར་བའི་སྤྱི་ཐན་སྤྱོད་དགག
600 པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཐན་སྤྱོད་དགག་པ་དང་། ཐོས་པ་བཞི་མཐའ་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པའི་སྤྱི་ཐན་སྤྱོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་སྨྲ་བ་ཡོས་བཀུར་པ་གཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་བཞད་ཅེས་ལ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དང་དོན་མི་གཅིག

ཨ། ཀློང་ ཉེར་གཅིག

༄༅། །པ་དེ་ལྟར་འཁྲུར་མོ་དེ་ཡི། འོན་ཀྱང་སྒྲ་དོན་སར་ངང་མཚོན་ལ་ངང་བས་ཡིན་ནོ། རྣམ་ཤེས་འདུ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཚིག་དང་མཚན་མ་ནང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡ་ཡང་རྗེས་སུ་དང་བའི་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་དོ། །དེའང་

རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་མིང་དང་མཚན་མའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་སོ།། །དེ་ངོས་གསུམ་བཞི། འཆད་འཇུག་དོན་གསུམ་གང་དང་འབྲེལ་རྟགས་ལ་བཞི་གང་གི་རྗེས་ཡིན་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་དེ་ག་ཞིག་ཡ་བཅོམ་ཆ་དགོས་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཐ་དད་གཞན་ཕྱོགས་པའི་འབྲེལ་པ་བཅོམ་པ་འི་དང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་དང་འབྲེལ་བཅོམ་རྟོགས་ལ་ཡིན་ནམ། འཆད་པ་པོའི་བློ་ངོར་དང་འབྲེལ་ལམ་ཞེས་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན། །ང་པོ་རྟ་ལ་དཀོན་པ་འཐུག་

པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་འཕང་པ་ཡིན་ནོ། །ར་ཉི་རྟོག་པའི་སྣང་བརྒྱ་དོན་དུ་འདོད་བལ་ཐལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱ་ན་རི་ཕྱ་སྒྲ་བ་ལོ་མས་ཤིག །རྟོག་བའི་སྣང་བ་རྟོག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཁ་དོད་དམ་ཅི་བོན་ཞེས་བརྗོད་ནས་འབྲེལ་ལྟག་པའི་མཐའ་

བཞི་པོ་དགག་བཅོན་མཚོ་ནཔ་རོལ་ལ་ དེ་ལྟར་འདྲེ་བ་ཇེ་ལྟར་འཕང། ཚིག་དང་ལ་འདུ་རྟོག་པའི་སྣང་བ་འཆད་པ་པོའི་བློ་ཁ་ན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དམ་ཞེས་སོགས་རིགས་ན་ཇི་ལྟར་སྨྲ་བ་བརྗོད་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་རྫུད་དུ་བརྟགས་མ་བརྟགས་ལའང་

601 །བཅོན་ཆེ་དམ་ཚོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤམས་པར་བྱའོ། །ང་ལུགས་ལ་བརྟམ་འཛིན་རྟོག་པ་འདུས་མ་ཡིན་པས་ལོག་པར་སྣང་བ་རྟོག་པ་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ།འཆད་ན

602

ཅེད་པ་ལི་སྒྲའི་རྣམས་སྒྲ་དོན་དུ་ཤེས་ན་སྐྱོན་ནི་རྒྱུ་བཞི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། འཆད་པ་པོའི་སྒྲའི་བསག་ཉིད་ཡིན་ན་འཆད་པ་པོ་ནི་ཉིད་སྒྲའི་བསགས་ཉིད་ཡིན་ནི་དགོས་པ་ནི་ཤེས་སྒྲོར། །རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་སྔར་དོན། སྒྲ་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག

པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་ནུས་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་སྒྲ་དོན་སྒྲའི་རྣམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྟེ། ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་སྔོ་ནི་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཚ་སྤྲས་བརྗོད་ཀྱི་ཚད་མཚན་སྤྲས་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲ

ཁ་ལེགས་པར་བཀག་གོ། །མི་ནོར་བས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདྲ་བས་འབྲུ་ལ་ན་རེས་འགའ་དོན་ལ་འཁྲུག་ཏུ་ཆུགས་ཀྱང་རྣམས་འགའ་མི་སློབ་ས་པ་དང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོག་པའི་སྣང་བ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་འཇུག་པས

དོན་ལ་འཇུག་པ་རམ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་མི་མཚུངས་ལ། ཁྱད་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་མི་འདོད་པས་དེ་ལྟར་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བ་ཁས་ལེན་ནའང་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཅན

མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྟོག །རྣམས་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས། རྟོག་པ་རྣམས་རང་གི་གཟུང་དོན་བཙན་ཐབས་སུ་ཡོད་པ་ལོག་ན་རང་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་དོན་རང་ནུས་མ་བཤད་པ

དག་ནི་གསལ་ཞིང་དག་དོན་ཡོད་པ་སུ་བཅད་པ་ལས་རྟོགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་ཕྱེ་ངོས་དཔག་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཤེས་པ་གཞུང་གཟུང་དོན་ཏུ་ཞེན་པས་ཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་འཐད་ཉིད་བརྟགས་ཀ་ཞིན་ སྐྱེ་བར་ཏེ། དོན་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོང་གོས་ལ་སྣང

༄༅། །བདེ་གཤེགས་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་ལ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་སྣང་མ་ཐག་ཞེས་པ་དེའི་བསྒོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་དོན་དུ་གྲུབ་ན་གཞི་དེ་དང་མིག་ས་རྟུང་གི་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡོད་ན་ཏར་ཡུལ་དང་གནས་པའི་གཉེན་མ་ལོག་པའི་སྐྱེས་བུ་དབང་པོ་མཚམས་པས་ཡིད་གཏད་ན་གཞི་དེ་ར་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཞེས་དགོས་པ་ལ་ཡབ་མི་ཞེས་ཤིང་། མི་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཁོན་འི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་འི་འགྲོལ་པར་མངོན་སུམ་རང་གིས་ཞེས་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །མི་ལམ་གསལ་སྣང་གི་རྟོག་མེད་ལོག་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་མཆི། ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་ཞེས་པར་སྨྲ་བ་ནི། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་འཆང་ཅན་ཏེ་དུ་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་ནའི་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་གོང་དུ་འཕང་ནས་མ་ཐག་པ་དྲན་པ་ལམ་བཞག་པའི་ཚིག་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་པར་ནང་དོ། ། རིགས་པ་དེས་ནི་མིང་སོགས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལས་རྫ་ས་ཐ་དད་མིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། །དེའང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ཞེས་པ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པའི་རྫ་ས་དང་གཟུང་ཡུལ་སྤྲ་དོན་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་སྣང་བའི་གནས་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། རྟོག་མེད་ལ་ཡུལ་གསལ་བ་སྣང་བ་འདང་ས་ནང་པའི་ཚོད་པ་ཞེས་འཕྲུལ་པ་ལ་སྤྲ་ཤད་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་རང་ཉིད་ཁ་ཕྱི

རྟོག་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་པའི་ཚེ་ན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་། ནང་རྒྱུད་པ་གསལ་རིག་ཙམ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་ཆ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བུམ་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ནི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་བྱའོ།།
ཐོགས་མེད་ཕྱིར་ན་རྡོ་སོགས་མིན།། ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་དུ་ལྟར་སྤྱོད་པ་མཛད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་ན་རྡོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་རྡོ་སོགས་མིན་པ་ལྟར། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་ཆ་དང་བ་ལྟར་སྣང་བའི་ལུས་དེ་འདྲ་སྣང་བ་ལྟར་དངོས་
པོ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ལུས་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡིན་ན་མལ་ན་གནས་པའི་ལུས་ལ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ལུས་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། མལ་གྱི་ལུས་དེ་ལ་མཚོན་བསྣུན་ནས་ཕབ་དཔས་སྲོག་
གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་མི་རྫོགས་པར་ཐལ་བས་སོ།། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ།། འདི་ལྟར་ཤེས་ན་བཤད་པའི་སྐབས་མང་རབ་ཡོད་པས་བཤད་དོ།། ལྟ་ཁང་
གྲོལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་རྟོག་བྱེད་པ་ལ་ཆེ་བས། མིག་སོགས་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་རྒྱ་མཚོ།
གང་གིས་འདོད་ཕྱིར་ན། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བཞིན། གཞན་མིང་སོགས་ལ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། གཟུང་དོན་ཉིད་ཀྱིས

༄༅། །ཁྱབ་པའི་ཐུགས་པ་ས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ།། འོན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཚིག་ཅན་མ། སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཅན་ཏུ་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཡུལ་གྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟན་འདོགས་པའི་ཐུགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
པ་ལ་ཁྲུལ་པ་ཡོད་ན་མ་མེད། མེད་ན་མ་ངེས་པ་བསྟན་ཙམ་ཅིག་ཡོད། ཡོད་ན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་ལ་མེད་བཅས་ཏུ་ཐལ། སྣང་ཡུལ་ལ་ཕྱི་རང་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལ་བདེན་འདོགས་པའི་ཐུགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བརྗོད་ན་ཅི་སྙམ་སོམས་ཤིག། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་འདེགས་ཀྱི་གང་གིས་འདོགས་ཚད་སྔས་པ་ལ་ཐལ་བ་བའབ་ཐང་ས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དགོས་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་འབབ་ས་པས་ཡིན་ནོ།
འཆད་དེ་ན་དོན་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་སྤྱི་དོན་ཡིན་ན་འདུ་སྤྱི་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་སྤྱི་མཚོན་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་ལྷན་པ་སྟེ་དོན་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུང་ཞེས་དབྱིའི་དུས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བའི་མིང་སོགས་སྣང་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་
རྒྱལ་པོ་དང་དང་སྐྱ་ན་ཅིག་ཏུ་ཅིད་འགགས་ནས་དཀྱའི་དུས་ན་མེད། རྒྱལ་པོ་དུང་གི་དགེ་རྒྱུ་དང་འབྱར་དཔྱའི་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་པ་མ་དང་ནི་དང་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་སོགས་

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྡུད། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ནང་དེའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་རྫས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྡུད། འདི་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་འཇོག་པས་སྒྲ་གྲུམ་ཚོགས་པ་དང་སྒྲ་གྲུ་འཕེལ་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ་འདུ་སྒྲ་གཡོ་བ་ལ་འཇོག་དེ། ངོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་ལ་རྟེན་པ་བཅས་ལ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གསེར་གྱི་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་ཤེས
ཁ་ཞན་དུ་དཔེ་ཅིག་ཞིག་ཏོ། །དབུས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འཇམ་ཆོས་ཀུན་དངོས་པོ་བ་ཞེ་ན་ཀྱང་ཀྱེ་སྟགས་སྨྲ་ཞིའི་འཇིག་པ་དང་དངོས་པོར་འདོད་རྩོལ་ཕྱིན་མི་མཚུངས་ཤིང་ དབུས་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མདོ་སེམས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པ་དང་། ཆོས་མཐོང་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲ་སྒྲ་ལྷ་བུའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཞིག་པ་ན་སྒྲ་གུ་ཉི་ཚེ་བ་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་པ་ལ་འགགས་པ་དེས་སྒྲ་གུ་ཡིན་པ་སྐམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་
མ་ཐོབ་ཅིང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལ་ལ་འདང་དགག་ཕྲ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉང་བདང་རྒྱུ་ལ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་སྣ་མདུ་བས་མ་མོ། །དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་བུམ་
པའི་ཞིག་པ་དང་བུམ་པའི་མ་སྐྱེས་པ་ནམ་མ་ཡིན་པ་དགག་ཡིན་པར་བཞག་ཅིང་། མང་ལེམ་ས་དང་རྒྱུ་པ་གསུམ་མེད་དགག་ཅུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲ་རྒྱུ་གུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་སྒྲ་གུ་རང་གི་སྐད་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི

༄༅། །མྱུ་གུའི་ད་ལྟ་བའི་དུས་དང་། ཕྱིར་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཕྲུ་བུ་ལུ་ཡང་ལུས་ལས་འཕགས་ཞིག་ཏུ་རྒྱུ་རྟེན་མཆོད་པའི་དབང་གིས་ཕྱུ་ཡ་ལུས་དེ་རེ་ཞིག་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་
མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སོ། །མྱུ་གུ་ལ་མ་འགག་པ་བརྒྱུ་གུ་རང་གི་གྲུབ་པའི་ལུས་ནི་མྱུ་གུའི་དུ་བཟླར་བའི་ལུས་སོ། །མཉེ་བའི་སྒྲ་སྟོང་དཀའ་ཡང་དེ་བ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་གྲུབ་པ་དང་། ཆགས་བར་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་མི་འབྱུང་
བ་རྩམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་འཇོག་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱིར་ཆོས་དབྱིང་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ལུལ་ལུས་དང་ཆོས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་པ་ཞིག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་ཕྱོགས་
པ་ཡིན་ཀྱི་ལུ་ལས་ལུས་གང་དུ་ཡང་ཆོས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པ་དག་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་མི་འཇོག་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཕྱིར་མ་བྱུང་བར་མམ་མ་སྤྲིན་བུ་བ་ཙམ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་བཅད་ལ་གོ་ཞིང་
གི་རྣམ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཆོས་དེའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ཆོས་དེའི་དུས་ཀྱི་ལུས་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་པའི་རྣམ་གཞག་མ་དག་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འདས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་མྱུ་གུ་རང་གི་ལུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་ལྟ་
བུ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་སྐྱོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཕྲུ་ཀྱི་ནི་མཆོད་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟ་བའི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའོ། །འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱེད་ལུས་གང་དུ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་གང་

གི་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་སྐྱོང་པའི་བརྟགས་ས་རྒྱུ་རབ་ཕས་པོའི་རང་རྒྱུད་དེ་ལས་ཐལ་ཞེན་པ། མཐོང་བ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་ངེས་པར་དུ་འཛིན་པ་དངོས་པོ་གཞི་གཞིའི་རང་ངེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་པའི་བསྐྱེད་ས་རྒྱུ་བའི་ངོས་པོའི་རང་རྒྱུད་
དེ་མ་སྤྱི་བ་པའི་ཆོས། དགག་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུད་སྤྱིར་ལ་མ་འགགས་པའི་ཆོས། །བཅིག་ན་རེ། ལུགས་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལུགས་པ་མ་ཞིག་པར་ཐལ། ལུགས་པ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྱབ་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྗེ་བཞིན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ལུགས་པ་མ་ཞིག་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དང་སྤྲུལ་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལ་སྒྲ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་མ་སྐྱེས། སྐྱེས་ནམ་འདས་པ
ཡིན་ན་དྲིས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཅི་དང་གིས་ཁྱབ་པས་བླང་ས་བཅམས་ལ། མ་སྐྱེས་ན། ད་ལྟ་ཞིང་འཆོས་ཅན། སྒྲ་སྒྲ་སྐྱེས་པར་ཐལ། སྒྲ་མ་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གསུམ་ཆས་སོ། །མ་ཁྱབ་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས
རྣལ་མ་མི་གོ་བར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་སྔར་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཐོགས་སོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲ་བཞི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་དོན་གཏན་མི་རྟོགས་པས་སོ། ལུགས་པ་ཞིག་པ་དང་ལུགས་པ་དང་ལུགས་པའི་མ་ཞིག་པ་གང་དང་ཡང་དོན་འགལ་མ་ཡིན་པའི་
608 ཕྱིར་རོ། གཉིས་ལ་ཡིན་ཕྱི་ཁྱད་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བ་ནི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེས་ན་ལུགས་ལ་གཞན་ལ་བརྩི་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྔ་མ་ཞིག་པ་དེ་སྔ་མ་འདས་པའི་རྒྱུ

༄༅། །དང་། ཀྱུ་ག་མ་སྐྱེས་པའི་ཀྱུ་གུ་ཡིག་འབྲས་པའི་ཚུལ་དང་། ཀྱུ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཀྱུ་གུའི་དཔྱང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པས། ཀྱུ་གུ་དཔྱང་བ་ཡིན་ཚེ་ནི་ཀྱུ་གུའི་རང་ཀུན་ལ་བསྟེ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱུ་གི་ཕྱག
སྒྲུབ་བྱེད་པ་པོའི་གདང་རྣམ་དེའི་དག་བརྗོད་བཞིན་པའི་ཚུལ་ནམ་དཔལ་ཀྱུ་གུ་དཔྱང་བས་ཡིན་པར་འཛོག་པས་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེའི་དག་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི་མོད་པས་ཀྱུ་གུའི་རང་ཚུལ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
འདས་པའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཀྲམ་པ་དཔྱང་བའི་དགོས་པ་ཡིན་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་མངོན་བཀུར་བའི་རང་ཚུལ་ན་དཔྱང་བའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། སངས་ཉིད་དགོས་པ་དཔྱང་བ་ཡིན་པ་དང་སངས་ཉིད་རང་ཚུལ་ན་དགོས་པ་དཔྱང་བ་ཡིན་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཚུལ་ན་...... དཔྱང་བ་དང་སྐྱེས་ལམ་འགགས་པ་ཡིན་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་པ་འང་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ན་ཡོ་དག་ དེ་འབྱུང་བ་ར་བྱ་ནའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལ་ཞབས་ཀྱིས་ལ་རང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན
འབྱུང་འབྱུང་གི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་སོགས་དགེ་ཉིད་འབྱུང་དགོས་པམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དཔྱང་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་ནམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་ལོག་སྨད་དུ་བཟླ་བ་ནི་ཁས
ལེན་དམ་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་ཉིད་སྨྲ་ལས་རྒོལ་བ་རྗེ་ཅི་དོ། ལོ་ཀྱི་མའི་ལོ་ཏོག་ཁ་རང་གི་གྲུབ་ཚུལ་ན་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡིན་ན་ལོ་སྔ་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ལེ་དགོས་ ཞེས་ཟེར་ཞུང་ཟད་ལ་སྔོན་པ་ལ་ཡིན་རྟོགས་ཞེད། སང་ལོའི་

609

ལོ་ཏོག་དང་ལོ་མའི་བར་སྣ་བསྐྱེད་དུ་རུང་ལོ་ཏོག་དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་སྒྲ། འདོད་ན་བྱེད་འབྱུང་བའི་ཕྲི་མོ་ཉམས་ལ་འབབ་དང་དེ་ན་ཡོད་པ་སྤྱི། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོར་མི་རྟག་པར
སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲོན་ཡུལ་ལེ་ཀ་ཁམ་བརྟག་པའི་འབྱུང་པོ་ལྟར་བརྗོད་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་སྣང་མ་ཡིན་གྱི་ཤ་ཀུའི་སྐལ་སྒྲིང་ལྟར་བརྩིས་ནས། རྟག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་བདུད་རིགས་པ་དངོས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ཤིག། དེ་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་བདུམ་འདི་ལྟ
སྒོམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྔོག་སྲང་ཆོས་ཅན། དཔྱད་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུན་བསྒྲེས་ལམ་འགགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་དུ་ཅི་ཞིག་སྨྲ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུན་ཞིག་པར་ཐལ། རང་རྒྱུན་སྔོག་སྲང་འགགས
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱེད་རང་གིས་ལན་བཀྲ་བ་བས་བློ་ལེ་སོ། །འདི་ནི་ལམ་ཤི་བའི་རྐྱེན་གྱི་བར་ཐལ་ལོ།། ༈ བར་གྲུབ་པ་མཚོན་དེ། ཆོས་དེ་དག་ལྟར་བར་འཛོག་པ་རང་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་རང་རྒྱུ་ལས་བཟུང
བའི་དུས་ནང་མ་འགགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་རྟག་དངོས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ལོ་སྟོན་དངོས་པོ་མིན་ན་དགོས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལོ་ཏོག་མ་དངོས་པོ་མིན་ན་དཔེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རང་གྲུབ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཅིག་པར
610 ཤེས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བཞག་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གྲུབ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཅིག་པ་བར་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན

༄༅། །ཁ་སྐྱབ་པ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཁྱུམ་ལས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ན་དེ་རིང་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པོ་སོ་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནས་ཁྱབ་པ་ར་འདོད། བཞིན་དུ་འདས་པའི་མ་ཚན་ཉིད་ཀྱི་བུ་ལ་འགགས་པ་ཞེས་རེར་བཞི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་གྲོལ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་རང་རོ། །གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་བརྟགས་འཇོག་གི་མཚན་ཉིད་འགོད་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་གསལ་བར་ཤེས་སླ་ལ། དེ་རིང་གི་ལུང་གཞན་བསྡད་ཞིག་པ་འདས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རིང་གི་སྨྲེ་ཞིག་པའི་ཁ་སང་འདས་པའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ལོ་ཕྱུག་གཞི་མ་འོངས་གྲུབ། ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་པའི་ལོ་ཕྱུག་ཕྱི་སྐྱེད་ཏེ་ཕྱི་རྒྱུ་ཡོད་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་ཏེ་ཕྱི་རྒྱུ་མེད་ཅེས་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཕྱོགས་སྔ་མའི་རྣམ་པར་འདས་པའི་སྐྱེ་རེས་ནས་དགག་པ་ལྟར་སྣང་གི་ཉེས་ཤར་བ་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཕྱིས་པ་བུ་བསྒྲོད་ལ་སྦྱར་ན་མཆོངས་པ་བར་བདག་གི་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་ནང་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ནི། ནོར་ལ་བདེ་དགའ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཡེ་ལ་སྤྱི་ཡིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་གཤར་བའི་སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་བས་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་དོན་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་གྲུབ་དང་བ་སོགས་རྟོགས་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ན། དེ་སྐབས་དང་དངོས་མ་ཏོགས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱི་ནི་ཡན་ལག་ར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བརྗོད་ནས་ང་སྐྱོན་ཡོད་དེ་འདི་ལྟ་མ་སྒྲི་དེ་གསལ་བ་བརྣམས་ལ་མཚུངས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གསལ་བ་ནས་གསལ་བ་བརྟེན་པ་ལ་བལྟོས་པ་འདང་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་ཡན་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཙ
བའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་རྫས་སུ་ཕྱེས་སྣང་བ་དང་འགལ་ལོ། །གསལ་བ་བ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་བཏུད་ཀོ་ཏུ་ཁྱུར་བའི་རྟག་པ་ཡོད་ན་ཏུ་རྟག་ཏུ་ངེས་པ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་རྡོས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལ་གང་གིས་སྨྲ་ལ
ཞེས་བའི་བར་ཞེས་སྨྲོ། །གསུམ་པ་དགོས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་ཅུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཉམས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་སྒྲ་ཡི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ།
དོན་རང་མཚན་དང་མཐོང་སྣང་དུ་ཞེས་པའི་རྟོག་ཉིད་དུ་དབང་སོགས་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་ཀས་དོན་རང་མཚན་གཅིག་པ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེའི
ལན་དུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པས་གསལ་མི་གསལ་སོ་སོར་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་འཕེན་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་སོགས་དོན་གཅིག་སྒྲ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྣམ་ཀྱིས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དང་
གསལ་བར་སྣང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རང་མཚན་གཅིག་པ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་འདྲ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཉེ་རིང་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་དང་

༄༅། ། །འཕགས་པ་བར་འཇུག་རབ་ཤའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་ཀ་ཆེན་ལམ་ལས་བཞུགས་པ་འདི་ཞི་གླིང་རྟག་པ་ལ་པ་ཟླ་གྲགས་སྐོར་ཆུ་བྱུང་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་མ་ཕྱག་ལ་བསྟུད་དང་པ་དྲ། སོགས་ཕས་པ་ཀ་ཆེན་ས་ར་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྲྀ་ཕས་
ཤེས་ལ་གཟུགས་མཐོང་ནུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བརྩམ་པ་ད་ཀ་བསྡང་ལས་ཡིན་ནོ། །དང་པོའི་ཕྱིར་བ་རམ་འཛིན་པར་ཞལ། སྔོན་གྱི་ཨོཾ་ག་གཟུགས་རང་མཚན་གྱི་ངོས་ཡོན་ཅིག །ནི་སྣང་ཡུལ་ཏུ་ཨ་ནས་རིགས་པ་ཀཱ་སྟྲ་
པ་ར་མད་ན་ཞི་ར་ཕྱིར་འཇེས་པ་སྐྲ། ཀྱ་ཁང་ལྡོམ་དེ་སྐྱང་ནུ་དོན་མ་ཅིག་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པར་རམ། སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་པར་འདོད་པ་ཉིད་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ར་ཤད་བ་ཀྱ་སྡེ་དང་བཅིས་པ་ཡུལ་དེ་མཐོང་སྒྲུར
ངང་ཤོག་གཟུང་གྱི་ཕྱིར་པ་ར་མི་འཐད་པ་ར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། །འདིས་སྤྱོད་ལ་ཤོག་གཟུང་ཡིན་ན་བློའི་སྣང་ཡུལ་དུ་འགལ་བ་ར་བསྟན་པས་ངང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བའི་སྣང་ཡུལ་དུ་སྒྲ་བའི་ལུས་སྤྱི་གསལ་གྱི་ལུགས་ཁས་ལེན་པ་ནམ་གཞན་ལ་བར་ནམ་གསོ།
སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་ཕ་ཀད་པ་ལ། ཐོག་མ་རང་ལུང་གི་ལྷ་པ་བཀོད་པར་བསྒྲུབ། རིགས་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞལ་ཚད་ཅན་གྱི་གསལ་འཛིན་པ་གཅིག་ཆུ་འཕད་པ་དང་རྟེན་ཕྲུག་བརྗོད་པ་གཞན་དུ་བཀོད་པ་གནས་
སྒྲ་གསལ་འཛིན་ལ་ཅིག་དང་ཆ་ནང་དུ་འཛམ་བུ་ཁམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གསལ་དགོད་པ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་བསྒྲུབ་མེད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །རྩ་བ་ངོས་མེད་གཞུང་གྱི་ཆར་བཞག་ཅིང་ཞེས

སྟུན་པའི་ཕྱོགས་བཞི། དེ་ཉིད་རྡོར་བའི་ཚུལ་སོགས་སོ།། སྤྱི་བཀྲལ་བས་མཚམས་ཡིན་ཏེ་སྐྱོ་ལྡན་བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། དེ་ལ་ངོ་བོར་སྣང་བའི་མཁའ་ཞེས་སོགས་སོ།། རང་ལུགས་ཀྱི་གཞན་སེལ་བའི་ཕྱི་ལ་གཅིག་པས། མེད་དགག་གིས་ཁྱབ་པའི་
སྒྲ་དང་ཞེན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིའི་ཞེས་སོགས་སོ།། སྣང་ཉེ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པར་སྟོན་པ་ནི། དངོས་མེད་རྣམ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རྟོག་པར་བསྟན་པ། དེ་ཡང་བསྟན་
གྲིར་དང་། ཞེས་སོགས་སོ།། རང་ལྡོག་ཀལ་པ་དང་ཧྲས་གཅིག་པ་དང་གང་དུ་དངོས་སྒྲུབ་པས་རྟགས་སྦྱོར་བའི་དོན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་པ་སྒྲོན་བ། གསལ་དུ་བརྗོད་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དོན
ངོ་བ་གྲུབ་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འདུས་པ་ཕྲན་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་བསྒྲུབས་ཕྱིར་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ།། དེ་ནི་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་བར་ལ་སྐབས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། རང་གྲུབ་ཅན་གྱི
སྤྱི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟེན་སུ་སོང་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་ཆ་དུས་སེ་དོ་སོགས་ལ་བར་རྟེན་སུ་སོང་བར་འདོད་པའི་ཀྱུལ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པར་བརྗོད་ནུས་པ་སྤྱར་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་
614 ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ལས། བདེ་སོགས་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ཡིན་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རྟག་པ་ཤེས་པ་ལ་ཡུན་སོང་རྟེན་སུ་འགྱུར་བའི་རིགས་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ལ་ཕྱིན་ཅན་གསལ་བ་སྟོན་པའི་དོན་པོ་གཞན་ལས་ངེ་བའི་རོ་བོ་དང་ཆ་ཤས་དང་བཅས་ཀྱང་བའི་ཕྱིར།

༄། །ཕྱེ་ཕྲག་བཞི་ནེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་གསལ་ལ་རྟེན་གཅིག་ལ་སྤྲོད་ན་དེ་རང་འགྱུར་བ་ཡང་། ཡིད་ཅིག་གི་ལུགས་ལ་རྟགས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་བས་སྤྲོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བ་དེ་ན་གྱི་ དེ་གསལ་བ་བལ་བསྒོམ་པའམ་གསལ་བ་བསྐྱེད་ལ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་
པ་པོ་བྱང་དན། ཕྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་འབྲས་རྗེས་སུ་དཔག་རིགས་པར་ཐལ། གསལ་བ་དང་རྟགས་ཐ་དད་གསལ་བ་བལ་བསྟོན་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཕྱི་རྟག་པར་འགྱུར་ལོ། །གཞིས་པ་ལྟར་ན་གསལ་བ་བཅས་ཅན། ཕྱི་རི་ལྟར་ན་ཉེ་
དུ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱི་དང་རྟགས་ཐ་དད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཕྱི་དུ་གཟུང་པར་འགལ་ལོ། །ཕྱི་གསལ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ན། ཕྱི་གསལ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་འཐད་དོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གསལ་ཡང་དེའི་ཕྱི་འདིའི་ཉིད་ཀྱི་སྣང་དོན་མཐུན་ཁྲ་ར་མི་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྡན་པའི་གསལ་བ་བརྒྱ་མ་ལ་ལྟོས་པ་འབྲས་པའི་ཕྱི་དོན་མཐུན་འཇུག་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིགས་ཤེས་དང་གཞན་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་
གསལ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱི་རྟག་དངོས་དང་འབྲེལ་ན་འབྲེལ་བ་དེ་རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་ཀྱང་ཕོས་ལ་བྱེ་བྲག་པས་འབྲེལ་པ་དེ་རྟོན་དམ་པར་འགྲུབ་པ་ཡས་ཁས་ཀྱང་ལེན་ན། དངོས་འབྲུ་
615 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་གཞན་ལ་འབྲེལ་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཐོགས་མར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་

གནོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྒྱུ་རྒྱུས་དོན་ལས་བྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ས་དོན་ལ་བྱ་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་རྩོད་གཞན་སྟེ་བ་ནི། རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་སྐྱེས་ནུས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཅན་ཁམ་པའོ།། དེས་ན་སྐྱེས། དེ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་བྱ་དུས་དོན་ལ་སོགས་
པའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་བས་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་ཅན། རང་ཉིད་བྱུང་ཟིན་པའི་སྐབས་ནས་བཅས་ལ་ཟག་པ་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱུ་ཕྱུ་འདོད་ལ་ཚན་འདི
འབྲས་བུའི་ཞེས་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ཞན་བཏགས་པར་ཟད། རྒྱུ་རྒྱུ་དོན་དང་ཉེ་བྱུང་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ས་དོན་ལ་ཟག་ལས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ས་རྒྱུ་གི་འབྱུང་བ་བདེ་ཁ་ལ་པར་བྱུང་ན་འབྲེལ་པ
འཛིན་པའི་རྟོག་པས་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ནས་རྒྱུ་གི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ས་རྒྱུ་སྣ་ལས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཉམ་དུ་སྣང་བ་ལྟར་སྣང་སོགས་པས། ས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཉམ་དུ་འགྱུར་པའོ།། གཞན་ཡང་མི་རྟག་འབྲེལ
པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་འབྲེལ་པ་དེ་མེ་དུའི་རྫས་སུ་འགྱུར་སོགས་པས་དུ་བའི་རྒྱུ་ན་འདང་དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་། མེའི་རྒྱུ་ན་དང་དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་རྒྱུ་ན་དུ་བ་ཡོད་ཅིང་དུ་བའི་རྒྱུ་ན་མེ་ཡོད་སོགས་པས་མ་དུ་རྒྱུ་མཉམ་དུ
འགྱུར་སོགས་སོ།། དུ་བ་ཡིན་ན་མེ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། མེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་། མེ་ཡོད་སྔོན་ཀྱི་དེ་རྗེས་སུ་དུ་བ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བའི་དོན་རྟོག་ཀུང་མ་དོན་སུམ་ཀྱིས་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། དང་པོ་མ་འདོ

617 ཐ གསུམ་བརྒྱ་ བཅུ

༄༅། །སྲུམ་ཆེ་དམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ལྔ་དུ་བསྡོན་ལྡུམ་ཚ་ཅེ་དམ་ལ་དམིགས་པ་བ་ལ་བསོགས་པ་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཕྲུབ་ནས་རྟོགས་པ་མི་ནུས་རྫིས་ དགྲོལ་བའི་དོན་སྐོག་དང་ཐ་སྙད་རྣམས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲོལ་
རྟག་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟོགས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འགྲོལ་བ་ཡང་དག་ཀྱུན་མེད། ཅེས་གསུང་བ་ལྟར་ཁྲིད་པ་སྐྲ་ཙམ་བ་ཙ་ཡང་པ་ལ་ནྫུལ་བ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་བཏགས་ཡིན་ན་མེ་དགོས་ཞེས་ཀུན་རྗོ་དབང་ན་འདུམ་པ་ཡང་ཡེ
པར་ཤི་དྲུབ་བོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མིན་པའི་སྤྱི་གསལ་རྣམ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་པ་དོན་ཁམ་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་སྤྱི་གསལ་རྣམ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་
བ་ལོད་དོ་ཞེས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་གསལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་དམ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་བཟུང་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དེ་ནི་རྣམ་ལས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཀར་གྲུབ་བོ། །རི་བོང་རྭ་སྤྱིར་བྲལ་བའི་རྩེ་དཔེའི་སྤྱི་
རྣམ་ལས་མེད་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྒྲ་དང་སྤྱི་བློ་འཇུག་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འང་ཕྱིར་འཇོག་ན་རི་བོང་རྭ་ཡང་སྤྱིར་འགྱུར་བའི་དཔྱད་ཀྱི་གསལ་རྣམ་གཅིག་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ལ
མེད་ཡིན་ནམ་ཆོས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏགས་སྣང་བའི་རྟགས་པ་སྤྲོས་སུ་སྤྲ་བ་ཡོ་ལ་འདུ་སྦྱོ་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །ལན་ནི། སྤྱམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་བཟུང་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དོན་པ་པོར་མེད་ཀྱང་མེད་པ་རི་བོང་རྭ་ཡང་སྤྱམ་གསལ་ཀྱི་རིགས

སྣ་ཐབ་ལ་བར་ཤི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆང་བའི་ལུས་གསལ་ལ་དྲུག་པན་རྒྱུན་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལྷ་སྐུ་སྣང་བ་ལ་བསྐུལ་པ་ཡིད་དབང་ཉིད་ཕྱིར། དེ་ལ་རྡེ་བོར་སྣང་དབང་མ་ཞེས་ལོ་ཕུས་ཀྱི་འགོ་ལ་བར་སྣས། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་བའི་སྣོད་ནས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་
ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་བཏང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ཤད་པ་སྒྲ་རྒྱུ་སྤྲུལ་སྣང་ཡུལ་ལ་ལགས་ཏུ་ཕྱུལ་ཞེས་པར་བྱས་སོ། ཕྱིར་ན་ཀྲན་པོ་འཇར་ལ་ཡུད་བས་རང་གི་བཞིན་ལ་དམིགས་བགོས་མ་བགོས་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དུས་ཡོད་ལ་བསྒྲུབ་བར། །མ་ལོང་གི
མར་གི་བྱུང་བའི་ནི་གཟུགས་རྐྱེན་ཅུང་པའི་ཐུན་དུ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིད་བཞིན་ལ་རྟོག་པ་ན་ཟུང་ཅེ། གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་ཐད་བཞིན་མེ་སྣམ་དུ་ཞེན་པ་པ་མི་རུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་མདའ་གི་དོ་བོར་ཐུར་བ་ལུས
པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཤར་བ་ན། སྣང་བ་དེ་ཉི་ལུས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་པར་སྒྱུ་མ་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལུས་པར་སྒྱུ་མ་དུ་ཞེན་པའི་འབན་རྒྱུ་ཡ་མེད་པར་ནི་རང་ཉིད་ལ། ཁམ་དང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བརྟས་པས་གསལ
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟམ་ཡིན་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལུས་པར་ཞེན་ན། ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆེས་ཆེན། ཞེན་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེ་རབ་ལ། རང་གི་སྣང་བ་ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་" ལ་ལུས་པར་ཞེན་པའི་སྣོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བརྒྱལ
618 པའི་ཡོག་ཤེས་སྤྲུལ་ལོ། །མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲི་དོན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ལུས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲི་ཤད་ཡིན་པ་གཞན་ལུས་མ་ཡིན་ཤས་ལྡོགས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་མཚན་ཏེ།

༄། །ཅན་ཐམས་སྒྲ་འདི་དག་གིས་ཤུགས་ལ་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་མེད་དེ། སྒྲ་གཟུགས་སྒྲ་བ་ཅད་ཅམ་གྱི་ཆར་ནང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱོད་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲའི་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཇོ་ལ

འབྲེལ་པ་འཐམ་ཞེས་པའི་འཐམ་སྒྲ་ནི་འབྲེལ་པ་ཁ་ལ་ཆེར་ལ་སོད་ཅིང་། དོན་དཔྱད་བརྒྱ་སྒྲ་ག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སྒྲའི་འཇུག་ལ། དོན་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་གྲུ་ལ། །ཀྱི་ཉིད་དུ་ཡང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །དོན་དུ་འབྲེལ་པ་སྒྲི་ཡིན་པར།

འདོད་པར་གྱུར་ནད་ཡང་དེ། །ངེ་བཅའ་ནི་མིན་བསྒྲུད་ཕྱིར་དང་། །དོན་དངོས་དེ་ཉིད་མི་འདོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པས་ཀྱང་དོན་བྱར་ཞ་ཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་པའི་སྤྱི་སྐྱ་ལ་ཐུམ་པས་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་སྣང་བ་དེས

པའི་དངོས་པོ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་འཁྲུལ་ནས་འཇུག་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པས། ངོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དོན་ལ་དེ་མ་རིག་པ་ཡོད་དོ། །འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དེ་འབྲེལ་པ

ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་གསལ་བརྟན་བྲ་ཁྲ་བ་དམ་དག་ལ་ཀྱི་སྤྱི་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་དང་སྣང་སྤྱི་འགྲེལ་པའི་དགོས་སོ། །བློ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཇུན་པར་སྣང་བ་ནི། སྤྱི་བློའི་སྣང

བ་དེ་དང་ཆོས་ཅན། བཞི་པའི་དོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བོ་བོ་ཉིད་དོན་ཐམས་སྣང་བ་དམ་སྤྱོད་ཅན་ཕོ་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པ་དེ་བོ་མེད་པའི་རང་བོ་གས་ལ

པར་རྣམ་པ་ཅིག་ཐ་དད་ཀ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དགས་ལོག་པས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲིགས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་བརྟེན་ཡང་དགས་མི་ལྡན་ལ། གྲུབ་ལ་ཅན་པ་རྟགས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་མི་ལྡན་ཞེས་རང་གི་འགྲེལ་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན
གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་ཐ་དད་ཀ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་བྱམ་ཡིན་ནོ། ཅེ་ན་བའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་བཀོད་པར་བྱས་ན་མི་ལགས་ཏེ། བདེ་བ་རི་རང་བཞིན་མེད་དེ། གསལ་བ་བད་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་མཁས
པའང་འདི་དེ་ལྟར་བཀོད་ན་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བས་ལོན་ཏུ་ཟད་ན། དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འདང་བདེན་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་འདེན་བའི་གཅིག་དུ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བས་ལོན་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁ་ཅ
ཏེ་བུམ་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་གསལ་བ་རྣམ་པ་ཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་དད་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། སྣམ་བུའི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རང་གི་གསལ་བ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་
མི་ནུས་དགོས་པ་ཙམ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་སྒྲ་དོན་པོ་གང་ལ་འཇུག་ནས་ཀྱང་རྣམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱས་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྣམ་པའི་སྐྱེ་དང་སྣམ་བུའི་སྐྱེ་རྣམ་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ
620 བ་མིན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དོ།། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་འཆར་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་མཐར་གང་ལ་ཐུག་པའི་བུམ་སྣམ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་སྐྱེ་དེ་མཐོང

ཀ

༄༅། །ཀྲྀ་ས་བྷ་ར་ར་པ་ཧྲ་ཕུ་ལྷུ་ང་ཧཱ་ས་ཛྙཱ་ན་ཤྲ་ཀ་ར་ཧཱུྃ་ཞེ་ར་བཏགས་པ་བཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་བ་དེ་སྐད་ཟེར་རོ། །སྤྱི་སྒྲ་ཁྱད་ཀྱི་བློ་འཇུག་པ་བཞིན་ཆོས་དེ་ལ་ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་བ་གཅིག་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས། །སྤྱི་སྒྲའི་

གཞན་དཔྱ་ལ་གྲོ་སྤྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་མི་འགྲུབ་དེ་ཞེན། དཔྱད་འདས་པ་དང་མ་རེངས་པའི་དོན་དེ་སྐོ་ལ་སྒྲ་བློ་འཇུག་པ་དང་དོན་དང་སྐོ་ཡི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དཔྱད་དོན་དང་ཀྱང་ལ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་དང་སྦྱར་བ་འཕེན་པ་རང་ལྡན་པ

དང་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཇི་རི་བརྟགས་ལས་དེ་འདོད། ཅེས་པའི་སྒྲོན་སྟོང་རླུས་པ་ལ། དཔྱད་མད་པར་མཚུངས་པའི་ཟུམ་རྣམ་ལ་བུམ་སྒྲ་བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་རྒྱུན་རྟེན་པ་གང་ཞིག་སོགས་སོ་

གཞན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་མེད་དངོས་མི་དང་པ། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པའི་མིང་བཏགས་མིང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེན། མིང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་སྒོ་ནས་འདོགས་པ་ལ་སྦྱིན་རང་བ་གསེས་འཇོག་པ་ལ་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པ་སྒྲ་ནི་ཞེས་

སོགས་ས་ཐོ་ཀ་གསུམ་སོ། །གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་གྲངས་ཅན་པ་ལ་གྲགས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེས་སྤྲུལ་ནས་ཉེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེད་དུ་རོ། །སྤྱི་མཚན་པ་དེས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་

621 པ་བསྟུས་པའོ། །ཞིག་པ་འདས་པའི་ཟུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་སྒྲ་དང་ལ་མཚུངས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་ཟུམ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་སྒྲ་དང་པ་དང་དངོས་པོར་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ། ཞིག་ལ་སྒྲ་ལས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དང་མི་གནས་ར་བའི་སྐྱང་

ཆུ་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་དུས་སུ་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ་མི་མཚུངས་སོ། །རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པའོ། །ཕྱི་དངོས་པོ་བ་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པས་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་ཀ་ག །ཉིན་ཁམས་ལན་མ་ཡིན་པར་
སྤྲིན་པ། ཀྱི་ཅི་མ་ཞེས་སོགས་བཞིའོ། །ཕྱི་གྲུབ་པས་གསལ་བ་སྣང་མཐོང་ཚུལ་གྱི་འཛིན་ངོར་རྟེན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། གསལ་བ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་འཛུག་པ་སྤྲོ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་དོ། །གྲུབ་པ་ཅན་པ་ན་རེ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་དོན་པོར་མེད་པས
དངོས་པོར་མཚུངས་པས་ཡིན་གྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཆ་མཐུན་དང་མེད་པར་འདྲེས་པས་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་བཀོད་ན་ཞེས་སོགས་སྨྲ་ཚུལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཞུར་བར་སོ་སྐྱེད་པ་རྒྱུན་གྱི་ལུགས་
ཡིན་ལ། ཕྱིའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ངོ་སོ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཞི་བ་འཆད་པ་ནི། རྡུལ་ལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ཐ་དད་པར་གྲུབ་ཅན་རང་ལ་ཡང་འདོད་པས། དེ་འདྲའི་བཙན་ཆུན་
ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་བོ་ཆ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡང་དེ་མེད་དུ་ཧེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དོ། །དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཆ་མཉམ་གཅིག་དང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པའི་དོན་བ་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འང་དེ་དག་ངེས་པ་ཆ་མེད་
622 གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཧེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ། །ཕྲ་བྲག་པ་ནར་གལ་ཏེ་གསལ་བ་པ་དེ་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དེ་

༄༅། །ཀ་ག་ནི་སྒྲིར་ཞེས་པ་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ཆུན་བཟློས་མེད་རྗེས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོག་པ་ཀ་ཞེན་སེལ་བའི་སྒྲ་ལ་ཞི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་ན་དེ་ལ་ག་ང་གིས་ཀྱང་ལུང་ཕྱུང་དུ་མེད་དེ།
ཞེས་ལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་ཀ་ག་ང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསལ་ལ་པ་ལ་མཆོག་ཁམས་པ་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲ་འདི་ལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཏུང་ནང་ཁུང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ནམ་པས་
བཅད་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གསལ་བ་དུ་མའི་བཀག་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་འགལ་བའི་དཔེར། མཐེ་བོང་མ་ཡིན་པ་དེ་སོར་མོ་ལྷག་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྷུའི་འགྲེལ་པར་བཀོད་དོ། །རྒྱན་ཕྱིར་ན་དེ་ངོ་གི་ཞེས་འབྲེལ་མེད་
འགྱུར། ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། རྣམ་ཐ་དད་ཀྱང་གསལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྐྱེན་མ་དང་ཞེས་པའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཁྲུས་ཤེ་ན་ཞེས་སོགས་སྨོས་སོ། །ལྷ་སྒྲ་ན་ཀྱི་མཚན་དཔེས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། སྒྲི་དོན་འདི་
གཟུང་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ར་གལ་ལ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྟག་རྗེས་ཡིན་ན་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་བུ་མིན་པས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ། དེ་འབྲས་ཤེ་ན་
དུ་མ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དྲུག་པ་ནི། སྒྲི་སྒོ་བཟང་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཀྱིས་དེའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་དང་། བརྗོད་མི་ཞེས་པ་ལ་འདྲ་

བ་ལ་ངང་ཁྲ་བོ་དང་། །ཁྱུ་ཡུག་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་སྐྱེ་རྟག་སོགས་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་གཅིག་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་མོད་དེ་ཡང་སྣང་བ་འདི་དག་བློས་བཞག་པ་ཡི་དཔེར་ན་རྟོགས་སྔོན་པ
ནི། །ངོས་གཉིས་ཞེས་སོགས། སྤྱི་གོ་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཕྲན་མོད་དུ་རྟེན་སུ་སྤྲོ་བར་བསྒྲུབ་པའི་གང་གིས་ཞེས་པ་གཉིས་སོ།། རྒྱན་ལྟར་ན་ཧི་ལྟར་རིགས་མེད་ཅེས་སོགས་བསྒྲུབ་པ་ལ། མིག་སོགས་དེ་དག་ཡང་རིགས་རྟག་དངོས
རྟེ་ས་སྟུ་འགྲོ་བས་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དེ་ག་ལ་རིགས་རྟག་དངོས་རྟེན་སུ་འགྲོ་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ། རྣམ་པ་འགགས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་དོ། ལྟ་ལྟར་ན་སྐྱེ་མཚན་ངོས་མེད་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱུད
ནོ། །རྟོག་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཡི་ནན་གསལ་བ་ལ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཡན་ཀར་བ་སྣང་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་འགགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲ་དང་།
ངོ་བོ་ལས་གཞན་ཞེས་སོགས་ནི་བུམ་གསལ་ལ་རྟོག་པས་འཛིན་པའི་ཚེ་ན་འདང་བུམ་པ་དེའི་མིང་གི་སྒྲ་སྤྱི་ཡི་ཐོབ་པར་བསོགས་ཏེ་བའི་དོན་སྤྱི་ལས་གཞན་པ་སྐྱེ་མ་གཏོགས་པའི་བུམ་སྤྱི་རྟག་དངོས་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་ཏོ།། །དེའི་ཕྱིར
624 དེ་ནི་ཞེས་སོགས་བཞིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་བློའི་འགྲོལ་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཚེ་བས་འཆད་ལ། འགྲེལ་པ་དང་པོ་ཡོད་གི་རིགས་པ་གཅིག་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་མ་གོར

ПНК ཞི 625

༄༅། །གཞན་ཡང་ཞེས་རིགས་པ་རྣམ་གྲངས་དང་སྦྱོར་བའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་བརྒྱ་པ་བསྟུན་པ་ཕྲལ་བ་དེའི་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་ཉུང་ངུ་བཅོམ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཤཱཀྱ་འདི་ཕྱི་
མཚན་དེ་རིས་མེད་དུ་བསྟན་པ་པའི་རིགས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ལ་སྦྱར་ན་འཐོབ་ལ། དེ་སྐད་དུ་ཤད་པ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ནི། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྐད་དུ་ཤད་པ་དང་། །རྣམ་གཅིག་ཐ་དད་དག་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོགས་
པོ་ལ་མ་དད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་སྐད་དུ་ཤད་པ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཁྱབ་པ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་ན་རང་མཚན་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྒྲུབས་པ་འདི་དག་གིས། དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་འགྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
ཀྱི་མཚན་དངོས་པོ་མི་ནུས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ནས་དབྱེ་བ་བརྟུད་བར་སྟོན་པ་དངོས་དང་། དངོས་མེད་ཅེས་སོགས་བཀོད་པ་ཀླུ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྟན་པའི་གོ་ལས་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་གྲགས་ཁྱུར་རྫུ་བཅོམ་ཞིག་ལས་པའི་ཕྱིར
དམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་ཀྱི་སྐད་ནས་ཀྱེ་བ་བྱེད་རྗེས་ལ་བསྟན་པས། སྣང་ཡུལ་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སྦྲེལ་ནས་གཅོད་རྒྱུ་པ་དང་། །རང་མཚན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་

པ་ཞེས་པའི་ཚེ་དང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་དགོས་གཞི་དང་ཕ་བཅས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བ་འདུས་པ་དེ་རང་རང་མཚན་བཞིན་ནུ་སྤྱི་མཚན་ཡང་དང་དང་བའི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ནས་ཁ་བཏགས་པ
མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་རྟོགས་རྒྱུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདིས་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱམ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་ཅེས་འབྲུལ་པ་སྤྲ། །སྤྱི་མཚན་
གཞལ་བྱམ་ཡིན་པ་རང་མཚན་སུམ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ། ལུགས་དང་ལ་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་གཞི་མ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གང་གོད་ཀྱང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ཁྱབ་པའི་ལྡོག་པ་ཏ་ཕ། །རྟགས་ཕ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་སོགས
གང་ཡང་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་གཞལ་བྱམ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉི་ཚེ་དམས་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པས་འཇིག་དགོས་པས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱམ་ཡི
ན་དགོས་པའི་སྒོ་རྒྱུད་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལུགས་དེ་ནི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཕ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་རྒྱང་ཕན་གྱི་རིང་ལུགས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་ཐ་མལ་པ་དག་ལ་མངོན་པར་འགྲ
 པའི་སྐྲུལ་བ་ཏུ་རྟོག་པ་ཕ་ལྡན་པ་དག། འདི་ག་རྟེན་གྱི་མ་ཡིན་ཅེས་ཀྱང་དབང་པོར་བྱ་བ་ཕྱེན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ཁ་ཏ་བྱ་བ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། འདིར་ལ་ནུ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་གང་གི་ཡིན་ནམ་ལ་དུ་སྐྱེད་པའི་དབང་དུ

ཕ

ཉེར་ལྔ

627

༄༅། །ཕྱིས་ནས། དེ་ལྟ་བའི་རྣམ་གྲོལ་བ་བརྟག་པའི་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བའི་ཡན་གཞོན་རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དངོས་དབྱེར་བའི་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སླ་ཁྲུང་
དོར་བྱའི་ཡན་གཞོན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ནུས་པ་ཕར་མཚན་དེ་བོན་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཡང་དང་པོར་བ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་རང་མཚན་ལ་ཡིན་པ་འདི་དག་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་
རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་དངོས་པོར་ཕྱི་རོལ་ལ་དམིགས་ནས་པར་བྱེད་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་བཏགས་ཞིག་ལ་དོན་བྱེད་པར་ནུས་དམ་མི་ནུས་ཞེས་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། གཅན་མེད་དུ་དེས་ཟིན་ནས་འཁྲུལ་བ་དོན་གཉེར་དང་འཇུག་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མི་བ་ཞེས་སོ། །གཞལ་བྱ་དངོས་མེད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་སྣང་བ་བཞག་པའི་དོན་དུ་གཏེར་བྱ་གཙོ་བོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟོགས་ལྡན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐད་མིན་ན་འགྲིག་པ་དོན་
གཉེར་གྱི་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཞིག་བཀྲོད་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་གཟུགས་བརྙན་མི་བཟང་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིར་འདི་སྐད་བརྗོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཚད་མ་བརྟག་དངོས་པོ
ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཁྱབ་པ་པ་ལས་སླར་ཡང་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མིང་དང་ལྡན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བཞག་ཏུ་མེད་

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པའི་རང་མཚན་འདྲ་བ་ནམ་ཡིན་དགག་འདྲ་བ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མེད་དགག་
འདྲ་ལ་བའི་དེ་བྱུ་མེད་པ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟགས་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་རུང་གི་མི་འཐད་པས་དགག་གཞི་རང་མཚན་པ་ཅན་སྐྱེས་རང་མཐོང་བ་འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་བྱ་ལ་ཚད་མས་སྣང་
སྣང་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གང་ཞིག་གི་དབང་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁྱད་པའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མཚན་མར་འགྱུར་བ་རྟོགས་པས་རྣམ་ཆད་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ར་འགོག་བཞིན་རང་མཚན་དུ་སྒྲུབ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པར་ཐལ་ཏུ་ལྟུང་བར་
ཐུབ་ཉི།། ཀྱིན་ཏུ་ཀུན་གཞུང་སྤྱམ་འདིས་དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུ་རྣམ་ཞིག་ཏུ་ཟིན་ནས། དོན་དམ་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྣང་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་གཞན་སྐྱེ་ཀྱི་ཤུགས་པའི་དངོས་རྟེན་ནས་པའང་སྒྲུབ་
628 བས་གཞལ་བྱ་མངོན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅེས་འཆད་ཅིང་། ཚད་མ་མདོ་དང་འགྲེལ་པའི་དགོས་སྦྱོར་དུ་མི་འཆད་ལ། ལྕི་རྟེ་ན། གཞལ་བྱ་གཅིག་གོ་ན་ཡིན་ནན་སྐྱེ་སེམས་བྱེད་ཀྱི་ངེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། གཞན་ནི་ཡོད་པས་
ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྐད་ཞེན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་རྟོགས་པ་བྱེད་པ། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སྡེའི་ངོ་བོར་སྒྲུར་བ་རེས་དགོ་སྣང་

ཁ

༄༅། །བར་མཚམས་མེད་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་ལ་ཞེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དོན་བཞིན་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་
གཅིག་པུར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །བཅེ་གནད་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱི་རང་མཚན་གཉིས། ཞེས་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཞེས་པ་དོན་
གཅིག་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ནི་རང་མཚན་དོན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་རང་མཚན་ཡོད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་བསྟན་པས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། ཅེས་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཀྱི་མཚན་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་སྣང་ངོ། །རང་ལུགས་ལ་གཞུང་གོང་མའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཞེས་པ་རང་སྤྱི་ལ། །འདིའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཞེས་པ་མངོན་ལྐོག་ཏུ་སྦྱར་ཅིང་། ཡང་གཞལ་བྱ་དངོས་མེད་དོན་འཇལ་བའི་རྟེན་ཚད་མ་གཅོད་
མཐར་འདོད་པ་བཞིན་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རང་གཞན་དོན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་རང་མཚན་ཡོད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅེས་པའི་གཞལ་བྱ་
ལྐོག་གྱུར་ལ་དངོས་མེད་ཁྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གསལ་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་དེ་ནི་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་པར་གཞུང་དེ་ལྟར་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་སྣང་བརྗོད་པ་ཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་ལ་

རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཡུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་སྣང་བའི་བློ་ནུས་མཐོང་པར་ཞེན་པ་མིན་པ་དེ་
མ་ཡིན་ལ་དེར་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་དེར་སྣང་བའི་བློ་ནུས་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་བློ་བ་ཞེན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་དཔལ་མ་བརྟེ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་
མེད་པའི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་དང་བྲོའི་འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཆ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེན་པས། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པའི
དོན་སྤྱི་བུམ་པ་དང་མཚན་མ་ཡིན་པ་ལ་བུམ་པ་དང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་བློ་ནས་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བུམ་པ་དང་མཚན་ལ་ཞེན་པར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བུམ་པར་ཞེན་པ་ར་སྟོན་པས་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་ཞིག་གི
630 གཟུགས་བརྟན་ལ་སྐྱ་བ་དང་དཔེར་ན་ཏུ་སྒོར་ཚུལ་སོགས་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་སྣམ་པ་དང་རང་གི་སྣང་བ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ཞེན་སྣང་རིགས་མི་

༄༅། །མཐུན་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པར་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅན། རང་གིས་ཡོད་ནུས་བཙན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་བསླུ་བ་མེད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པར་བྱེད་ནུས་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་རྗེས་དཔག་རང་གིས་མི་འགྲུབ་ལ་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་སྣང་བརྟགས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དོན་སྤྱི་རང་འདྲེན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དུམ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་པ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། ཅེས་སོགས་འདི་དག་གི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་རྗེས་དཔག་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ལ་ཞེན་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྐོར་ཐལ། སྣང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་པ་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་རང་མཚན་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཀས་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་གཞིར་བྱས་ནས་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁྱེར་ཡང་དེ་ངེས་ཡིན་དགོས་པ་ལ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ལོག་ཤེས་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་ན་ཁྱེར་ཡང་དེ་ངེས་ཡིན་
དགོས་ཏེ། རྟག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁྱད་སྒྲུབ་པ་བྱས། དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་རྟེན་པ་གཅོད་མ་ཆོས་ཅན།
འཁྲུལ་རྒྱུ་ས་གཏན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ས་གཏན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད། མ་གྲུབ་ན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
མཁྱེན་རྣམ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བྱུང་། གྲུབ་ཆོས་བྱུང་མཚམས་ལ་ཁྱབ་པ་མདོར་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ།། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྣང་རྒྱུ་ལ་ལྗོངས་ཅི་ལོག་གི་གྲོལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སྣང་རྒྱུ་ལ་ལྗོངས་ཅི་ལོག་གི་གྲོལ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་ཚིག་གསུམ་ག་ཁས་བླངས་ཉེ་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་རོ།། དེ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོང་དོ་ཞེན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་སྣང་རྒྱུ་ཡི་སྣང་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།། རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པས་ནི་མིང་ཙམ་ས་བཅད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་འདི་ལྟར་འདོད་དགོས་ལ། གཞན་ཙམ་པ་རེ་ཁྱབ་ནས་ལ། སྤྱི་འཛིན་དཔང་ཤེས་ཆོས་

༄༅། །ཅན། སྣང་ཡུལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཅད། རྟགས་ལ་སྒྲུབ་པས་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཚང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མཐོང་ན་རྟེན་དམིགས་རྐྱེན་ཙམ་ཞིག་ཡུལ་ལ་ལས་འབྱུང་ཙམ་ཁྱབ་པ་བསྟུད། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཁྱབ་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་རང་མཚན་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཁྱབ་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ནི་དོན་མཚུངས་པ་ལྟ་ཞིག་ཀྱང་མཚུངས་པ་དང་རྣམ་སྣང་ངོ་། །གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་བས་ལན་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་འཐད་དོ། །རྟོག་པའི་ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་མདོན་ཤན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཡོད་ནས་རྟེ་དང་ངོ།

དེ་ཡི་དོན་དང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་ལ་ཆོག་འདྲ་འཐད་པས་དཔྱད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བར་མ་སྟོང་ཅིག། ལོག་པ་ཤེས་པ་ལོག
ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱར་བས་ཡིན་གྱི། འཛིན་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་བས་འཁྲུལ་ཤེས་དང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཉིས་མཚམས་རེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི
འཁྲིལ་བ་ར་ལྟ་དང་བློས་བཏགས་རུ་ལྟ་བ་དེའི་ཐལ་བ་གཉིས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་འཕངས་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་བཀོད་པ་ན། གང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་
འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་སྦྱོར་དང་། བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཚད་མ
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འདི་དང་ལུགས་སུ་བས་ལན་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་ཚད་མ་མིན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་བོར་བཞག་དང་ལུགས་སུ་ཕྱུང་བ་ཤེས་སྟོན་ནས་ཞིག
ཁས་ལེན། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱོད་བསལ་བ་དང་། དེ་ལྟ་ནང་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་རྟོག་བྲལ་སྨོས་པ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དེ་མ་ཡིན

༄༅། །ཡང་དེར་འཛིན་གྱི་ཞེས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཚིག་ཆེས་མཆོག་གིས་གསལ་བ་བར་བཞུགས་སྟེ། འཕྲད་ལྡན་པས། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་དགའ་བའང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་པ་བློས་པས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་དགག་པ་བས་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེང་བ་བསམ་པ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བ་བར་ཞིང་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཕྱིར་ལ་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པས་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། ཞེས་རྗེ་ས་སྐྱ་པའི་རྟོག་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྣང་བ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་ཕྱི་རོལ་དང་། གཅིག་ལྟ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་དང་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་གཅིག་མ་ཡིན་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་དེར་སྣང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་གཞུང་གི་དོན་ཐམས་ཡིན་པས་སྤྱི་མཚན་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་ཅིང་། གཞི་མཐུན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཞུང་གི་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ལྟར་དབང་བློའི་འགྲེལ་པར་སྒྲུབས་སྟེ་མ་འདི་དག་བཞག་ལ་བས་བཤད་ལ་བའི་བློ་གཏོན་གྱི་སྐྱོང་བ་གཉིས་ལ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་བ་དང་། མི་གཏོད་པ་འཛིན་ཐག་བ་ཐག་པ་དེར་རྣམ་བཞི་འོད་པ་ནི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ཉིད་དེ་ཡིན་ས་མ་ངེས་པར་རྗེས་པ། རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་བསྟོད། ཞེས་པ་དང་། །ཕྱིར

636 པ་གཉིས་པ། གང་ཞིག་གང་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གསལ་གཟུགས་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བསྒྲུ
བོ། །ཞེས་འཆད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལན་འདེབས་པ། ཕྱོགས་འདི་བཞི་ལན་བརྒྱབ་ཟེར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པས་མ་ངེས་པ་རྒྱས་པར
འཆད་པ། ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་ལས་བྱུང་སོ། །འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་དོགས་ཡོད་ན་ངེས་པ་བཅད་པ། འབྲེལ་སྒྲོ་དོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ལུགས་སུ་གསལ་བ་ལ། སྒྲུ
བྱེད་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ར་བཤད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་རྒྱན་དུ་འཇིགས་དཔག་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ། དགོས་པ་སྤྱིར་བསམ་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་འདིའི་ལུགས་བཀག་པར་བཟད་པས་ཞེན་བརྗོད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཆོས་མཆོག་གིས
དགག་པ་བརྒྱུད་པ་པར་མཛད་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཞེན་པ་བསྐྱེད་དོན་གྱིས་རྟེན་དཔག་ཏུ་སྐོར་བས་ནས་ཕྱིར་བསྐོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ནོར་བུ་དང་ནོར་བུའི་འོད་གང་རུང་ལ་གཏྱས
ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དང་། ཚད་མ་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་ཡི་འཐད་པ་ཀ། ཆེད་བསྡུད་དོ། །དང་པོ་ནི། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཞེན་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་སྐོར་ནས་བསྐྱོབ་པ་དོན་གྱིས་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ་གཞུང་འདི

༄། །དཀྱུ་རིས་དཔག་པ་པོས་ཀྱི་ཚོ་ལ་བཞི་རྗེས་དཔག་གཞུང་ཡུལ་ལ་ལ་འཇུག་བས་སྣ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཕྱི་བ་ཞིག
པའི་ར་བཀོད་པ་ཞེན། ཀྱི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་སྣང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེར་ཤར་བ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་སྔོན་མེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་ཡུལ་ཏུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེར་གསལ་བ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཏན་ཚིགས་རྣམས་ནི་རྒྱུ
བུའི་ཆོས་དང་རྫས་འབྲེལ་ཞིག་ལེ་པ་ཞིག་མིས་སྐྱོན་བྱུང་བོ་བར་བྱེ་ཞེ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཇུག་པ་དེས་པ་བསྒྲུབ་ར་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གོ་སྐབས་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཡོད་དེ། ནོར་བུའི་འོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེན། གཞི་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ཀྱུ་རྒྱུར་བའི
ཚུལ་གྱི་མ་ཞེན་ཀྱིས། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཏུ་བསླུ་བ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དེ་མཐོང་བའི་འོད་ནོར་བུ་མ་ནོར་བུའི་འོད་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི
རྟགས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེན། དེ་ནི་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་མ་མཆོད་སྦྱིན་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ན་ལྷས་སྦྱིན་ལ་འདྲ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་འདྲ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་
དུ། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ནོར་འོད་ནོར་བུར་ཡང་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ལ་ནོར་བུའི་འོད་དུའང་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་འོད་རྟགས་སུ་འཁྲུལ་དགོས་ན། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུའི་འོད་དུ་མ་རྟོགས་པར

ཞེར་སླ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་མཚོན་མ་འདང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞོར་ཕྲུ་ནི་འདི་ཆེ་ས་ཞེ་གམ་ངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཡང་ཞོར་བུ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་འང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་འདོད་དོན་གསལ་བཅུ་མཐོང་ལ་ཞོར་བྱུང་བའི་ཤུགས་སླ་སྤང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་
སུམ་གྱིས་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ཉི་ཡུལ་དུ་སྣང་སྣང་ནས་ཏེ་གསལ་བ་ལ་ཚད་མར་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། །ཁམས་པ་ལ་ནི་སྐུ་མདའ་ཕྱིར།། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་དོན་ནམ་སྤྱད་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གང་
བསམས་པ་དེ་མ་ཐོབ་ལ་གང་ཐོབ་ས་དེར་ཡོད་པར་མ་བསམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནོར་བུ་འོད་མཐོང་བ་ནི་དེ་རང་ནོར་བུ་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཀྱང་ནོར་བུའི་ཕུག་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནོར་བུ་དང་དེའི་འོད་གོ་ས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
ན་འདི་ནི་ནོར་བུ་འདུག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་རྗེས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐབས་འདིར་ཕལ་ར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ། །དང་པོ་ཅིག་གསུམ་ངེས་པ་སྤྱད་པ་དང་། རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་མ་ངེས་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་
638 པོ་ནི། ངོན་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་རྟགས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྣང་ཅིག་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་སྟེ་མ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ར་ཞེ་ན། རྒྱུན་མ་དང་སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་
སྔོན་པོ་ཡིད་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་པར་འདོག་མི་ནུས་ཤིང་། འདིག་རྟེན་འདང་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་པར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོག་རྒྱུན་སུ་རྒྱུ་གཅིག་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་པས་སྔོན་པོ་ལས་རྟས་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ལ

༄༅། །རྟོག་གེ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་སྒོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་དོན་ཉུང་ངུའི་ཚིག་ལས་ལུ་ལ་སྦྱར་ནས་བའི་རྗེས་ཐབ་དང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་རྟོགས་པའི་སྙིང་པོའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ་ཐོབ་
པའི་ཕུ་མོ་ཐོབ་ཅིང་གསལ་བ་དང་ཕྲ་བ་དང་འགལ་བས་སྟོན་པ་འཛིན་བཅད་མས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས། སྟོན་པའི་རྟོགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྟོན་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཐོབ་པའི་ཚོའ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྡུལ་འི་
རང་བཞིན་དུ་ཀྱང་བའི་རྗེན་པོ་ཐོབ་པས་གང་བཅད་པ་དེ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་བཤད་པས། དཔེར་ན་རྨོག་དོད་ལ་ནི། །ནོར་བུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ནི། །ཇི་ལྟ་བུར་མ་དེ་ཉུམ་མམ། །ཡང་ན་རྫས་བརྒྱུད་ནི་ཚེ་སྔར་དེས། །ཞེས་བཤད་
ལ། དེ་ངང་མི་འཐད་དོ། ནོར་བུའི་འོད་ནོར་བུ་འཛིན་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་བཀྲི་ནོར་བུའི་འོད་མཐོང་བ་ལས་གཞི་དེའི་ནོར་བུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། ནོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་ཤེས་ཤེས་ཀྱང་རང་འབྲས་ལོག་ཤེས་དེས་སུ་རྟོན་
བྱེད་ཡིན་པས་ཆད་མ་ར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་པ་བསླུ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དངོས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་གི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །སྒྲ་བཏགས་པ་ཙམ་གསུང་ལུང་དུ་བྱེད་ན་དོན་དང་མཚན་ཉིད་མི་འཐོན་པ།
ཏ་ཡས་དོན་དང་མཚན་ཐོབ་པ་རྣམས་པ་དགག་པ་ལོ་ཞེས། དོན་དང་མཚན་གཟུང་ལུང་དུ་བྱེད་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་པོ་ལ་རྟེན་ནས། དོན་དང་མཚན་འཐོབ་པར་མཛད་པས། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ལ

བརྟེན་ནས་དང་མཚན་འགྲོལ་ནུས་པ་མི་གྲིབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ། །དེ་ལས་དང་མཚན་འགྲོལ་བ་ནུས་ན་འགལ་བ་བར་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི། རྫི་བཞིན་སྔོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་ལན་བརྟག་ནི་ཏེ། །རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་
པར་ཅུ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་ནོར་བུའི་འོད་དང་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིས་རྫིས་བུ་ནོར་བུ་འཐོབ་ཕྱིར་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་ན། བློ་དེ་གཉིས་ལོག་པར་ཤེས་པ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་
འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུད་ནས་ནོར་བུ་དང་མཚན་འཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་ལ། སྒྲོན་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པས་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་ལྟར་བློ་དེ་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་ནོར་བུ་འཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར། སྒྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་གི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལྟར་བྱུར་ག། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དེ་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་སྣང་བའི་གཟུང་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྗེས་དཔག་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་བཞག་གོ་ཞེས་དཔེ། །དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་མཚན་དང་དང་གིས་དེ་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སློབས་དེ་ལ་གནས་དང་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཚད་མ་
640 ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་ [illegible] འདང་ཡོད་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལོག་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དོན་དང་མཚན་བརྒྱུད་ནས་འཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པའི་དགོངས་པ་

༢༡

༄༅། །ཡིན་ནོ། །དཔྱད་པར་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། དེ་ནི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་
བྱ་གང་འཇལ་བའི་གཞལ་བྱ་ནི་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་ཏུ། གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འཆད་པའི་ཤེས་པ་གང་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བའི་རྣམ་པ་འཆར་
སྣང་བས་ལམ། དེ་འདྲའི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། མེད་ན་མེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཡུལ་དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་བར་ཅན་དུ་འཇུག་པ་སྟོན་དོན་སྣང་བས་ཀྱིས་འཛིན་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པ
ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། དེ་ནས་ཚད་མ་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ལ་ཕན་ནམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དང་ཅན་གྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཅོད་པའི
གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་འཛིན་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་རང་མཚན་དངོས་ལ་བདེ་པ་ལས་འདས་ཞིང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
དང་འབྲེལ་བ་དང་ཀུན་ཅན་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ནས་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟོགས་པའི་རྟེན་དེ་གཞན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞིག གལ་ཏེ་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐུན་

མི་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་རྟགས་ང་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། ན་ཞེས་པའི་དགའ་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་མཚུངས་ལ་གསུམ་མ་ཡིན་ན་གོ་རྩོད་མ་ཡིན་པར་དཔང་ངོ༎ རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་རང་མི་ཚུལ་འདི་རྟེན་ཞེས། ད་རུས་ལ
ལ་མི་བ་བར་བྱེད་བ་ཅི་ཞིག་ཆོ་ག་བྱེད་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ཆོས་ཅན་ང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་མ་ཐོད་རྒྱུ་རྟགས་སུ་འགྲོ་བའི་མི་སྲིད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟེན་གསུམ་ཀྱི། མི་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་ཡོད་པ་བཅས་པ་དང་ཚུལ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་སོགས
གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ངེས་པ་ཅིག་ལས་གཞན་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་ཀྱི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འདི་རྟགས་དང་མི་འགྱུར་རོ། །རྟེན་
རྟགས་ཆོས་མ་ངེས་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལས་ཉི་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གསལ་དུ་རྟགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ན་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་གཞལ་བྱ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཚད་མའི་གཞི་དུ
དེ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ངོས་ཞེས་པ་ནས་རྟགས་མི་འགྱུར་ཀྱི་དང་ཁྱིམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་བར་བཤད་ནས། གཞུང་འདིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་བསྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ།
642 ཚད་མ་རིམ་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འ་ཤ་དཔེ་བསྟན་པ་འདི་གཉིས་པར་གནས་ལྟ་བ་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ཇི་ཅད་པ་དེ་གཞལ་བྱ་བ་ཉིད་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་གཞལ་བའི་སྐད་ཅིག་མི་སླུ་བའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཕ་ཡིད་དེ་ངེས་པའི་

༄༅། །ནམ་མཚོད་མ་སྦྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགའ་ལ་འཇུག་པ་འི་མཚན་གཞི་ལྟར། དེ་ལ་འཇུག་པ་འི་ཚོད་མ་སྦྱིན་དང་འབྲེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཐར་འཚོ་ནམ་ཚོད་མ་འི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་འི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། དེ་འི་ཕྱིར་ལྟར་ས། གལ་ཏེ་ཆོད་མ་འི་མཚན་ཉིད་དགོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་འི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། ཡང་ན་དགའ་བ་འི་ཞེས་པ་འི་མཚན་ཉིད་དཔོན་ཏུ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་འི་གྲངས་ཀྱི་སྔ་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ནི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་འི་མཐར་ཐུག་པས་གསལ་བ་འི་ཕྱེ་བ་མ་བརྟན་ནས་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་འི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་འི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བརྗོད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་འི་དོན་བསྡུས་ནས་གཞན་ལ་ཕྲ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོ་ཚོད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་ཤས་ལོག་རྟོག་གང་ཞིག་ལ་བ་བཅས་པ་བཤད་པ་གཉིས། མདོར་བསྡུས་སྐོགས་ཏུ་བསྒྱུར་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ཚིག་དོན་གོ་སླ་འོ།། དེ་ལ་གཞན་ལ་ཕྲ་མ་དོན་བསྡུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་ལ་ཕྲ་ག་ཚེ་དང་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་འགོག་ས་གཅོད་ནུས་པ། སྐོག་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི། གཞན་ལ་ཕྲ་གདུང་གས་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་འགོག་ས་གཅོད་གསོས་པ། དེ་ན་གང་ཡང་ནག་གང་ལ་མདོ་ཉེ་སྦྱར་རྒྱུ་མེད་བ་དེ་ལ་སྐོག་སྦྱར

མ་སོང་། ལྐོག་གྱུར་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མ་སོང་ངས་རྟོགས་པ་པོའི་དབྱངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བལྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་བར་འཇོག་པ་ཙམ་ལ་གཞག་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་སོ་སོ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རང་གནས་སྐབས་སོ་སོ་
ལ་བལྟོས་ནས། གང་ཟག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལས། གཞན་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་འང་གནས་སྐབས་སྔ་མ་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས་མངོན་ལྐོག་གི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱེད་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ལ། དོན་འདི་ནི་ཆུའི་འགྲེལ་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ།།
ལྷམ་པ་སོང་པ་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་དུམ་མ་དང་། ལྷ་དུས་ཕྱོགས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མ་ངག་སྟོད་དང་སྒྲོ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པ་བཟུང་བ་དང་། དུས་མ་འདི་དང་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་། ངང་
ཤས་དེ་ནུམ་མ་དང་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དོན་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས། མངོན་གྱུར་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་ལྐོག་གྱུར་ལ་སྤྱི་མཚན་
གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་དོ།། འདིར་ལྟའི་འགྲེལ་པ་བར་མཐར་དཔྱད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར། དོན་གང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་མཚན་དངོས་སུ་འདྲ་ལ་བའི་ཞེན་པ་ལ་ཤུན་མོང་མ་ཡིན

ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །པའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཞབས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བཟློག་འཛིན་པའི་སྒོམ་ཆུང་ངུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕྱི་ནང་ལས་ཀྱང་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དུ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་ངེས་ཚན་དེ་ཡིས་མཐོང་བ་སྒྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་ངེས་ནི་ཐོ

མི་རྟག་ཁ་ནར་འགྱུར་རོ། །རང་མཚན་རྟོག་པ་བཞིན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་བ་གཟུགས་སོགས་ཅན་པའི་སྔོན་ཐོགས་རྟོག་པས་པ་མེད་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་དབྱེ་དང་། ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཚ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་

ཀྱི་ནས་འཛིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་ཀ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ས་པ་གཟུགས་ཅན་པའི་སྔོན་ནས་མི་རྟོག་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་ན་དང་གོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ། ཡང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་སྔོན་རྟོགས

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་གཟུགས་པ་དེ་བ་ལ་ཡི་དོན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལ་བཞིན་ཡིན་པ་ཞེས། གང་ཡོད་མེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས

ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་སྐྱོབ་ཏུ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ཐ་མི་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་རང་འགྱུར་ཀ་ཁོ་ལ་མ་བསལ་བ་ཀྱི་འགྱུར་དང་ལད་མི་འཐད་ན

ཉམས་སུ་བླངས་པའི་བར་པ་བཞག་དང་དེ་རྒྱུ་ནང་ཕྱིར་ཆེ་རུང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ལས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་རང་

646 དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དཔང་པོ་འདྲ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་མཐར་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་འདི་དག་གིས་ནི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཡིན་པ་དམིགས་སུ་ཡུལ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་རྫོགས་ཆེན་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་ཐ་སྙད་ཡང་དག་པ་ཆེད་དུ་
སྤྲོད་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། གྲུབ་ཀུན་དང་སྒྲུབ་པ་ཡི་ཞིང་བ་བསྒྲད་པ་ནི། ཕྱིད་པ་ཞན་ར། དོན་ལ་རྩོལ་མེད་པ་ལ་གཞི་ལྷུན་ཡིན་བས་ཐ་སྐྱེས་པ། འཇིག་རྟེན་ཡ་ར་ཡི་ཀྱི་དོན་བ་པ་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་གཞི་ལྷུན་དུ་ར་མཚན་གཅིག་སུ་ར་ཆོད་ན་
མ་ནུས་ནས་གཅིག་ཕྱི་ཉིད་རྣ་བ་ཏེ་ཞེན། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་པའི་གཞལ་ལྷུག་པ་ཡིན་ལ་རྨ་ལྟས་རྟོག་པའི་རྟོག་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་བཀྲ་བཞུགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་ཡི་ཁར་ར་དུ་ལ་མོ་ཏོ། དེ་ཉམས་བདེ་དགོས་མེད་གཞལ་ལྷུམ་
ཡིན་པའི་རྟགས་དེ་ཕྱིར་ར་ཀེས་ངེས་ནམས་ངས། མ་ངེས་ན་ངེས་བསྒྲུབ་པ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱེད་པ་ཁོང་པ་དེ་ཉམས་པ་ལ། ངེས་ན་ངེས་མེད་ལ་གཞལ་ལྷུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཉི་ཏེ་ཁྱིམས་ངེས་པ་དང་། དེ་ངེས་པའི་''ཆད་ནས་མེད་ན་ཉམས་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ
དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དངོས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཉམས་ཉམས་ཉམས་པ་བཞིན། རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་གཅིག་པ་དང་རྡུལ་ཕྲན་ཏུ། །ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་བཅོས་པ་དང་གྲོལ་ལམ་མགོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་བ་ནས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལས་མེད་དེ་ཀྱི
དེ་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ཉིད་ལ་ཤེས་བ་ལ་སྒྲིབ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ལ་བཀག་ཡུལ་བར་ངེས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ལས་འདི་དང་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་མེད་ཚམ་ཀྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ལས་བཅད་ལྟར་ནས་ཆོད

༤ ཚད། ཉི་ཤུ ཐེ

༄༅། །མཚམས་སྦྱར་བ་ཤར་འབྱུང་ལ། དེ་ཚེ་དམིགས་པ་གྲུབ་པ་དང་། ངེས་ཀྱི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ན་པ་རོ་ལ་སོགས་ཞེ་ན་ཞེ་བར་ཆོ། འགག་ལ་བཏགས། ཡང་དེ་དགག་དམིགས་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར། དགག་གཞི་ནི་རེ་ར་དག་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་མེད་

པར་ངེས་པ་ལ་འགོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་རྟགས་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་ཙ་ན་ཀྱི་རྟགས ········· ཡིན་པར་འདོད་དོ་གོ་སྐབས་རྟགས་དེ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འདོད་དོ་གོས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདོད་པས

པར་མ་ཟད་ཁྱོད་ལ་འབྲས་རྟགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་འདོད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །གཞན་ནི་མས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག །རྟགས་ལྟར་སྣང་འགག་འཛིན་པ་འབྲེལ་བ་མཐོང་དཔལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡིད། རྟེན་དུ་མེད་པས་ཡིན་གྱི་ཁྱབ

ཆོས་དང་རྟགས་ཆོས་མི་དགུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནུ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ངང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ཀྱི་བའི་སྐྱོན་འཆད་པ། གཉིས་རྣམ། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་བར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀྱི་རི་བོང་ཞི་ཆོས་ཅན

མིན་པ་གཅིག་ཏུ་བའོ། རྗེས་ཉམས་ཀྱི་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་ཙམ་ཆེ་བ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་ཏེ་ཀྱང་རང་ལ་སྒོ་ག་ཅུ་གསུང་པ་དེ་ཀ་ཡང་མེད་པ་ཐེ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔྱར་དཔང་པོ་ཡིན་མ་ཉིད་ལུས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ནང་རྣ་འཇིག་ཏེ་ན་པ

647 ལ་པ་གྱི་དོས་ཡོ་བ་ཞེའོ། ག་ལ་ཏེ་དེ་ཀ་ཙུ་དང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་གཞན་ཀྱི་རྟགས་ལ། རྣམ་རྣམ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། དེ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནི་མས་ངེས་པོན་གྱིས་ཀྱང་ཀྱུ

བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་མཐོང་གི་དབང་པོའི་སྐྱོན་ནི་ངེས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡང་ནམ་དབང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་བློ་བ་ཅན་ཤེས་པ་དང་རྒྱུ་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཞན་ལ་ཡིན་པས་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡང་ཡང་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཚུལ་པས་ཁྱབ་
དགོས་པས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ལ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡང་དེ་དགོས་ཏེ། ཚད་མ་གང་ཞིག་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་དང་གི་གཞལ་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བར་ཞུས་ཤིང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པས་དང་གི་གཞལ་
བྱའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བཟུང་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མང་པོ། གཞལ་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་ཅིག
ལ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། ཞེས་རྩོད་པ་མཁན་པོ་དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཅན་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་ན་འཕོ་བ་གཞི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། འདོགས་ས་རང་མཚན
648 འབྲེལ་པའི་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་བའི་བློ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཡང་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ལས་ལྟོས་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་ཚད་མ་མེད་པ་བཞི་བ་འདྲེན་པ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་ལ་ནི་རྩ་བ་ལ་

༄༅། །མི་མཐོང་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཉོ་ལོ་ཞུགས། བདག་ནར་དེ་ནས་ཏུ་ཐར་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ཀ། བདག་ནར་འདི་མ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོ་དོ་རྣམ་དུ་དྲན་བཞི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། །དེ་ནི་མ་རྣ་རྗེས་ལས་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཡིན་ནོ།། །
གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔོ་དེ་ལ་ཙན་དན་གྱི་མ་དེ་ཀོ་གཙུག་སྦྱར་བས་མདོན་ནུས་མཚན་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞིང་། ཁྱད་ཀྱི་རོ་དང་པ་དང་སྦྱར་ན་རྣ་བ་ཏུ་བཙམ་དང་ནི་བསྐྱུ་བ་ཀྱུ་ཡི་ཚོས་མི་ཁྱད་པར་ཙན་ཀྱི་ས་འི་འབྲེལ་པ་མཚོད་མས་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚེ་ག་བྱེད་རྗེས
འགྲོ་བ། །ཀྱི་ཡི་དང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གཞན་ལ་བྱ་གཉིས་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་ལས་མང་བ་ཉིད་ཡིན་པས། ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཁའ་ལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན
རང་གྱི་འདུས་པའི་གསུམ་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་བྱ་གཅིག་ལ་འང་ཚད་མ་དུམ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་མང
མཚན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱི་ཡང་མངོན་སུམ་འདས་ཕྱིན་ཏུ་འཇུག་པ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་ཀྱི་ལ་ལས་ཀྱང་དྲི་དང་དྲི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བས་སྦྱི་གང
ཡིན་ཀྱི་མཚན་དུ་འདོད་པར་བགོ་སྟེ། །མདོག་ནི་མི་རྟག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་པས། ལྷ་སྦྱིན་གཞན་ལ་གཏད་པ་འཕྲུལ་པའི་གནས་དང་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་གེ་པ་དག་ཀྱང་འཕྲུལ་པ་ཁས་ཆེ་བར་སྨྲ་ང་དོ་ཞེས་བདག་གི་རྗེ་ཕབས་ཅད

མ་ཁྱབ་པ་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། ཚད་མ་མདོར། དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་བྱེད་ཚོགས་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཞེས་པ་འདམ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་མེད་དང་འགྱུར་ཏེ་སོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་ཞམ་ལོ་ངྒྱུ་མཁྱེན་རྡུ་གཡོགས་སུ་བསྒྱུར་པ་ལས་འབྱུང་
ལ། རང་འགྲེལ་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བ་རྒྱས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཀ་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པས། དཔྱད་དེ་རྗེ་བས་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞེ་ན་ཀྱང་། དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་ཕྱིར། ཚད་མ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གསལ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོགས་འདི་དག་ལས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཞེས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་ཏེ། གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཁ་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་སྐྱ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་མ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་ནས། ཕྱིས་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་རྟོགས་དང་མཚན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་གཞི་སྐྱ་བུར་ཞེན་ཅིང་། ལ་སོགས་པ་དང་ལ་སྣང་བའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་མཚན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་ཞིང་ཏེ། །ཁ་དོག་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཞེས
650 མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་སྦྱོར་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བར་འགྲེལ་ ... ས་ཤད་ཀྱི་དོན་གསལ་ལ་བར་ཆ་ཤད་པའོ། །ཀ་དང་པ་ཕྱིམ་གཉིས

༄༅། །ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཡང་ཞེས་པ་དམ་ཡིན་ཏེ། གང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དོན་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་མོད། དེ་སྐབས་འདིར་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྔོན་
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྣ་སོགས་པ་བཞིན། རྣ་བ་ནི་རྣ་བ་ཉིད་དོ། །གཞི་རྣམ་རྒྱལ་པ་དང་། འདོད་པ་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། འགྲེལ་བ་ཤཱཀྱ་བློའི་འགྱུར་ལྟར་ན། ཡང་ཡང་དེ་ཞེས་པ་ཡང་དམ་མིན། ཞེས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལ་འང་། གང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དེ་ཞེས་པ་འདོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ལ། དེའི་དོན་འཆད་པན་འགྲེལ་བ་ཤཱཀྱིས་
ཡང་སྒྲའི་ཞུས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཚུལ་ལ་བཤད་པའི་ཞིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་བཞི་སྐུར་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་དོན་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྔོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་
རོལ་བས་སྨྲས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཡང་ཡང་ཞེས་པ་ཡང་དམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་བདག་གི་རྒྱུན་འགག་ཁམ་ཐ་མའི་མི་རྟག་པ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་བློ་སྔ་མ་སུ་ཡོ། །དེས་ན་རྩ་
འགྲེལ་སྔ་མས། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་བདག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་ནས། རྩ་འགྲེལ་ཕྱི་མ་འདིའི་ཡང་སྒྲས། ཚད་མ་སྔ་མས་བདག་གི་མི་རྟག་པ་གཞལ་བའི་རྗེས་སུ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་བཟུང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་

པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པར་ཤད་ལས། ཡང་ཡང་དང་ཞེས་པ་ཡང་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། ངོ་ཤེས་པ་འདྲེས་སུ་སྤྱོད་པའི། གང་ཕྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚེ་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གི་སྒྲས་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་སྔོན་ན་ལ་སླར་ཡང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པོ་ཞེས་གང་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པ་ཤད་དོ། །དེ་སྐར་འཆད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དམ་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་རྣམ་དེ་རིགས་དེ་སྐྱར་ནུས་པ་སྐྱེན་པའི་བློ་རྣམས་མཐར་ཕྱུང་དང་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བའ། །མདོ་ཚིག་རྡོ་མ་ཏྲ་འགྲེལ་པ་དང་ཕྱིམ་འི་ཡང་སྒྲའི་དོན་སྟོ་ཚོན་གཅིག་ཅུ་མཛད་ནས། གཞལ་བྱ་དེ་ཉམས་པ་དགག་ནི། །མི་རྟག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་མཛད་ནས། སྤྱིན་འདོད་ལྡེས་པ་ནས། །སྒྲ་ལས་རང་ལྡོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དེ། དེའང་ཅི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཚད་མ་གསུམ་པར་སྨྲ་བད། བྱས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་དམ། འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་གཞལ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པ། འདོན་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ལ་འདི་ར་འདོད། ཅེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ལན་འདེབས་པ། གཞན་དུ་བཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སོ། །མདོའི་ཏྲ་འགྲེལ་ཕྱི་མས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་འགོག་པ། །སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ

༄༅། །དང་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ།། དེ་ལ་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྩོད་དང་། འཕྲོས་དོན་གྱི་མཐའ་དཔྱད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཐོས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ནར་ཀྱི་འདྲེས་པ་འདི་ལ་བའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡིན་པས་གྲངས་ངེས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་དོན་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཚན་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་དང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐོས་པའི་རྟགས་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཀྱང་། གང་ལ་ཐོས་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེད་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཁ་དོག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པར་བཟུང་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྤྱི་མཚན་བཟུང་བས་རང་མཚན་འཐོབ་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སྤྱི་མཚན་ལ་གཞན་རང་མཚན་སྒྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འདེབས་པ་ལ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བློ་ནས་དེ་དེས་པར་རྟོགས་པ་ཀོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན། དེའི་བློ་ནས་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བློ་ནས་དེ་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར། རྗེས་དཔག་དེ་དང་གི་གཞུང་ལུ་ལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་སྣང་བ་དག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་མི་འཐོབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་གཞི་དོན་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་ཏེ་རང་མཚན་དེ་ལ་ཞེན་
ནས་འཇུག་ཅིང་སྣང་བ་དེ་ཉིད། ཞེན་དོན་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་རྗེས་དཔག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་མི་སླུ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དེ་ཉིད། དཔེར་ན་བང་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཞར་བྱུང་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པ་ནང་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མི་སླུ་བའི་ཚུལ་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་མི་སླུ་བའི་
ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་མི་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དཔེ་གི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་
གི་ལུགས་དེ་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་འང་གཉིས་ལས། གཅིག་ནི་དང་པོའི་སྐད་དུ་རྟགས་ཆོས་
654 ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་ནི་རྟགས་འཛིན་གཞན་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འདོད་པ་ཡིན་པའི

༄༅། །ཕྱག་ས་སྦྱོར་ནས། དེ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་རྟགས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་དུ། །འཛིན་པ་རྟགས་ཀྱི་བློ་ཡིན་ཞིང་། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །དེ་ལ་འང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །གཞན་ཞིག་ཁོ་ནས་འགྲུབ་ཞེས་ཞིང་། །དེ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྗེས་དཔག་གིས་ཞེས་ན། དེ་ལ་འང་རྗེས་དཔག་གཞན་ཞིག་གིས་ཞེས་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་འཛིན་གྱིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་པ་བཟུང་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་པ་བཟུང་ནས་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། །དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་པ་བཟུང་ནས་ཆོག་མོད། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཆོས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་རུང་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཡང་འདི་ལྟར། འོན་ཏེ་རྟགས་ནི་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །རྟགས་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་ཅེ་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་སྔ་ནས། །སྔོན་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མཐོང་ཙམ་གྱིས་གཟུང་ལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འབྲེལ་པར་ནི་མཐོང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་དྲན་པས་བཟུང་ངོ་ཞེ་ན། མཐོང་ཙམ་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ན་རྟགས་འཛིན

ཀྱི་སྒྲ་དོན་སོ་སོར་སྣང་བས་སྤྱོད་པ་རབ་ཞུགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ན་ཇི་ལྟར་ན་པ་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ན་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྲུ་བར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །ཞེས་ཟེར་ལ་རྒྱུ་མཁན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་
རྟགས་འཛིན་ནི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་དང་པོ་དང་ཅིག །དེའང་ཞེན་རྒྱུ་གོམས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་དུ་བའི་དོན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཉིད་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ལ་གོམས་
པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི། ཚད་མ་དང་པོ་དུ་བ་དང་སྣང་བ་ཁྱུད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ལས་དུ་བར་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ཉིད་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་དོན་པོ་ཙམ་འཛིན་པ་རྟགས་འཛིན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་རྟགས་འཛིན་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ནི། རྒྱས་ཀི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་གཞི་ཁྱབ་པའི་སྐད་དུ་འཛིན་པ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སུ་བཞེད་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་མ་ཡོངས་ལ།
རྟགས་ཚིག་གི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ཁོ་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞེད་པ་འདམ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ཞེན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དེའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ལས་སེད་ན། འདི་ལ་དོགས་མི་རྟག་པ་རབ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་
དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ངེས་སུ་ཐུབ་པ་རྒྱུ་པ་དང་ཚིས་འགལ་བ་ཞིང་། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། དེར་སྣང་བ་ཡི་སན། སྔོང་ཡང་ཞེས་པ་བརྗོད་རང་གི་སུ་དེ་རྟགས་འཛིན་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ལ།

༄༅། །ལ་ར་ཤ་ད་བ་དང་རབ་པ་ལ་ལོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་འགོག་པ་ན་ལུ་རྒྱ་བ་ན་རེ། རྟགས་ཅན་གྱི་རྟོག་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པ་སྐབས་སུམ་པ་བཅིང་
འབྲེལ་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ན་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱུ་རུ་མི་འཐད་ལ། རྟགས་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ན་རྟགས་ཅན་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག
ཅུམ་འཐད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཚང་བའི་ཚེ་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་མི་སླུ་བར་མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཚང་བའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མི་སླུ་བར་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན
རྗེས་དཔག་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པ་འབྲེལ་མེད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། དཔྱོད་པ་ལ་ཕྱིས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །རྟགས
འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡོད་དོ། རྟགས་ཅན་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྟགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་དེར་སྣང་བ་ཡིས། སྔོང་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད
པར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་དགག་ཀྱང་ཚོམ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་དང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་སྨྲས་པ་ལ། །དངོས

657

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ལྟོས་ནས་སྔར་བསྟན་པའི་འཐད་པ་ར་ཐལ་བ་ར་ཐལ་བས་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་འཛིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཅུང་ཟད་མི་དགོས་ཤིང་། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་མི་སྲིད་པ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་བཞི་རྟོགས་པ་རྗེས་
དཔག་ལ་ལྟོས་པ་དེ་འདིར་དམིགས་ཕྱོགས་རྒྱུ་མཚན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནས་སུ་བབ་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། རྟགས་འཛིན་སེམས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ར་སྐྱེད་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ཚེས་མཚོན་གྱི་བཤད་པ་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་
པར་བཞག་པའི། དེའང་ལུགས་གཞན་ཉིད་སྟོང་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པས་ཚེས་མཚོན་གྱི་བཤད་པ་ཉིད་གནོད་པ་དང་བྲལ་བར་གནས་སོ།། དེ་ལ་འཕྲད་ལྟར་ན་ཞུ། རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ར་འཛིན་བཞིན་ནམ་བ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་རྟོགས་པ་ཁ
ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་བརྟན་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་ཞེས་པའི་མི་འཁྲུལ་བ་མ་ངེས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ཀ་ཞ་ལ་འདི
ལྟར། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་མི་འཁྲུལ་བའི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་རྟགས་འཛིན་དུ་སྤྱར་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི
ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱས་གཞན་ནི་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྔར་བརྗོད་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི

ཐ། མཛོད། དཀའ།

༄༅། །འཕྲུལ་བའི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྨྲ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བཟུང་ཟིན་པའི་མི་འཁྲུལ་བསྒྲུར་ཡང་མ་དྲན་ཅན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་ཁྱབ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་ནི
ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱབ་པ
ཁྱི་རང་འཛིན་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པས་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཁྱད་ཞེས་གཉིས་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་འཆད་པའི་ཚིག་ནི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་ཚད་མ
དང་ཁྱད་ཞེས་ཀྱང་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། ཚད་མ་དེ་དག་གིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་ཁྱད་ཞེས་རྣམ་ཀུན་སྤྲུ་རབ་དེ་སྔོ་རབ་ཀྱི་རྟགས
འཛིན་སེམས་སུ་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། རྟགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཉན་པས་བསྡུ་ཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེ་ན། དེའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཙམ་དང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག
གི་བར་དུ་ཉན་པས་ཆོད་པར་སྟོན་པས་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་བར་དུ་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཆོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཐད་ལྡན་ལས། དེ་ལས་ནི་རྗེས་སུ

སྐབས་པའི་ཞེས་པ་སྨོས་པས་ཡིན་གྱི། དོན་བྱུང་བསྟན་པ་ར་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་བསྐྱེད་དྲན་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དྲན་པ་ཉིད་ནི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་འདས། དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི
བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་སྣང་གི་ནང་ཚན་དུ་བ་ཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་ཚུར་ཟད་ཀྱང
མེད་ལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟ་ར་སྣང་དང་རིགས་པའི་སྐབས་སྒྲུབ་ཉམས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་དོ། རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་སྣང་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག
རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པས་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་དངོས་ལ་རྗེས་དཔག་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག །དངོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར
ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཙམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་བཏགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་འདོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཁྱབ་པ་ཚུར་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟགས
འཛིན་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དང་བྱུང་ཤེས་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་པ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱི་གཞི་ཐོག་གི་ངོ་བོ་ཙམ་འཛིན་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས

༄༅། །ཡུལ་མི་ལྡན་པ་འཕྲད་ལྡན་པས་ཀྱང་། རྟུ་བ་འདམ་གྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་བཟུང་བཅོ་རྟགས་ས་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་བ་ལ་དགོས་ཤེས་ཆོས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པ་ཙམ་གསུངས་པ་མང་ངས། བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་གང་བྱུང་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་ལ་མི་བཟུང་ངོ།། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། ཅི་སྟེ་རྟགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཁྲུལ་ཁྱབ་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་བཤད

པ་ཡིན་ན་ཅི། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གོང་དུ་བཤད། གཞན་ཡང་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་འདྲ་བསྟན་དུ་མེད་དོ།། དེས་ན་རྒྱས་
པས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གྲོགས་སུ་མེད་པས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་མི་ནུས་ལ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་སྔོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འཇལ
བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གྲོགས་སུ་མེད་པས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་པས། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་སྔ་བའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་ཚད་མ་གསུམ་དང་
རེས་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཞེས་གསུམ་གྲངས་ཚང་བརྒྱུ་ཚོགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་ལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་རྒྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་འཛིན་པའི་རྗེས
དཔོགས་གང་རུང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའོ།། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་འདིར་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག
དངོས་པོ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བས་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་སླུ་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་སྒྲ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་......

663

༄༅། །ཧཱུྃ། ༔ དེ་ལྟ་བུའི་ངང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བསྒྲུབ་རྟག་པར་སྣང་མ་ཐག་འཛིན་གྱི། འདི་སྒྲོ་སྐུར་མཐའ་བྲལ་མི་འཛིན་པས། འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་བ་མ་གྲུབ་པས། ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་སླུ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དོན་ལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམ་དག་ཅེས་བཞག་ཅེ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་པོ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བས་མི་སླུ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་མའི་དོན་ཏོ། །དེའང་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་བཞིན་ལྟར་འབྲེད་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་རྒྱུད་ལ་འཁོར། གོང་གི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པས་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་གཙོ་བོར་མཚོན་ནས། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དོན་པོ་ལ་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་འདུ་ལ་བའི་རྗེས་དཔག་སྣ་བུ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་བ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྣ་བུ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ལྟར། ཞེས་པ་འདིར་དོན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལོག་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་ཡུལ་སྣང་དེ་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་སྣང་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ན་

ཟླ་བ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་བཏང་ལ་བའི་ཚད་མ་མི་འགྲུབ། དེ་མེད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་མི་འགྲུབ། དེ་ཡོད་ན་རྟགས་ལ་ཅན་རྗེས་དཔག་མི་འགྲུབ་པ་ཞི་ལུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་དེ་སྐད་སྨྲས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ནི་རྟགས་རང་སོ་
ཀྱི། རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མི་འདི་དོན་པོ་གང་ལས་དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཏང་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་ཚེ་མ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཉེ་རྒྱུ་བཏགས་པ་དང་། གཞི་ལམ་དུ་བའི་དངོས་པོ་རང་སྣང་ལ་ཇི་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་གཟུང་
དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞག་པའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ཚིག། ཟབ་མོ་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་དང་ལ་མ་གོར་དུ་བ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་རྒྱུན་གྱིས་རང་བར་བྱས་པ་ལས། རིམ་པ་བཞི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡོག་པ་ཆོས་
ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕྲད་ལྡན་ལས། དངོས་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་
བའི་རྟགས་ལ་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་ནམ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིན་ཡང་ཞེས་པ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་དེའོ། །དངོས་པོ་མཐོང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་བང་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་བྱའོ།། ཚིག་སྐབས་འདི་དོན་ནི། བ་ཤད་མ་ཐག་པ་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་སྣང་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྟགས་

༄༅། །ཞེན་ལས་འདི་ནི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕར་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ལ་ཟུར་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ཅན་འཁྱེར་བ
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བས་བློ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །རྟགས་བཏགས་པ་ལ་མཐོང་བ་ངེས་པའི་ཚུལ་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་དེ་སྐད་འདོད། །སེམས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དག་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་
པར་འགལ་བ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ལས་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ལ་འདོད་ན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མ་ངེས་པ་ནི་རྟག་པ་ཕྱིས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མ་ངེས་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ། །རྟགས་པ་ལ་མ་ངེས་པ་རང་
པའི་ཕྱིར་པ་ལ་འདོད་ན། །དེ་ལྟར་རྟགས་འཛིན་སེམས་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཆོད་ལྡན་རྣམས་གྲུབ་པ་ཤེད་པ་འདང་མེད་པ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངང་ཚུལ་དེ་ལ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས
སྣང་ངོ། །དེས་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་པ་དང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །གྲུབ་པོན་ལྡོ་ཞུག །གཉིས་ཀྱང་ཚོས་མ་ཚོགས་དང་བཞིན་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། རང་སྔ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱབ་ཚོས་འབྱུང་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས
ཚེ་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཀྱང་མཚོན་ནམ་བཀུག་ནས་བཞག་ཙམ་ཤེས་པ་རྟེན་ཞིག །མངོན་སུམ་ལས་སྐྱེ་ཤེས་བྱེད་པ་ཚད་མ་ལྡན་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་ཞེས་ལ་ཀོ་ཤེས། །འདི་ནི་ལ

ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་དག་སྔ་རྗེ་བཙུན་པའི་ཚིག་གཞི་ཆོས་གསུམ་དེའི་ཕྲ་སྐྲ་མཆེད་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པ་དག་ལས་དཔག་སྒྲ་བརྒྱུས་པ་དང་མཐུན་པར་དགོད་པའི་གནས་ལ་ཚན་ཏུ་སྣང་བས་ཅུང་ཟད་བསྒྲོས་ཏེ་བཤད་དོ།། གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་དང་གཞི་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། མཐའ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་འདི་ཚུལ་འཛིན། ཅེས་གང་དེ་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་ལ་མཚམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྟགས་འདི་རྣམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དེ་རྟེན་ལྡན་དོན་ལ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེའོ།། ཚིག་དེ་ལྟར་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱེད་བྱེད་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ས་ཞགས་ཀྱིས་རྟེན་དཔག་དེ་དག་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེར་སླུབ་པ་ཡིན་ནི་སྣང་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་སླུ་བ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ་མ་ཡིན་པ་དེར་འཛིན་ཡིན་པས་བསླུ་བ་དང་བརྟུན་པ་ནི། ང་ཡི་དེ་པོ་ཞེས་སོགས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དེ་ལ་གི་དོན་.....
བསྟན་པར་ཡང་རྟེན་ཚིག་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱང་། རྟོགས་པ་ང་ཞེས་སོགས་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ།། འདིར་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་ནས་ཕྱིན་པར་བའི་བློ་རྣམས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསླུ་བ་ཅན་དོན་པོ་ལ་

666 རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞི་ཕྱིས་པ་ལ་ཁྱབ་ཅེ་མི་རྟག་པར་ཕྱིས་པ་དེ་ཡི་དོན་བཞི་རྗེས་སུ་གནས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མ་དུ་བ་དེ་རྒྱུར་གཞན་པ་དག་ཁྱབ་པ་ཁྱབ་སྦྱོར་རང་དུ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ། རྟགས་འཛིན་དེ་དང

༄༅། །བསླབ་བྱ་དོན་ལ་སློབ་པ་དེ་རྟོགས་པའི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ལ་རྟོགས་བྱ་ཞེས་པ་འདིས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ཀྱི་གཞི་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་ཕྱོགས་ཅན་རྟེན་དགག་གི
རྒྱུ་དང་འབྲས་ཚུལ་བཅོ་ལྔ་པ་ཤད་པ་འདི་བསླབ་བྱ་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐད་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འཕྲུལ་བའི་དབང་གིས་མི་སླུ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྟོག་དང་། འཕྲུལ་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོན་བསླབ་བྱ་མ་དམིགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་མ་ལོགས་མི་རུང་བས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དཔག་མི་སླུ་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ནི
ཞིན། དེ་ཡང་ལ་མ་དཔྱད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་དབང་གིས་མི་སླུ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། གཞི་འགར་དགག་བྱ་དགག་པ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་ཚད་མས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ
པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་ཡོད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྔ་དམིགས་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི། ཆོས་དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་བཅོས་ནི་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཆོས་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས
དེ་མེད་པའི་དོན་ཕྱོགས་ཅུ་བདེ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་ལ་དོན་གྱི་ཕྱོགས་པ་ཞེས་པ་དང་དོན་གྱི་བློག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ལྟར་ན་དེ་སྐད་བཤད་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཆོས་དེ་ཡོད

ཕར་འཇོག་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཆོས་དེ་མེད་པར་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ར་ཤད་དགོས་སོ། །དོན་གྱིས་ཞེས་པའི་སའི་མཐར་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲུ་གཉེན་པ་དགག་ཅིག་གཞུང་ལག་མེད་པར་
ཀློག་པའོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་སྤྲུངས་ནས་དགག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་དགོས་ན་གྲང་རེག
འགོག་པ་ལམ་དམིགས་པ་སོགས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ཞེས་སོགས་བཞིས་ལན་དོན་དང་། གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚད་མ་མེད་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པ་རང་འད
པར་བྱེད། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ན་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དང་ཉིད་ཁྱབ་ཟིན་པར་རྟགས་སུ་བརྗོད་ཞིང་། དེས་ཀྱང་དགག་གཞི་ཡིན་ལུགས་སུ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་ཚད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཐད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། དེ་ཕྱིར་ར་སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་པ། ཞེས་བྱས་ནས། གང་གི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པས་གཏོགས་པ་དགག་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྡང་རྟུང་མ་དམིགས་པ་རང་སྒྲ
ཁྱང་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དགག་འགྲུབ་མིགས་པའི་སྒྲས་ཀྱང་དགག་བྱ་མ་དམིགས་པ་འཕངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཁྱབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དགག

ཞ

༄༅། །ཏྲི་ དམིགས་པས་ཁྱབ་བྱ་ཀྱང་ཁེགས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཚུལ་འདི། རང་བཞིན་འགག་ལ་དམིགས་པ་ལ་མཆོད་དོ། །ཞེས་ཕྱིན་པར་བརྗོད་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་རིག་ཅན་གྲགས་ཏེ། གྲགས་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ
ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ནམ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཕྱིན་པ་རྟེན་པ་ཞེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤྲོད་སྒྲ་བརྡ་དམིགས་པ་དེའི་ཀྱི་ཚེ་མ་མོ་ང་བར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སྤྱོད་པས་ཞེན་དམིགས་པས
གྲངས་ངེས་མེད་པར་བསྒྲུབ་ཚུལ་པ་ནི་དེ་བཞིས་སྐད་ཅིག་མི་གནས་འགག་ལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་འདི། གྲངས་ཀྱང་ལྷུན་དུ་འབྱུང་བཞིན་པ་ལ་གཞི་དེར་མི་སྤོབས་ཆེན་ཉེ་བའི་མཚམས་གྲངས་ངེས
ཕྲིམ་གཞི་དེ་རམ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། མི་དམིགས་པས་གྲངས་ངེས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་དོན་གྱིས་འཕངས་ཚུལ་འདི་དེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ནི། གཞན་དུ་དངོས་གཅིག་ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ནམ་ཡིན་ཞེས་པའི
བར་གྲིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་དམིགས་པའི་ཚེ་དམ་བཀག་པས་ཡུལ་དེ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་དོན་སུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་ཡིས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འཇེན་པས
ཕྱེ་པས། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་དེ་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་པ་བཤད་པའི་ཞར་ལ། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དགག

རྟགས་ལྟར་སྣང་འགོག་པ་འདི་གཞི་བརྗོད་པའོ། །གོང་དུ་མི་དམིགས་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་དེ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་ལའང་འདྲ་བར་སྦྱོར་བ་དེས་ན་ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ནི་འཕྲོ་ལ་བླ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀུན་ལ་སྦྱོར

ར་འགོད་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་འཕེན་པའི་སྒོ་ནས། །དགག་ཆོས་དཔོགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པས་དགག་ཆོས་འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་དོན་ལ་རིགས་པ་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས།

ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གང་ལ་དེ་ནི་ཚད་མིན་དེས། །དགག་པ་རྣམ་ཀུན་བརྗོད་བྱ་མིན། ཞེས་གོང་དུ་གཞན་ལུགས་དགག་པའི་གཞི་བཀོད་བཅམ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པའོ། །སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དགག་བྱ་བཀག་པ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པའི

སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་དགག་རྟགས་ལྟར་སྣང་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འགལ་དང་ཞེས་པ་ནས། དཔེར་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་.... ལ་ལ་ཞིག་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། སྨྲ་ལ་སོགས་ཞེས

པའི་སོགས་པ་ཁོངས་ནས། སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་ར་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་པའི

སྐྱེས་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས། ཐུབ་ནམ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཉིད་དང་། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་སྤྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་མཐོ་རིས་ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན

670

༄། །སོགས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་ར་སོགས་པ་འགོད་པ་ར་བ་ཤད་དུ་མི་རུང་བས། དེ་ཡང་འགོག་པའི་རྟགས་སྐབས་འདིར་སོགས་ལ་བཞེད་ནས་འདོན་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལོ་ཞེས་ར་འཛད་དོ་སོགས་པ་ར་སྣང་
ཡང་འབྲེལ་བ་ར་དང་འགྲེལ་བ་བཤད་སྐབས་ཀ་སུམ་པ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་རེ་རྟགས་ཀྱི་སྣང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་བུ་ཞེན། །རྒྱ་ཀ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ། སྨྲ་མལ་དབང་
པོ་ནི་སྨུ་ལ་... ལས་འདས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་སོགས་ཀྱི་རྣམས་དང་དགེ་སློང་བ་སོགས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རྟགས་དག་ཀྱི་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བསྒྲུབ་པ
ནི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་དགེ་སློང་བ་ཡིན་པ་གཉིས་ཁྱབ་གནོད་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ནམ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཤེས་པ་ན་སྨྲ་བ་ཉུང་མེད་དུ་འགྲོ་སོང་ན་ཉམས་དང་དགེ་ཤེས་པའི་དོན་སྨྲ་མི
ནུས་དགོས་ན་ལ་ལས། དགེ་སྨྲ་བ་ཡོང་ཡིན་སྨྲས་པའི་ཚིག་རིག་པ་དང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མ་དོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ནའོ། །དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པས་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། སྐྱ་སར་སྣེ་རྟ་སར་ན། དགེ་སྨྲ་བ་དང་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན
པ་ལ་འགལ་ལ་ར་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་ཏེ་རྒྱུ་མེད། ཉེ་བར་དུ་འཕྲོའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དོ། །མི་རིགས་པ་འདི་ཐྱེར་ཞེན། ཀ་ག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ལ་དང་པོ་ནས་ཀ་ག་བྱ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་

ཚེ་ག་མོད། ངག་སྨྲ་བ་སོགས་པ་ར་ངེས་ཉིད་ ཤིན་ཏུ་བྲན་པ་ར་སྟོན་པའི་རྟོག་གེ་དེ་དག་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་འཆད་ལ། རྒྱུ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འདི་ངོ་ནི་དང་འདྲ་བར་སྣང་ངོ།། མི་དམིགས་པ་རྟག་པས་སྒོ་བཏོད་པ་དེ་ཡོངས་པ་ལ། མི་དམིགས་པ
ནི་དེ་སྐད་དུ། ཞེས་སོགས་སྐྱ་ཀ་གསུངས་པ་འདི་དོན་ལ། ཐ་ཤལ་གཉིས་དམ་པའི་མཐོན་དང་བྲལ་བ། བསོད་ནམས་དང་ནི་སྐྱེད་ཀྱི་ནོར་གྱིས་མཆོག་ཏུ་དབུལ་བར་གྱུར་པ་བཅིག་ནང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དོན་སྟོན་ཀྱི་ཚེ་དམས་
འཕྲུལ་བ་མི་གྲིད་པས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བསྐལ་དོན་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རང་གི་སྟོན་པ་མདུན་གྱི་འདུ་ཤ་ཟ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་མེད་དུ་
ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྨྲོ།། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེའོ། ལས་དགེ་སྡིག་ལས་རྣམ་སྨིན་པ་དེ་སྐྱུག་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་འདོད་གོས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སྡིག་ཐམས་ཅད་
བཅོད་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་རང་བཞག་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་ལྟ་བ་དེ་ལ་བཀོད་པའི་སྐད་དུ་ཚོགས་ཆེ་བར་གནས་བཀྲེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཇི་ཙམ་འབྱུང་། སྐྱེ་བ་ཇི་ཙམ་འབྱུང་ཀྱང་བར་ཐུབ་ཅིང་ཅི་ཙམ་འབྱུང་ཞེས་ཐམ་པ་དག་གིས་མཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཁྱ་པའི་
སྤུ་ལ་ལོ།། ཀུན་མཁྱེན་བསྐལ་དོན་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་མི་ནུས་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་ལ་འདི་ལྟ། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ཐེ་

༄༅། །ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ད་ལྟ་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལས་མ་རུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྐྱབས་གནས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན། ཐར་པ་ཕོད་དེ་རེས་གང་གིས་ངེས་པ་བདེན་ལྡན་པའི་བློ་སྐྱེས་པས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་། །སྐྱབས་པ་མི་ནུ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། །ཁྱེད་ཅག་འཛིན་པའི་བསྟན་པ་དེ། །ཁྱད་དུ་སྔོན་གྱི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག །སངས་རྒྱས་བཀའ་ལ་ཚད་དུ་འདོད་པ་དེས་ཐར་པ་བཀའ་ལ་ཚད་དུ་མི་འདོད་དེ་ཕ་གཞན་ཡོད་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་སྙམ་རྒོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཞིབ་ཏུ་སློག་ཕྱུར་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་སྨྲས་པས་ནི། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་མཐོང་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཐབས་སྦྱོར་བ་སྐྱོ། རང་ཉིད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་རྟོགས་ནས་སུ་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ལ་ལུག་ཕྱུར་ཞུགས་པར་འགྱུར་བས། རིགས་པ་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པོའི་སྐལ་ལ་ངན་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་སྒོ་ཀ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དམ་ཅི།། །གླང་དར་དོ་རྗེ་བྱེའི་རྩེ་རྒྱ་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ།།

གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུ་ཕྱིར། །གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུད་པ་ཡིན། །ཞེས་བདེན་བཞི་ཡི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ནུས་ལས་ལྟ་བ་ཀྱི་འཕྲུལ་བ་སོགས་ཞེ་རྒྱ་གསེར་གྱི་སྔོན་པའི་དོན་ལ་འང་
མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པ་ར་བ་ཤད་པ་འདི་སྐུ་བུ་ལ་སོགས་པ་དགེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་ངོ། །བདེན་བཞི་ཡི་སྣང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འགོག་པ་ཆེ་ཐར་བྱེད་དཔལ་མ་བདུད་དེའི་གྲགས་སུ
སྣང་བ་ཡིན་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་འདོད་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྤངས་པའི་ལམ་འདོད་ལས
གཞན་སུ་ཞིག་ཚེ་ལ་བ་ཀྱ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དཔྱད་ལན་དགོས་ལ། སྒྲིབ་གཉིས་ས་མས་རྒྱུད་ལ་འདུལ་རྒྱུ
ཡིན་པ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་གཉིས་གཉེན་པོས་སྤངས་པ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱིམ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་དཔག་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ།
674 དེ་འདོད་ན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །ད་རྣ་རན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤིན་སྒོ་གཙོ། ལས་ལན་སོགས་བ་རུ་འབྱུང་ངམ། ཕྱི་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་བྱུང་བ་ཞག་ཙ

ཞ།
བཞི་
ཉི

675

༄༅། །མདོ་བཀར་ཕྱུང་བ། དེ་སྐབས་ཤིག ཤོག་ཏུ་གསལ་བ་བ་དེ་ཉག་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་རྟགས་ཀྱིས་བཅུད་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་དབང་འགྱུར་རོ། །རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟེ་ཀྱི་ཉམས་སུ་འཕོ་ན་དེའི་རྟུལ་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འང་ལུང་སྐྱོད་བཀོགས་པ་ལུང་འདབ་ཞིག་ཐུབ་མདོ་དུ་བསྒྲུ་དགོས་པ་ར་འགྱུར་ལ་རྒྱལ་གཙུག་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་ན་བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་ཐམས་ཅད་ངོས་སྨིན་ཀྱི་མི་འགྱུར་བ་ཆ་མས་སོ། །དུས་མཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྟོལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་དོན་སྣང་ཀྱི་ཆ་དམས་གྲུབ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་ཉམ་དག་དོན་སྣང་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་ལ་གཉིས་པོ་དེ་སྣང་ཀྱིས་འཕེལ་ཏུ་གྲུབ་ནམ། དྲི་མ་སེམས་ལ་གཉིས་པོའི་སྣང་བ་ཀྱིས་བྲལ་བའང་ཡོད་པར་དོན་སྣང་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ད་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་པོ་མ་སྣང་ཀྱིས་གྲུབ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་རྟ་ལྟར་ཀུ་ལ་ལྷུར་མོ་ཉན་རྫུ་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་མི་རུང་པའི་དབང་ཕྱུག གིས་གསུངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རྟགས་ལྟར་སྣང་བབ་ཞིག་ཏུ་འདོར་གོས་པར་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་མཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་ནས་མཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གོད་དོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཐལ་དུ་ཚོང་ཉིད་འགལ་པ་འདི་ནི་རྩོད་ཅག སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་སྤྱོད་གནས་ཉིད་དུ་ཚེས་བཏགས་པ་བར་ཟད་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱོན་པར་དམ་འཆའ་བའི་མ་རིག་ཀློ་ལ་ལྡེ་བུ་མི་སྐྱོད་པའི་

676 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞུང་འདི་ལ་ཧི་ཕྱིར་བ་ཤད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུད་པ་ན་ཕྱིས་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལམ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྨྲས་པའི། རྒྱུད་པ་དང་པོའི་མཚོན་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གང་ཡང་ངས་མི་འདོད་པས། དེ་ར་མཚོན་ཕྱིས
མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡན་འདོགས་པ་ནི། ཡོངས་ཕྱིན་གྱི་དཔང་མཚོན་ལ་སྔ་རྗེ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཀྱི་དཔང་མཚོན་ཕྱིས་སམ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སྨྲས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་སོ། །ཡོངས་ཕྱིན་ཚིག་གི་དཔང་མཚོན་ལ་སྔ་དམི
རྟགས་ཀྱི་དཔ་ལ་ཕྱིན་ཀྱི་དཔང་མཚོན་ཕྱིས་སམ་དམིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཐ་ཤད་ཀྱི་ལོན་པར་ངེས་ཕྱི་ཕྱོགས་ཅན་ཡིན་པར། ཡ་མཐོང་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུ་བརྗོད་ནས་སོ། །ཡང་ཀུན་ཚད་མ་དེ་ལ་སྣང་དབྱེ་སྤྱི་པ་ལ་ཚད་མ་ངེས་མ་དམིགས་པས་མིང
པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་པ་ན་གྱི་དཔང་པོའི་མཚོན་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་ཏུ་སྒྱུར་པ་སྨྲ་རྒྱུད་པ་ན་ཕྱིས་མཚོན་དཔང་ ཕྱི་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སོགས་ལ། རྒྱུད་པ་ན་གྱི་དཔང་སྟོན་གྱི་……
སྟོབས་ཀྱི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཞང་ངེས་པ་རིགས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་བརྗོད། ། ཀུན་མཁྱེན་སོགས་རྒྱུད་པ་ན་གྱི་དཔང་ཤེས་ལ་བསྐལ་པ་དོན་ཡིན་པས་དཔང་ཤེས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་སྒྱུར་པ་ཞེས
བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཀུན་མཁྱེན་སོགས་སྒྱུར་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་སྒྱུར་དུ་སྟོན་པས་ཡིན་ལ། དཔང་ཤེས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་སྒྱུར་ཡིན་ཀྱང་དཔང་ཤེས་དེ་ལ་བསྐྱེས་ནས་གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་སྒྱུར་ཡིན་མི་ཕོས་སོ། །མཇུག་གི་གཞིར་ཤེ་ན

ཨ

༄༅། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། བསམ་ཚད་ཉམས་ངེས་སྐྱོང་། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ག་ཞལ་ལ་བྱ་ཡིན་མིན་ཕྱི་ཆོས་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་སོ་ཀ་རྒྱུད་བཞི་ཀྱི་རང་ཞེས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། གང་ཟག
རྒྱུད་བཞིན་ལ་བསྒོམས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གསལ་ཡུལ་ཏོ། རྒྱུད་པ་ཀྱི་ངང་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་དེས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཕྱིས་བསྒྲུབ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱུད་པ་ཀྱི་ངང་ཀུན་མཁྱེན་གཙང་བསྒྲུབ་མི་རུང་བར་འགྱུར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ
དེས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོལ་མི་སྲིད་པ་དང་། གྲང་སེམས་ཅན་གྱི་ངང་ཡང་བླ་མི་རྟག་པ དེས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྟོང་པ
སྒྲས་ཟད་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ནང་སྒོ་ལྔ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མང་པར་བསྒྲུབ་པའི། ཐུན་ཕྲམས་ཅད་རྟེ་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ
ཤེས་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཞེས་ཡིན་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐོང་རྒྱུ་མེད་སྒོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དག་ཀུན་སྣང་གི་རྟོག་པ་འདང་མེད་དགོས་ཤིང་། དམ་དེ་ལ་སྣ་བར་དག་ལ་སྣམ་པ་དང་། མ་རིག་པ་ནས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི། དེ་ང་ཡེ་ཤེས་མ་རིག
677 ཆོས་ཀྱི་ཀ་ཤམ་ཕྱིགས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་པའི་ཚེ་དམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་མཐོང་གིས་མ་ངེས་རྣམ་པ་འོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་འབྲས་པས། རྩ་ཀུན་གསལ་བའི་ཉེ། །ཡེ་ཤེས་བཟང་བཞིན་ཡོད་རྟོགས་ཚུལ་ཤེས་ཏོ། །གོ་མས་ཕྱིར་དོ་ལ

འཇོག་པའོ། །གང་ལ་མེད་པར་ཟླ་ཕྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་རྒྱལ་བ་དགོངས་ཀུན་སྙིང་གི་འཇོག་པའི་དོན། ཡོད་པ་པས་ཀླུ་ཞབས་ལན་ལ་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་ལ་ཞེན་པ་པ་མ་ཡིན་ཏོ། །རྗེ་བཙུན་ཀླུམས་པ་ལ་བོགས་པ་པས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས།
ཀྱིས་ཀུན་སློང་དགེ་ར་རང་རྟེ་འཕྲུང་ནར་འགྲུལ་མེད་པར། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཚོགས་གཉིས་དང་སྨོན་ལམ་ཕྱིར་མཐུས་སྐུ་དང་གསུང་གི་རྣམ་བཀོད་བ་ཏེ་ཀུན་ཏུ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྨ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
དགའ་བ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་དཔྱད་བརྟན་པ་ནི། །ཀུན་ལ་སྤྱིར་བ་བ་དང་ཉིད།། ཡིན་གྱི། ཞེས་སྨྲས་པ་དང་ལ། དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་གཞན་སྒྲུབ་བ་འགོད་ཚུལ་ཕྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་བ་འགོད་ཚུལ་སྤྱི་དབྱེ་བས་ལྡེ་ཚུལ
ཇི་ལྟར་བཤད། འདིར་བཤད་ལ་གཉིས། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བའི་དབྱེ་བ་རྗེད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། འགལ་བ་བའི་རྣམ་
གཞན་གྱི་མཐར་ཕྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ལྟར་དགག་བྱའི་ཆོས་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་འགལ་བའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་ཐར་བ་འབྱེད་པའི་དགག་ཆོས་ལྡོག་ཆེས་སྒྲུབ
པའི་གཞི་ར་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་འགལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ལ་བརྟེན་བའི་སྒྲུབ་བ་ཐ་དད་པ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས།

ཞ ༄༅། །བཅོ། །དང་པོ་འདི་དག་ནི། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་དབང་པོ་སྟོབས་ཆེན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་སྟོབས་ཆེན་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་འདི་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ས་ལུ་གུ་ལྷུ་

རྒྱུ་ལ་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གོང་དུ་ལྟ་ལ། །ཁ་ཅིག་མ་དེ་བར་མི་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་འགོད་པ་

མི་འཐད་དེ། །ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཤུ་གུ་སྐྱེ་འམ་མེད་པའི་ཤུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་བརྟགས་ན་ཡོད་པའི་ཤུ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་ལུགས་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད་བཞིན་ཞེས་པ་འགྱུར་མ་འོངས་ནས་ཡོད་ལ་སྐྱེ་གནོད་བཞིན་ཞེས་

བསྒྲུབ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། འགྲེལ་པ་ནི་བགོ་ཀྱང་། སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད་ཅེས་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཡོད་ཉིད་འགལ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པ་བྱས་པས་རྒྱ་བའི་འགྱུར་གྱིས་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཡོ་མི་འཕྲུགས་པས་ཡིན་

ནོ། །ཡང་སྒྲུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ཡང་སྔོན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བགག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་བཀོད་ན་འང་མི་ལེགས་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་ཕྱིར་འགྱུར་ཡིན་ན་དགག་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་

679 སྒྲུབ་པའི་ངེས་པ་དགག་པ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བར་སྡུད་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆོས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཁས་ལེན་ལ་གནོད་བ་རིགས་པའི་རྩ་ལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ན་འདི་ཤེས་བྱ་ས་ཅན་རྒྱུ་ལ་ན་རྫས་པས་པར་ཡོད་

བཞི་ཕྱུ་མྱུ་གུ་སྔར་ཡང་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ལ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་རང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུའི་
དུས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་སྟེ། གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་ཐལ་བ་བསྟན་པས་འཕངས་པ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཕེན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་དགོས་
པ་ཁྱབ། སྔར་ཡང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏོ། སླར་ཡང་ནི་སྐྱེས་ཟིན་བཟླས་ནས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏོ།། གཉིས་པ་འགལ་བ་འདི་རྣམ་གཞག་མཐར་རྒྱུད་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། འགལ་བ་བདེའི་རྣམ་དཔྱ
པའི་དོགས་པ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགལ་བ་གང་རུང་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་པ
ཟློག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྒྲུབ་འཛིན་རྒྱུ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་བཞིན་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་ཀྱང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་གཞན་ཡན་རྒྱུད་དེ་ལ་ཁ
680 འགལ་བ་བ་ཡིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འགལ་ཟླ་ཆོས་པ་ཁྱད་ཀྱི་ཡིན་ན་ཁྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་དོ་སོ་ར་སོ་ཐང་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན

681

༄༅། །ཡོངས་རེ་ཞིག་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་རང་མཚན་ཉིད་པར་སྨྲོ་བོ། །དེ་ཞི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ནི་རྟག་པ་སྐྱ་བས་ཀྱི་བརྟགས་གྲུབ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་བྱེད་ན་གཞན་ངག་ལ་རྟགས་ཡུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། འཕང་བའི་རྟེན་
སྟོན་པར་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་དོ། རྣམ་འགྲེལ་དེས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་རྟོག་འཛིན་སྐྱེས་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པས་བཅུད་དྲུས་བྱེད་པ་རེ་སྤོང་གཉེན་ཐབས་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དོ།།
རྟག་མི་རྟག་གཉིས་རྟགས་གཅིག་ནི་གཞིར་བྱེད་དུ་ཐལ། འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་གནོད། མི་རྟག་པས་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གཞི
ལ་ནི་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་འགོག་ནུས་པས་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར། དེ་མིན་པའི་དེ་ལ་གནོད་ཚུལ་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་རྟགས་རྣམ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པས་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་ཐལ། གཞི་སྟོན་པའི
སྟེང་དུ་མི་རྟག་པས་རྟག་པ་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པའི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གནོད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་གནོད
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་ལམ་བསྡུས་པར་རྟག་མི་རྟག་ཀྱང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་རྟག་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཙམ་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཙམ་པ་བཞིན

ཏུ། ཨི་ནྡྲ་ནཱི་ལ་འདི་སྟེང་དུ་སྔོན་པོ་ཡིན་པས་སེར་པོ་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་ལ། གསེར་ལ་སེར་པོ་ཡིན་པས་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་སྔོ་སེར་དག་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་སོ།། གཞན་ཡང་བྱས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ལས་བསྒྲུབ་ཏུ་ཀ
བར་བསྒྲུབ་པའི་དགག་བྱ་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཆོས་ནི་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འགལ་ལ་ནུས་ཁྱབ་པས་རྟག་པ་འགོག་ནུས་པར་ཐལ་ལོ།། ཞེ་ན།
འགོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ལ་འང་དེ་ལྟ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་རང་མི་འགལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་ན་འགོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ
པའི་ཚུལ་ག་ཞག་ཆོས་པ་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་འགོག་པའི་ཚུལ་གཞན་དང་འབྲེལ་ལ་ནུས་བསྒྲུབ་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ག་ཞག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་དུ་བ་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་བསྡུས་སོ། གཞི་ལ་བརྗོད་ནས་སུ་སྒྲུབ
སྒྲུབ་བྱེད་པ་ན། མེ་དུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་རང་ལྡོག་ས་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དུ་བ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་ལ། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས། རང་ལྡོག་ནས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཞི
དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡིན་པས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་ཡོད་པས་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱིན་པ་ལ་འགལ་བ་འཛུད་ནས་བཤད་པ་མེད་པས། སྒྲུབ་བརྗོད་ལ་ཡིན་སྒྲུབ་དང་ཡོད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ

༄༅། །ཚད་མ་མཐའ་དཔྱོད་པའི་ཡ་ཀྲ་མ་ཀྱི་སྒྲོར་བམ་གྱི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ར་དང་ལུགས་པ་བཞག་པ་ནི། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ནེས་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པའི་དོན། རྟགས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་གཞི་
ལོག་ཏུ་གང་སོང་བའི་དོན་དུ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟློག་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱབ་པས་བསྒྲུབ་རྟག་པ་ར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ན། རྟག་པ་དང་ཇུས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་
གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ནི་རྣ་བས་ཀྱིས་ངེས་པའི་སྐབས་ཐུས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཀོད་དེ་གཉིས་ལ་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རང་ནི་པའི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱིས་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་པ་ན། བདེན་གྲུབ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་མ་པ་དང་། ཅེས་པ་སྔ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པ་བཀོད་པའི་ཚོ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མི་ཁྱབ་
ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་མཚན། །གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་བསལ་བར་འགྱུར་པ་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་བའི་ཚད་འཛིན་ནོ་ལེ་ཕ་ཏུ་འཚར་བའི་སྐབས་བསྟུང་དགོས་སོ། །གཉིས་

པ་རྣམ་རྟེན་གཅིག །ཕྱེ་བའི་གྲུབ་ལུགས་དང་། ཕྱི་མ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་བའི་འགལ་བ་གཞན་གཉིས་ལ་མི་གཏོགས་པས་འགལ་བ་གསུམ་དུ་དེ་བ་ཕྱེར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚོན་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ཕྱིས་སྤྱི་ཚོན་
གྲིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དེ། གོས་དཀར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཚོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་མཚོན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་དང་། གྲུབ་ཙམ་ནས་ཚོན་ཅན་དུ་ངེས་པ
ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་ཤེས་ལས། འགལ་བ་ཞེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཚིག་མཚོན་གསུམ། འགལ་བའི་གཉིས་པོ་ནི་གཞན་མེད་པ་དེ་ཉན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གཉིས་པོ་ངེས
པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞར་བ་སྤྱར་ སྐད་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་བ་བཤད
པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆ་པ་ན་རེ། ཚ་རེག་གིས་གྲང་རེག་ལ་གནོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་གནོད་པ་དང་། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལ་བཤད་པར་དགེ་སྤྱད་ཅེས་པ་བློ་ལ་གནོད་པ་ལྟ་བུ
634 དོན་རྩུལ་གནོད་པ་དང་། སྣང་བའི་བརྒྱུད་རྒྱུས་མུན་པ་ལ་གནོད་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་རྒྱུས་གནོད་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། འདས་ལམ་གྱིས་བཙན་སྤྱང་བ་དང་སྣང་ཚུན་གྱི་གནོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །ཚོས་བཅད་པར་ཆ་འཁོར་

ཐ

༄༅། །ལམ་གྱི་ལྟུང་ན་དེའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ལ་ཐོན་འགགས་ཐལ་མེད་ན་དེ་སྤྲུལ་པའི་འགོག་ཅེ་ན། འཕྲོ་བ་དགོས་པས་འགོག་ལམ་ཐོག་ཟང་ཐལ་པ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ལྟུང་ན་མཛད་དེ་ཡོད་བཏགས་ལ། དེལ་ངོས་སུ་གཞོང་པའི་ངོ་ན་ཡི་རིགས་འདུ་ཕྱིམ་བསྐྱེད་པའི་ཉུལ་མེད་དུ་ངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཞེང་། དེ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཀྱེ་ཞི་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས། ཆོས་མཆོག་གིས་དཀྱུར་བྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་མ་དཔལ་འབྲས། སྤྱང་བ་ཀྱིས་པ་དང་ལྡན་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པས། སྣང་བའི་དངོས་རྒྱུའི་ལྟུང་ན་ཐུན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ན་སྣང་བའི་དངོས་རྒྱུས་མཐུན་པ་དང་གི་རིགས་འདུ་ཕྱིམ་བསྐྱེད་པའི་ཉུལ་མེད་དུ་བསྐྱེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བའི་བཀྲུ་དཀྲུམ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། སྣང་བའི་བརྒྱུད་རྒྱུན་མཐུན་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ལ། གཞོད་པ་ལོག་པའི་དུས་དེ་དགག་ཀྱང་། ཞེན་དུ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དུས་ལུགས་རིང་ན་གོམས་སྣང་གི་སྣང་གཉིས་ཀ་པ་ཅིག་སྤྲུལ་བསྐྱལ་བའི་པ་སྐུལ་འགྲོ་གསོ་སོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་ཀ་ཕྱི་མི་འཐད་དོ།། མཐོང་ལམ་ཐུག་བརྟུལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ལ་བཅོས་དེ་དང་ལྡུག་བཟུ་ཆེས་བཟོད་དོས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཉིས་མ་ཡིན་པར། དེ་དང་ལྡུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཉེན་དུ་ཕལ། ན་བོན་དེ་ལ་རང་གི་གཉེན་པོས་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རིགས་འདུ་ཕྱིམ་བསྐྱེད་པའི་ཉུལ་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཐུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པར་ཆོས་མཆོག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་ཐམས་ཅད་པ་བས་བླ་ན་མེད་སོ། །དེ་རྟོན་ན་གྱུར་ལམ་མཆོས་མཆོག་མཐོང་སྤྲད་ནས་བཙན་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བསྒོམ་པ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་རང་གི་ངོ་སྐལ་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་རིས་པོ་ཐོན་པ་ལ་བསྒོམས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐུབ་པ། །འདི་ཡང་དེ་ནི་ཕྱིར། །འདོད་ན་འཕགས་རྒྱུད་
ཀྱི་ལོ་ཀ་ཕྱམ་ཐོག་མ་དང་ཐུག་མ་ཤ་མ་དུ་གྲོལ་བ་བར་ཐལ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་དེའི་ངོ་སྐལ་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་རིས་ཐོན་ལ་བསྒྲུབས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་གསུམ་མོ།། ཚིག་རྩེ་པའི་སྒོམ་སྤང་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ས་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུ་བ་ཡི་དམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་དུ་དགོས་པ་ལ། །འཕགས་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་རིས་པ་ཐོན་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བ་ངར་མཇུག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ཁྱད་ཡོད་བཟུང་
གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་མས་ ''' རང་རང་གི་སྤང་བྱ་རིས་པ་ཐོན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པས་རང་གི་སྤང་བྱ་རིས་པ་ཐོན་པ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གཉེན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་པ་ཡིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་མོད་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། །སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཉེན་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་གསལ་གཉིས། དངོས་སུ་ཕྱམ་བླང་ནས་སོ།། མ་ཁྱབ་ན་ཆོས་དེ་ཆོས་སུ་ལྕོག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དེ་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མི་འགལ་བ་ཡི་བསྒྲུབ་གཉེར་སྣང་སྐྱེད་མགས་ནས་བླ་དགོས་པ་རང་འབྱུང་ངོ། །དེས་ལམ་ཀྱི

༄། །སྤྱ་བྱི་ནས་ཡོན་སྤྱོད་པ་རབ་སྦྱང་ལྷུན་གྱི་ཕྱོགས་ཉི་ཁྲ་ཕྱུག་ཏུ་ཕྱུག་དེ་མི་མཐུ་ལས་པར་ཀོ་ར་བའི། །མཁོ་གོ་ཉམས་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལས། །ཕྱི་ནང་ཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཡིས། །ཕྱུ་ཉིད་ལ་ཡོན་ནས་ལས་མི་ཕྱུ་ཕྱིས་ཉམས། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡག་ག་ཀ་ར་རི་ཀོང་ཉིད་ཀྱི། །ཐམས་མི་འཁྲུལ་ཕ་ཏུ་ཤོང་ལ་
མེད། །མ་ལ་ཡེ་ཕྱུ་ཞེ་སྡང་ན་བཏང་ནས་ཀྱང་། །མེད་པ་ར་ཤེ་བྱུང་བ་ཡི་ལུས་པ་མེད། ། ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །གཅིག་པ་ཀ་རྟོག་པ་བསྟོམ་སེམས་ཅི་ཡང་མེད། །ཚེས་སྣང་བས་ལྡན་པ་ལ་ཡ་པ་ད་རྟོགས་ནས། །དེ་བཞིན་ཉག་མེད་འཕགས་པའི
ཡེ་ཤེས་བརྟན། །མ་ཤེས་ཉིད་མ་རིས་བསགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཉིད་མི་རིས་རྟག་པ་ར་ཡང་། །དེ་ཡི་ཕྱི་འགལ་ཚོམ་ཡང་འགོག་པ་མེད། །ཚོས་ལོ་སོ་གྱིས་ནང་མེད་ལ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་རྒྱལ་བ་ཆོས་ལ་དང་དེ་ནས་འགྲོ
ཞེས་པ་ནི་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཚིག་གསལ་དུ་ཕྲས་པ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པས་རྟོགས་ལས། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་རྣམ་སྤྱོད་དང་། གཉིས་པ་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགགས་པ་རྣམ་ཉམས་པས་མཉམ་པ་སྐྱེ། །རང་ཉིད་སྣང་བ་ཡུན་ལ་འབྱུང་བ་ད
འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་དང་ཆོད་སྔོན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་བསྟེ། གཉེན་པོས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤྲོ་ཚུལ་ལ་རང་སྣང་བས་སྐྱེ་པ་ལོ་ཆུང་ལ
687 གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་བ་མེད་ཀྱི། །རང་ལུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གནོད་པ་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་པ་དང་ཆ་པ་ལ་ནི། ཛ་ཡནྟི།

མི་གནས་འགལ་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །དངོས་པོའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཚ་གྲང་ལྟ་བུའི་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཅན་བཅོ་ཡོད། ཆ་བ་ཆུ་ལ་མ་ཁྱབ། གཞན་དང་བཅས་པ་མ་ཁྱབ། ཚོགས་པ་མཐུད་པས་སོ་སོར་བརྟན་མཚན……

……བྱ་སོ་སོར་མཚན་པས་ཁྱབ་ཞིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ༌། གནོད་བྱེད་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆུང་ལ་མ་ཁྱབ། གནོད་བྱ་ཚ་རེག་རྐྱེན་ཚང་བ་ལ་མ་ཁྱབ། གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པ་སྐྱོན་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་

ནུས་ཚོགས་སུ་སྐྱ་བ་ཞིག་གི་འཕྲད་དེ། །དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་འདི་ཆོས་གཅིག་ལ་གནས་པར་མཇུག་ས་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་དང་གྱི་མཚན་གཞི་ཚོས་གཅིག་འཛིན་སྟོན་ལ་ལ་ཕྲུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆུང་ངོ་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆུང་དང་འགལ་བ་བཟང་

བདམ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། རྒྱུན་གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྟོགས་པ་བརྟུལ་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུན་རིམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འགལ་བ་ན། །རང་བཞིན་གྱིས

སྣང་མི་འགྱེད་པའི་འགལ་བ། །ཡང་ཚོན་གནོད་པ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས། དང་པོ་མུན་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་སྣང་བ་ལ་མུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ཚ་གྲང་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ལས་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དག

688 གྲུབ་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། བརྒྱུད་འགལ་བ་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་གཞུ་དགོས་པ་བཞིན་ལགས་ཡོ། །གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ། ཚ་གྲང་སྣང་མུན་ལྟ་བུ་རིགས་གཅིག་གི་གནོད་བྱ་རྟོགས་རྩལ་པར་ཀུན་གྱི་མཇུག་ས

689

༄༅། །དབྱུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གཞོན་ནུ་ཕྱོགས་གླང་པོ་སོ་སོར་དབབ་པ་ཤད་པའོ།། ད་ལྟོ། །བཅོམ་ལྡན་ནི། ཚ་གྲང་དང་རླུང་ལྷན་དང་འབྲེལ་ལམ་གྱི་སྣང་གཞི་གསུམ་པ་རྒྱུ་ཡི་འབྲས་བུ་མ་འབྲེལ་པར་མེད་ལ། དེས་ན་ཚ་གྲང་དང་རླུང་ལྷན་

སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་རང་ལོན་དང་། དུས་མཉམ་པའི་ཚ་རེག་གིས་སྔ་ན་ཅིག་བྲེང་རྗེའི་ཕྲུལ་ནས་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་འདྲ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་

ཚ་རེག་སྔོ་བས་ཆེན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆད་པ་དུས་མཉམ་གཞིང་། སྣང་མུན་ལ་ཡང་རྩོལ་དེ་དང་འདྲ་བས་ཚ་གྲང་དང་སྣང་མུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཕྲད་པའི་དོན་ཡུལ་འཕྲེད་པར་གནས་པ་ཅིག་

ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྡུལ་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་སྣོན་ཅིག་གནས་པ་གང་ལ་འདར་མི་སྲིད་པས་ཏེ་ཕར་གནས་པ་ཡས་གཞན་པའི་ཕྲད་པའི་དོན་གཟུགས་ཅན་གང་ལ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་མི་དཔའ་བ་ལྷ་བུ་གཟུགས་

ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་རྡུལ་གཅིག་གི་གོ་ས་ར་ཅིག་ཤོས་སྣོན་ཅིག་གནས་མི་སྲིད་པ་བདེན་མོད། ཕྲན་རྡུལ་གྱི་གྲང་བའི་རེག་པ་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེ་འབར་བའི་གནས་ལས་འདས་པ་དང་ཙམ་གྱི་ཕྲེ་རོལ་ཏུ་འཕྲེལ་བའི་ཚ་བའི་རེག་པ་

གཉིས་ནི་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་རྡུལ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཅིག་ཤོས་ཡུལ་མི་འཇུག་གི་ཕྱེད་བ་བུ་བའི་གཞི་ག་ལ་ཡོད། ཕལ་ཆེ་གྲང་དང་རླུང་ལྷན་གྱིས་གཞི་གར་རྩོལ་

ཧཱུྃ་ཧྲཱིཿ ཁྲོ་ཕུབ་ནས་གཏོར་བ་འཇོག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་སྟེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་སྐྱོད་པོས་འགོག་པའི་གང་གི་རྒྱུན་གཅོད་པ་རྒྱུ་པའི་གྲོང་རེག་གིས་རྣམ་ཕྲུབ་པའི་གཞིར་མེ་དམར་འབར་བས་ཁྲུབ་པའི་སྨན་ནུས་གྲང་རེག་རྒྱུན་གཅོད་དགོས་པས་
ཡིན་ནོ། དེ་ཡི་ནུས་མ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་གྲང་འཕྲུལ་ལྡུ་ལོང་སྤྱོད་རྒྱུན་གཅོད་པ་ལ། གྲང་པའི་མཐུ་ལ་སྐྱུ་ལོང་ལོང་པོར་སྐྱུར་པའི་སྨྱོས་པ་དེའི་ལུས་ལ་མེ་འབར་སྐྱོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁང་མིག་གཅིག་གི་དཀྱུས་སུ་གནས་པའི་མེའི་
ཕུང་པོས། ཁང་མིག་དེ་ནི་ནང་གི་ཐ་བྱ་ཀུན་གྱི་གྲང་རེག་རྒྱུན་གཅོད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འཁང་མོ་སྟོབས་ཆེན་དགོས་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། མི་དགོས་ཀྱི་དྲོ་བའི་རེག་ཕྲའི་ནུས་པས་མེ་དགོས་ཀྱིས་མཐོང་པའི་ཉེ་འཁོར་
གྱི་གཞི་ས་ཕྱོགས་ཕྱུར་བར་འོངས་སོ། །དེ་བའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཁྲབ་ཀྱི་གཞི་ལ་གྲང་རེག་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཆུ་ཡིས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡི་དང་བོ་རྡོ་བའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་བའི་རེག་བྱ་འཕྲུད་སྤོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཕྱུ་གཅིག
ལ་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱུལ་འདྲ་ནི་བཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ལག་པ་མཆིལ་གྱིས་ཕྱུང་བས་ཁྲབ་ཞིང་ལྷ་ཆུ་ཆེ་བའི་མེའི་ཕྱུང་སྤྲོ་ཉེ་བར་གདུངས་པན་ལག་པ་ལ་གྲང་བའི་རེག་པ་ནར་ཁུང་ཟད་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཡང་ཆེ་བའི་རྡོ་ཀྱི་རེག་ཕྱུང་ཡོད་
ལ་འདི་ཆེ་གྲང་གི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་གཞི་རང་གི་ལག་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་རང་གི་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རེག་བྱ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཕུང་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་འདོན་ལུས་ལམ་རྒྱན་ཞིག།

691 ཕ མཚོ་ཤེ རེ་དྲུག

༄༅། །མར་མེ་འདི་སྣང་དཔའ་དང་དེའི་རིམ་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མཐུན་བ་ནི་ལ་ཉན་ཅིག་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྲོལ་ངེས་མི་ཉན་ཏེ་དེ་ལྟར། མར་མེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཐུན་པར་སེལ་བ་ནི། མར་མེའི་འོད་དང་ཚོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་རྒྱུན་བཅད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་
སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་དབང་མཐར་གཏུམ་པའི་སྒྲུབ་བཙམ་པ་གཞན་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། མར་མེ་ནི་ཀོ་ཊ་ཏེ་ཕྱིའི་ཕྲ་མ་ལྷུན་པའི་ཚེ་ན་དང་མར་མེའི་ངོ་སྣང་བའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཚོད་པ་ཡང་འཇམ་ལྷུན་དུ་
གནས་པ་མཐོང་ནས་ལྟམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བཀྲུད་པ་ལས་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་ལམ་མཆོད་པར་གནས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་ས་གཅིག་གིས་མནན་ནས་གནས་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ནི་
བར་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱུང་ངོ་། རང་གི་མིག་འཕྲུལ་དང་རྡོ་མ་ཕྱད་པ་བཞིན་བ་ལ་ལ་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག། མར་མེའི་འོད་དང་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེ་ལ་མར་མེའི་འོད་དང་མུན་པ་གཉིས་ཅིག་ཤར་ཕྱག་ན་ཡི་སྒྲིབ་དགུ། གཞི་དེ་མར་མེའི་འོད་
ཀྱིས་པ་དང་མུན་པ་ཡིས་གསལ་བ་ཇི་མ་སྐམ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཚ་གྲང་ལྷ་བུ་ནི་རྒྱུན་འཁོར་གསུམ་སྐྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། སྣང་མུན་ནི་ས་ལ་བརྟེན་གྱི་སྣང་བ་གྲུས་
པ་དང་བཅས་ལ་བྱིན་མུན་པ་དག་པ་ཉེས་མཉམ་པས་ཁྱབ་པས། དེས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱི་སྣང་བས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཅོམ་གྱི་སྟོབས་པ་བཀག་པའི

འགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྨིན་ལྟར་འདས་ལམ་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉེན་པར་ཆགས་མེད་ལམ་དང་། དེ་ནི་རང་སྐྱེ་སྣང་གྱུར་ས་བོན་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཅིག་མ་གནས་སྐབས་ལ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དེ་རྣམ་པ་བཞག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ལས། །རྣམ་ཅིག་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཚེ་སྔར་ལྟར་བརྗོད་གྲོལ་ཏེ། སུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་སྨིན་ལྟར་སྐྱེ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ཟག་མེད་དམ་ཆད་མེད་ལམ་ཏེ། དེ་ནི་སྣང་བ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་མི་
འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་པ་ཡིན་པས་པ་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཞེད་པའི་རྒྱུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ལུང་དང་རིགས་པ་དམ་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཞིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་འགག་པའི་གནོད་བྱེད་ཕོག་ཚུལ་དང་། དུས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་འགག་པའི་གནོད་བྱེད་སྤོགས་སྔར་སོང་ངོ། །གཞི་གནད་གྲུབ་པའི་རིགས་པས་ཕྱིན་པའི་གཞི་དང་། ལུགས་ཉི་མ་ནུ་མ་རྟོགས་ཚེ་ཨེ་རང་པ་ན། མི་ཏེ་ཁྱད་ངེས་དེ་དག་ལ་བུ་མ་ཕྱི་བཞི་གཅིག་ན་ལྟར་ཅིག་གནས་པས་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལུགས་ཉི་རང་
གནས་པས། གྲུབ་ནི་གཞི་ཐུ་ཕྱིས་རང་གིས་ཡིན་པ་འདུ་ཕྱིས་ང་རང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟོགས་རྣམ་བསྐྱེད་པའི་སོ་སོ་རང་། རིགས་འདུ་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱུ་སྐྱེ་པའི་ཕྱི་ཅིག་ཉེར་ལེན་ཞིང་། མ་ཡང་ཡིད་དཔའི་རིགས་ཕྱུ་རྟགས་ཆེན་ཕྱི་མའི་བརྗེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བུ་ཡས་ལས། རང་གི་
692 ལྟ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་མིང་པའི་སྐྱང་སེམས་རྒྱུ་རྒྱུད་དང་དང་བའི་རིགས་ཀྱི་རྟོགས་ལྡན་ཕྱི་མ་དང་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཞིང་གཅིག་གི་རྟོགས་རྒྱུད་པས། དེ་ལྟར་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྐྲང་རིགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རིགས་རྣམ་རྒྱུ་དགོད།

ཨ། མཚོ། ཟ༨

693

༄༅། །ཚིག་མ་གཉིས་པོ་རེ་དྲང་ཚེ་བའི་ལེགས་སྦྱར་སྟོབས་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ལ་བྲང་ནས་སྐྱེན་ཅིག་གནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་མ་སྡོད་ནས་ཚེ་གྲང་འགྲོགས་པ་བསྟེ་དང་ནས་རྒྱུན་སྐྱེན་ཅིག
མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཕྲག་ཏེ་བར་བྱུང་བའི་མི་འི་ཚེ་གསལ་བ་དང་འདྲ་གྲང་རིག་སྐད་ཅིག་ཐམ་དེ་རིགས་འདྲ་ཀྱིམ་བསྐྱུད་པའི་ཚུལ་ལས་སྟོང་ཆས་གྱོང་བ་དུ་ཐུབ་པའི་གྲང་རིག་གི་དོན་པོ་རྒྱུ་བའི་སྐད་ཅིག་ཐེ་ཆུང་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་ཀྱིམ
རེས་རིགས་འདྲ་ཀྱིམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་མེད་པ་ཚོགས་པ་རེས་བསྐྱེད་པར་སྨྲ་བ་ཉི་མི་འཐད་དེ། དེས་རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསལ་མེད་པ་མི་དགག་ཡིན་པས་དོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་གྲང་གི་རིག་བ་དང་སྐད་ཀྱུན་སོགས་གང་ལ་ཡང་སྒྲ་རྩོལ་
དང་པོ་ལ་བྲང་། གཉིས་པ་ལ་ནུས་ཀྱང་དུ་ཕྲམ་ཞེས་པའི་འཕྲོད་ལྡན་སོགས་ཆེན་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཁང་ནས་ཀྱང་བྱ་རྩོམ་ཡང་ར་བཤད་པ་མེད་དོ། །དེ་དྲུ་མ་བཅིག་གིས་བྲམ་པའི་ཕ་སྐད་བསྒྱུར་པ་ལྟུ་ལྡང་དུ་འཇུག་པའི་བདེ་འཚང་ཚམ་མོ། །དེའང་
གྲང་རེག་ཕལ་ནུས་ཀྱང་གི་པོས་རྒྱུ་རླུང་བའི་གྲང་རེག་དང་། དེ་དང་ལུས་མཉམ་པ་ཡུལ་ཕྲག་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚེ་རེག་གཉིས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མི་གནས་འགག་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་དེའི་རྒྱུན་གཅོད་མཐུན་པ་རང་བྲང་རེག་དེ་ལས་དང་
སྤུ་རིགས་རྒྱུན་གཉིས་པ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་རི་ཆེ་རེག་དང་གྲང་རེག་ནུས་ཀྱང་དང་དང་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲང་རེག་དང་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དང་། །

གདན་རྩེ་ཕྱིལ་ཚ་རེག་ཡུང་ཁྲག་ཉེ་བར་ཉེར་ལེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྒྱུན་རྒྱུ་དང་དུ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལ་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆད་པ་ཉིད་ཚ་རེག་ཉེར་ལེན་ཆེན་དང་། གང་རེག་གནོད་བྱེད་དང་གནོད་བྱའི་ལྡོག་ནས་རྒྱུན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་ཤེས
པའི་དོན་ནོ། །གྲང་རེག་རྒྱུན་རྒྱུ་འགག་པ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་ཀྱང་གྲང་རེག་རྒྱུན་རྒྱུ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་རྒྱུ་དེས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་ནུས་པ་མེད་དུ་བཅུག་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྒྱུན་གཅོད་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་སྐད་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་མི་འཇུག་ན་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་དང་གྲང་རེག་ཚ་མ་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འདི་དག་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་དབྱེ་ཐུས་ཀྱི་ཕྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་རང་གི་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཅུ་ཚ་མཐོང་མཐོང་ཡང་ཞུས་ཀྱིས་རེས་ལྡན་པ་ཙམ་པར་བཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར། །གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བའི་གནོད་བྱ་ཕྱོག
ལ་ལོག་གཉིས། ཞེས་པའི་གནོད་བྱ་ཕྱོགས་ལྡན་དང་། འདུ་བའི་སྐྱེ་བ་ཉེན་གྱི་གནོད་བྱ་ཕྱོགས་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་ལྡན་པ་མཚོན་ནས་པ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཁང་མིག་གི་སྟོན་རིས་ཁྱམས ...... མང་མའི་སྐྱོད་པ་འཇིག་པར་རྩོམ་པའི་སྐྱ་རོལ་ཀྱི་གཞི
ཡི་མུན་པའི་ཚོགས་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་གེགས་བྱེད་ཐེ་བར་མི་གནས་པ་ཞིང་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བའི་སྒྲོན་མས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནུས་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས། མར་མེའི་སྣང་བ་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་སྐྱོ་དུ་ཏུ་ཉེ་བར་འོངས་པ་ནི་ད་ཏུ་སྟོ

༄༅། །མཉམ་བཞི་ཟད་གི་སྟོན་པས་རང་གི་སྣང་ཅིག་ཕྱི་ཤེལ་གྱི་སྦུབ་པ་འབྲུལ་ཀློང་ཆུ་བསྐོར་བ་ཡི་ཡོ་ག་ལ་དང་། རིགས་ལྔ་བསྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཞུས་ཆུང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྣང་ཅིག་ཏུ་ཆེར་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་བའི་རྒྱུད་པ་ཞུས་ཆུང་
བྱེས་པ་དེ་བཞི་དེར་འཁྲེར་བའི་སྟོན་པ་སྣང་ཅིག་ཐམ་སྟེ། དེ་འཕགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱུག་པ་དང་། དེས་དལ་ཁྲབ་བའི་བཞི་དང་མར་མེའི་སྣང་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ལ། གཞི་དང་མཐུན་པ་ཐམས་དགག་པ་དང་། སྣང་
བ་དང་དོན་སྒྲུབ་པ་རྩོལ་མཉམ་སོ། །དེ་ནས་ན་འཕྲད་ལྡན་ལས། སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནི་རི་ཞིག་རྒྱུ་ཚོགས་བ་མ་ཚང་བ་མ་དང་བ་ཡིན་ནོ། །སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ནི་སྣར་གྱི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་གཞན་བསྐྱེད
པ་སྤྲུལ་པ་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྣང་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་མཐུན་པ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྱིར་དེ་སྣང་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྣང་བའི་ཚཐབ་རི་བར
ཕ་ནས་པ་ཀ་གཏིས་ཚོགས་པ་དེ་ལ་གནོད་པར་བྱས་ནས་སྣང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་མཐུན་པ་ཐོག་པ་ནས་ཕྱིར་དང་གཞན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཕྱིར་དང་གཞན་པ་ནི་སྤྱིར་མཐུན་པས་ཚོགས་མཚན་པའི་ཕྱི་དེ་སྣང་རང་གཞན་པའི
695 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་མཆོག་གིས་མུན་པ་དང་སྒྲོན་མེ་ཐོན་གྱི་མཐིལ་འདུག་པ་ལ་བཙོན་ཏེ་ཉམ་ཆུང་དང་རྒྱུ་ཡིས་དཔེར་གཏུགས་པའི་ཐོབ་ས་གཅིག་པ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མར་མེའི་སྣང་བས་མུན་པ་བའི་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཏུ་

དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདྲ་བས་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདི་ནི་ནང་གི་ཕྱུགས་ཕུལ་མ་ཆས་མ་སྨྲ་ར་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ར་སྨྲས་ནོ། །ཆུ་བ་ནམ་མ་མ་ཡོ་ཐོག་མ་ར་འཕར་བསྒྲུ་ཅིག་ཡར་བོར་ཉེ་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞི་མ་ཅིན་ལུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་
བསྐྱེད་ཅིག་ཐམ་ནུས་རྒྱུ་ང་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་ལ་ཞ་ད་པའི་ས་མ་མོ་ནི་སྣང་བ་སྟོ་ཕྲུ་ནཉ་པ་ར་འདས་པ་དེ་དང་ཡང་ནད་གི་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལྡས་ཡིན་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་བམ་ཡིན་ལ། །སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ
དང་། ལྡན་པ་ཐམ་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཞི་དེར་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་ཉིད་ལྡན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འགལ་བའི་ཚུལ་གཞི་དེར་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱིས་ཡིན་ནོ། །འཆད་ལྡན
ལས། ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་མཐའ་མའི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུ་འི་དངོས་པོ་ར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་འགལ་ལ་བམ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་སྐད་ཅིག་གཞན་དང་མཚམས་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྣང
བས་ཐུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་དེ་རྒྱུན་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ར་བྱེད། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡི་གཞི་ཐུབ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ཀྱི་དངོས་པ
696 མེད་པར་རབ་ཞེད་དེ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། །བཅོམ་ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་ལྟར་རབ་ཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། ངེས་པ་མེད་པར་ཕ་ཀ་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་གི་ཀམ་མཆོད་དོ། །འཐད་ལྡན་ལས། དེས་ན་གང་ལ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་

ཀ རྒྱུད་ བརྒྱ་ཅིག

༄༅། །ཞུ་ཞན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་དེ་ ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ར་ཤར་བའི་དོན་རྣམ་གྲུར་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གསོད་བྲ་ཟློག་པར་འགྱུར་སྐྱོན་གྱི་བང་རྫ་བྲུབས་པར་བསྟན་པས། །ཞུ་ཞན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ
ལའང་མི་ཟློག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་མཆོག་གི་དགོངས་པས་གསོད་བྲ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ཟློག་པའི་སྐྱོན་ངེས་པ་ཅན་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་གིས
ནི་སྒྱུར་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་བསམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་བཤད་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡི་གེ་མང་དྲས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ནར་གྲོའི་སྣང་གཞན་གྱི་གསོད་བྲ་ཟློག་པའི་སྐྱོན་ལ་གཉིས་ལས། འདས་ལམ་དར་རྒྱུར་མེད།
ལམ་གྱི་དངོས་པོ་གྲི་སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཟློག་པའི་སྐྱོན་ནི། སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐམས་རིང་ལུགས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དངོས་ལ་གྱི་སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ས་བོན
དེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེས་པ་དང་ས་བོན་དེ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་མོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་ན་དེའི་དངོས་ལ་ཀྱི་སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེའང
དེའི་ཚེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་བའི་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་བརྟགས་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། །སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏོ། འགོག་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པ་ལས་ནི་སློབ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བསྒྲུབས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་བར

ཚད་མི་དཔལ་མགོ་ཉུལ་བ་དེའི་དོན་སྐྱ་ལ་ཕྱི་གྲུབ་འབྲུའི་ས་བོན་མེད་པ་ཡིན་རྟགས་ཁྱབ་བསམ་ཡིན་གྱི་སྒོང་པའི་ཕྱི་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་པའི་དོན་ནི་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་པར། རྒྱུ་དེ་ལ་སྐྱ་རེག་ཅན་ལས་འབྱུང་མི་རུང་དུ་ཐལ་བས་སོ། །རྒྱུགས་བསྒྲུབ་ལ་ལ་
ཆོས་བ་ཟོད་སྐྱ་བུའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ངེས་པར་གྱི་དོན་སྐྱ་ལ་གྱི་གྲུབ་འབྲུའི་ས་བོན་དེ་སྒྲ་ངས་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་འདིས་བོན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་
གྲུབ་སླ་བས་ཡིན་ནོ། །སྒོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་འདིས་བོན་ཕྲ་མོ་དེ་སྤྲངས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་རྒྱུན་མཐར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་གཉན་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་མཐའ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་ངེས་རྒྱུས་ཡིན་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་སྤོང་ནུའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སློབ་བཀག་པ་ལ་རྣམས་
པར་འཕགས་པ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་གཉན་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །དེར་ཐལ། ཉམ་ཤེས་ཚོགས་སྐྱ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཉན་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་
698 པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མི་ཁེགས་པ་ཞིན། རྒྱུན་མཐར་པ་ལ་འང་དེའི་ཚེ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ།

༧

༄༅། །སྒྲིབ་པ་རིས་ཞེན་དེ་འི་རྒྱུད་ལ་མ་ཚང་སྤྲུལ་ཏུ་ངེས་སྒྲིབ་པ་རིས་ཐེམ་སྐྱངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ར་འགག་ལ་ཡོ་ཞེན། སྒྲོལ་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་མཐོང་གིས་དེ་ནོང་གི་འཁྲུལ་བ་ལ་བ་རྟོགས་པ་ཞེ་ནོ་སོ་

འདུག་ས་འགག་ཐོབ་ངང་ཐལ། གང་ཟག་དེ་འི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བ་དེ་རྒྱུན་ཆད་ཞིང་ཀུན་ཏེ་ས་སྣང་བ་དེ་སྤྲངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཀ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐག་པ་ཆགས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག

བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རིས་ཐེན་ཡོད་ན། འདས་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཀྱི་སྣང་བྱེའི་ས་བཅུ་འགགས་པ་གཉིས་རྣམ་མཉམ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཕ་འབྲང་རང་གསུངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་གོང་དུ་སྨོས་

པ་རེ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ཞིག་ད་འགལ་ལ། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ལ་ལག་པར་ཤུགས་པའི་འགྲེལ་བཤད་པ་ར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་ངེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འདིར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མ

སྤྲིས་སོ། །སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ་བདག་མེད་པ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ལ་ངེ་རྩེ་ཚོང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ར་བཀས་བླངས་པ་ལ་འགལ་

རང་འདོད་པས། ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་ཐམ་དེ་དོན་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་ཐམ་དེ་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ས་བོན་ངེ་རིགས་འདུ་གྱིས་པ་སྐྱེད་པ་ར་མི་ནུས་པའི་ནུས་ཆུང་དུ་སྐྱེད་པ་བས་ལྡན་ས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་སྐུ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་ཏུ་མ་རྒྱུན་ལྔ་ནང་དུ་གྲོལ་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མངོན་པ་ན། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཟག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རྒྱུན་མཐའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཟག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལུས་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་རིས་བག་ཆགས་ཆུང་ངུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས། འདས་ལམ་རྟོགས་མ་ལ་མཉམ
པར་བཞག་པ་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་འདས་ལམ་གོང་མའི་དཀྱིལ་གྱི་སྤྲུལ་ཚུལ་ནས་བོན་ཡོད་མེད་དོ། ཡོད་དེ་བག་ཆགས་སྒོ་བཞི་བ་དང་གི་སྐད་ཅིག་ཡོད་པ་སོགས་ལ་མདོ་སེམས་དཔྱུམ་བརྟན་མས་ཀྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ། དོར་
སྨིན་ནས་ཀྱང་དག་འདོད་ཏུ་ཕྱོགས་ཆེ་ལ་ལ་ལུགས་སོ་སོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འཕྲོས་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྒོམ་སྣང་གི་སྣང་གཉིས་ལྟ་བུའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་རབ་ཡངས་ཨ་རྫས་ལ་བའི་ཁ་དུང་འགྲོགས་པ་ཡོད་དོ།
ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དོན་ཚ་བའི་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ། ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མི་གནས་པ་དེ་དོ་མཚོ་རྩེ། ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཡི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས
700 ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཡང་གི་ཏུ་ཡུལ་རང་སྐུ་ལ་བ་མེད་དོ།། གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་པའི་གནོད་བྱ་ཕྱོགས་ཅུ་ནི། འདི་དང་སྐྱོ་མུག་ཏུ་མཆུ་ལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱུ་མི་རྟག་རྟོགས

ཞ། ༄༅། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་དབང་མཆོག་དམ་སྙིང་པོ་ཡུམ་མདོ་ནང་དུ་ཁྲོ་སྐོར་བ་དང་། གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་ལ་རེ་ཞིག་སྤྲུ་ཏྲ་ག་འཛིན་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་མཐོང་ཀླུ་སྒྲུབ་སྐྱེ་མི་རུང་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་མཐོང་ནས་དུ་ཞེ་གསལ་བ་ཟུར་མཉམ་གཞི་ང་། རྗེས་བདག་དེ་སྤྱོས་

བཤད། དེའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཉམས་པ་པར་དུ་རྒྱུད་དང་ལ་སྤྲུ་ཏྲ་ག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲ་ར་དོགས་ཀུན་བརྟགས་མཐོང་ཀླུ་སྒྲུབ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་གྱུར་པ་ཟླ་མཉམ་མོ། །རྗེས་དབང་དེའི་དོན་རྒྱུད་སྤྲུ་ཏྲ་ག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲ་ར་དོགས་ཐུབ་རྒྱུད་ཀླུ་མཉམ་པ་མི་སྲིད་དོ། ད་

སྤྲུལ་པའི་ཆོ་ལ་གསུམ་ཏུ་བའི་ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་དེའི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་འདྲིད། རྒྱུད་གཅིག་འདོགས་པ་རྣམ་ཐར་དང་བ་གཉིས་རྒྱུ་ཅིག་ཅར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དེ་ལས་གྱུར་པའི་

འགལ་བ་རང་ཚེས་མཆོག་གིས་བ་ཤད་ལ། དེ་ལྟ་བ་ཅིག་ཡུལ་སྟེང་བར་རི་མཐེ་ཚེ་ཤེས་པ་འཛིན་མ་ར་མ་རི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་སྤྱན་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པའི་འགལ་བ་དང་། དེས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཚར་མི་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་དོན་སུ་འགལ་བའོ། །

ཞེས་འཆད་དོ། །བརྩོན་ཚེ་རིག་སྔ་ཅིག་དང་པོ་དང་ཕྱོགས་རིག་སྔ་ཅིག་གསུམ་པ་བརྒྱུད་པའི་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་། ཡང་ན་ཚེས་གྲང་རེག་ནུས་ཀྱང་གི་དོན་རྒྱུ་སྒྱུར་བའི་གྲང་རེག་གི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་ནུས་

701 ཀྱང་བརྒྱུད་པའི་འགལ་བར་སྨྲ་བའི་ཕྲིམ་གཉིས་མི་འཐད་པར་གོང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་ལ། སྤྱི་མ་ལྟ་ར་ནའང་། སྤྱི་བསྡུ་ལ་མཚམས་པ་རྣམ་ཀྱི་དོན་ལ་ཀྱི་སྒྲ་ཐུར་སྒྱུར་བའི་མཐར་བསྒྲང་གིས་པ་དེ་ཀྱི་དོན་གྱི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུ་

702

ཡིན་པས་ས་བཅུ་དང་བརྒྱད་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཏྲུ་ཀས་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྐད། ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྒོར་ལམ་མདོ་རྒྱུད་ཕྱག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་དོན་སྙིང་ལ་གྱི་སྣང་ཞུམ་མཐོང་སྣང་ས་བཅོས་དང་བཅས་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་

ཀྱང་ལ་མི།། འདོད་ན། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་ངང་དུ་ཉམས་ཚོགས་སྒྲིབ་གཉིས་ལ་བྲལ་དམ་ཅེད་གཅིག་བཞག་པ་ཅོས་ཞིར། དེའི་ཚེ་ཕྱག་ཆེན་རྡོར་ཕྲོག་མ་ར་ཐོབ་བྱས་སྐྱེ་མེད་ཤར་བ་འབད་པའི་སེམས་པའང་བསྐལ་པ་རྫུམ་ཡོད་དགོས་ལ།

དེའི་ཤེ་ལ་གདགས་དེ་ཀྱི་ལྡན་ལམ་མཐོང་སྣང་ས་བཅོས་རྒྱན་མཆོད་པར་མ་ཡིན་མ་རྟེས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པས། བསྐལ་པ་ར་གྲོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཏོ་མ་རྩེ་ར་ཆེའོ།། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཡིན་ན་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་

བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལྷ་དགོས་པར་རྟོགས་སོ།། དེ་ལྟ་ན་འང་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་བརྒྱུད་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཁྱད་པར་བརྟུང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་སྟོབས་ཆེན་དང་གྲང་རེག་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་

འགལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དུ་བ་སྟོབས་ཆེན་དང་གྲང་རེག་བརྒྱུད་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་སྟོབས་ཆེན་དྲག་ཕྲ་ར་རང་ཉིད་ཀྱི་གནོད་

རེག་གི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱང་གྲང་རེག་གི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མེ་སྟོབས་ཆེན་གཞི་དེ་ར་རྗེས་སུ་འབྱུང་རྒྱུ་ནུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞི་དེ་ར་གྲང་རེག་ཕྲ་རྗེས་སུ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དཔེར་ན་གཞི་དེ་ར་གྲང་

ཞ
ཞེ

༄། །ཤིག་རྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་གསང་བ་ཡོད་དང་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ཁྱབ་པ་ཆེས་ཐལ། རྟག་པ་དང་དངོས་སུ་བརྒྱུད་སྣང་ངས་པའི་འགལ་བར་ཐལ། སྒྲ་ལ་
རྟག་པ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་བར་ཐལ་ལོ། །དུ་བ་དང་གྲང་རེག་གི་ཞི་བ་དང་མ་ཐག་པའི་འགལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་མཚོན་ཙམ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་དུ
ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་དགག་ལ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་བཅད་
ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སེར་པོ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། འདོད་ན། དཀར་པོ་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་ལ་རྟེན་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
རོ། །དེ་ལ་འདིར་ངེད་སྨྲ་བ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཕན།

ཀྱང་ཤུགས་ལ་བཅིང་འགལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལྷུར་གྱི་འགལ་བ་བཞེས་པ་དེའི་དོན་ལྡོག་སྟོན་པ་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་འགལ་བ་བཙོམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཞེས་པའི
ཉེ་ཀྱི་ཐབས་པ་གང་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྤངས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཞེས་བཞག་པ་དང་འདྲ་བ་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་ཅན་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། འགལ་བ་གཉིས་པ་འདི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་ལྡོག་པའོ།། ལྡོག་པ་དོན་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དགག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད། དེན་ལས་འགལ་བ་ཡིན
ནོ།། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་དཔེར་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ནུམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བས་མ་བཀས། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་སྤངས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཞུགས
འདིར་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་སྤངས་འགལ་བ་བཅོད་ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ།། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པར་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད
704 ལ་ཞུགས་པའི་སྤངས་འགལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འགྲེལ་པ་ལས་ནི་མཚན་ཉིད་དོན་ལྡོག་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ལས་གསལ་ལ

༄༅། །དོན་གཅིག་གི་དོན་ཞུགས་པ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དོན་ཞུགས་པ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཅིག་གི་དོན་ཞུགས་པ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དོན་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་མཚན་ཉིད་དང་
བཞག་པ་ན། དེའི་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནར་སོང་ལ། དེ་སྟེན་ཚ་གྲང་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་
ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ནི། ཚ་གྲང་ལ་འགྲེས་པའི་སྐྱོན་ཧ་ཅང་ཆེ་ཙམ་ཡིན་པས། མཁས་པ
གཞུང་ལུགས་རིགས་པས་འབྱེད་པ་དེ་མ་དྭངས་པར་སྐྱོད་པ་རྨ་བྱ་བའི་གཏམ་གལ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཙམ་སྒྲ་སྔོན་དུ་མི་བརྗོད་པས། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་གྱི་གཞི་མེད་དོ། །འོན་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། གཅིག་གི་དོན་ལྡན་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས
ཀྱི་དོན་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་བ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚ་མ་ནི་རྒྱུན་ཕ་རྩད་ནས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་འགལ་བ་ཡིན་པ་གཅོད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་
པའི་བརྒྱུད་འགལ་ལོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཕན་ཚུན་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། དཔེར་ན་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་གང་རྟག་པ་ཡིན་པ་བློ་ངོར་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ཆོས་དེ་མི

རྟོག་པ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང༌། ཆོས་གང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དེ་སྒྲོ་འདོགས་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཟུར་ཆད་སྤོང་དུ་གནས་
པའོ།། །བརྟག་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ལ་བ་བརྒྱུད་རྒྱུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ལ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ཡོངས་གཅོད་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ལ་བ་ལ་བརྒྱུད་རྒྱུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྲ་ཁྲའི་ཁ་དོག་སྔོན་
པོ་དང་ལྡན་པ་སྔོན་པོ་མིན་པའི་སེར་པོ་ཡིན་པ་གཞལ་བྱུང་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་སེར་པོ་ལ་བརྒྱུད་རྒྱུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་འགལ་ལ་ཁྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་ཡ
ཀྱི་ལ་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པས་ཞེས་པ། །དེ་སྐད་ན་ཁྱད་པར་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་བརྒྱུད་རྒྱུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་འཇོག་ལ་བཤད་པ་འདང་འདི་རྟོགས། ཁྲ་ཁྲའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོའི་སྔོན་
པོ་ཡིན་པ་དང་ཧྲོན་པོ་བརྒྱུད་རྒྱུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲ་ཁྲའི་ཁ་དོག་དེ་ཁྲ་ཁྲའི་ཁ་དོག་སྔོན་པའི་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་དེ་སྔོན་པོ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པས་མཚམས
706 དང་བཅས་པ་གནས་སྐབས་སོ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཁྲ་ཁྲའི་ཁ་དོག་དེ་ཁྲ་ཁྲའི་ཁ་དོག་སྔོན་པའི་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྟོགས་པ་གཞིས་ཁྲ་ཁྲའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོའི་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། །ཁོ་བོ་ཅག

༄༅། །ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་མ་བོར་བར་འགལ་བ་ལ་ལྟ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྩོད་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བས་ལོན་པ་ལའི་ཕན་ཚུན་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་ཡོངས་གཅོད་རྣམ་བཅད་ཀྱི་འགལ་
ཀ་མ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། བྱས་པ་མ་བྱས་པ་བཅད་ལྡོག་ཆུ་གཉིས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་མི་དགོས་ལ། མ་བྱས་པ་བཅད་པ་དང་གཅིག
ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་རྣམ་བཅད་ལྡོག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེར་མ་སྣང་བ་ལས། གང་ཞིག་གི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་
པ་དེ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལོགས་པར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་བཅད་ཤེས
མ་ཡིན་ཀྱང་། གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་རིགས་པར་ངེས་དགོས་པ། འདི་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་རྩོད་ཚད་མ་གཞན་གྱི་གནོད་འགལ་དོན་གཅིག་ལ་ དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་
རྟག་པ་འཛམ། འཇིག་པས་ཕ་བརྗོད་ས་བཅས་པ་བཞིན་ཏོ། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དང་ནི་བརྗོས་པ་བཅས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། ཤེས་ལ་བཅོམ་ཏུ་ངེས

བཞི་དང་གཉིས་ཕྲད་དུ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མས་འགལ་བའི་དོན་ངེས་དགོས་པའི། ཐ་དད་ནི་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་སོ་སོར་ཤར་བའི་ངོར་རིགས་མཐུན་སུམ་ཕྲེང་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་ཅིང་། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ནི། ཁྱབ་པ
དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པ་ཚེ་རིགས་པར་ཡོད་དོ།། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ནི། སྣང་མུན་ལྟ་བུའོ། གཞི་དང་ལྡན
པ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་སྣང་བ་བསྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཚ་གྲང་ལྟ་བུའི། གཞི་དང་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེ་ན་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་གྲང་རེག་དང་བཅས་པའི་གཞི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག
ཕྱི་མ་ལ་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆད་པ་དེ་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ། སྔ་རི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དེ་ཡང་དེ་རྒྱུན་ཆད་པའི
ཤེས་པ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདྲ་ཆ་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་མོད། ཞིབ་པར་མ་བརྗོད་དོ།། བཞི་པ་འགལ་བ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་སུ་ཕྲ
བཅས་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐལ་ཆེ་བ་མ་ཤེས་པས་མི་ཤེས་སྒྲོ་འདོགས་ལོག་པར་བཅད་ནས་བློ་དང་ཕྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

ཞ ༄༅། །པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟོག་པས་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་གྱི། ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་ནུས་སོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་ངེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ
ཆ་ཤས་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་དཀའ་བའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་བསྟན་ནས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འགལ་བར་ངེས་པ་ཉི
ཡིན་ཞིང་། ཤེལ་ལྦུ་བའི་སྒྲ་དང་ཁྱེ་བྲག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། འགལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ན་རྟགས་ཀྱི་སྣེ་ཁྱབ་ངེས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། རྟ
ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ནུས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིན་ཆད་ཤིག་ཡིག་གི་སྒྲ་ཚོགས་གང་ཡང་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཅོད་པར་ནུས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་
པས། གནས་འདི་མ་སློབ་མཁྱེན་མཐོགས་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མ་བཟང་བཙམ་དུ་བཟང་དོ།། གཉིས་པ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་སྤྱི་བྱེད་ཚུལ་ལ། གཞུང་འདི་ཉིད། །ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་བཞ
དང་ཉིད། ཙམ་སྣང་བའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དག་བྱེད་ཚུལ་འཆད་པ་དང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཕྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཆ་ཤས་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟགས་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་མི་འདྲ་བ་དང་དེའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད

709

འགྲེལ་པ་བའི་དབང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་རིགས་གཅིག་ནས་བྱེ་བ་དཔྱད་ལ་བརྟེན་པ་མི་བསླུ་བའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་

དང་ཕན་ཚུན་སྤང་ལ་འགལ་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གོག་བྲ་དགག་པ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་བྱ་དེ་དང་

སྦྱར་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཉི་ཀ་སྨྲམ་བ་བདམ་ཐབ་པ་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ནང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི

ཕྱང་གིས་རང་ཉིད་གང་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲེལ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ནུས་རྗེས་དཔག་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་གོང་

དུ། འགྲེལ་གང་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་དོན་ཐོག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་བཀག་ཀྱང་རྟགས་དེ་ཁེགས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་དང་རང་རྒྱུ་གྲུབ་བྱེད་དང་

བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བའང་ངེས་པའི་སྒོ་ནས། དེ་འདྲའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དང་། དེའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉམས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་ཤེས་

711

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཕྱིར་རྫུ། །ཇི་སྐད་དུ་དངོས་ཉིད་ཆེས་སོགས་བསྟུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚིག་དོན་འདི་ཕྱིར་རྗེ་ལྟར་མེད་དང་ཞེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡུབ་པ་དང་ཤ་པ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རྟགས་ཚིག་དགག་གི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཚོན་པས་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཁྱབ་པ་མི་འཁྲུལ་བར་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚད་མ་དང་པོ་གསུམ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ན་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལོག་
ན་ལྡོག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེ་རིགས་པ་བརྣམས་རྟོག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བྱ་མ་ཐྱིགས་པའི་རྟགས་ཉམས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྨོས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤུད་པས་ཐོབ་
རྟོག་གཞན་པ་དག་ཡོགས་པ་བཞིན་ཏུ་ཁུང་གི་རྒྱུ་བདུ་ཤ་པ་དང་བཞིན། འགྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཁྱབ་པ་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་བགོས་པར་བསྟན་པ་ངེས་ནི་འགྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་མཐོང་སྟེ་པར་རྟོགས་པས་རང་དབང་དུ་བཞེད་ཅེས། སྒྲ་མི་རྟག་
པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དཔེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་པ་ཆེས་ཅན་རང་གཉེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་དང་ཡང་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཉིད་བཀོད་སྐབས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མི་འཁྲུལ་བ་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མ་
པར་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཅི་རིགས་བྱ་བ་ལ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལྟ་ཉིད་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་གང་འདོན་པའི། ཕྱོ་ཀ་བྲེས། སོགས་བསྒོམས་པའི། ཁ་ཅིག་ནས་བྱ་ཚེས་པ་དང་ཐུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་བརྒྱུད་དོ། །ཞེས

བ་ཤད་པའི་རྣམ་ནི། དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་སོ་སོར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་མེད་པར་སྟོན་པས་ཡིན་གྱི། དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྲུལ་པ་
འཁྲུལ་བའི་རྟགས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། དངོས་ཉིད་རང་རྟོགས་ན། དངོས་ནུས་ལས་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་འང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་རུང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ན་ཁྱབ་བྱ་དུ་དང་། ཤ་པ་སོགས་རྟགས་པའི་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི། གཞལ་
ཏེ་རྒྱུ་པར་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པ་རང་གི་སྒོག་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་རེ་ག་ཞིག་ཚད་མས་ཡོད་ངེས་སུ་བཅས་ནས་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ཡོད་ངེས་སུ་བཅད་པར་ཁྱབ་འབྲེལ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྩ་མ་གཉིས་མ་ཡིན་ནོ།། སྐྱེའི་
འགྲོ་བ་པར་ནུས་ལ་དགས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞིང་། འགྲོ་ལ་པ་དེའི་འཆད་རྒྱུ་ལ་ནི། དངོས་ཉིད་རང་རྟོགས་ན། དངོས་ནུས་ལས་རྟོགས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལོག་པས་དངོས་པོ་རྟོག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་སྐྱེད་བཤད་ནས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ལོག་པས
ཇི་ལྟ་བུ་ལོག་པ་བགྲུབ་པར་མ་སྨྲས་པ་དེ་ལ་འདང་དངོས་པོ་ཡང་ལྟ་བུ་ལོག་པ་བསྒྲུབ་པར་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལོག་པ་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡིན་ནམ། དེ་འདྲ་དངོས་པོ་ལ་ལོག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། གཞན་རྟེན་ནས་ཀྱི་སྒོ་ལ་བསྒྲུབ
པ་ལ་གཞན་བཅས་ཀྱི་ཚད་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་རང་གི་ཉོག་པའི་འབྲེལ་པ་ནི་ཚད་མའི་རྣམ་པ་གསལ་ཡོད་ངེས་སུ་བཅད་པ་ན་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་འཆད་དོ།། ཁྱབ་བྱེད་དུ་འི་ཆོས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ།

༧༨ ༄༅། །སྐབས། འདིས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་འདྲེན་མར་བསྟན་པ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱུད་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་དང་ཏུ་ཀྲ་ཤིས། འདིས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་འདྲེན་མར་བསྟན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གཞུང་ཚིག་དེ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཙོ་བོ་ནི་རང་དང་རྒྱུ་ལས་པར་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་
པར་བྱེད་ཅེས་པས་མི་ནུས་པ་ཤིང་སོགས་སྨྲས་ནས་བསྟན་ཅིང་། ཁྱབ་བྱེད་ཅེས་པས་ནི་ཙན་དན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ།།འོ་ན་ཁྱབ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་བ་སྟེ་ཚད་མའི་ཕྱོགས་ངེས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཀ་དང་འདྲ
བས་ཞེན། ཇི་ལྟར་ཤིང་ཀྱི་རྒྱ་འཛམ་གང་ལ་ཤིང་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི། ཤིང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲང་ཞུ་ཅན་ཤུགས་ཡིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཤིང་ཤུབ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཐེ་ཚོམ་དུ
ཐོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡུལ་མེད་པའི་གྲང་དུ་འཇུར་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བཀག་ནས་ཀྱང་ཧ་དང་ཤུ་མེད
ཀྱི་ཐ་སྙད་པ་གྲགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ཡི་ཁྱབ་པ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཤིང་པ་མ་ཡིན་པ་རང་རྒྱལ་པའི་ཤིང་པ་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་འདོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཅེས་བརྒྱུད་པ་ཡས་ཁྱབ་པའོ།། མི་དམིགས་པ་ཚོགས་གཉིས་ཞེན་པར་

713

དངོས་སུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་རང་ལྡོག་ཆོས་སུ་སྐུར་བའི་གཞི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་དོན་ནམ་ཐ་སྙད་ལ་དེས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དགག་པ་ལས་གཞན་ཞིག་མ་ཡིན་ནོ། །མ་དམིགས་པ་དེ་དག་གིས་མེད་
པ་ངེས་པར་བྱེད་པའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱབ་དང་རང་བཞིན་གཞི་དང་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་ཕྱིར་ཏེ་ལ་ལ་དེ་རེ་ཚེ། སྣང་རུང་བ་ལས་དེ་རེ་ཚད་པ།
སྣང་བ་མེད་པས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ན་དབྱར་གྱི་ཡོ་ཤ་དྲང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚེས། ཧཱུྃ། དམིགས་པ་པ་དང་དང་བཞི་རྣམ་ཤེས་པས་དངོས་སུ་ཕྱེ་བཞིན། ། དམིགས་པ་པ་དང་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཕྱེད་མ་དམིགས་པ་པ་འདང་བརྟན་པའི་ཐོགས་མ་ཐུག་པ་ནི་དང་ཕྲས་པ་བཞིན་གཞི་རྐྱེན་འགྲེལ་པ་པའི་ལུགས
ཡིན་ལ། དེ་སྐད་དུ་ཀྱང་དོན་ཅིག་མ་ར་བཅད་འཇུག་པའི་མི་དམིགས་པ་པ་སྣང་བ་དགག་གི་མཚུངས་པར་གྱུར་བོ། །ཀྱི་མ་སྨྲ་པ་བ་འདི་ཚོ་ཡིན་ཅི་ནས་ཕྱིར་ཏུ། ཅི་ཡི་ན་སྣང་བ་དམིགས་པ་པ་བཞི་པ་ངང་ཡོད་པས་ཡིན་ནམ། དེ་ཏེ་སྐད་འདིར་མི་བརྗོད་སྐ་མཐུན་ལས་
མ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་ཆེན། ཚིམ་སྨྲས་མི་སྣང་བས་དམིགས་པ་བཅད་ནས། ཇི་ཡོད་ན་སྣང་དང་དུ་འདོད་པའི་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱིར་བྱེད་མ་དམིགས་པས་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་པ་བཀག་ཅེ་གྱི། མི་སྣང་བས་དམིགས་པ་པས་མེད་ངེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་
714 བསམ་བ་ཤ་དཔྱོད་པས། བཀག་པ་དེའི་ཐབ་འཇིགས་པ་རྟེན་ཀྱི་མཐོང་བསྒྲུབ་མི་ཕྱེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཀག་པ་གོགས་ན་ཉེས་སྐྱེ་འགྲེལ་པ་རང་ལྡོག་ཏེ་ཇི་ལྟ་ན་ང་ལ་ཡོད་བརྗོད་པ་བརྟགས་པ་བསྟུན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་རྣམ་ལས་མ་དང་སྦྱོར་

715

༄༅། །ངར་བྱེ་དོ། །སྣ་ཚོགས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཞེས། །བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་ཡི་དོན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །ཞར་ལ་འབྲེལ་པ་ཡང་བཀླུབ་ཞིན། དེ་ལས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཉིད། །ཚེས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བའི། །ཞེས་དོན་ལས་མེད་དོ་ཞེས་མི་ཞེ་དེ་ཉིད་ནས་འདི་པ་བར་
བྱུང་དུ་བྱས་ནས། རང་བ་འདི་གཉིས་སྣ་བས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ར་བ་བཤད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས། །བ་ཏོག་མི་རྟག་པ་སོགས་འདི་ཟེན་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་བ་ཏོག་གི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་ཞེས་བ་བཤད་པ་མཚོ་དཔེ་རྒྱས་པར་བྱས་པ།
པའི་སྐྱོན་ཚུལ་ལེགས་པ་བར་བཀྲུབ་པའི་རྟུལ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་འདི་ར་འཕྲད་དོ། །ཞེས་བས་ཇི་སྐད་པ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ལན་དེ་ཉིད་གཞོན་མེད་དུ་བཀྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །ཉེས་སྤྲུལ་པའི་འཕྲུལ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་པ་སོགས། །
འདི་ནི་ལ་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་ཅིང་། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ལྷའི་འགྲུལ་པར་ཡང་གོ་རིམ་གྱི་བཤད་པ་ཁབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ལས་པ་དོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤྲུ་རབ་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྤྲུལ་ནས། །པ་དོག་མི་རྟག་པ་ར་མཚོན་ལ་མི་སྤྲུ་བའི་ཡིག་
ཁ་རིར་འཕྲོད། ཆོས་ལ་ཆད་པ་ར་མཐོང་ན། །དེ་ཕྱིར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བ་དོག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཕྲད་དུ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ལན་བརྟན་ནི་ཞེས་ན། འོན་ཀྱང་བ་དོ་ག་རྒྱུན་ལ་ཡུལ་ནས་འཛིན་པ་འཛིན་ནམ་
གྱི་རྗེས་སུ་བ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོག་པའི་ངོ་ཤེས་ལ་བརྟེན། སྤྱང་ཞེས་ཡིན་པས་ཚད་མས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི། །གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་དོན་ལ་རྗེས་སྨྲ་དང་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་འདིར་ནི་ཞེས་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཏ

ཀྱི་ཕྱག་ས་ལ་འདབ་བཞི་དེ་ལ་མི་ཟ་གཏོར་ཕྱག་བརྟོལ་ཅན་ལྕེ་དམར་ལྷག་པ་ཅན་ཟ་བ་ཅན་ཏེ་ཆེན་འཇིགས་ཆེན་དག་ཀྱང་བཅས། ཁ་ནང་དུ་ལྟ་བ་གཞན་ཡང་ ... དེ་བཞིན་དུ་ ... ཀུན་ ... གསལ་བས་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་ ... དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་འཁྱིས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་
ཆོས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ། ཇི་ལྟར་ ... ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ ... གཞན་དུ་ ... ཀུན་གྱི་མཆོད་ ... བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ ... ཉིས་པ་ཡིས་ ... ཤེས་པ་ནི་ཏགས་བརྟགས་པའི་དོན་ ... ནི་ཆོད
མཐོང་དུ་འདོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ... ལས་ ... བསྐྱེད་ ... ཡོད་པ་ཡི་རྐྱེན། དེ་ལྟ་ ... ཀུན་དགའ་ ... ཀུན་ ... དོན་ ... དེ་ཉིད་ཕྱག་བརྡ་ས་གཞན་དུ་མེད
པ་དེ་ཉིད་རང་སྣང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཤེས་ལྡན་པར། ... གཉིས་ ... བསྒྲུབ་ ... ཡང་ ... ཀློག་པ། ... ཐབས་དང་ཆེ་ཞེས་ཀྱི་ ... དག་ཞིག་ཐམས་མཐོང་བའི་ ...
ལུས་ལས་སྐྱེད་ཅིང་། ཁ་དོག་དེ་རིགས་འདུ་བྱེད་མ་མཆོད་ ... ཡིད་པ་ཡི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ... དེ་དག་ ... ཞེས་ ... རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ ... དེ་ཉིད་སྐྱེས་པའི་དུས་ནི། ཁ་དོག་ལྷ་དེ་ཡི་ཐམས་ཅད
ཀྱི་ལོགས་སུ་ཁ་དོག་རྒྱན་ཆ་དང་བཅས་ཕྱག་ཡིན་ལ། རིགས་བསྡུ་བ་ནི་ཚད་པར་མཆེ་མས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་མོས་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་གྱི་ཕྱིར་རོ།། ཕྱག་གི་ཕྱག་མཚན་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་དོན་ལས་མཚོན་

༄༅། །མས་དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་དེའི་ཚེ། གང་ཟག་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཁ་བརྡོད་དེ་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ག་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟག་པར་འཁྲུལ་བ་ལ་ལྟ་བ་གཞན་རྒྱུད་དང་ཡོད་པ་བས་ཆ་མཚུངས་ཀྱིས།
ཚོགས་པ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་སྣང་ཚོད་ཚོད་ཙམ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་གཞན་དུ་འདོད་ན། སྒོམ་ཉེས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་དང་མི་རྟག་པ་རགས་ཤིང་མངོན་པ་དང་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་དགུག་པའི་སྣང་
ཚེས་ཚོས་ཙམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་རྟག་པས་བསྐྱེད་ཅིང་བཀགས་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཚོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཚེ་ཚོས་ཙམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་དངོས་
དཔག་འཇུག་པ་དོན་མི་དོན་ཞེན། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཁ་ཅིག་ཐམས་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་ཡི་རྟེན་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཁ་ཅིག་ཐམས་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ན། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ
སྣང་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོར་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་དགོས་ཀྱང་། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་ཉམས་གྲུབ་ཅིང་
རྟོགས་པར་མ་ནུས་ན། དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་དོན་དུ་ཉེར་བྱ་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔྱད་དོན་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་སོགས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །རིགས་པ་དེས་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ནས་མ་རྟོགས་པ

འགག་ལ་ལོ་ཞེན། །མདོ་ལས་རྣམ་རྟོག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལ་ལར་རྩེ་རྨ་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟོག་པ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིད་ལ་ལྷུན་མི་ཤེས་ཤེས་ངེས་པར་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཞག་དེའི་ཤེས་རྒྱུད་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ
བའི་འབྲས་རྒྱུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྔོ་དང་གཉིས་ཀྱི་ཕྲ་རགས་མི་ངེས་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བཞིན། དེ་ཡང་སྔར་ཉེས་སུ་ཁྲུལ་རྒྱུ་ཞིག་མཐོང་བ། ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་ཞག་དེའི་སྔོ་ཞེན་པ་དང་ཕྱིའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཞེན
འབྱུང་བ་མས་ནི་དེ་ཉིད་ཆོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་གཉིས་པོ་དངས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །བདག་གིས་ [illegible] ཡིན་པ་མ་བུད་ [illegible] དགོས་པར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ཡང་རིགས་འདུ་བ་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་རྟོག་པས་དུ་ཕྱི་དང་ན
ཆ་ཕྲ་དང་བར་མཐོང་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་ཕྱི་གཅིག་སྟེ་ཕྱི་མ་འདྲེས་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ [illegible] མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟོག་པ་ [illegible] ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་དེའི་ཤེས
རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ཞེན་ཀྱང་དག་ཟག་དེའི་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་ [illegible] ཀ་གིས་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པ་མངོན་སུམ་ལ་འབྲེལ་ [illegible] ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་ [illegible] །འདི་བཞག་ན་འབྱུང་དངོས་པོ་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ
718 པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི་སྔ་མ་བསྡད་པའི་ཆར་མ་རྒྱུན་ལ་ [illegible] མངོན་སུམ་གྱིས་ [illegible] ཆོས་ཀྱི་བདག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་བར་ཀྱི

ཐ ཤེར་ཕྱིན ཁ་ཆིག

719

༄༅། །ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྒོམས་པ་བཞི་རི་ནང་ནས་ཧ་དུ་ཕྱེད་སྐད་ཅིག་མ་ར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞུང་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གཞུང་འདིར་མ་བཀོད་ལ་ཧ་ཅང་
ཀུན་ཏུ་གཅེན་ལ་ཐལ་བའི་དགོས་པའི། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་སྒོས་ཤིང་། དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པས་ན། དགོས་ཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དཔའ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱོང་བ་བསྒོམ་ནས་དེ་རྟོགས་པ་པར་གྲུབ་ན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་བ་རྟོགས་པ་ཞུགས་དུ་བྱུང་བས། ཀླུ་བཀག་ར་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་མཚན་མེད་པ་ལ་མཉམ་དུ་ཞི་བའི་ངེས་པ་རྣམ་བདར་སོ་པ་འདྲེན་པའི་གཙོ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མཁྱེན
ནདེ་ལྟ་རང་། །རབ་ཏུ་གྲུབ་ཕྱིར་རྟེན་དགོས་ཡིན། ཞེས་མདོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་དཔེ་སྟོན་པའི། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལ་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་
པ་རྒྱུ་རབ་ལས་བོན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ས་བོན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མྱུ་གུ་འོང་ངེས། ས་བོན་དེ་ལ་རྣམ་བུ་གུ་སྐྱེད་ནུས་དོན་མཐོང་བ་དང་བར་མཆེད་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་
བསྒྲུབ་ཀྱུ་རྒྱུན་ལས་པའི་ཚོང་བས་རེ་བ་གྱིས་ཆོད་པར་བྱུང་བའི་དཔང་གོས། ས་བོན་གྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞལ་བར་མཐོང་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཆེ་དགེ། ས་བོན་མྱུ་གུ

བསྒྲེ་དཔའི་འབྲུམ་ཟླ་ནང་དུ་བསྒྱུར་བ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། ལྟས་དེ་རྣམ་ཡིན་ནམ་བཟུང་བལྟར་ངེས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལ་ས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ།།
འོན་ཀྱང་ངེད་ཕྱིར། ཕྲད་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱ་རེ་བ། ཅེས་དང་། འཛིན་མཐོང་བས་ཡོངས་གཅོད་ཉིད།། ཅེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ངེས་པ་པར་བ་འདི་ནི་ལས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། ཐུབ་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། ཀྱུར་མཐོང་ལ་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱི་བདེན་པའི་ཐལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཟུང་བའི་ དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་དེའི་
ཕྱི་བ་རིགས་ཀྱི་ཚིག་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འཕྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཉལ་སྒྱུར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བས་ངེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་བ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་
དཔག་ལ་མ་བལྟོས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་ནུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞེས་སྨྲས་སོ།། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཟབ་
720 ཞིག་གིས། །ཁ་ཅིག་ཏུ་དབང་ཞིམ་འབྱུང་ཡོད་པ་ལམ་ཚད་དུ་གནས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ་ཁ་ཅིག་འདི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དངས་ཁ་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། །ཁ་ཅིག

༄༅། །མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ངེས་ནུས་པ་དགོས་མི་རྟག་པ་སྒྲ་རྟོགས་པ་དྲན་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པས། མི་རྟག་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྩོད་པ་མཇུག་ཟླ་བའི་ལག་རྗེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཚེ་ཕྱིའི་འབྲུ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་ནང་གི་འབྲུ་ལ་རྒྱུ་རྟེན་པ་ལ་གེ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆེད་པས་དེའི་ཚེ་དང་མི་ལྡན་པར་ངེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དཔེར་ན་ངེས་པ་སྟ་རེ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་
ངེས་ཤེས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཡོད་འདི་ལ་ལྟར་ཤློ་ཀ་དང་པོའི་འགོ་ས། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་གཞན་མེད་པ། ཤློ་ཀ་ཕྱི་མ་འདང་འདུ་བ་གཞན་འཕྲུང་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་ལ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ལོགས་
པ་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་རང་གིས་ཀྱང་གིས་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པར་ངེས་པའི་བློ་བསྐྱེད་པ་ལ་བ་ཤད་པས། དཔེར་ན་འདི་གཉིས་སྔར་བཤད་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུར་བྱ་སོགས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ནི་རྗེས་
འགྲོ་དང་བཅས་པས་གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་ལ་བསྒྲུ་ནུས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱུང་བསྒྲིགས་ནས། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔར་ངེས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད་པར་སྨྲས་པ་དང་། རྟག་པས་བསྐྱེད་ཆ་
721 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་ལ། །བདག་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་རྫས་མི་རྟག་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ལ། མངོན་སུམ་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་གཅིག

ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ལ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་སྒྲ་ཐ་དད་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་གཉིས་རྣག་ལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ཡིན་དང་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ལོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྡོག་པ་ཡི།
ལྡོག་པའི་ཆོས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནས། དངོས་པོ་ལ་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ནི། སྒྲ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཤེས་པའི་བློ་ངོར། བློ་ངོས་ཇི་ལྟར་བརྗོད
བརྟགས་པའི་སྒྲ་ནི། བུམ་སྣམ་སོགས་རྫས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།། འདིས་ནི་སྒྲ་རང་མཚན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་དང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་མི་རྟག་གི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་དང་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་མ་ཡིན་དང་མ
བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ལོག་པར་དངོས་པོ་ལ་གཞན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཞན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟར་གཞན་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བས་བག་ཆགས་བཞག་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། མངོན་སུམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་མ་ཡིན་དང་མ
བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ལོག་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་ལོགས་སོ་སོ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྲ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པར་བརྗོད་ནས་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་ལ་ལན་པར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ
རང་མཚན་ལྟ་བུ་གཅིག་མཐོང་བས་དེའི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། རྟོག་པས་ཀྱང་སྒྲའི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ངེས་པ་ན་དེའི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་ལ

ཞི

༄༅། །སེམས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་པོད་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ངེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། ཇི་སྲིད་མཐུན་པར་སྣང་ལུགས་དུ་ཕྱིན་པའི་རང་འཛིན་ཏེ་གཉིས་སྐྱེ་བསྐྱེད་གསོལ་ཤིག །དེ་ལྟ་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཐུབ་ཏེ
ཤ་གཅིག །ཅེས་པ་ཡན་པོའི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་དགོས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྲགས་སྣང་བ་ཏུ་ཀས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བར་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར། དེས་པ་གཅིག་ངེས་པ་དེའི་རྟོག་ཆེས་ཐམས་ཅད་ངེས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ཤད་
ནི། འདི་ལྟར་རྟགས་མ་དབྱེར་བར་གྱི། །ཞེན་སོགས་དང་དོན་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་ལྟས། དང་པོ་སྟེ་གཙོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས
དང་། ཉི་མ་སྣང་བས། ཐེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་རུས་སྒྲུབ་པ །ཡང་ན་འདི་ནི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་འཛིན་པ་བསྒྲུབ་བཞི། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཤ་དང་ཀ་ག་ལུགས་ཀྱིས། སྒྲོག་འདི་ར་དམ་གཞན་ཞིག་འཛིན་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་རྗེ་དཔལ་སྒྲུབ
དེ། །འོན་ཀྱང་པོད་ངེས་གཞན་གདུང་ལ་ཕྲེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་རྣ། མུ་སྟེགས་པ་དང་ལུགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ལུགས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་པ་འདི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལན་ཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང
བ་ལ་འདི་བོན་འཕྲུལ་བས་སུ་འདི་ལྟ་ར་བ་ཤད་པ་ལ་བསྒོས་པ་ཙི་ཞིག་གཞིགས་ཞེས་བསམ་པར་བྱ་སྟོས་པར་མ་རྟོགས་སོ། །དེ་འང་སྐྱེ་རབ་དོན་མི་རྟག་པར་རྗེས་པ་བརྟགས་ལ་བརྟེན་འཛིན་པ་དཔག་དང་མདོན་སུམ་གྱིས་བཀྲལ་ན་སྦྱོང་ཤེས་ཡིན་པས་ཚེ་དམ་གསུམ

བསམ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་ལ། །ཡོན་པོ་བ་དོན་རྒྱུན་འགགས་ཁ་མ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་མེད་པར་རྒྱུར་བ་ཉིད་བ་བདོག་དེའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། །བདོག་གི་མི་རྟག་པ་བདོག་གི་རྫས་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཉམས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས
རྟོགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་པས། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་ལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རང་སྡེ་ཞིག་འཇིག་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ངས་དང་འདྲ་བ་པས་བླངས་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདང་ཚད་མ་གསུམ་པ་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་བདོག་གི་རྫས་ཡིན་པ་ལས་ཡང
ན། །བདོག་ཞིག་ནས་མེད་པ་བདག་གི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ལུགས་འདི་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས། །བདོག་གི་འཇིག་པ་གྲུབ་ང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་སྨྲ་རྒྱུད་…… ཉིས་པོ་བྱེས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ངེས་པོ་དོ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་དོན་དུ་ནི་བརྗོད
པ་ཡིན་ལ། །བདོག་སྣམ་དེ་སྔ་བུ་སྣང་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་དུས་གཉིས་པ་བམ་དམིགས་པས་དེ་དུས་གཉིས་པར་མེད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིག་འཇིག་དོན་གཅིག་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པར་མ་ཟད། །བདོག་རྒྱུན་ཞགས་ཁ་མ་དུས་གཉིས
པར་ཞིག་པ་འདང་རྫས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པར་དང་ལུགས་ལ་ཡས་སྔར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ཀཱ་ར་ཤི་ཀ་ལྟ་ཚུལ་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདོག་གི་མི་རྟག་པ་བདོག་གི་རྫས་ཡིན་པའི་རང་ལུགས་ལ་བདོག་གི
724 མི་རྟག་པ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ན་ ཞེ་ན་འཇིག་དོན་གཅིག་ཏུ། །བས་སྣང་སྐབས་ཀྱང་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་ཁད་པའི་ཞར་ལ། རིགས་པ་ཅན་པའི་མི་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་འགོག་པའོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་གང་གི་ལུགས་ལ། མི་རྟག་པ

༄། །ཕྱོགས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཕྱོགས་གཞི་གཅིག་པའི་ཆོས་མེད་གཞན་ལ་འབབ་དོགས། གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་སྒྲ་སྒྲུབ་པའི་འཐད་དོ། །བརྗོད་བྱེད་པའི་གཞུང་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་རྒྱུ་བ་ཞེས་པས།
ཧྲུ་ཕྱིན་དང་ཡིད་འཕྲུལ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱུ་སྒྲ་སྒྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་བདག་གི་མི་རྟག་པ་བདོག་ཐས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནམ་བར་སོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་ཙམ་མི་རྟག་པ་མིན་ཀྱང་། མཐར་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་པའི་
དབུས་ན་ཡོད་པ་ཞེས་པར་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་དང་། ཡོད་པ་དེ་ལ་འགྲོད་འདྲའི་འགྲེལ་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དང་རྗེས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བོ། །ལྔའི་འགྲེལ་པར། ཆོད་ཡོད་དང་། ཞེས་པ་མ་སྒྲ་མེད་པ་ལ་གསོལ་སོ།།
དེའི་ལུགས་ལ་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་སྔོན་མེད་པ་དང་ཕྱིས་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དེའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། སྔར་མེད་ཕྱིས་མེད་དེ་གཉིས་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་
མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་སྒྲ་པར། འགོག་ལས་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་གནས་ཞེས་པའི་གནས་གཞི་ནི་བརྟེན་པ་སོགས་སྒྲུབ་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐར་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་སྔོན་མེད་པ་དང་དངོས་པོའི་ཕྱིས་མེད་པའི་རྒྱུ་སྒྲ་དེ་ཉི་
ཏྲ་རུ་དཀྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་པ་ཚོམས་ཅན། མཐར་གཉིས་པོ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ

རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་མཐར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཀུན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐར་མེད་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ད་ཡིན་ནི་དོན་པོ་སྐྱེ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་ཡོད་པ་བཞིན་པ་ལས་སོ། །ཞེས་
རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འབྲས་གཉིས་པོ་ཡིས་བྱེད་པ་དང་རྒྱུ་བཅས་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པ་དེ་དང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་ཆོས་དེ་གཉིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐར་མེད་གསར་སྐྱེའི་འབྲས་བུ་བས་མི་ཡིན་ཀྱི། རྒྱུ་བུ་རྟེན་ནས་གྲུབ་ཟིན་པར་ཡོད།
པ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་པ་དང་འཕོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟའི་འགྲེལ་པར་ཡོད་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་སྟར་ཀ་དང་པ་དང་པོ་ལས་དང་པོ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལེགས་སོ། །ཡིན
དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་འདི་རང་བྱུང་བ་པའི་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཡིན་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐར་ནས་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཉིད་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་འཕོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་དང། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལ་འཕོད་འདྲའི་འབྲེལ
པ་བཤད་ཟིན། གི་སྐར་མེད་པ་དེ་རྟེན་པ་པོས་རྒྱུན་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། ས་རྒྱུ་གི་དངོས་པོ་འཕོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་སྔར་མེད་པ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་སྐྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བཞུང་བཞིན་ཏེ། བྱེད་འབྲས་པ་གསར་དུ
726 ངས་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམ་འཇིག་རྟག་པར་འགྱུར་བས། བདག་རྟ་བུའི་དངོས་པོ་འགར་ཞིག་རྟག་པ་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེད་པའི་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རྣམ

༄༅། ། རྟེན་མེད་པར་རྫུ་འཕྲུལ་ངོ་།། ཕྱིན་ཞེས་པ་དང་མི་འཇིག་པ་དེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཐུན་བསྟན་པ་བཀོད་དོ། །དེ་ལ་དེ་རིགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་རི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྤྲོ་ཕྱི་རྟག་པ་ར་འདོད་པ་བཞེད་ས་
ཤིང་སྒྲ་དང་དེ་འདི་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་ལ་སྣང་བ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་ནས་སྣང་བ་བརྟགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་དུ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་པ་ཕྱུག་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ
སྤྱི་བ་ནི་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཕྱིར་བརྒྱུད་པ་གཉིས་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དོན་རང་དོན་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པ་ལ་སྒྲ་ཐ་དད་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་འདང་དེ་དག་ལ་ཐོབ་ནས་ཤེས་ལས
ལོག་པའི་རྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བཤད། ལྟ་བ་དང་རྟོགས་པ་ན། སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་རང་བཞིན་ཅན་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་ལ་དེ་ལྟ་ཡང་མེད་པ་བསྒོམས་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པའི་དེ་རྒྱུ་མཚན
པར་འདོད་པ་ཅན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་ཐ་མི་འདོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་འཇུག། བརྗོད་བྱ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་པ་དང་དང་རྒྱུ་ལ་མཚོན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚིག་ཚོགས་ཅན་ཉིད་ཏེ་ན་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ
727 ཞེས་འཆད་དོ། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཀྱི་ཅན་ནི། ཞེས་བརྗོད།། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་དེ་ལས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་འགྲོ་ལ་ཀྱི་དོན་པ་ཤེས་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་

མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཙནྡན་གྱི་མེ་ནི་ཁྱད་པར་དང་མཚུངས་ན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས། བང་ནང་དེར་ཞུབ་འཁྲུར་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཙནྡན་ཀྱི་ཚོད་དམས་བརྒྱུད་འདི་སྣ་ནས་དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག། ཞེན་ལ་སྦྱར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་བང་ནང་གི་ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་། ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་བང་ནང་གི་མེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདྲི་ན། བཅུག་ལ་ཡང་། རུམ་ཉིད་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བཞིན། ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཁྱད་པར་མཐོང་ལ་རྟགས་པ་དང་ནི།། འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།། དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར་བརྟག་ནས་འགོག་པ་ནི། ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་དེ་སྔར་བང་ནང་དེར་ཙནྡན་གྱི་མེ་མཐོང་ཞིང་ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བ་ནི། སྔར་བང་ནང་ན་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་དཀྲུལ་བ་བང་ནང་འདི་ན་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་ལ་འདོད་དམ། ད་མཐོང་བ་ན་སྔར་གྱི་ཙནྡན་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ད་དུང་བང་ནང་འདི་ན་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འདོད་དམ། ཕྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བས་ཆེན་ཐལ་ཏེ། སྔར་བང་ནང་འདི་ན་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྔ་དེ་ཆོས་ཅན། ཙནྡན་གྱི་མེ་ནི་ཁྱད་པར་སྔར་བང་ནང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཙནྡན་གྱི་མེ་དེ། ཞིབ་ཕྲ་སྤུ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ། སྔར་བང་ནང་དུ་ཙནྡན་གྱི་མེ་མཐོང་བ་དང་མཚུངས་པས། དཀྲུལ་བ་བང་ནང་ན་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཅི་མ་དེ་ཡོད་པར

༄༅། །འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ན་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པ་འདིར་སྣང་བའི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་དེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྔར་མཐོང་བའི་
དུས་ཀྱི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་སྤྱི་ཙམ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་མིན་ཞེ་ན། དེ་སྐབས་གང་ཟག་དེས་ཕྱིས་ཕྱོགས་ལ་ནས་དུས་མཐོང་བའི་སྐོར་ལ་བཤད་པ་དེ་སྣང་མཐོང་བའི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་སྤྱི་རྣམ་བརྗོད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་གང་
ན་དེ་རིང་སྣང་བ་སྔར་གྱི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་ཡོད་པར་གང་ཟག་དེས་ངེས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཤད་མ་རང་སྔར་ཡོད་པའི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་དེ་ལ་གང་ཟག་དེས་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་ལམ་གྱི་མངོན་སུམ་འམ་མཚན་མ་གཞན་རྟགས་
ལས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེའི་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་བསྒྲུབ་ཟིན་ཕྱིར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེའི་དཔེར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་བསྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རིས་ལ་ཐུག་ཟིན་སྟེ་སྔམ་
བྱུང་བར་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་མི་རུང་མཚན་དང་། ཕྱི་འདོན་ཞེས་པ་སྤྱི་མཚན་འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འཆད་པ་མང་བ་ལྟར་ན་སྔ་མ་རྣམ་མཚན་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བཀག་པ་དང་། ཕྱིས་ཕྱི་མཚན་གཞན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་
729 དོགས་སྤོང་བཀོད་པར་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་ཀྱང་ཧ་ཅང་འཁྲུལ་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མཐོང་བའི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་ལ་ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་རྩོད་ལྡན་གྱི་མི་དེའི་ངོས་པར་ནི་སྔར་མ་གྲུབ

པ་རྒྱུ་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་འཇལ་བ་ཡིན་པས། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པའི་རྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། རོན་ཕྱུད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀླན་པའི་སྒྲ་དང་ཚེས་སོགས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེན་དོར་གྲུབ་པའི་དོན་དང་ཚད་མས་གྲུབ་
པ་ཅན་ཉིད་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཁས། བང་ནང་གི་ཚོན་ཀྱི་མེ་ལས་ཤེས་པ་པོ་གཞན་ལམ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲ་འགོག་པའི་རྟེན་ཅི་ཡོད་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སོ་པོ་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གྲུབ་སྟེ་དངོས་པོ་ཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱེ་ན་སྣང་མེ་ཉེ་སྒྲུབ་ནུས་དུ་མཐོང་བ་དང་།
ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ཤེས་རྣམ་ཀུན་ཕྱོགས་པའི་བང་ནང་གི་མེ་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་གྲུབ་པའི་དུས་ན་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ་བརྟགས་པ་གསུམ་པ་སྟེ་རྟོ། ཕྱིས་ཀྱི་རོ་ལས་ནས་དུ་བ་མཐོང་བས་རྒྱུན་ཅུལ་ནས་རྟོགས་བང་ནང་འདི་ན་
ཚོན་ཀྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འདྲ་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྤྲོ་ནི་མཁས་པས་དྲན་པ་སྤྱོད་ཤེས་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བས་གཞན་མ་དེའི་སྐུ་མ་ཆེ་དམས་སྣང་མཐོང་བའི་མེ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མཆེ་མས་སྣང་སྐྱོར་བའི་
ཚོན་ཀྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཁ་སྤྱོད་གཞི་ཙམ་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དང་གཞན་སྣང་གྱི་མེ་གཉིས། གཅིག་ཏུ་མཆེ་མས་ནི་སྐྱུར་པ་ཡིས། །ཞེན་པ་མ་ཕ་ཁ་ནུས་པར་ཤེས། །ཞེས་སྐྱ་བའི་ཡོག་ཤེས་
རྒྱན་ཐག་ནས་ནས་སྣང་། བང་ནང་འདི་ན་ཚོན་ཀྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཆེ་དམ་སྐྱེ་མས་བརྒྱུད་ཟིན་དྲན་བསྐྱེད་ཞིང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་དྲན་པ་མཐོན་པར་བསྐྱུབ་པ་འཕྲོད་པས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་བསྐྱུབ་པ་གྲུབ་བ་
730 ཞེ་སྐྱམས་ཐག་སྤྱོད་ཞེས་སུ་རྐྱ་བ་དེ་མ་ཚེ་ཚོའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྣམས་བརྒྱུད་ཟིན་དྲན་པ་སྐྱེན་ནོ་ཞེ་ན།

731

༄༅། །འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཇི་ལྟར་དཔག་བསམ་རྒྱ་ནི་ཀྱི་མ་ཧཱ་མུ་ལཱ་ཧཱ་ཏྲེ། །དེ་སྐད་རང་ཉིད་དུ་བཞིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ལ་ཡོད་པ་བརྗོད་པ་བཀས་བཅས། དེས་ན་དོན་གསུམ་ཆོས་མཆོག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་པ་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལ་ཚད་དོ། །ཡོད་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་ནི་གཙོ་བོར་མཚན་ཉིད་དང་རྟགས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདིར་ཡང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་འདི་རྣམས་ལྷ་ཡུལ་མཚན་གཞི་སོ་སོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་པ་འདི་དག་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། དག་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་བྲལ་ཞུགས་པར་བསྒྲུབས་པས་མཆོག་གི་མཚན་གཞི་སྟོན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ། ཡིད་མི་བརྟན་པ་རང་རིག་དང་ལ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྣམས་ཉིད་མཚན་གཞི་དག་སྣང་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་དུ་མཚན་གཞི་བསྒྲུབ་ནས། དགག་དང་དེ་དག་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་བྲལ་ཞུགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མདོ་[illegible] མཚན་ཉིད་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་བཤད་པའི་ཐོག་མ་འདིར། སྟོབས་པོ་ཆེས་མཆོག་གིས་ཕྱིང་བྱེད་སྤྱི་དོན་གྱིས་མཐའ་དཔྱོད་བཀྲུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི་དོན་ཏེ་ཉིད་ལ་དེ་ཙམ་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དོ། མཚན་གཞི་རྣམས་བརྗོད་དང་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲའི་ཕྱོད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་ལོག་རྟོག་སེལ་བཅུ་ལ་ཀྱི་དགོས་པའི་ཕྱོད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ལམ་མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་གང་ཡིན་ཕྱོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་ལམ་འཁྲུལ་བ་སོགས་ན་ངང་ཤེས་རྣམས་སྤྱུལ་ཕྱི་རང་བཞིན་ལ་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་

ཐལ་བའི་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །འདི་དག་འཆད་པ་ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་ཚིག་གི་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བའི་བཤད་པ་ཞིབ་ཏུ་ག་ལ་ཆེ་བར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ང་རང་བློ་ཞན་པ་ཡོ་དགས་པ་སྤྲོས་པ་ལས། ཧེ་རུ་ཀ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་
བཀའ་ཡལ་ལྷུར་འབྱུང་རྡོ་ཐོག་ལ་ཤི་ཐེག་པ་དམ་མཆོག་པས་འདི་ཐེག་ཏེ་རྒྱལ་པས་ཉེས་ཀྱི། དོན་འགྲེལ་ལ་ག་བསྡུས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཕགས་ཡུལ་དུ། མདོ་ནང་ལུང་ཞལ་ཤ་བ་དེ་མཚན་གཞི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་སྨྲ། མདོ་ནང་ལུང་ཁྲིམས
བརྗོད་པ་སྒྲུབ་སྡེ་ནས་ལྕགས་དུ་བྱེད་པའི་ཞལ་ཕས་ཀྱི་གྲགས་པ་དེ་ནི་ཧྲིག་པར་ཏུ་ལྷུན་ཞིང་སྐུ་ཕྲུལ་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཀའ་གི་དོན། །རྣམ་པར་དཔྱད་བརྗོད་པ་མཚན་མཆོད་ཐུབ་པའི་མཚོ་ཛ་ཟུར་ཤེས་རྗེ་དང་མཚན་ཉིད་
བསྟན་པར་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། ཤེ་རྡོ་བ་ཆེན་པོ་དཔལ་སྤྱིར་བཀྱུས། ཆོས་ལ་མཆོག་དང་གི་སྒྱུགས་བཞག་པ་མི་འཕྲད་པ་དང་། ཞི་བ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་བཀག་པ་མི་འཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་བརྒྱུད་ལ་པར་མཛད་པ་དང་གཅེས།
མཆོག་གི་ལུགས་འཛིན་པར་འདོད་པའི་སྐུ་མ་དག་ཀྱང་ཞུམ་པར་བཞག་འདོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ལ་ང་དང་ལན་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་གི་ཞེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དགས། སྐུ་བ་འདབ་ཞིག་བྱས་པར་ནད་དོ། །ཀེ་བ་ང་སྐྱོབ་པ་པའི་
ཚོས་མཚོ་ཞིའི་མདོ་ནས་ལུས་པ་ལ་རྟ་ཀི་དག་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱངས་པ་དེ་ལ་ཡང་བཞག་འཇིག་རྟེན་ཆེད་ཀྱི། དོན་མ་དོན་ཏུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཛིན་བའི་ཤེས་པ་མདོ་ཞུས་ཀྱི་འཇིག་ཏེ་ཏུ་བཞད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་ཐལ་ལམ་འཇུལ

733

༄༅། །ལམ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སྣང་ཞེས་འབྲེལ་པ་སྔ་སྒྲགས་པས། འདིར་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པར་རྒྱུས་པ་རང་ཚེས་མཆོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་བཀའ་ཀུང་ཡོད་ལམ་བཞག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྒྲའི་དོན། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་ཙམ་དང་། དེའི་མཚན་གཞི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་སྒྲུབ་པ་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུང་གྲུབ་ཅེ་ཡང་། དེ་ཀ་ལ་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་གྲུབ་པ་རྟོག་བཅས་སུ་ལོག་པར་རྟོག་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དང་ལ་གྲུབ་ཅེ་ན་པ་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་མ་མཚན་གཞི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་ཉིད་གྲུབ་ཅེ་ན་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་འཁྲུལ་མཚན་གཞི་ནི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར། འཐད་ལྡན་ལས་གང་གི་ཕྱིར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་རྒྱུ་གྲུབ་པ་ལ། ལོག་པར་རྟོག་སྐབས་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་རྟོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། མི་ཤེས་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་དེ་ནང་གི་སྐབས་འདིར་གཞི་པ་བཟང་པོའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། ཞི་བ་པ་ཙ་པོ་ནམས་ངེས་ཀྱི་གཞུང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པ་འདིར་མེད་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་པ་པར་རྣམ་ངེས་འདིའི་མིང་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མིང་དོན་འཕྲུལ་བ་རྗེ

བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་འགོག་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དེ་སྐབས་སུ་མ་བསྟན་པ། ཕྱིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ལ་སོགས་དང་། ཁྱབ་པར་མཐོང་སྣུམ་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་གོ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་མིང་ཅན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དགོས་པ་མ་བསལ་བར་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཕྱུང་ནས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གསེར་ཕྲེང་ངོས་གཞི་ཡིན་ལ། དེའི་འཕྲོས་དོན་ལྟ་
མ་དག་མ་ངེས་པར་འཕྲུལ་བས་མ་ཕྱེས་སོ། །དོན་ཆེན་གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བ་བཟུང་བའི་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ནི། ལྟར་སྣང་ལས། འདིར་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡིན་གྱི། དོན་ཀུན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས
སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པ་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ལས། འདིར་མཚན་ཉིད་ལ་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་མི་མཐུན་བཅད་པའི་དོན་མ་ཡིན
གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་དེ་ལ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གསལ་དུ་མི་སླུ་བ་ཞུགས་པར་བསྒྲུབས་པས་ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་མི་མཐུན་ཚད་མིན་བསལ་ཟིན་པ་ལ་ཡང
734 དག་ཤེས་པ་གཞི་རུ་བྱས་ལ་རྟོག་བྲལ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་བྱ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། མ་འཁྲུལ་བ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ཐ་དད་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་འདྲ་རྗེས་དཔག་ལས་མ་ཐོང་ལ། འཁྲུལ་བ་ཡིན

༄༅། །པའང་རྟེན་དཔག་བསམ་མེད་པའི་ཕྲེང་བོ།། དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་གཞིར་བྱས་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དང་རེས་ཆེ་བ་བྱུང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སྨྲས་
ཏེ། དབང་པོ་མིག་སོར་གྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཟླ་གྲུ་འཁྲུལ་པ་བཅིག་མ་དེ་ཉམས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཕྱིར་ཡང་གོ་ཀྲམ་པར་ཟླུ་བ་ཟིན་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་མངོན་སུམ
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིས་ལ་བྱ་འཆད་མ་དང་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཚད་མིན་ཞེ་གས་སུ་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ཟིན་ལ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དེ་རྟོག་བྲལ་སྨོས་པས་བསལ་ལ་ཟིན་ཀྱང་།
མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པ་ལོག་རྟོག་གཞན་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དེ་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པས་བསལ་ལ་ཟིན་ཀྱང་། རྟོག་བྲལ་སྨོས་པ་བཀོད་ལོག་རྟོག་གཞན་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས
གཉིས་སྨོས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དང་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ།། དེ་ཡི་སྐབས་བཅིག་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཉམས་པ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། བཅིག་དེ་དང་ཚིག་ཙམ་ལ་མི་སླུ་བ
དང་རྟོགས་མེད་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་མ་འཁྲུལ་སྨོས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཆེན་གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་འདི་མདོ་སེམས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་པ་གཏོད་པའི། འཕྲད་ལྡན་ལས། གཞན་དག་མེད་

སྤྱད་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་བ་འབྱོར་སྦྱོར་བའི་གཞུང་བསྒྲུབས་པའི་དོན་དུ་མི་སློབ་པར་འཇུག་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཞེས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྟོགས་ཐབས་ལས་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་འདི་མདོ་ལམ་གཉིས་པའི་ཤུགས་ཀྱང་

736 གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་སྣང་ཡུལ་ལས་འཁྲུལ་པས་ཡིན་གྱི། མི་སླུ་ཙམ་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་བྱ་སྟེ་མཛད་པའོ།། ཞེས་པའི་དོན་བ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོན་ལྟ་བུའི་རྣམ་དུ་སྣང་བ་འཛིན་ནོ།། དེ་དག་ལ་ཡང་ཀྱི

འཁྲུལ་བའི་སྣ་ཚོགས་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་སླུ་བ་ལ་འཇོག་པ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཡུལ་ལ་དོན་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ནི་མི་བཞེད་དེ། འཁྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་

ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་དང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡི་མ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་འཁྲུལ་པ་ནི་སྣང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གསུངས་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།། ཡང་

འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་སྣང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ མངོན་སུམ་ནི་དོན་ལ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་རྟེན་གསུམ་དགག

བཞི་དོན་ཡིན་པ་ལ་དེར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བས། གཞལ་རྟོག་མངོན་སུམ་དེ་ལས་བཟློག་པར་མི་བཞེད་དེ། རྟེན་གསུམ་དབང་པ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པས་ཆེ་ཞིག་གོ། བཟློག་པར་བཞེད་དོ་ཞེན། འོན་དེ་ནི་བཞུད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་

༄༅། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལས་བཟློག་པས་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཅི་ལོག་པས་མ་འཁྲུལ་བ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པོ་དང་མཚན
མི་སྣང་བ་སྔོ་སྣང་ཕྱུ་ཡེད་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེས་པ་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ། གཟུང་ཡུལ་དེ་ན་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྗེས་
དཔག་དེ་མ་ཡིན་... འདི་ནི་རྟོན་པས་འཁྲུལ་བར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའོ། མངོན་སུམ་དེ་ལས་བཟློག་པ་མི་བསྐོད་རྗེས་དཔག་རང་ཞིག་འཁྲུལ་བ་དེ་སྐྱ་སྤུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། མངོན་སུམ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བརྗོད་
རྗེས་དཔག་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མངོན་སུམ་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ
པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འཐད་ལྡན་ལས། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བརྟག་པ་དང་རྣམ་གཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་ལ། མ་འཁྲུལ་པའི་སྒྲ་ཡང
དག་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་སླུ་བའི་དོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། རྣམ་ངེས་སུ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཅེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡིས་དོན་ཡོད་

738

སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསླུ་བ་མེད་པས་ཡང་དག་ཤེས་པར་མངོན་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས། ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚེ། །མངོན་སུམ་
རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་མི་སླུ་བ་ཡིན་ན། ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཤིག་ལ་ཤེས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་དེའི་ངོ་མཚར་བ་ཅན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ག་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། །དེས་སྐབས་འདིར་དག་རྣམ་རིག་པ་དང་མཐུན་མོང་དུ་བཤད་དུ་མི་འདུ་བ་སྟོན་པའི་འཐད་ལྡན་ལས། གལ་ཏེ་ལ་འདྲེ་སྐྱོང་པའི་གཞུང་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་
གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་བཟུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་བཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་གཟུང་ཡུལ་ལ་
འཁྲུལ་བ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་རྣམ་རིག་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་རྣམ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐབས་འདིར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་
པ་གཅོད་པ་འཐད་ལྡན་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མཐོང་ངོ༌། །འདི་ནི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་ཞེས་རྗེ་ལྷ་དབང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལས་བཤད།

ཕ།

༄༅། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་
རྣམ་དབྱེ་གསུངས་ལ་བསམ་ན་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ལ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཕྱི་རོལ་བས་བླངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐབས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་བྲལ་མ་
འཁྲུལ་བའི་ཞེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་འགྲེལ་པ་འདིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གལ་
ཆེ་བར་སྣང་ངོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལ་འང་མཚན་ཉིད་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བརྗོད་ནས། །ཁ་ཅིག་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་འཇོག་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
ལ་འང་ཆུ་ར་མཐོང་དབང་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྨྲ་བ་སོགས་གང་ཅི་འང་རུང་བའི་འཆད་ཚུལ་མང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ཚད་མ་དེ་བདེན་འཛིན་ལས། །ཁ་ཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འང་། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ན་ནི། འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆ་ལ་ཞིག་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སྔ་རིགས་ཀྱང་མོད

སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བསྒོམས་པ་པར་མ་མཛད་པ་བར་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་བརྫུན་ལྷུམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བ་ཚད་མར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མི་སླུ་བསྒོམས་ནུ་ང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གྱི་ཡེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མི་
སླུ་བའི་རྒྱུ་མཐོང་ངོ། ཤེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ནར་བའི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་སྐད་དུ་ཤྲི་བའི་རྟོག་པ་ཡ་ར་བཅད་ཆེ་གཅིག་ལ་འང་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཁྱེད་རྣམ་ནམ་ང་གོས་པས་སྨྲོན་ནང་ཚོམ་ཐུག་ཏས་སླང་གིས་མཐོང་རྗེས་གཞིས
འཁའ་ཞིག་ཆེ་དམ་ར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་འགོག་པ་སྟེ་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཤེས་སྨྲོ། །དང་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་ཤྲི་ར་བཞིན་ལ་བསླུ་བས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་དོགས་པ་བཀོད་པའི། འཐད་ལྡན་ལས། གལ་ཏེ་ཤ
བཞིན་བསྒྲིལ་བ་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་འང་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟུ་ལ་བྲ་བམ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ནི་དོན་མེ། གལ་ཏེ་སྔོན་པོའི་གཟུགས་ཆེད་དང་། འགལ་བར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བར་ཐལ། སྔོན་པའི་རྟུ་ལ་བྲ་རགས་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བར་གནས་པ་ལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི
740 ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་བ་ས་སྣ་ཚོགས་ལ་འདོད་པས་རྩོལ་རྫ་བསྒྲུབ་བཞི། འཐད་ལྡན་ལས། སྨྲས་པ། འདི་ར་ལོ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྩུལ་ཕྲིན་ཀྱིས་ནམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉ་འཛིན་

༄༅། །པར་ཕྱེད་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཕྱོགས་ཐ་དད་པས་གྲུབ་པའི་འགལ་བ་བད་མི་ལྡན་ནས་ཀ་བས་བསྒྲང་ས་ནས་མཚན་ཉིད་པ་བརྗོད་པར་བྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་པའི་འགལ་
བའི་ཆོས་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་ཆ་བཅས་ཀྱི་ཡོག་པ་སྣང་མི་འོས་པ་དང་། སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་རྟེན་ཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡས་སྣང་ངས་རྣམ་དངོས་པ་དེ་སྣང་ངེ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་ཡུལ། གཞན་ཡང་
འཐད་ལྡན་དུ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རང་བཞིན་འཛིན་པར་འཛིན་པའི་ངོ་ཚེ་ཞིག །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་གནས་པ་མིག་ཤེས་ལ་རང་བཞིན་འཛིན་པར་སྣང་བ་ལ་བྱེད་དམ། གསེར་སོ་སོར་གནས་པ་གསལ་གཅིག་ཏུ
འཛིན་པ་ལ་བྱེད་དམ། བར་སྐབས་དང་བཅས་པ་རང་གནས་པ་བར་སྐབས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་དམ། རེག་རྡུལ་ཕྲ་བ་དང་ཞེས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱིས་བར་ཆོད་པར་གནས་པ་བར་མ་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་
ནས་ལ་ནི་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཞེས་པ་མཚོན་སྐྱེ་བའི་ཟབ་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་། དོན་གཞན་དུ་ཞེ་མདོ་འགྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།
741 སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བར། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲེས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་བརྗོད་ཅིང་། རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད།

ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཞེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་གི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་བརྗོད་པར་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་དོན།
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཙམ་ལ་བརྗོད་པར་བཞེད་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་གཞི་ལ་སྦྱར་བཞེད་པས་ཡིན་གྱི། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ལ་
འཇུག་པའི་གཞི། མཚན་ཉིད་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་གྱུར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལ་བྱས་ནས། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་མཚན་གཞི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་འགྲེལ་པ་དེའི་ལུགས་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱའི་མཚན་
གཞིའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དུམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དཔང་ཞི་བ་བཟང་པོའི་འདོད་པ། བཅོམ་མཆོག་གིས་ཕྱོགས་སྔར་མཛད་པ་དེ་དང་འདྲ་བས། མཚན་གྱུར་མངོན་སུམ་བརྗོད་དགོས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཕ་མི་དང་མི་ལྡན་གྱི་འཕྲོ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་རྗེད་པ་ཡིན་པ
འདིའི་ལུགས་སུ་མངོན་ནོ། དགོས་སྤྲས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་ཤད་དུ་སྔར་བྱས། མཚན་གཞི་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་སུམ་ནི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་གཞི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་བཅས་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ
742 མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་བསྟན་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པའི

༄༅། །ཕྱི་རོལ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིའི་དོན་གྱིས་མཐའ་བསྡུ་ནས། དེ་ནི་ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཅིག། མངོན་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པ་ལ་ལོག་རྟོག་ཞེས་པ་ལ་བདང་། ཀློག་ཟིན་སེམས་པ་མངོན་ཀུན་ལ་སྐྱུར་སྒྲུང་པ་ཤད་པའོ། །
དང་སྦྱོར་བའི། དང་པོ་འི་མངོན་ཀུན་མ་དང་། ཕྱི་དགྱིའི་མངོན་ཀུན་མ་དང་། རང་རིག་མངོན་ཀུན་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་ཀུན་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྒྱུད་ནས་གཞུང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ང་ཚོ་ནམ་མཐོང་། མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་བསྡུས་པ
ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཆུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་འདི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་འཆད་པ། མངོན་ཀུན་རྟོག་དང་བྲལ་བ་བཞི། །ཞེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འགྱུར། །ཞེས་སྐབས་འདིར
རོ། །དེ་ནི་ཞར་བྱུང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བརྗོད་ལ་རྟེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་དོ། ཕྱི་ཅི་མངོན་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བསྟན་ཉིད་དང་པོས་སྦྱར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཆུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ཤེས་བྱ་ལྡོག་ཕ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས
མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ལ་ཡུལ་འཛིན་པ་སྦྱང་བ་མཛད་ནས། དེར་དོན་དུ་མས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱི་ཡི་སྒྲ་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཆུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བ་ནི། རྣམ་གྲངས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཉིད
རྒྱུ་མངོན་སུམ་མའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། །དང་པོ་ལས་རྟོགས་སྒྲུབ་མ་ཡིན། །རང་རང་རིགས་བླ་ཕྲ་སྒྲ་ཀྱིས། །རྟག་དངོས་མིན་དོན་དང་དོན་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོགས་པ། །ཞེས་པ

ནས། ཁྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཞེ་ན་ཏོ། ཞེས་གྲུབ་པ་རི་སྐད་དོ། འདི་ལ་ཡང་ཞེས་རྟོག་བྲལ་བ་ལ་ཞིབ་ལ་པ་དང་རག་ལ་བསྐྱོད་ལས་པ་བ་ཀྱི་རྒྱུད་དོ།། འདི་ནི་ཨ་ཁས་གྲུབ་ཆེན་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ་སོ། ཞབ་ཏུ་ལ་བ་རྒྱལ་བ་དགེ་སྒྲིབ་ངེས་ཕྱུར་རུ་དོ།། དགེའོ། །།

745

༄། །སྒྲོན་འཇུག་ལེགས་བཤད་ལེའུ་ཉི་ཟླ་སྒྲོ་གསལ་བ་ཞེས་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམ་ཀ་ལ་ཡ་ཤུ་ལ་ཡ་ཨ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་སྒྲུབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དང་པོར་སྒོམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །དེའི་
རྗེས་སུ་ཀུན་གསེ་མས་ལེན་པའི་ཚིག་མཆོད་པ་བཅུ་རྡོ་རྗེ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཡིན་ནོ་རྟོགས་པའི་ཞེ་ན་རབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཕྱག་མཚོན་ལ་སྒོ་བརྒྱུད་པ་བཞི་བསྡུས་སྟུ་བས་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་ལེ་ཁྲུ་སྐྱེ་ལ
ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཚོགས་མཐུན་དང་བ་བཞི་རེ་ཞིབ་པ་ཚད་ཀྱི་སྤྱི་བསྡུས་ཉེར་སོགས་སྟེ། ཆོས་བཀའ་སྒྲུབ་ཤ་ཁ་བཅུ་གསུམ་བཅོམ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྡོར་གསལ་བར་རྟོགས
བཞི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་བརྗེད་ངོ། གདེགས་རྣམ་པ་ཐར་པའི་སྤྲུལ་བཞུགས་ཞིང་བར་འདོད་པས་སོ། །ཁྱབ་པའི། དེ་ཡིད་བུད་པ་རབ་དབང་རྣམ་ཡོད་ད། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །ཚིག་གསུམ་སྤྱུ་སོ་ལ་པ་ལ་རྒྱུད་བཞག་མི
ཞག་མེ་ཕུར་སོང་བརྗོད་བཅས་གསུམ་ཐ་དང་བསྒྲེ་བ་བཅས་ཡོན་ཏན་ཞེས། །སྟོན་མོང་བ་ལ་དབང་གི་བདག་མེ་དང་ཚེ་མཁྱེན་ཁ་དབང་གི་བདག་མ་དེ་རྟོགས་ཤེས་ད་ཁམས་ཐབས་ཡིན་སྡེ་དམ་བཞི་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྡན་པ་རྗེ་བ

ཕ། སྔེ། ཞེ།

747

༄༅། །འདས་ལེ་ཀླུ་ལ་འཕྲིན་བ་བ་ལ་ཚོམ་ཀྱི་བདག་མི་རྩོམ་དགོས་པར་བྱམས་རང་རྒྱུད་བསམ་ཞེན་ཆ་དཔ་ཀ་ཡོད་པ་ས་ལོན་བའི་རང་སྣང་ཀུན་བསམ་བསྡུས་པ། འདི་ནི་ཀླུ་ཡ་དུ་ཡོན་སྣ་བསྒྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྣང་ལ་ཞེས་ཏེ་ཞེ་ལེན་ཉ

ཞེས་དགོས་སོ།། དམ་བཅའ་ནི་སྤྱ་བ་བརྟུ་དེ་ནི་ཡིན་ལ་གཅེས་སོགས་སྙ་ཡིན་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་ལེན་ཉི་སྐྱེད་པ་ཞུམ་ང་བཞད་པའི་ཞེ་གནས་ཚམ་ལ་ཡང་ཆ་ང་པ་དང་། སྣང་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིང་བོར་བར་ཕྱིན་ཐག་མ་ཐེད་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱིར

ལས། ལེ་ནུ་སྟུ་ཀྱི་གཉིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡ་བསྒྲུབ་ནུ་སྟུལ་ཡང་སྟུ་མོ་དབྱུང་འདི་ཀྱི་མ་སྤྲ་བ་ཞིང་ཡོངས་སོ།། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཞེས་བ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་སྐབས་བའི་དོན་ལ་བྱ་རྒྱུ་བཅད་དེ། དེ་ཡོན་ཉིད་ཡོད

པས་ལ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱ་ནུས་སོགས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མེད་དོ། སྐྱེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཚོགས་བས་གཏན་ཡང་དགོས་ནི་དེ་ར་འདི་ར་ཞེ་ང་པ་འདུ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དང་ཡོན་ཞིབ

འཚེ་སྟོང་ཉིད་ཐོབ་བས་ལ་སྐྱེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྐ་ཞད་པ་བཞི་ཞེ་བོ།། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེད་བསྐྱེ་བ་ཡ་དེ་ཀ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ར་མེད་ཏེ། དེ་སྐྱེན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ལ་ཕྱ་ཕྱི་ཉམས་སྐྱོང

ལ་ང་དེ་དག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་བ་ར་མ་རྟུ་ངས་སོ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་སྦྱང་གི་རྟེ་པ་མཐོང་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ཀ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ར་མེད་དོ ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་སྟོན་དུ་མ

མིང་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་བ་ཤ་རབ་ཞིག་གོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚོན་ནས་སྒྲུ་ཏེ་ཉེ་བར་ལ་བརྟེན་ཕྱིན་ནོ་ཀས་ཐབས་ཉམས་ཀྱི་མདོ་རི་རྒྱུན་ཅིག་སྤྲུ་ཅིག་སྐྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྲུགས་སྤུ་དེ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱིན་ཏོ།
རྣམ་ཀྱིས་བཞག་པས་དེ་དག་-ཤེས་རབ་དོན་དམ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་གི་དོན་དམ་གསུངས་ཞེས་བོ། སྤྲིན་སྐྱེ་སྤྱན་ནས་གང་མཆེད་ལས་སོ། །དེས་ན་འདི་དང་དེ་ཕྱིན་ཉིད་དང་པོ་ནས་སུ་མི་རྟོན་པའི་གསུང་ཐ་ཚད་མ་ཆུང་བརྒྱད་ཀྱི་ནས་ཕ་པོ་ཕྱིན་ཉིད་ལ
གཞི་ལམ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་ནས་སྐང་ལ་སྦྱེ་དགུ་དེའི་དོན་གཞན་སྙིང་ཏི་རྟོགས་པའི་-ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐྱང་བྱེ་དགེ་གིས་ཐོན་སྦྱོང་བ་ཡ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆ་ཤས་ལས་པས་བརྒྱབ་ཏུ་ལྡན་-དེ་རྡུགས་མ
བར་བྱེད་དགོས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མདོ་ལས། སྦྱིན་སོགས་མཆོད་པ་མེད་པ་ལ་བསྔོ་བ་སོགས་གསུངས་སོ-ཞིང་། ཉམ་འགྲོ་ལ་ལས། ཉམས་པ་དུམ་ར་ཐབས་མེད་པོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་འདི་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ
སྐྱེད་ཡོངས་པ་ར་འཕྱུགས་པའི་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་-ཤེས་ཕྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དོན་བརྡ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་དགུ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ་བསྒྲུབ་དབ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་དབ་-འདུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ
དང་། མཚན་ཉིད་དང་དེ་གྲངས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཞི་ཡོད་ཀ་ཐ་ག་དོན་པ་བཞི་བ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སོགས་རང་བཞིན་ཏུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་-ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་གཏན་ལ་ནས་དེ་-ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ

༄༅། །ངས་ཞི་ཞེས་བོ་རས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཡང་ལེ་ཚན་ཅི་མ་པ་མཐའ་ཚད་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ཅུང་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞལ་ནས་སྟོན་པ་མེད་དམ། དཔལ་བཙམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བདེན་གཉིས་རྣམ་སྟེ་
ཞེས་པ་དཔའ་ཅན་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་འཆད་པའི། གང་ཞིག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་གཞག་པོ་ཏ་ལ་སྐྱ་བའི་ཁོག་ས་པའོ།། འདིར་བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཕྱེ་ན་ནི་
གཞི་ཕྱེ། ཕྱེ་ཚུལ། ཕྱེ་ནས་གཅིག་ཐ་དད་བསམ་པ་དང་། གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་བདེན་པ་ཞེས་པ་ཕྱེ་གཞི་ནི་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཚིག་ཟིན་ལ་མོད་པས་བསྒྲུབ་བཏུས་སུ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་དྲངས་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་དེ་ཉས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ།། དེ་ལ་ཕྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས
ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དང་དོན་དམ་འདི་ཉིད་དོ།། ཞེས་པ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མདོ་ན་སུམ་དང་ཞི་རྫོགས་སུ་བཀའ། ཅེས་པའི་ཕྱིར་དང་དང་འདྲ་བར་སྣང་མཆོད་པར་རྟོན་པ་
749 སྟེ། གཞིའི་བདེན་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གནོད་པར་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་རྣམས་སུ་ཐར་པ་ཞེས་གཉིས་ཀ། འཕགས་དང་ལམ་སྐུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འགྲོ་བའོ།། སྐྱེ་བོ་ཁམས་པ་བཞི། ཐམ་དག

ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་བྱུང་མི་རྟག་ཀྲྀ་ཏ་དང་། དེ་བོ་ར་ལྡོག་པ་ལྷན་ཅིག་ཀ་ཐ་ར་ཀ་བུམ་ཀྲྀ་ཏ་ཀ། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྣམ་པ་བཞིན་འདོད་ཅེ། བདེན་དང་གཞི་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྲྀ་ཏ་དངོས་པོ་མིན་པ་གཅིག་ཏུ་ངས་གྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བ་
རྣམས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཕྱེད་པར་རྟགས་སུ་ལ། མདོ་ལས་འགྲེལ་ལས་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་ལ་སྐྱོན་བཞི་དང་ཐ་དད་ལ་སྐྱོན་བཞི་འཕངས་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ནི་ལྡོག་པ་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་
དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་དགག་པར་བྱེད་ལ། སྤྱན་ཤེས་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ནི་དེའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ངེས་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བྱས་ནས་འགོག་པ་མཛད་དོ། །གྲངས་ངེས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་གསུམ་པ་ནི་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་ཀ་ཤད་པ་ལ་ཤད་པ་ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་ཞེས་སོགས་ཀ་ངེས་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་ནི་མཚོན་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་བློ་འི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བློ་ཞེས་པ་སྒྲ་ཙམ་དང་། ཐ
སྙད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བློ་གསུམ་གང་ལ་བྱེད་ཀྱང་མིན། རྣམ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་ཅི་དང་ཡང་དག་ཚོམ་ལ་བྱས་ན་སྒྲ་དཔྱད་ཡུལ་མིན་ལ། ཁྱད་པར་སྦྱར་སོགས་པས་དེ་ཉིད་ལ་ནི། ཡང་སྐྱུས་མཐའ་ལ་བའི་མདོ་ལས། སྤྲོ་བྲའི་ཡུལ་མིན་ན་ར་ཕ་སྤྱད་ས་པ་ད
150 འབྲས་དེའི་ངོ་ནི། བློ་ནི་ཀུན་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་སོ་དོན་དམ་ན་ནི་ཞེས་སུ་འཇུག་པའི་ཚེ་གཉིས་ཚེས་སོགས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་དམ་དོན་ལུས་མ་དུ་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་ལ་ན་ཏེ། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་རྒྱུན་པའི་ཤེས་རྣམ་དོན་ཞུམ་ཏུ་འདུལ

751.

༄༅། །སོགས་པའི་ཕྱི་རོ། །ངེས་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་བློ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུལ་ནས་དམ་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲིབ་པའི་དྲི་ལྟ་བརྟགས་
པའི་བློས་རྟོགས་སུ་རུང་བ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པས་ངེས་དོན་དམ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། མིག་བསྐལ་རྨོངས་བརྡ་ཀྱིས་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་ཤད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་ལོག་པ་ལ་གཟུགས་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང་
བྲལ་བ་ཤད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་མི་མཚན་ཉིད་དེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བས་ཐ་སྙད་པའི་བློའི་ཡུལ་ལ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ལ་གཅིག་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་གཅོད་པས་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་བསྡུའོ།
མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་ཚད་མ་ནི་བདེན་པ་འཐད་པ་ཚད་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་ཅན་མས་བྱམས་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་འཐེབས་པའི་གདམ་ནི
དེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བ་ནུས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཀུན་ལ་འཐེབས་པ་དོར་བའི་དངས་དཔྱད་ནས་འཇུག་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་གང་ཟག་ལ་པ་གཉིས་མཐོང་སྟེ། མི་དམིགས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དབུ་མ་པ་དང་། ཐལ་པ
དངོས་པོར་སྨྲ་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཡལ་བ་དེའི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་པ་རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་པ་གནོད་ཅིང་། ཤེས་པས་མི་གནོད་ཀྱང་བློའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་གོང་མ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན

752 རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཀོ་ཀྱང་ལམ་དང་ས་ལ་ལོང་ཞིག་གི་སྣ་ར་ལྟ་བུ་དང་བ་ཡོན་ཏན་བཟླུ་ཞུགས་པའི་སྙིང་ནས་ལོ་མ་ལོང་ཚེ་ཕྱི་ལ་ཀྱིས་པ་རྩེ་ན་བཞི་དགོ་ཆོད་དོ།། ཕལ་པའི་ཁྱབ་མཐའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པས་གཉེན་པ་ཅེས་ཞེས་སྣ་མ་ན། གཉིས་པ་ཞེས་

སོགས་སྣ་ར་ང་བ་ཆིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་འབྱོར་པའི་གྲུབ་མཐའ་བ་དེ་ཉིད་པར་མེད་པ་རིམ་པས་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནང་ས་ཚོགས་ལ། དེ་ནི་དོན་སླ་བ་ལ་སྤྲུ་བཅུན་ཏོ། གཉིས་ག་ལྷུག་པ་པའི་འདོད་པའི་དབྱེ་མི་ལ་མ་ང་ས་སྒྲུབ་མ་སོགས་རྟུན་པའི་དཔེ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྒྲ་

ཆས་བདེ་ན་བསྐྱལ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་རྒྱུ་མེད་པ་ནི། གཉིས་པ་ལ་ལམ་ལ་ལས་དབྱུམ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པ་བའི་རྟེན་བསྐྱང་བ་ཉི་འགྲུས་སུ་བཤད་ནས་ལོག་ཁོག་ཕྲུག་ཏང་ཁ་ལྷ་སྟེ། གཉིས་ག་ཡང་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་

ནས་ཞེས་དུལ་བསྐྱལ་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་དཔེ་དོན་དང་བཟུང་ནས་ད་ཕྲིན་ལྷག་ས་བུ་བ་ལ་རྒྱུ་ས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེ་ཚེ་ན་ཁྲིན་སོགས་ལ་ཕྱོགས་པ་སྤེལ་བ་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་སྤྱོད་དོ། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ཁུགས་སུ་ཞེས་སོ་ནས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་ས་དང་ས་རྒྱུས་སོགས་ལ་ཕྲུས་སུ་ཡང་མ་སོས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཕྱིན་སོགས་ལ་མ་ལྟད་པས་སོ། ཤེས་པ་བས་ཤུད་དེ་ཉེ་བར་གྲུབ་ནས་འཇོག་པ་བཞིན་ཀྱི་མ་སྐྱིད་

པ་རྟེན་པ་སྒྲུལ་ཀ་བུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་ལྟ་ན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཆེ་ས་མ་ཚིག་ཏུ་སྦྲུས་པ་ཡིན་ཏོ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མ་རིགས་པའི་སྤྲི་བཞག་ཡོད་གསེག

༄༅། །བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཡངས་པས་སྤྲིན་སོགས་ཡུལ་བཞུགས་རྒྱུ་རྣམས་པ་ཡོ་ལ་ཕྱི་ཕྱིན་པའི་མི་ཤེས་སྒྲིབ་པ། དེ་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་འཚོ་བའི་དཔྱིད་དོ། དམུས་ལོང་ངན་གྱིས་ཉི་མ་ལྡེ་བ་ཕྱི་ནས་ཕྲག་ཁྲི་གནམ་མས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ
ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲས་ཀྱང་དྲན་སྣང་མ་བཅོམ་མི་ཤེས་པར་དངོས་པོ་ལ་འཁྲུལ་བུ་སྐྱེད་པ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་ལེགས་ན། དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པས་སྟོང་པ་དང་དངོས་སྨྲ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ནི་མི་འདོད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་པ
དང་དངོས་སྨྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་མི་ལ་སོགས་པའི་ངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ཞིང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ངེས་སྒྲུབ་པས་དེ་ལ་དགག་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ཞེན་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་དོ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རྫུ་སྒྲུབ
མིན་ལ། ཐམས་པ་རྣམ་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སོ་བ་རྗེ་དང་དོ།། འདི་ཞེས་པ་སྤྱི་མཚམས་དུམ་ཟད་ཚིག་པའོ།། བཞེད་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་ལུས་ངན་དུ་འགྲོ་ལ་བསྒྲེང་བའི། གཟུགས་སོགས་ཞེས་སོགས
ཏེ། བཞེད་པ་མེད་དོན་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལ་ཞེན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མིག་སོགས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སོང་བ་ཉིད་དུ་ནི་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི
153 བདེན་པ་འཚོད་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྩོད་མཐོང་གི་དང་པོ་ཕྲ་བ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་ལམ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་འཇིག་རྟེན་བཟླ་བ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན།།

ཞེས་སོགས་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུ་ནོ། །གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཛིན་ན་ནི་གཞན་ལས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་སོགས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུགས་སོགས་ཀྱང་རྟེན
ནོ། །ཡི་རྒྱུ་སོགས་སྔོན་པའི་ལུང་དང་ངང་ཀ་ཐ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟ་དགོས་དོན་ཞེས་ལྟ་བུ་ཞན་དང་འགལ་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། བདེན་པ་མེད་ན་མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
འཇིག་རྟེན་དུ་དོན་སོ་སོ་ལ་མངོན་ཞེན་པར་ཞེན་པ་དག །ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་མཁོན་པས་དགོས་པ་རང་མཚན་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཉེ་དུ་དང་དབང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐད་ཅིག་མར་འཇོག་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོར་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བཀག་ཚད་ཙམ་འཇིག་རྟེན་ང་རང་ག་བ་ལ་འཇིག་མི་དགོས་ཀྱི་འདི་ནི་རྟོགས་
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་མི་གཙང་སོགས་བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཡོན་ཏན་ཉིད་མཐོང་བར་ཞུགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་གཙང་བར་སོགས་ལ་ལྷོས་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་མཐོང་
754 བ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་གནོད་ན་རྟག་མེད་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པ་ལ། དེ་ཚུགས་ཙམ་ལ་གཙང་བར་གྲགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་ན་རྒྱལ་བ་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་

ཕ

༄། །ཁམས་ཤུ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ཞེན། སྐྲ་ཤད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོད་པས་མཆོད་ནམ་ས་བདེ་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་མཆུ་ལྷ་ཡས། སྒྲ་འདྲ་རེ་རྒྱལ་བ་མ་ཆེད་པ་ལས་སྤྲུ་འཕྲུལ་མཚོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་དེས་པོ་ལ་ཡོད
པ་ཇི་བཞིན་དུ་འབྱུང་ལ། སོ་སོ་ཅིག་ལ་ངེས་ཚིག་པའི་ཕྱི་རོ།། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྒྲུབ་དང་འདུན་སྒྲུབ་ཞིག་པ་བསྒྲུར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེ་མི་རིགས་པ་ལས་ཉིན་སྐྱེ་བར་བ་ཤད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེན། སྒྲུབ་དང་སེམས་ཅན
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱི .... པ་ནི་བསྒྲུབ་མ་གྲུབ་འདྲ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་དེ་འཇུག་ན་ཀྲུ་དང་བཅས་ཀྱང་སྐྱི་ལམ་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པར་ཁས་བླང་ངེས་པས་སྒྲུབ་ལ་བཞི་དེ་ཏྲ་ཁྱང་ན་བོད་ལུང་རྡེ་སྐྲ་སྐྱེ
སྐྱེ་བ་ཞེས་སྨྲ་ན་མཆུ་ས་སོ། །དེས་ན་བརྗོད་པ་ཡང་རྡེ་ཤིད་རྒྱ་ནོ་ནུས་ཚོགས་ནང་དག་འབྲས་སུ་རྫུན་པ་འབྱུང་ལ །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་འདུ་བྱེད་སོགས་ཚོགས་ན་སེམས་ཅན་ཡང་སྐྱེའོ།། ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡོད་པས་རྒྱུན་རིང་ལ།
སྐྱེ་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུང་བས་ང་དུ་མི་བདུན་མི་འཚོ་ངོ་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་ལམ་དུ་སྐྲ་ལ་བ་དྲན་པ་སོགས་དང་ཞག་གཅིག་ཏུ་ན་བ་སོགས་ཡོད་ནས་དེ་ལ་འང་བདེན་མི་བདེན་ཡོད་དགོས་པས་དེས་ན་རྒྱུན་རིང་བ་ཚམ་གྱིས་རྫེ་ལྟར་སེམས
755 ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ནའོ།། འདི་ཡ་ལ་མེད་ན་སྒྲུབ་ནི་ང་དང་བྲལ་བར་སེམས་ཅན་ཡང་བ་སོགས་ལ་སྡིག་འབྱུང་མི་རིགས་པས་སྡིག་འབྱུང་བ་རང་བ་ཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲུབ་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྒྲུབ་མའི་མི་ལ་ཞིམ་འདྲ

ཤེས་ཏེ། བཤད་འདོད་ཀྱིས་མཚོན་བསྟན་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་བའི་ཚིག་འབྱུང་ཡང་དེ་ནི་གཞི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མེད་དོ། སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་སོགས་པའི་རྟེན་ལ་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་ཤེས་པ་ཡང་སྣང་བ་ལས་བཟློག་ནས་ད་ཕྱིར་འཁྲུལ་སྣང་། སེམས་དང་

ཆུ་ནང་གི་ཕྱིར་རོ།། འོན་དེ་དག་སེམས་པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྒྲིམ་སྦྱར་བ་ནི་སྣང་བ་སོགས་ལ་སེམས་ཡོན་ཏན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ལ་སེམས་མེད་ལ། མ་རིག་འདུ་བྱེད་སོགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྱུ་མ་འདང་རྨི་ལམ་ཡིན་ན་རང་སྣང་ཚོགས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་རྟགས་རྫུ་མ་འདང་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་ངོ། ཀྱང་རེ་ལམ་ཡིན་ནོ། རྐྱེན་གཅིག་གིས་འཁྲུལ་ཏེ།། ན་བསྐྱེད་རྫོགས་པ་ལྟ་ཡང་མེད་པས་སོ།། འཁོར་འདས་མི་འཕྲད་པ་སྣང་བའི་རྟོད་པ་བཞི་ཡང་ཏེ་ཞེས

སོགས་ཏེ། དཔྱད་པས་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གམ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ཞེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བ་ཁམས་སྣང་ངས་པ་ལ

མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བར་འབྱུང་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བ་ནི་ལྟར་ཞེས

756 བྱའོ།། ཡེ་ཤེས་པའི་འདོད་པ་འཁྲུལ་ནོར་པ་ལས་ངེས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱིན་ཀུན་སྣང་འཁོར་བ་ནས་ངེས་ཀྱིས་སྣང་འཁོར་བར་འབྱུང་བ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཆད་པའི་དོན་དུ་སེམས་པ་ཅན་ཡང་བས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ

ཤ
ཕྱི
ཁ
ཤཱ
757

༄༅། །སྦྱིན་པ་དོན་མེད་པར་སྤེལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་དག་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཞེན། །དེའི་ལན་གྱི་རྒྱུན་ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་ལ་ལས་འདས་མ་དང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱུང་པར་ཕྱིན་པ་བ
དེ་ནས་དགོས་ཀྱི་སེམས་རྒྱས་མི་འཁོར་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་རྫོགས་བ་ཏུ་འཁོར་བ་ཀྱི་རྟོགས་ལ་ཡང་འདོད་པས་དེ་ཙམ་ཐུགས་ལྷན་མ་ཐབས་སོ། །སྨན་ཚན་ཚོམ་པའི་སྐྱོང་དཔལ་ཞི་གཉེན་པོས་སྒྲུབ་དགྲ་སྐྱོང་བ་མིན་ཏྲེ། ལམ་པ་གསུམ་སེམས་གསུམ་ཀྱི་ཚེས།
ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པས་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནང་ལས་དང་བའི་གཉེན་པོ་གསོམ་དགས་སྐྱེ་ཞི་རྒྱུ་མཚན་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པ་ལན་མདོར་བསྡུས་པའོ། །རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲུབ་བཞི་མཚན་ཉིད་ལྡན་འདི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་འདྲ་རྟོག་པ་ཡང་མི་འགྱུར་སྤང་འབྱུང་
ལ། དེ་རྒྱུ་ནས་ཚེ་ན་གཞན་རྩོམ་པ་ཏུ་རང་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ཞེས་པ་དོན་དམ་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །སེམས་ཚོམ་པ་དགག་པ་ལ་འཁོར་བ་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡུལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྒྲུབ་མཐུན་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་འཛིན་པའི
ཞེས་པ་འབྲུལ་པར་དང་བརྟན་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཡོད་པ་མིན་པས་སྒྲུབ་འདང་ཞེས་པ་གང་གིས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་ན་སྒྲུབ་འདང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནས་པན་གང་ཚེ་ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་ཚོ་ཁྱད
པ་འདང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཅི་ཞིག་དམིགས་པ་བློ་དེ་འཛིན་ཆེད་དམིགས་སོ་པར་ཐལ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་སྣང་སྒྲ་མི་ཉིད་མེད་པར་འཁོར་པ་དེ་དོན་ཆེ་ནོ། །དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་ཁོར་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སྒྲ

སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་རིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། དེ་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཀ་ཆད་པ་རྣམས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་སེམས་
ཉིད་སྒྱུ་མ་སྟེ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ཡུལ་མང་ནག་གི་ཞེས་པ་མང་ནག་གིས་མཐོང་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་འདི་གཉེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཙུ
ན་ཞོན་པ་ཅན་འདི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲས་ལ། བསླབ་བཏུས་དང་ཚིག་གསལ་ལ་དུ་རྒྱས་པར་དྲངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་སེམས་སྐྱེ་ཡི། དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་དམིགས
རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུས་པས་ཕྱི་དོན་ཁས་བླང་དགོས་པའོ།། དམིགས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཐ་དད་དམ་གཅིག ཐ་དད་ན་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་དང་རྫས་ཐ་དད་ཙམ་ལ་སྐྱོན་དེ་འཕེན་མི་ནུས་པས་བཤད་པའི་ཐ་དད
དེ།། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་ན་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་དེའི་རྫས་ཀྱི་ཆ་གཟུང་རྣམ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའོ།། གཅིག་ན་འདིར་བ་ཤར་བའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་དེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། སོར་མོའི་རྩེ་རང་གིས་རང་ལ་མི་རེག་པ་དང་། རལ་གྲི་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ཞ

759

༄༅། །ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་རང་མི་རིག་གོ། །དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ལན་ནི་མར་མེ་སོགས་ཀྱང་དཔེ་གཉིས་ཏེ། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱ་

མིན་ཏེ། དེ་ལ་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མུན་པས་རང་སྒྲིབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཤེལ་ལ་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་སྟེ། ཤེལ་དཀར་པོ་གཞི་འདབ་

གིས་སྔོན་པོར་སྐྱེས་པ་བཞིན་གཞན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས………མ་ཡིན་ལ། ཨི་ཧྣུ་སོགས་སྔོན་པོར་སྐྱེས་པ་ནི་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དེ་དང་བསྒོས་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བཟུང་བས་སོགས་ཀྱང་

ཞིག་རིག་པ་ནི་རང་གིས་རང་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ནི་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་རང་གིས་རིག་གོ་ཞེ་ན། ཤེལ་ཀ་ག་ཀ་སྔོ་ཉིད་ཅེ་ན་སོགས་ཀྱང་བ་གཉིས་ཏེ། ཨི་ཧྣུ་སྔོན་པོར་རྒྱུ་གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོ་

མེ་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པ་ལ་སྔོན་པོར་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གྲུབ་པ་ཡི་སྐྱེ་ཐུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མར་མེ་གསལ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་ཤེས་ཏེ་དེ་བཞིན་

བརྗོད་པར་བྱེད་ན། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་མི་རིག་ཀྱང་ཤེས་པ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་རང་ཞེས་བྱ་བ་མ་འབྲེལ་ན་ཞེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་མེད

པས་ཕྱིར་ཚོགས་པ་གསལ་བ་མི་གནས་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོ་ག་ཤ་ཐུབ་མེད་པས་དེའི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་གཞན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས་ཞེ་ན་ནི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་བརྒྱུས་མེད་པས་
སྒྲོ་དོ་འཇུག་ན་སྒྲོན་ནི་དེ་ལོག་ཤེས་ཏེ་ཐམ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ། །གཅིག་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་ཤེས་ན་དེ་སོ་སྤྲོ་བས་བསྒྲུབས་པ་ལ་མི་ནུས་ཏེ་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ན་དེ་ཉིད་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་བས་གསལ་བ་ཡིན་ན་རང་གཞན་གྱི་དང་རང་གཅིག་གིས་གསལ་བས།
ཁྱབ་པ་བས་ཁས་བླངས་ཏེ་ལས་སྐྱོན་ནས་དེ་འཇུག་གོ། །དཔེར་ན་བ་ལང་མ་ཏོག་སུ་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་རང་དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་བྱ་བས་མི་འཐད་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། །རྟེན་པ་དེ་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིགས་ཀྱི་བ་ཁྱབ་པ་ལ་འགོད་པ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་རྟགས་ཀ
གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཡོད་དེ། །དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲུབས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་གཞན་སྐྱོང་བ་ཁྱབ་ནས་རང་སྐྱོང་བསྒྲུབས་ཏེ་རང་རིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ནི་དོན་འཛིན་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་བཅུས་པ་ཚད་མ་ལས། ཞེས་པར་སྦྱོར། །དེས་ན་རང་རིག་མེད་
དྲན་པ་ཡོད་པ་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ལས་སྔོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་ཡི་གཞན་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྐྱོང་བ་ལས་དྲན་འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་རོ། །རང་རིག་མེད་ཀྱང་སྐྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན
ཞེས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡུལ་སྔོན་པོ་སོགས་སྐྱོང་བ་ལས་དེ་དྲན་པ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ་ཁོན་དྲན་པ······ མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པར་སྐྱེ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དྲན་པས་གཞན་དྲན་པ་རྟགས་ཅན་ཟླ་བ་ལོ་ཞེན། འབྲེལ་བ་ལས་དྲན་པར་འགྱུར་ཞེས

ཤ ༄། །སྤྱིར་ན། དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དྲན་པའི་ཚེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ན་སྤྲེལ་བ་ལས་ཞེས་པའི་དོན་མྱོང་བ་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་

འཛིན། བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཅ་ཞེས་ཡིན་པས་དུས་མྱོང་བ་འདས་དུས་དྲན་ཞེས་སོགས་འཇུག་པ་ལས་དྲན་པ་འདི་གཞན་དབང་ལ་ཡོད་མིན་པ་ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གསུམ་པ། སྔོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲི་བས་སོ་བརྟག་པའི་རིགས་གྲུབ་ཏུ་མ་སྒྲུ

ཤྱིང་ཡང་དེ་དུས་དེའི་དུག་ཞུགས་པ་མཚོ་ར་ལ། འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་རྩ་རྒྱུ་བའི་དུག་ལངས་ནི་ཞེས་ཅུ་སྦྲུལ་སྡུ་ལ་བའི་ཚེ་སྒྲ་སོ་བཏབ་ཀྱང་ཟླ་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་འཁྲུག་སྐྱེ་དུ་དུག་ཞུགས་པ་སྐྲབ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ། དུག་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་

པ་དང་སོ་བཏབ་པའི་རིག་བྱ་དང་ཡུལ་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུ་རོ།། དང་རིག་སྒྲ་བཅེད་གཞན་དབང་པའི། རྒྱུ་ཅེས་སོགས་སྐར་བ་བཞིན་ནོ། ཞིག་སྟ་སྒྲུབ་ནས་ནུ་ལ་གནས་སྐྱུང་ས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གཞན་དག་ཏུ་སྔོན་བ་དང་ཡུལ་ཤེས་ཅུ་བསླབ་པའི་

ཁ་དོལ་གྱི་སེམས་མདོན་ཤེས་སྦྱིས་ཤེས་ཤེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། ཞ་བའི་སེམས་རང་རིག་རྒྱུ་ཆུགས་ལམ་ཡིན་ཏ། དེས་ན། སྔར་བའི་ཤེས་པ་མཐོང་བ་ཟུ་པའི་རི་མཐུང་བ་བཞིན་ཏེ་ན། མིག་སྨན་སྦྱར་བའི་རྡུ་མཐོང་ལ་བརྟགས་བས་ས་འདོག་

གི་ཕྲུམ་པ་སོགས་ས་ཀྱི་གཏེར་མཐོང་ཡང་རྟེན་སྟ་ཉེ་རྩི་མཐོང་བ་ཞིག་ཡོད་པས། དེའི་ཚེ་མིག་སྨན་ཅན་མཐོང་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ། ས་འོག་གི་ཕྲུམ་པ་སོགས་ཀྱི་གཏེར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འཕྲུལ་བ་སྣུམ་པ་མིག་སྨན་དུ་བྱ་བ་ཞེས་རང་རིག་

འགོག་གོ། །དེས་ན་རང་རིག་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་བརྗོད་དུ་རང་རིག་གྲུབ་པ་འང་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་མི་བཞེད་ཅེས་པ་ལ་ཏེ། རང་རིག་བཞེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་དེ་ལྟར་གྲུབ། ཞེས་པའི་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ར་སྤྲུལ་པ་ཡ་ལས་ཞེས་སོགས་རྟགས་མི་རྟོགས་
ཀྱི། རང་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་པས་ཆགས་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་རང་རིག་མ་དེ་ན་དྲན་པ་མ་དེ་པས་ཡུལ་མྱོང་བ་དང་མཐོང་བ་ཐོས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སོགས་ཆད་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཡུལ་མཐོང་ཐོས་སོགས
འཛིན་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གཞི་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐུག་བསྟེལ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་ཤེས་སོ། འགོག་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་དགོས་ན་དེ་འགོག་ན་ལུང་རིགས་ལ
ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀག་ན་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཆད་ལྟ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་རྟག་བསྟེལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དུ་དགག་བདེན་པར་རྟོག་པར་བླུགས་བྱ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ལ། གཞན་དགག་ནི། ཕྱི
དོན་མེད་པས་སེམས་ལས་སྣམ་སྣ་གཟུགས་སོགས་དོན་གཞན་མིན་ཞིང་། སྣང་དེ་ཚེ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་ཞེས་པའི་སྐྱོན་འདུག་པས་དེ་གཉིས་གཞན་མིན་པར་ཡང་མི་བརྟག་གོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་སྔོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་
762 སེམས་ལས་གཞན་མིན་པ་སྔོ་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ། དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་མིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཏུམ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་ན་རྣམ་པ་རྣམས་རྫུན་པ་བབས་སྐྲངས་པས་ཤེས་པ་དེ་དེས

༄༅། །མི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྔ་མ་དེ་ཆོས་མས་ཉིད་སྣ་མན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཇི་ལྟར་སྨྲ་མ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པ་མེད་ཡང་བཏགས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཀྱི་ཤེས་པ་སྣང་ཙམ་ཞིང་ཁ་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡུལ་བཏགས་བྱ་ཡིན་པའང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པ་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དང་པ་གཉིས་ལ་གཞན་དཀྲུན་རོ། །འཁོར་བ་སོགས་རྟེན་བརྟེན་པ་རྣམས་དོན་ལ་བསྡུ་བ་དེ་ཉིད་གྲུབ་རེ་འདི་རྟེན་ཅན་ནམ་གཞི་ཅན་ཡིན་ཏོ། །འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞི་བདེན་པ་ར་ཡོད་པས་སོ། །དཔེར་ན། སྔོན་རྨ་ལ་མིང་འཁྲུལ་པ་ལ་ཡང་སྦྲུལ་དུ་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་དེ་ནི་གཞི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཞན་དུ་མི་རྟེན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་དོན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཇི་དུ་བ་འདི་སྐབས་བཅུ་པ་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་བཤད་པ་འདིའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི་དངོས་པོ་མེད་སོགས་རྣ་བཅུ་མས་ཏེ། དོན་མེད་དེ་འཁྲུལ་པ་འམ་རྟེན་པ་རྣམས་གཞི་དོན་མེད་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ན་འཆིང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པ་དང་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟེན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་པ་དེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་བསྒྲུབ་བརྟུལ་ལྔ་གསུངས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུན་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་མེད་པར་རང་རིག་དང་གསལ་བ་ཅིག་པུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་ཚད་ཉིད

ཏུ་སྣང་བ་འོད་སྣ་ང་བ་སྐྱུར་མ་གྲུབ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མེད་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པའང་སྣང་བ་ཀ་ག་པ་ཞེས་པ་མིན་ལ། ད་ཉམས་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཕྱུང་བས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་

བ་རང་སྟོང་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་བསྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིར་བཞག་དགོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་སེམས་པ་རྣ་འཛིན་གྱི་རྡི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས། དེ་ཚེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་པ་བསྐལ་པ་དམ་དུ་སྤྲོ་བ་བར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་

ལྟ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་ཏེ་སྐྱ་བརྒྱ་ཅན་ལ་འདོམས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་དྲུག་ཐལ་ལོ།། ལམ་དབྱུག་ལ་དགོས་རྣམ་མེད་པར་ཐལ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞེས་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ

དང་། སྟོང་ཉིད་མ་མཐོང་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོལ་བ་དགག་པ་དང་། ལམ་དེ་དག་གི་ཉེར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། རྟེན་དང་ལེན་དོ།། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཆོས་ཐམས་ཅད

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་ན་ཡང་དེས་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མི་དག་ན་རྣམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འབད་པ་ཆམ་དུ་ཟད་ལ། དགོས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་འདང་རྟེན་སྒྲུར་དེས་ཉོན་མོངས་ཟློག

པ་ར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་སྤྲུལ་པ་ཁང་དེས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ན་སྤྲུལ་མ་དེ་ཆགས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ནི་སྤྱད་མེད་འདི་ཡི་ལོས་སྤྱོད་ངོ་ཞེ་ན་སྒྱུ་མ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ

ཞུ

༄༅། །མཐོང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཅམ་ལས་མཉེད་པར་སོ་ཞེན། ལན་ནི་དེ་ཁྱེད་ཅེས་སོགས་ཟང་པ་བརྟམས་ཏེ། སྟོན་པ་ཡིས་སྤྲུལ་པའི་ཆུང་མེད་དཔུང་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་
ཙམ་ཡིན་པས་དེས་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་ངོ་ལ། དེ་དག་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཤིའི་ཆུང་མེད་དཔུང་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
མིན་ཏེ། དགག་བྱའི་དོན་འཛིན་དང་དེ་ཚེས་གཅིག་གི་སྣང་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ན་གཞན་ལ་ངང་གི་ངོར་བསོགས་གཞན་ལས་བ་ཤད་པ་སོགས་ཞེས་དང་སོ།། དེས་ན་སྤྱིར་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣ་ཤད་འདུག་པ་ར་མཐོང་བ་
ཀྱི་བུ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་སྣ་ཤད་མེད་པར་ཐོ་ནས་འཁྲུལ་པ་དེ་མི་ཐོགས་གི། དེ་ལྟོག་པ་ལ་མིག་གི་རབ་རིབ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་སོ།། རྟོག་པ་འཁྲུལ་པ་ལ་འདང་འབྲལ་བླ་བུར་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བཐག་ཁྲུལ་སྨྲུལ་འཛིན་སོགས་ནི་ཐག་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་
ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་དེ་ལྡོག་གི། དེ་ལྡོག་པ་ལ་ཡོ་བ་དེ་ཙོང་དུ་སྒོམ་པ་སོགས་མི་དགོས་སོ།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཟིགས་པའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགྲིམས་ཤིང་དེས་རྒྱུད་ཚེས་པ་བཞིན་དུ་སོང་བས།
དེའི་བདེན་ཞེན་ཟློག་ཕྱིར། མཐོན་ཤུགས་རྟགས་པ་འདང་བདེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ག་ལ་ཐོག། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདེན་མེད་ཀྱི་མ་རྟོགས་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་པ་ནི་ཡོད་དུ་ཟད་ལ་བཅས་པ་སྤོང་ལང་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྤོང་ངས་སོ།། དེའི

ཁྱེར་ཡུལ་ཞི་ང་ཏུ་སྨོས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སོགས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འང་མཐར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་དེས་ཚོག་གི། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་སྤོང་དགོས་ཞེས་ཁས་མ་བླངས
ཤིང་ལུང་ཡང་དག་ལ་དགོས། ཞེས་པ་ལན་བརྒྱས་པའོ།། སྒྱུ་མ་མཁན་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་དེ་སྤྲུལ་པས་ན་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཏེ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ཤིང་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེས་ན་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་བུད་མེད
ཀྱིས་སྟོང་པ་སྐྱེ་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་ཕྱིར་འཛིན་སྣང་ངས་འགལ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སོ།། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཞེས་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཡང་ཡང་ཞེན་པས་བདེན་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས
པའི་ས་བོན་དང་། དེ་ལས་ཕྱེ་བ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྤྱི་མཚོན།། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་སོ་སོར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་ལམ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་མིན་ཀྱི། གཞི་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་ན་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན
སྤོང་ངམ། དེ་ནས་བདེན་མེད་ཉིད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པས་བདེན་མེད་བདེན་འཛིན་ལོག་གོ། དེའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་གང་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་ནས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚེ།
766 ཆོས་ཅན་གང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པས་ཆོས་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པས་བདེན་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་ལ་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་བརྟེན་པ་འགལ་བས་དགོས་མེད་དེ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། སྐྱོའི་མདུན་དུ་རྟེ་ཏེ་པས

ཞ

ཚེ

བཞི་བརྒྱ

毛

767

༄༅། །ཕྱུང་ཕྱོད་ཀྱི་བདེན་བ་ར་ཧི་ཀླུར་གནས་ཏེ་མོ་གནས་པ་ར་ཐལ། ཏེ་ནི་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་དོས་པོ་དངོས་མེད་བདེན་པར་མེད་པ། དེ་གཉིས་ལྟས་གཞན་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་དམིགས་

པ་མེད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་བློའི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་འང་སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་བསོགས་ལ་སྐྱུར་བ་འང་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཡབ་ཆགས་གཡོས་པས་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། །གང་

ཚེ་དོས་དང་དོས་མེད་དག །ཅེས་སོགས་ལྟར་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བདེན་འཛིན་སོགས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཕྲིན་པ་མི་འཆད་དོ། སྨོམ་པའི་ལན་དུ་དཔེ་དོན་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ། ཡིད་བཞིན་ཞེས་སོགས་

ཏེ། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡི་ནོར་བུ་དང་ལྷ་ཡི་དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནི་བསྐྱེ་འདོད་པ་སྐྱོང་བ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱས་སངས་རྒྱས་དང་ཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་སྨོན་

ལམ་ཀྱི་སྣང་གིས་ཡིན་ནའང་དེ་འདས་པས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་འམ། སྨོན་ལམ་དུས་སུ་བཏབ་པས་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ལན་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེས་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མཆོད་སྡོང་

བསྒྲུབས་པ་བྲམ་ཟེ་འདས་ནས་རིང་དུ་ལོན་ཡང་བྲམ་ཟེའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་པའི་སྨྲ་གདུག་པ་ལས་སྐྱབ་པ་བཞིན་མཐོང་ངོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་མཆོད་སྡོང་དེས་དུག་ཕྱིས་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་དུས་སུ་བྱང་

ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབས་པས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དང་བསྒྲུབས་པ་ཡང་དེ་དག་ཏུ་སྤྱོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྨོན་ལམ་རྩལ་སུ་བཀྲ་བཅུད་རྡོག་རླུང་ལུང་ཕྱུང་བས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་དུ
མཆོད་པ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པས་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་བུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་གང་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལ་ཡུལ་དེ་ལ་ལེན་པའི་སེམས་དང་རྟོག་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་གི
ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་དང་མྱང་འདས་ལས་འདས་རྗེས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་སེང་གེ་སྒྲའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླུ་སྐྱེ་ཀླུ་གཅུ་དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་སོ། །ཡང་
སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་བ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་སྟོང་སྐྱོ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྟེན་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་ན་མཚུངས་པའི་དཔེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །སྟོང་ཉིད་མ
མཐོང་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་པ་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མ་མཐོང་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་ལ། དེ་མཐོང
768 ང་བྱུས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་ཞེས་པ་བཅོམ་པ་ལས་ལས་བྱུང་ཡང་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ཕྱུག་བདེན་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་གྲོལ་བ་ལམ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་བདེན་པ་སོ

༄༅། ། ཡོ་གི་ཙམ་པ་མི་ཏྲ་ཀྱི་འཇིགས་པ་སྣ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་པ་བསྒོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་སྡིག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། ཡོན་ཏན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ཧ་ཙུ་བའི་དེ་རྒྱས་པ་བགྲང་རྣམ་ན། གྲོལ་ལམ་དེ་
དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འཕེན་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པས་དགག་པ་པའོ།། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ལུགས་གཞན་སོགས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་མཐོང་ཡང་
བརྟན་པ་མཐོང་བཅོམ་གྲོལ་བ་འཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་མེད་པ་སྟེ་མི་འཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས། ཉན་ཐོས
དང་ནི་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བརྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་སྟེ། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་ངེས་པར་ངེས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་པས་-ཤེར་ཕྱིན་འདུམ་པ་ལས། སྟོང་ཉིད
མེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། སྨྲད་པ་ལས་ཀྱང་། -ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་རྒྱལ་སོགས་འཐོབ་དགོས་པ་དང་། དེ་དང་-ཤེ་སྙིང་སོགས་ལས་-ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལས་གསུངས
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། གཞུང་འདིའི་རིགས་ཟུང་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ། ཞེན་ལ་བཟུང་ནས་སྟོང་དང་ཉན་འདིའི་བཞེད་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་

ཡིན་ནོ་རང་བཞིན་ཕྱོགས་སྣམ་དང་མ་འཕྲེལ་པ་ཐམས་མི་འཆད་དོ། །ཅི་སྟེ་རིག་པ་ཉིད་རང་གཞན་དུ་ཕྱི་ཡུལ་ལ་བཟུང་སྒྲུབ་བསྒོམས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་ན་དེ་མི་འདོད་དེ་རྣམ་གྲོལ་བས་བྱང་གསོལ་ལོ། །ཀུན་ཤེས་ཀུན་ལ་བསྒྲུབ་བརྟེ་དུས་མི་འགྲོ་བའི་ཚེ་དམ་ལས་ཡིན་བཅོམ་ལ་བསྒྲོགས། འདིར་

པ་ངང་ཉིད་གྲོལ་སྦྱོར་བསྟེས་ཆེན་པ་ཀུན་མི་འདོད་པས་དེ་ཡ་ཀུ་སྐྱོར་བ་ཤ་ཏ་པ་དེ་དག་ཀྲུ་ཏྲི་ཏུ་ཟབ་ལ་ཀྱང་སྐྱབ་ཕྱེན་འདི་རིགས་པ་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུང་དེ་ཀ་ལས་མི་ལེན་པར་མཐོང་ཡང་དོན་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་མི་འདོད་པ་ཞེས་སོག

རྣམ་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བསྟོན་པ་ཞེ་རྒྱ་ཅིང་དེའི་སྐབས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་འདི་མཛད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་དགག་རམ་མི་འདོད་པས་མ་གྲུབ་པ་ཞེན། ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཐེག་པ་དམན་གྱི་ནི་སྡེ་ནམ་མཁའ་ནི་ཀ་འ་ཡིན

ངས་ཧི་རྐྱང་བསྒྲུབ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དང་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་བཀར་བགྲུབ་ཅིང་ཁམས་ཤིང་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་བཀའ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྒྱུན་ཐག་པ་བསོགས་པ་ཏུ་ནི་ནམ་ཡང་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ལ་ཡང་འདི་ཀ་ཡི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཀྱིར་

ཡང་དེ་དགེ་སྟེན་ནམ་རྒྱ་མཚོ་གཉན་ཐོས་པ་ཀའ་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཡང་དག་འབྱུང་བ་ཏེ། འདུལ་བ་ལ་བསྒྲུབ་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག། མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་རང་ནས་སུ་རྟགས་པ……

770 ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཉིས་ཆེ་མ་མཐུན་པར་མ་སེ་ཚིག་གོ། །སྟེ་བ་གཞན་གཉིས་ཐེག་དམན་གང་ལ་འཕགས་བས་དེ་ཀར་པ་ཉན་ཐོས་རིགས་བྱེད་སོགས་ལ་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་བསླུ་བར་འགོག་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་

༄༅། །ཅེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་ནི་ཏེ་ཏྲིས་ཀྱང་རང་དོན་ཚོལ་བས་སྟོབས་མེད་ལ། ཐེག་ཆེ་ན་ནི་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པས་སྐྱོན་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ཡང་དོན་དུ་ཁས་བླུར་ཏེ། དེ་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་
སྐྱོན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེད་ལས་པས་ལེན་པ་འདྲ་པོ་སྐུའང་ནང་ཚན་གྱི་ལུང་གཞན་པ་རྒྱུད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་སྟེ་པ་ལ་ལས་བཀར་འདོད་ཀྱང་ལ་ལས་དེ་མི་འདོད་པས། སྟོ་བཏང་
དུ་རང་བཞིན་ཉོན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དོ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ནི། བསྟན་རྩ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་མདོ་ནི་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བསྡུ་བ་མཛད་པས་
བསྟན་པའི་རྩ་བ་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་རྩུར་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་མིང་གི་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས། བསྟན་པའི་རྩ་བ་དགེ་སློང་མཆོག་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བཀག་པས་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་འཐོབ་པ་དཀའ་བར་གནས་པ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ན་སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་
771 བཅས་པ་སྟོ་བ་ཞེ་འདོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་རང་དགར་བརྫགས་པ་བསྒོམ་ནི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཞེས་སོགས་ལ། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་སྲེད་

པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་སྐབས་འདི་བཤད་པ་རྣམས་ལས་མི་འཐད་པ་རང་རྟོགས་གསལ་ལ། ཕྱི་མ་བདེ་ལྟ་ན་བསྒྲུབ་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲ་ཆོ་མ་ལོགས་ཡང་གཉིས་སུ་འབྱེད་དུ་བ་ར་ཅ་ཅང་ཤལ་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་ཞར་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་ནུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་ནུས་ཆད་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤང་ར་ཞིག་སྤྲོ་ཞུགས་ནས་སྤང་བ་ཤ་དང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཚོད་མ་ཡིན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་དེ་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ
བསྒོམས་པའི་རྣམ་པ་ལས་གོམས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་བ་སྣང་སྐྱེས་པའི་ཉན་ལ་འགྱུར་མཐོང་སྤང་ཞི་ཡོད་ལ། དེ་གོམས་སུ་མི་བྱུང་བར་ཁབ་སྤང་དུ་འང་མི་རུང་བས། དེ་གོམས་པ་ཡས་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤུར་སྤོང་ནུས་པ་སྔ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟ་ན་འང་དེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་སྤང་བ་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཕ་དགག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལས་ཉེ་བར་སྐྱེ་ཏེ། བདག་དང་དང་བདག་བསྲིད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤུར་སྤང་བས་གྲོལ་བ་འཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤུར་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡང་བཀག་ནས་སམ་པའི། །དེ་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤང་ཡོད་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་ཕྱིར་འཕེན་པའི་ལུས་པ་ལུང་རིགས་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། །སྒྲུབ་ནམ་ང་དེ། ལམ་ཡོད་ཀྱང་
བརྒྱ་ཕྲག་དང་ལྡན་པའི་ཉེར་ལེན་སྐྱེད་པ་མེད་པས་ཡང་སྐྱོད་དུ་མི་རུང་ལ། དེས་ན་གྲོལ་བར་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤུར་སྤངས་པའི་སྲིད་པ་འདི་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་

ཤ

༄༅། །མེད་པས་དེས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་དག་ལ་འཆིང་བ

ཡོད་ལ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་སྐྱེ་བས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བ་བདེན་འཛིན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་གཉིས་པ་མ་འཁྲུལ་བུའི་ཆོས་བཀའ་ཞིག་ལ་བདེན་པར་གནས་པ་ཤིང་ཞེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་ཡོད

ཏུ་འོང་མི་འོང་བརྩམ་གསུམ་འཆགས་སྣང་རྟོགས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ། དམིགས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་ཉམས་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཆེ་བར་ལར་འདུག་པ་ཡང་། ཞེས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས

པར་བྱ་བའི་ཆེ་བ་ཞུགས་བསྟོད་ལས། ཇི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མ་དོན་འགྲུབ་པ་ཞིག་བཀག་པ་ཡང་། སླར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་ནས་ཉོན

མོངས་ལས་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་དྲངས་པ་བཞི་ལ་གསུང་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས

བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་རྒྱུན་ཞུགས་སོ་སྙམ་པ་བཅོམ་མིན་གྱི། དེ་རང་པའི

773

པར་རྟོག་པ་བཞི།། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཤད་པ་དེ་ལས་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ར་གྱུར་ཏོ།། ཡང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་ནི་དེ་འི་ཞེས་སོགས་པ་ལ་དགོས་པ་བཅད་ན། གཞན་སྟུམ་དང་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཅེས་པ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྲངས་པ་དེ་ཅེ་མ་སྐྱེས་ཞེས

པའོ།། ཡང་མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་སྔོན་སྨ་ར་བ་བཤད་པ་དང་སྤྱོད་པ་འདི་དོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་རིག་ནས་པ་བཤད་པས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པས་སོ།། གཞན་ཡང་སྐྱེད་པ་འདི

ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱེ་བ་ནི་མི་ནང་ཞེ་ན། ལས་གྲིབ་ཀྱི་འཇིག་དགོས་པ་ལས་སྲིད་པ་འབྲང་བས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་ལམ་དུ་ཐལ་ཏེ་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། དེས་ཁྱེད་ཀྱི་

ལུགས་ལ་འདང་སྤྲང་བ་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྱངས་པ་དེ་འི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་མངོན་གྱུར་མེད་པས་ཁས་བླངས་པས་གནོད་ལ། མེད་ན་ཀུན་སྨོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་མངོན་གྱུར་ཡོད

པ་དང་མི་འདོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མེད་པ་རབ་བཤད་པའི་གང་ཟག་དེས་སྤྱར་བ་བཤད་པ་ལྟར་དང་དབང་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་རིག་པ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ལྟ་བ་ནི་རྒྱལ་ཞེ་ན་ཡི་ཚོམ་སོགས་ཉོན་མོངས་དྲུག་དང་དེ་ལ་སློབ་པའི་

 ཉོན་ཐོག་དབང་གི་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་དེ་དག་གི་མངོན་གྱུར་སྤྱངས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་སྨོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་མངོན་གྱུར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་འཛིན་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་

༄༅། །མདོ་ཉི་ཤུ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་བརྣམས་ཡིན་པས་དཔལ་བ་མཛད་དོ།། །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་སྤྲོས་པ་ར་བུ་ཞེས་པའི་མཧཱ་ཀ་རུ་ཎ་ཀ་གངས་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་ཆེན་ཅེས་སོགས་ཤློ་ཀ། གསུམ་འདུས་པ་ཐེག
ཆེན་ཀ་ར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་འདུག་པས། བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོར་འབྲུག་རྒྱལ། འདིར་མཚུག་པ་ཉི་སྣ་རྣམས་མི་ཤེས་པས་སྤྲུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་མིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ།། ཡམ་དེ་དག་གི་ཕྱེད་པ་བརྟུས་ཏེ
བསྟན་པའི་རྒྱུ་ངས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བཅོམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་གཞུང་ཐུམ་དེ་གོ་གེས་པ་ཤར་ནམས་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ཡམ་དེ་དགོས་པར་སྟོན་ཏོ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་ཡོངས་
ལ་ཆགས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བཅོམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བའི་མཐར་གཉིས་ལས་གྲོལ་ནས་བདག་གཞན་སྤྱི་ཚོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་སྤྲོད་པ་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས
དཔའ་རྣམས་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་སྙིང་རྗེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་སྡུག་བསྔལ་དུ་མྱོང་བ་ན་དེས་སུན་ནས་རང་བཅོམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་ལ།
ཅི་སྟེ་ཤེས་རབ་དེ་དང་ལྡན་ན་འཁོར་བ་དང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། དར་དགའ་བཞིན་དུ་གནས་པ་འཕྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོ

བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྣུན་འབྱིན་བྱེད་པ་བཞི་འཐད་པས་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྣང་ཉིད་དགག་ནས་མི་དགོས། བློ་མ་མས་མི་སྣོམ་ལྟ་མར་དུ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་སྐྱོང་དུ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་དང་
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྦྱང་བའི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྐྱེ་སྒྲ་ཐབས་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་ལོག་ས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྲ་དྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་འཇོམས་-ཞི་སྒྲུབ་པར་དགོས་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བསྒོམ་པ་བསྡུལ
ཅི་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཞེ་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་བདག་བདེན་གྲུབ་འགག་ཡོད་ན་འཇིགས་ཡུལ་ཅི་ཡོད་ཏུང་པ་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དེ་མེད་པས་འཇིགས་པ་འབྱུང་བས་སྡུག་ཞིག་དང་བཞིན་ཞེས་གསུང་པ
ཡིན་ནོ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདག་དགག་པ་དང་། ལན་གྱི་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་ཕྲ་ཞེས་སོ་ཏ
ཕྲག་གསུམ་སྟེ། འདི་རང་སོ་སོ་ནས་སྨོགས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་འདི་ལ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཞེན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་སྐད་ཡི་བར་འཛིན་བསོད་པས་མི་རིགས་ཏེ་སྒྲ་མེད། འདི་ནི་མཚོ་ལས་རྒྱུའི་བརྩམས་བཀག་མ་ཡིན
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་གཅིག་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ནའང་བས་མ་ལུས་འཇིགས་ཚོགས་ལ། ཀླུ་ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱུང་གྲོལ་བྱང་ཀྱི་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་ཡན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་གདང་ནས

༄༅། །གཞན་དང་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་དམིགས་པ་ནི་ངོ་། །རྣམ་པར་འཛིན་སྟངས་ནི་ཡང་དག་པར་འམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེ་འགོག་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་བདག་དགག་དགོས་ནས་དེ་འགོག་པ་ལ། བདག་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནམ་སེམས་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ནས་འགོག་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཁིར་ཁུང་པོ་འཛིན་པ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་གང་ཟག་རྟག་པོ་རང་ཕྱུང་པོ་ཞེལ་པོ་སྐྱ་བུར་འཛིན་པ་ལ་ཁས་མས་ནས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བཀྲུས་དང་བསྒྲིགས་ཏེ་བ་ཤད་ན་ངེས་སུ་ནས་དེ་ལས་བཟློག་ཏུ་ཐོས་པ་བརྩལ་བ་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱོགས་པའི་དོན་དུ་ཀུན་སྒྲུབ་ལ་བཟོད་པའོ། །ཕྱོས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་མོ། །དེ་ཡང་ཆོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་ཡི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཀྱི་འདུ་འཛི་དང་བཅས་པ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །མཉམ་པར་གཞག་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལྟས་ཆེ་བའི་ཉེས་མེད་ལས་མ་དེ་སྒྲུབ་ནས་མགོ་སྙིང་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་སྒོམས་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་རབ་གསུངས་ལ། སྟོང་ཉིད་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་འདིར་ང་ཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཉིད་

གཞག་པ་ཞིའི་སྟོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བཤད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་ཐུ་དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་
བ་འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་བཞེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ། དེས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤོང་བ་དེའི་འགོག་ལས
ལ་བཤད་ཅིང་། མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཤཱ་རི་སྤྱོད་གི་ཕྱེས་འཇིག་ལྟ་རྩ་བ་ནས་སྤང་བར་བཤད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་བཀག་པས་ཉེ་བ་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མཐོང་སྤང་རྩ་བ་ལས་སྤོང་ཞེས་ཐུབ་པ་བཤད་པས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན་ལ
བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་སྤངས་ཐུབ་པ་ངོ་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས། དེ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འགོག་པ་འབྲུ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རགས་པའི་བདག་སྤོང་ཞེས་སོ
དཔེ་དང་བཅས་པ་འཕགས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་རྣམ་བཤད་དོ།། གང་འགོག་པའི་བདག་གི་ཚད་ནི་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལ་ཡང་འདིར་འགོག་ནས་བཅད་ལ་ཡང་འགོག་ཀྱང་ད་ཡང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་ནས་ད་ཡང་ཡང་བསྒྲུབ་པའོ།། དེའི་དོན་ཡང་
778 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་བཅད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། བདག་དེ་འགོག་པ་ལ་རྩི་ཆེན་ཕྱེད་པར། བཀའ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རི་བ་ཞིག་པ་དང་། གཞན་ཞིག་པ་ཞེས་དྲུག་པོ་ཆེ་བས་

༄༅། །པ་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ན་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འདི་ར་སོ་དང་ཞེས་སོགས་དོན་གཅིག་པས། སོ་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དགུས་སེང་དང་རྟ་ཡི་མཐའ་བདག་མིན་པ་དང་། ཀྲུང་དང་ཞེས་པས་མེའི་མཐའ་དང་། ཕྱུ་མི
མཐའ་དང་། བུ་གཞི་ཁ་ལ་སོགས་པའི་ལུག་རྣམས་རྣམ་པའི་མཐའ་བདག་མིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀྱང་མིན་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་པས། ཁམས་དྲུག་པོ་ཚོགས་པ་བདག་མིན་པའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ར་ལའི་ཁམས་སོགས་ལ་འང་ཆ་དང་ཆ་ཅན
ནས་སྔ་མའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཁམས་དྲུག་པོ་རེ་རེ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་ན་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པ་གཞུང་ལྷག་མ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི
བདག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་མཐུན་ཡང་དེའི་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པས་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ལུགས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ
ཡས་ཀྱང་། གྲངས་ཅན་པ་དག་ཤེས་པ་ཅན་སྐྱེས་བུར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་བདག་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ནི་སེམས་རིག་གཉིས་སུ་བཙོན་ཆེན་པས་གཞན་དག་སེམས་རིག་བཀག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་ཉིད་ཀ་བསྟན་པས
779 ཚིག །པས་འདིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཙམ་བཀོད་ནས་བཀག་པ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་གྲངས་ཅན་འགོག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཡོ་ཏེ་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་སྟེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ནི

ཆོས་ཐམས་ཅད་ ཞེས་བྱ་ནི་ ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་དེས་པ་ལ། གཙོ་བོ་སོ་སོར་ནི་ རང་བཞིན་པོ་རྣམས་ཅད་ཤེས་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འཕྲེད་ ཞེས་བྱང་ ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ ཞེས་ལ། ཞེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་ལ་ལོངས་

སྤྱོད་དོ། དེ་ནི་ ཞེ་ལ་སྤྲིན་འོད་དོས་གཉིས་བ་བཞུར་སྦྱོར་སུ་གཙོ་བརྡལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ཞིང་། སྤྲུགས་པ་བཞིན་དང་དོས་ནས་བསམ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ། རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་ལྷུགས་ཕྲ་འདྲེས་

ཞེ་ནི་ ཞེས་རིག་སྐྱེས་བུས་སྒྲ་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན་པ་ར་འདོད་དོ། ཡུལ་སྒྲ་དང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་རྟག་པ་དང་འདོད་མི་འདོད་ལ་སྤྲི་ས་ལུ་བཞི་ངོ་བས་དེ་འགོག་པ་ནི་ངོར་འདྲ་ཡང་། འདིར་བྱུང་ཅན་ཡུལ་ཅན་ ཞེས་སོགས་ཀྱི་སུས་པུ་དང་ཡུལ་སྒྲ་གཉིས་ཀ།

རྟག་པར་འདོད་དོ། དེ་ལ་ཡུལ་རྟག་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་གཞན་ནས་བ་ ཞེད་གྲུང་འདི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་དོས་ནས་སྐྱོན་དྲོན་དུ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་ནི་ཉིད་ཅེད་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་

པའི་ཡུལ་ཅན་ ཞེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡུལ་ཅན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ཐོས་པ་ཉིད་ནས་སྐྱེན་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་སྒྲ་མི་ཐོས་པ་དེ་ ཞེས་བྱ་སྒྲ་མེད་པས་མི་ཐོས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་སྒྲ་ ཞེས་པ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་

780 པར་བྱེད་ན་ཡི་རིགས་པར་ཐལ། ཞེས་བྱ་སྒྲ་མེད་ན་ཡི་རིགས་ནའ་སྦྱ་ ཞེས་པ་དེ་ལ་སོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ ཞེས་བྱ་དེ་མེད་ཀྱང་ ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཤིང་ཡང་ ཞེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ ཞེས་བྱ་ཡུལ་ཏེ་བར་

ཨ

༄༅། །ཀུན་ནས་བསླང་བ་རང་ལེགས་བསླང་ཚེས་ངེས་ཏེ། བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ་ལྟང་རྣམ་པའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པས་སོ། །བློ་རྫོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ཤེས་ཤེ་ན། གཟུགས་ལ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་བློ་གྲོས་པའང་

ཅི་སྟེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཤེས་ཀྱང་བློ་མི་གྲོལ་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་བློ་མེད་པའི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ཡུལ་བློ་མེད་པ་རྟོགས་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཤེས་པ་འདང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བློ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་

གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་བལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་བལྟོས་ནས་ཕ་དང་བུ་རུ་འགྱུར་བ་བཞིན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་དང་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་

ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་ཕ་དང་བུ་ཡིན་པ་བློས་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་ཡང་དག་ཆུ་མེད་ལ། ཡོན་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་རང་ཆ་སྒྲུབ་དགོས་པས་མི་མཚུངས་པའི། འདི་སྐད་དཔྱིས་སོགས་རྐྱང་པ་གཉིས་སོ། །ཤེས་

རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་བློ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་མི་རྟོ། །གང་ལ་པན་གཅིག་ཉིད་ཆོས་ལོགས་མི་འདྲ་བས་སོ་སོར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་མཐོང་བ་ལས་རྩོལ་གཞན་

781 བློ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་ངམ། དེ་རྟག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་ཆས་ཡོངས་རྫོགས་པ་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཞན་སྣང་གྱིས་ཆོས་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་ཀྱི་གཅིག་པུ་དེའི་སྣང་བ་མེད་པ་གཅིག

782

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ལ་གཞན་དེ་དེར་ལྟ་བ་ཅེ་ན། དེའི་རང་གི་ངང་བཞིན་བདེན་པ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཤེས་ཀ་སྙེ་སྣ་རྒྱུ་མེད་དོ། །ཞེས་རིགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་བདེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟེ་ན་ལྷ་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བསྐལ་ཆ
མེད་རྟག་པ་བ་བས་བསྒྲུབས་པའོ། །སེམས་པ་བདག་དང་སེམས་མེད་གཙོ་བོ་སོགས་བྱང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཡོད་ཚོམ་དུ་མཚུངས་ཞེས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ཐེ་བྱས་གསུམ་གསལ་ལ་བཀྲོལ་ཅི་ལོག་མི་རྟག་པའི་ཚེ་དེ་དག་ལ་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་འབྲས་བསྒྲུབ་པའི་ཉེན་གང་ཡོད
ཏེ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་བཀྲ་བ་བདག་པ་སེམས་པོ་ཡིན་ལ། དེས་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་དེ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་འདུ་བའི་འཕྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འགོག་པའི་སེམས་མེད་ཅེས་སོགས་ཏེ། སེམས་མེད་པ་སེམས་པོ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་ཉིད་སེམས
ལས་ཚོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པ་སེམས་པ་བདག་མེད་པ་རམ་བྱང་ཆེས་པའོ། །དོན་ཏུ་བདག་དེ་སེམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དང་འདུ་འཕྲོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཞེས་ན། བདག་དེས་ཡུལ་སྣང་མི་ཤེས་པ་དེ
འཛིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཡུལ་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བདག་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ཡུལ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ར་རྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྙ་རབ་བདག་དེ་ཞེས་པ་མེད་པར་གྱུར་གྱིས་བསྒྲུབས་
ལ། ཞེས་པ་ཡིན་པ་འདང་ཀ་ག་པས་ཐུ་རྩེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་ཐུས་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་རྟག་པ་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩེ་དཔ་ཀུ། ཞེས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཀུན་དཔ་འདི

༄། ། སྨྲས། བདག་རྟག་པ་མཚན་ལས་བྱེད་པ་པོས་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རིགས་པས་ཡིན་ནོ། ལས་བྱེད་པ་པོ་ལས་བྲལ་ནས་ཞིག་པས་དེ་ཡི་ལས་དེ་བུ་ཡི་ལས་སུ་འབྲས་ཞིང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་ཞེ་ན། ལན་ནི། བྱ་བ་ཉེས་སྟོང་ནོ། བྱ་བའི་གཞི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུའི་མངའ་བ་ནི་འབྲས་རྟ་སྐྱོང་བ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་པར་སུ་ཕུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་སྟེ། ལས་གསོག་སྐབས་ཀྱིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨྲོད་པར་ཁྱེད་རང་མི་འདོད་པས་སོ།། དེ་རྟུལ་གྱི་བདག་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་རྟུལ་ན་གཅིག་བྱེད་པ་པོར་མེད་པ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ལས་གྲུབ་པས། ཕྱི་མའི་བདག་ཕྱི་རྟུལ་ན་མེད་པ་ལས་འབྲས་མི་འཕྲོད་པ་རང་འདོད་བཅུ་དང་པ་དོན་མེད་ནམ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ལ་འདས་སྐྱོན་དེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་ལྡན་དེ་རྒྱུ་གསོག་རྟུལ་ན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཞེས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཞེས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་ནོ།། ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།། མཚན་གཞི་མེད་པའི་གཞན་ལས་ཞེས་པ་བརྟགས་སོ།། སེམས་འདས་པ་བདག་མེད་དོ། དེ་ནི་ནམ་ཀས་སེམས་ཀྱི་ངོས་པོ་རང་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་འདས་པ་བདག་མེད་དོ། སེམས་ཀྱི་ངོས་པོར་དུ་ཤུལ་རང་བས་ངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་ཀྱང་སྐྱོང་ལྡན་སོགས་ཀྱི་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཏེ་སེམས་སྐྱེས་ལས་མ་འགགས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་དུ་ཀྱང་བ་ལ་འདས་སེམས་སྟ་ཕྱི་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ཞེ་ན་ཉེ་ཚིག་སྦྱར་དུ་ཀྱི་མའི་ལུས

ན་ཞིག་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་གཅིག་པའི་བདག་ཀྱང་ཞིག་པས་ཕྱི་མའི་དུས་ན་བདག་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྣར་བ་ཤ་དང་སྒོ།། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ངང་ཡི་བདང་བཞིན་
ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དགག་གསལ་བས་ཀྱང་ཞེ་སོགས་སུ་དཔྱད་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་དོན་གསུངས་པ་འདང་བཀག །ཐེག་ཆུང་ནའང་འདི་གསལ་བ་ལ་དགོངས་སོ།། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་བདེན་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་མེད་པས་སུ་ལ་སྙིང་རྗེ་བྱེད་
ན། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་དང་ལམ་ལ་སློབ་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྨོངས་པས་བརྟགས་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།། འདིའི་རྨོངས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་རྨོངས་པ་བཞི་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། དེས་བརྟགས་པ་ཕ
སྲང་དང་འདྲ་བ་ཁྱབ་པས་དེ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ལ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཉིད་བརྟགས་... གྲགས་པ་རང་གཞིར་སྐྱུག་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་བློས་བཞག་པའི་ཕྱིར།། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་མེད་ལ
གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ལམ་གྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ།། དེས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་ནི་དགོས་མོ།། སེམས་ཅན་བདེན་པར་མེད་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་སྐྱེད་ཅིག་ཡིན་ཞེན་ཏ། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པར་བརྩོད་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་སྐྱོ་བཅོས་པ་མེད་ན
ཐོན་ཏོ། ཀྱང་མ་རྟོགས་མས་ཞེས་སོ།། འོ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་རིག་པ་བདག་གཉིས་སུ་རྨོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་འགོག་པ་ཡིན།

ཧྲཱིཿ འདི་ནི་ཐུབ་པ་བསྟན་ལ་རྒྱུ་རྫུ་འཕྲུར་པའི། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་བཟློག་ཀྲུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚིག་ལས་པ་བཟློག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉེན་འཛིན་བཟློག་པ་མེད་བསྟན་བཟློག་མི་ནུས་ལ། འཇིགས་པ་བཟློག་རྒྱུ་ཀྱང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཚིག་ལས་ལྟར་ཡང་ཐོག་མ་ཞིག་ན། དེ་བཟློག་ཐུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། བདག་འཛིན་དམ་ཉན་ལ། བསམ་མེད་གྲོམ་པ་དེ་ལས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་བཅས་པ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱེ་ས་སྟོབས་དག་ལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ག
ང་ལ་ཆེ་དམ་ཡོད། དེ་ཡི་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་འབྱུང་ཉེས་སྟུངས་པ་སྐྱར་སྤྱོར་བསྒོམ་དང་ཚང་མས་བསྒྲུབས་པས་བསྒོམ་དེ་རྟོགས་པ་རྒྱ་བརྟན་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བསྒོམ་དེ་རྒྱུན་བཟང་པ་ཤིང་པ་བཟུ
བཅུ་རྣམ་གཞག་བཞིའི་སྒྲོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བསྒོམ་མེད་པ་ཤིང་པ་ནི། ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་སྤྱི་ལས་གསུངས་པའི་དྲུག་བཅུ་རྣམ་གཞག་བཞིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡང་ལ་སྦྱ་རྟགས་པ་འདམ་མི་སྤོང་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོ་ཙ་སྤྲོས།
ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དྲུག་བཅུ་རྣམ་གཞག་བཞི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་པོ་ཕུང་ཆུང་བ་ཉེར་གཞག་གི
785 ལུས་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་བཅུས་སུ་ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཡང་ལག་མཆོག་བཅོམ་ལྡན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ལུས་སུ་དམིགས་པ་བར་འཕྲུལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི

786 ཚོམ་ཞེས་པ་ནས་ཕུལ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དེ་བ་དང་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཐུན་ཡིན་པ་གཙོ་བོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་ལྟར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་དང་ཡན་ལག་གཞི་དང་བརྟགས་ཆོས་དང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཡིན་ལ། གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གསུམ་གཞི་བརྟགས་ཆོས་གཉིས་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལས་དོན་
གཞན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་ཤིང་རྟར་བརྟགས་ནས་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཆོས་གཞན་ལ་འང་འདྲ་བར་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ཤེས་པ་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློ་ནི་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་དང་པོ་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཆོས་གཞན་ལ་འདྲ་བར་སྦྱོར་བ་དེ་རྒྱུ་ངེས་པ་བདག་མེད་པར་དེས་
པར་བྱུང་བ་དང་། སྤྱད་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་ནུས་ཏེ། དེ་ཙམ་འདྲ་བར་ཆོས་གཞན་ཀུན་ལ་འདྲ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། བཞི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་པ་བ་ཤ་ཁ་བ་དང་བ་རྒྱུད་པས་སོ། །སྡུད་པ་ལས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཇི་བཞིན་ཀུན་སྦྱོར
ཕྱུང་ཞེ་མི་ཤེས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་འཚོལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་བརྟགས་པའི་རང་

787

༄༅། །བཞིན་འགོག་པ་སྟེ། ལུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ནས། ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར
གསུངས་པ་ཡང་འདུས་པ་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་གསལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ལུས་ནི་རྐང་པ་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྤྱིར་བཏང་ནག་གི་བཀག་མེད་ལ་བ་ཁ་དཔལ་བཞིན་དུ་ལུས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ
ཡང་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྟགས་སྤྱི་ཀྱང་པ་དང་པོ་དཔྱད་ཟིན་ཏོ། །རྟགས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་གཞལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་དོན་གཞན་ཡོད་དེ་ཞེན། ཡན་ལག་རྣམས
ལས་དོན་གཞན་པའི་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་འདི་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རམ་ཡོད། ཆ་ལག་པ་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཉིད་དེ་ཉི་ཆ་གང་ལ་གནས། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡིན་ཏེ་ལག་པ་དང་ཆ་གཅིག། ཕྱི་མ་ལྟར
ཆ་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་གནས་སམ། འོན་ཏེ་ཆ་རེ་ལ་འདང་ཆ་ཙམ་ཞིག་དེ་མ་ཚང་བར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས། ཅི་སྟེ་ལུས་ལྷར་རྫོགས་པར་རེ་རེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན། ཆ་ཅན་དེས་ལག་པ་སོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་རྣམས་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ
གནས་པར་འགྱུར་རམ་ཡོད། །ཆ་ལག་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཆ་གང་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་རང་གི་ཆ་ སོར་མོ་སོགས་ལ་གནས་ལ། སོར་མོ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིམ

ཕྱང་བ་ཀྱི། ཉིད་ཀུན་གྱི་ལས་ཀ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ན། ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དམིགས་པ་ར་འབྱུང་ངོ་། ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་དེ་དག། ཐ་དད་པ་ཐོན་ཏན་ཀྱི་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལག་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་
ཚང་བ་མེད་པར་ཡང་གནས་ན། ལག་པ་སོགས་མཚན་མས་རྟེན་དུ་མར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་འདར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་སྤྲུལ་བུ་ཕྱི་དང་། ཀུ་རྟོགས་པ་འདོད་པ་ཞེན་དགའི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གང་ལས་ཀྱང་ ལུས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ལག་པ་སོགས་ལ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་ལུས་ལ་ཇི་ལྟ་ར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ལག་པ་སོགས་
ལ་དམིགས་ཏེ་བརྟེན་པ་རྟེན་ལ་བསམ་ཉེ་ལས་བཏགས་པར་འདོད་པའི་བློ་འབྱུང་བ་ཞིན་འབྱུང་ངོ། །དཔེར་ན། མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཐོ་ཡོར་ལ་མིའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་མཐོ་ཡོར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཚོགས་
པ་དེ་སྲིད་དུ་མཐོ་ཡོར་ལ་མིའི་བློར་སྣང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། ཇི་སྲིད་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་ལུས་སུ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཆ་ར་ཕྱེ་ནས་ཕྱེད་པ་ན་ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་ངོར
788 ཀྱིས་ལུས་སོ་སྙམ་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ལྷུང་ནང་སེམས་མའི་ཚོགས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལག་པ་འདར་བའི་ཉེ་བར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་དོ། །སོར་མོ་ཡང་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༄༅། །དེ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་བ་འདྲ་བའང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེ་བས་ཆ་ར་ཕྱེ་བ་དེས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་ལ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆ་རེ་རེ་བ་ཕྱེ་ན་
པ་གང་ཡང་དམི་ན་ཞིང་རང་གི་ཆ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པས་མཚན་མ་ཀུན་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཆ་ཆ་ཅན་རྩོམ་པ་ཀ་ཁ་ཁན་དུ་འཁོགས་སྡུད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཁུངས་མི
འགྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བས། སྣང་བ་ཤར་བ་ལྟ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་མི་སླུ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཚོགས་སོ་སོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་དཔྱད་པ་སྟོང་ཉིད་ཅི་གེ་ས་བའི་རྣམ་འགྱུར་
དང་ལྡན་པ་སྒྱུ་ཞིག་ཆགས་རྟེ་ཚགས་པ་རྨི་རིགས་ཞེས་པའོ། །གང་གི་ཚེ་གདོང་པ་ཤར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་བདེ་ཞིང་མེད་པ་དེའི་ཚེ་སྤྲོས་པ་བཅུད་མེད་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྒོམ
པའི་ཡུལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་རྟོན་པ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བདུན་ཕྱོགས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་མི་གཙང་བཙོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་རང་། དེ་ལ་བསྒོམས་
པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་སྒོམ་པ་དང་གཞུང་བྱ་འགའ་ཞིག་བཀག་མེད་པ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་དུ .... གཞུང་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་ཀྱང་། ཚོར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་གང་ཞག་གི་བདག

གསལ་བ་བཀའ་བཅོམ་གྱི་ཟིན་པ་ཉེར་བཞག་བསྡུས་པས་ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་པ་ཞིག་མི་རྙེད་པས། ཚོར་བ་ལས་སྤྲོད་བསྐྱེ་བ་དགག་མི་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་ཐ་ར་ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོར་བ་ལས་སྤྲོད་པ
འི་རྒྱུད་ལ། དེ་ཉིད་ཚུལ་ཡང་སྤྱིར་ན་ཐག་པ་མེད་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཞིག་ལ་ལྟེམ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གཡལ་འབྱུང་། ཡིད་མི་བདེའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མ་ཆད་པ་མེད་པས། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད
ཀྱང་དེ་དག་ལ་བསྟུད་པ་སོགས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་འང་འབྱུང་ཚུལ་ནི། ནང་གི་ཉེར་ལེན་འཛིན་དང་ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་རྐྱེན་ལས་ཕྱུང་ཞེས་འབོད་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཞེན་པ་བདེ་བའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་དེ་བསྒོམས་ཀྱང་
ཡོད་པ་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་བདེ་བ་དང་དེ་ལ་སྲེད་པ་དང་གཞིས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་ན་རྡོ་ལ་སོགས་པ་འཕྲོ་བའི་ཞི་སྣང་སོགས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་སྟང་བཀུར་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས
གཏད་པ་ཞིག་སྟོན་མ་བར་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཚོར་བ་ལས་སྤྲོད་པ་སོགས་མི་སྐྱེ་བས། བསྟན་བཅུ་ས་སྐྱ་གྲགས་མི་ནད་པའི་མདོ་དྲན་པ་ལྟར་ …… ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་རྫོགས་པ་ནི་སྟེ
790 བསྒོམ་ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བདེན་པར་ཡོད་ན། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་སྐྱེ་ན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་བ་ཅི་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་མི་གནོད། གནོད་ཅེས་པ་ནི་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ར། །རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་

༄༅། །འགྱུར་བཞི། །ནམ་ཡང་འཕྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་དེ་དོ་བོ་ར་གནས་སྐབས་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ལྡོག་པ་མེད་པའོ། །འདི་བ་བཞིན་གྲུབ་འགོག་པ་ནི། ཡིམས་པ་སྨོན་མ་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཡང་ཚིག་གོང་
ཀྱང་ཟུར་པ་མཛད་པ་ནི་འདི་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། བདེ་བ་བདེན་པར་གྲུབ་བཞིན། སྡུ་ཤི་བསོགས་མེ་སྐྱེད་ནས་ཀྱིས་བཏུད་སྟེ། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོ་བསྟེན་ཡང་བདེ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བཟའ་བཏུང་དེ་ངག་བསྟེན་པས་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་ཐལ།
བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག། དེའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དགག་བྱ་ཁྲོམ་ལ་གཏུགས་ནས་དགག་པ་མཛད་པ། བཞི་བརྒྱ་པར་དེ་ལས་གཏུགས་པར་དགག་པ་མཛད་དོ།། འཐེལ་
བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལ། །ཇི་ལྟར་བཟློག་པ་མཐོང་འགྱུར་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེ་བས་ཉེན་པ་གྲིབ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསིལ་བ་བསྟེན་པ་ན་རེ་ཞིག་པར་དུ་བདེ་སྣང་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ན་ཡང་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི། སྐྱ་མེ
ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཆུང་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་སྣང་སྐྱེ་ལ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཟད་པ་ན་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བས། བདེ་བར་འདོད་པ་དེའི་གཞི་ར་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཕྲེང་བཅོས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བ
791 བཞིན་པ་མེད་དོ། སྡུག་བསྔལ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཧ་ཅང་བརྟེན་ན་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་འཇུག་གི་མདོའི་དོན་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།། གལ་ཏེ་སྤྱིར་ཉེ་བྱ་ཅན་གྱིས

གང་དག་རྟེན་ཞེས་པ་སོགས་པ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོབས་དད་ལྡན་པས་ཟླ་ཡི་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དེ་སྐྱོང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཡོད་ན་བདེ་བ་དེ་ལྟར་ཅི་ཕྱིར་ལས་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་འཇོག་གི་ཐུབ་པ་སྣ་མ་ནས་བདེ་བ་འདིས་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་དགག་པ་མི་ནུས
སུ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཀྱང་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་ཕྲ་མོ་ཉིད་དེ་ཡང་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་དང་གཉིས་ཀ་སོགས་
ལ། །ཞེས་སོགས་ལ་སྐྱོན་སྤོང་བར་འདོད་ནས། གལ་ཏེ་བཟའ་བཅུད་ཞིམ་པ་སོགས་ལས་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགལ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུན་སྐྱེས་པས་ན་དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བར་རྟོག་པས་ཞེན
ཅིང་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མི་ནུས་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། བཟའ་བཅུད་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ག་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་དེའི་ཡུལ་ཉིད
 སོར་ཚོར་བ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་སྒོམ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལ་ཞེར་སྦྱོང་པའི་ཞིང་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཟས་མ་གཏན་ཏེ་ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་ཞེན་ལ་སྤྱོར་བའི་རྟོག་པ་རབ་ཞེ་རྒྱས

༄༅། །བར་ཕྱིན་དཔལ་ཟབ་ཞེན་ཏུ་སྟོང་། ཟབ་ཀྱིས་ལུས་ཀྱུས་པ་དང་ནམ་མེ་དཔལ་སོགས་ས་སྤྱོད་པ་བཞི་ནས། །འདིར་བསྒྲུབ་བརྒྱུད་ལུས་ལུ་མདོ་བྲིས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚོར་བ་རྣམ་བཅུ་ར་གཞན་གསོ་སོགས་སྒྲོམ་པ་ཏེ་ཚོ་རྒྱས་མ་
པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་བའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་འབྱེད་པར་གསུང་ལ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་པའི་ཉམས་ལེན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་སྐྱིད་རྫོགས་ཀྱི་ཤོག། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་ཀྱུང་བ་དེ་ཉམས་འཛིན་
གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་པས་བ་ཤིག་པས་དུ་ལ་སྤྱོད་པ་མི་སྐྱེ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་དེ་མེད་པས་དེ་ལས་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོད་པའི་བདེ་བ་ཆེ་མི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཡོན་པ་ལུགས་ན
བདེ་བ་སྟེ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ལ། བདེ་བའི་མཆོག་ཤི་སྤྱོད་པ་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བ་ཀུན་གྱི་ནད་ན་སྤྱོད་ནད་པའི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་ན་འང་སྐྱིད་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལོག
ལ་སྐྱུར་རོ།། ཚོར་བའི་རྒྱུ་རིག་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྒྲོན་ནས་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ལ། རིག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་ཕྲད་པ་འཕག་ཏུ་འགོག་པས་འདིར་དང་པོ་
དང་ངོ་བོ་ཕྲད་པ་བཀག་གོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ཕྲད་པར་གཏུ་འཇུག་པས་འདིར་དབང་པོ་ཕྲད་པ་འགོག་པ་བཞི། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་དབང་དང་ཡུལ་གྱི་དབང་པོ་ཕྲད་ན་དེ་གཉིས་ལ་བར་ཡོད

ལ་མེད། དཔེར་ན་རྟ་དང་ན། དེ་དག་གང་དུ་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཕྲད་པར་ཐལ། བར་དུ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་མེད་ན་ཡང་ཕྲད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོ་ས་གཞན་ནས་པ་ལ་བར་མེད་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་མཚན་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རྡུལ་ཕྲན་ལ་འཛེག་པ་བསྡེ་ཐིམ་པ་མེད་དོ། །རྡུལ་ཕྲན་དེ་ཀུན་ཉེ་བས་ནས་ཏེ་བར་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བོང་ཚོད་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཞུགས་ན་ནི་ཐིམ་ནས་བོང་བུ་འདུ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ཞུགས་པ
ལྟོ་མ་ཐིམ་པ་ལ་འཛེས་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཕྲད་པ་མེད་དོ། །ཆ་ཤས་ཀྱི་མེད་ན་ཕྲད་ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕྲད་པ་དང་ཆ་མེད་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ན་བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་བརྟན་ཀྱུ་མེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དང་ཕྲད་པ་དགག་པ་ནི།
རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་དང་ཕྲད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ལུས་མེད་པས་སོ། །སྐྱེས་པ་ལ་ཕྲད་པ་དགག་པ་ནི། ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རགས་པ་བདེན་དངོས་མེད་པར་སྨྲ་དུ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ཆོ་གས་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ
བ་ཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རེག་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་ན། ཚོར་བ་བདེན་པ་གང་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྫུན་པ་ལས་བདེན་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གིས་དོན་རྫུན་པ་དེའི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །ཚོར་བ་བདེན་པ་མེད་ན་དེའི
794 དོན་དུ་དཔལ་བཅས་འབད་པ་འདི་ཅི་ཞིག་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་དོན་མེད་པས་སོ། །ཚོར་བ་བདེན་པ་མེད་ན་ཡུལ་གང་ཟག་གང་ལ་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་གྲུབ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚོར་བ་འགགས་པས་སྲེད་པ་ཟློག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། གང་

ཚིག་ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་སྔར་གཟུགས་ཀྱི་ངག་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚོན་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་པོ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་ཡང་ལེན་ཅིང་། མྱོང་བ་པོ་ཚོར་བའང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་
ཚེ་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས་སྲིད་པ་རྩེའི་ཕྱིར་ཐེག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐོགས་སོ།། རྒྱུ་མཐོང་རྣམས་སོགས་ལ་བདེན་པས་ཚོར་བ་བདེན་པ་དགག་པ་ནི། མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། མཐོང་ཐོས་སོགས་རྨི་ལམ་
སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚོར་བ་བསྐྱེད་པས་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྲུབ་མི་དགོས་སོ།། མྱོང་ཚུལ་གྱི་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པས་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་མྱོང་བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་མྱོང་བྱེད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སྒྲུ
ཏེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། ཚོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་དེས་ཚོར་བ་བསྐྱེད་བ་མཐོང་བས་ཡིན་ཏམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུས་མཉམ་ཡིན་ན་རྒྱུ་
འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་སོ།། ཞེས་པ་སྔ་མས་བསྐྱེད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་སྔ་མས་ཚོར་བ་བསྐྱེད་བས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོར་བ་དེ་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཕྱི་མས་བསྐྱེད་པ་ནི་འགོག་པ། ཕྱི་མར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱིས་
སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། མྱོང་བས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།། དོན་བསྡུ་བ་ནི། རང་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་གིས་རང་མྱོང་བ་སྔར་རང་རིག་བཀག་པས་གྲུབ་ལ། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བས

ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ལ། ཚོར་བ་པོའི་གང་ཟག་འདི་ན་གྲུབ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེས་ན་ཚོར་བ་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་འདི་ལ་ཡུལ་འདིས་ཅི་སྟེ་གནོད་པ་རབ་ཏུ་བརྟག་བསལ་པ་དོན་གྲུ་བསྟུང་ཡོད་པས
ཡིན་ནོ། །སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ནི་ཕྱེས་སོགས་ཏེ། ཡིད་ནི་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པས་དབང་པོ་སྟེ་མིག་དབང་སོགས་དྲུག་ལ་མི་གནས་ཤིང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་ལ་འང་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་
གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་འང་གནས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་དག་ལ་མི་གནས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ལས་ལམ་གསུངས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། འཇུག་པ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་གཉིས་པ་ལ་ཕྱུང་པ་བཞུགས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྱུ་སྣོགས་འདེད
བཞིན་གྱི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་ཡུལ་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ག་པ་སོགས་ལ་སེམས་པ་མཁོ་བཞིན་ཞིང་། །དེ་སྐྱ་ལྟས་པ་གཞན་དུ་ཡང་སེམས་སྣང་པ་མིན་ནོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། གང་ཞིག་ཕྱུང་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་དབང་པོས་རྣམ་ཅི་དེ་པས་ས
མིན་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་བསྒྲུབ་ཤེས་ཏེ། །དེ་དང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདང་དེ་ལས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རི་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན
ལས་འདས་པའོ། །ཤེས་བྱ་ལ་བརྟགས་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པའི། །ཤེས་བྱ་སོགས་ཏེ། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྣ་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་མ་ཐུག་གྲུབ། ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཉམ

༄༅། །གཉིས་གྲུབ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་བ་པས་ལེའུ་བཅས། མེད་པར་སྐྱེ་རྣམས་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་གོ། རྟགས་ཀྱིས་ནི། དཔྱད་ལྡན་བ་ཕས་གསུངས་པ་རྟགས་ཀྱིས་རྫས་ཞི་ཞེས་ཞེས་ཀ་ལ་
སྐྱེ་མ་ཞིག་པ་ལ་འདང་ཕྱིར་མ་ཕྱད་གཉིས་བརྟག། མ་ཕྱད་པ་ཡང་དང་པ་གཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱོན་དུས་འདྲེས་པས་བསྐལ་པ་འདང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཅིག་ཆ་བཞི་བ་བདག། ཕྱོགས་གཅིག་གི་ས་མ་ཕྱད་པ་ཡ་ས་ན་ཆ་ཅ་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་ཆ་
ཅན་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པས་འགོག་གོ། ཡང་ན་ཡུལ་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཕྱེ་སྟེ་ཡིན་པ་ར་དགག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་རྫས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱེ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པས། ཞེས་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་འབྲུ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པ་ལ།
ཡུལ་འགགས་ནས་ཞེས་པའི་དུས་ན་མེད་ན་ཞེས་པ་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ། ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་པ་ཁྲིམ་མི་འགོག་གོ། ཚེས་རྣམ་བཅུ་ར་བཞག་ན། དཔེར་ན་གསོག་སྐད་པ་གཉིས་ཏེ། གང་དུ་ཞེས་བྱ་བ
སྣང་། ཞེས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ནས། ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ལྟར་ན་སྣ་རྣམ་པ་ཤད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་མཐུན་དུ་མས་ཕྱེ་ན་པ
797 རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་བ་བདེན་པ་མེད་ན་འདུས་བྱས་རང་རྩམ་གྲུབ་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ག་ཞན་སྤྱི་རྟེ་དཔེ་སྟོང་བ་ལ་འདྲ་ཅང་ཞལ་བསྟོད་པ་ལ་ཕར་བ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི་གཞ

ཏེ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་ཏེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལ་རྣམ་གྲངས་ནས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་བ་ལ་འང་རྒྱུན་དེ་མཚུངས་པས་ཀུན་རྫོབ་བསྡུད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བ་ཉིད་གཉིས་ག་ལ་ཡོད་ཅེན་ཞེས་པ་འམ། བདེན་གཉིས་ཏེ་
བ་ཉེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་སྣ་ནན་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསླུ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་ཐར་པས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་མི་འཆམ་དུ་ཐང་ལ། མེད་ན་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བསྒྲུབ་མི་ནུས། དེ་མེད་པ་དང་ལ
བདེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་མྱོང་ཏེ་གྱུར་ཡོང་འདོད་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡོད་པ་ཡང་སྒོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཚད་མ་ཡིས་ཡོད་པར་འཇོག་གི། དོན་པོ་ལམ་གྲུབ་པ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུབ་འཛིན་གྱི་དང་སྒྲུབ་པ་འཇོག་པ་ཚད་མ་ཐུབ་པས། སེམས་ཅན་རྣམ་ཀྱང་འཁོར་གཡས་ག་ལ་འདོད་སྐྱེ་རྟེན
གྲོལ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་སྐད་བསྟན་བཀྲམ་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། ལན་ནི། འདི་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་གཞན་སྒྲ་འབྱུང་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ
མིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྐྱོན་དུ་འཇུག་གོ། རང་གི་ལུགས་ནི་རྟེན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་ལ་པ་ཡོད་པར་འཇོག་ཐུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་དེ། དེ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་བཞིན་ནོ།། ཡང་ཡུལ་ཅན
798 རྟོགས་པ་དང་ཡུལ་རྟོག་པར་བྱུ་བ་དག་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་འཇིག་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་བདེན་པར་མེད་དོ། ཅི་སྟེ་ཡང་ལས་ལ་བརྟེན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་བཀྲུ་སྦྱར་བ་སྟེ།། དེ་ལ་ན་རྟོག་

ཨ།

༄། །ཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་རྣམ་དཔྱད་པར་མི་ཚིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཡང་དག་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་ཐལ་བ་བཀོད་པའི། གང་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཀ་རིང་པ་བཞི་སྟེ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཕྱིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་མཁན་གྱི་བློ་དེ་དཔྱད་བྱ་དེ་ཡི་ཞེས་སུ་མི་གཏོགས་པས། དེ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱད་དགོས་མི་དགོས་མི་དགོས་ན་དཔྱོད་བྱེད་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་ལ། དགོས་ན་དཔྱོད་མཁན་དེ་ལ་འང་གཞན་དཔྱོད་མཁན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔྱོད་མཁན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཡང་མཐུན་པའི་གཞི་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལ་དཔྱད་པ་རྣམས་ནམ་པར་དཔྱད་པར་བྱས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་རྣམ་དཔྱད་པ་ཡི་རྟེན་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་དུ་གོམས་པ་ལས་རྒྱུད་འདས་འགྲུབ་པར་བརྗོད་དོ། །གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ནི་གང་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་བདེན་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་ཏེ་དཀའ་བར་གནས་སྐབས་བསྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་དབང་ལས་དོན་བདེན་པ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་བདེན་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ན། གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱེད་ནུས་མེད་ན་བུ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །བུ་མེད་པར་ཡང་ཕ་མེད་དོ། །འདི

ཉེ་ཀྱང་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་བསྡོམས་ནས་འཇིག་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཚིག་སྡེ་སྒྲུ་གུས་བོད་ཡས་སྐྱེ་རས་ཀྱི་གུའི་རྟགས་ལས་ས་བོན་དུ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་ཡོད་རྟེན་པས་པ་སྣེ་ཕྱོག་ཏུ་ལུས་པ་ཕྲང་དེ་
བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་བདེན་ཡོད་དཔེར་བཀོད་པས། ཤེས་པ་བདེན་ཡོད་ཅེས་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཀྱི་ཀྱུ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ས་བོན་ཡོད་ ··· ཅེས་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་འགྲོ་
བ་དང་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རང་གིས་རྟོགས་པ་བཀག་ཟིན་ལ། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཉེད་རྣོན་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ནི་སེ་ཞིག་ཅེས་
སོགས་ཏེ། རྒྱུད་འཕྲེན་ནར། ཇི་སྐྱར་བདུའི་རྩ་བ་བཟང་རིང་སྔོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ནི་དོན་ལུམ་གྱིས་ཡིན་པང་གི་རྒྱུ་བལ་ཅེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་
ལྡོག་མཐོང་བས་སོ། །པདྨའི་སྡོང་བུ་རོ་བ་དག་དང་འདབ་མའི་གླང་སོགས་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན། དེ་ཡང་རང་གི་སྔར་གྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྐྱེ་
800 བས་ཤེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྔར་གྱི་རྒྱུའི་མཐུ་ཉིད་ལས་སྐྱེའོ། །རིགས་པ་ཅན་དག་ནི། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཕྱུག་གང་ཡིན་སྙམས་ཤིག། གསོལ་བ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཛིལ་འཁྲིལ་ལས་འབྲས་སུ་འཚོལ་འཁྲིག

༄༅། །ཅི་དེ་བས་འབྱུང་བ་བརྟན་པས་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་མི་ཚད་མ་ལ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ལ་བརྟགས་མི་ཚད་མ་ལ་སྟེ་དཔར་ཟད་དོ།། འོ་ན་ཡང་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་བོར་ལོར་ཏེ། དེ་ལ་ག་བཞི། སྣོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ལ་ཡིན་
ཏེ། དབང་ཕྱུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱུག་གཅིག་ཡིན་ལ། སེམས་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བའི་དོན་དུ་བློ་སྔོན་དུ་གཏོང་བས་གཡོ་ལ། སེམས་
ལ་དེ་མེད་པས་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་སྔར་འདོད་ལ། སེམས་སྔ་མིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཐང་པ་སོགས་ཀྱིས་དགོས་པ་མིན་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གཙང་ལ། སེམས་མི་གཙང་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་
དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཆེས་ཆེ་ཅན། དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཡོ་བ་མེད་པས་སོ།། བདག་རྟག་པ་འང་དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་རིམ་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་ཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་
ཡིན་པས་རྒྱུན་ནི་དགག་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཕྱུག་དེ་ལ་བྱས་ཕྱུ་བསྐྱེད་འདོད་པ་དང་ཀ་དགའ་ཞིག་ཡིན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཐག
ངང་མེད་པ་དང་རྣམ་སོགས་དང་དབང་ཕྱུག་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འདི་དོན་ལ་རྟག་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་རྟག་པ་མིན་ནམ་སྐྱེ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་རིམ་མི་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བས་སོ།། དེས་ན་-ལྷས་ཀྱང་-ཤེས་རྒྱལ་བས་སྐྱེ་བ་དང་། བདེ་སྡུག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ལྷ།

801

ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་བཤད་དབང་ཕྱུག་དེས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པ་སྨོས་ཤིག ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོད་པར་ཡིན་ནོ། །དབང་ཕྱུག་གིས་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེད་དེ་སྐྱེད་པར་ཐལ།
དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སོགས་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ལས་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་གང་ལ་ལྟོས་པ་དབང་ཕྱུག་ར
ཏེ། རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་དགོས་ན་དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པས་ཚོག་པས་དབང་ཕྱུག་དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་རྐྱེན་གཞན
ལ་བལྟོས་ན། རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ། རྐྱེན་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དུ་སྡུག
བསྔལ་དེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པས་དབང་ཕྱུག་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །སྡུག་བསྔལ་དེ་དབང་ཕྱུག་གི་འདོད་པས་བྱེད་ན་འང་འདོད་པ་ཅན་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་ན་དབང་ཕྱུག་དེ་དམ་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་ངེས་པ་མེད
དོ། །གང་དག་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ལས་གཞན་ནི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ་ཡང་རྟག་ལ་ཡང་མེད་ཅེས་སོགས་སུ་བཀྲལ་ནི་ཐེ་སྟོ། །གྲངས་ཅན་པའི་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཡང་འགོག་པའི་རྒྱུ་ར་འདོད་པ་ལ། དེ་ཡང་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་མཉམ

403

༄༅། །པ་གཙོ་བོ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྐབས་ལ་འགྲོ་བ་རྟེན་ནམ་འབྱུང་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ནི། གཅིག་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་གཅིག་ལ་རང་རང་བཞིན་གསུམ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། གཅིག
མིན་པ་མི་སྲིད་དོ་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་མི་སྲིད་ན་དུ་མ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡིན་པ་མེད་དོ། །དེ་རེ་རེ་ཡང་སོ་སོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་མེད་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱུར་རིང་དུ
འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འདོད་པས་སོ། །གོས་ལ་སོགས་པ་ཚེས་ཅན། བདེ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་བ་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་ན། དངོས
པོ་བདེན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤྲོད་མ་ཞེན་ནམ་སྙམ་ཞེ་ན་ཏེ། །ཅིད་ཀྱི་སྐྱེ་ན་རྣམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བདེ་བ་སོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལས་རྣམ་སོགས་འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ། །རྣམ་སོགས་ལས་བདེ་སོགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིས་རྣམ་སོགས
དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་པས་སོ། །བདེ་སོགས་རྟག་པར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེར་མ་དམིགས་སོ། །བདེ་སོགས་ཅི་ཕྱིར་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པར་ཐལ། གསལ་བར་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཕྲ་མོར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་དེ་ཕྲ་བ་དེ་སྐྱེར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་དོར་ནས་ཕྲ་མོར་འགྱུར་ན་ནི་མི་རྟག་པར་ཐལ། ཕྲ་རགས་དེ་གཉིས་གཅིག་དོར་ནས་གཅིག

ཕྱི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཚིམ་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་སོ། །སྨྲས་པ་དེ་བདེ་བ་ལས་ཐ་དད་དམ་ཐམས་མི་དད། ཀ་པོ་རྟ་ཤལ། དེ་འགལ་བྱེད་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷམ་བུ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །
ཐམི་དང་ནད་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དཀྱུས་ནི་བདེ་བ་བགསལ་བར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྨྲས་པ་འགལ་བ་ནི་བདེ་བ་ཡང་འགགས་པར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པ་སོགས་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པ་འགྲུབ་ཡང་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་
ནམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་མེད་གསལ་སྐྱེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་བསྐྱེད་ནམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་མེད་གསལ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་པར་མི་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་
འབྲས་བུ་བཞིན་ན་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རས་ཡོས་ཀྱི་རིན་ཕྱིས་རས་ཀྱིས་བོན་ཉོས་ཏེ་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོ་བར་རིགས་སོ། །འདི་ག་རྟེན་སྔོན་ལས་བསྒྲུབ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། གྲངས་ཅན་རྒྱུ་རྐྱེན་
ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱི་བཞག་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་བ་བསོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ག་རྟེན་པ་ཡང་རྒྱུའི་རྐྱེན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གྲངས་ཅན་
༢༧༤ གྱིས་བཞག་པ་བསྟེ་ཞེས་པས་སོ། །འདིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་ཡང་དེ་ཚོད་མ་མིན་ན། གསལ་བ་བསྟེ་ནམ་འགྱུར་མཐོང་བ་དང་བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་དེ་ནི་དམ་པར་ཚད་མ་མིན་ན་དེས

༄། །གཞལ་བྱ་གཞལ་བ་བར་པ་ནས་མི་ནུས་པས་དེས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བ་བར་བ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉི་ཚེ་བ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་

ངོ་། །ཆོས་ཅན་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་བདེན་མེད་དེ་ཡང་གསལ་བར་བརྟེན་པ་སྟོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། དགག་བྱ་བརྫུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མ་རིག་པ་སྐྱེ་མ་བརྟུན

པར་དེའི་དངོས་མེད་དུ་སྣང་ཉེ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པས་སོ། །དེས་ན་སྔོན་ཉེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བདེན་འཛིན་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ནི། སྒྱུ་མ་ཤེས་དྲུ་ཡི་བདེན་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀག་བརྟེན་པ་

ཡིན་ཡང་དེའི་དྲན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་དེ་སྐྱེ་ལམ་ཤེས་དུ་ཞིབ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་ལྔ་གཉིས་སོ། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མི་དང་སྦྲུལ་ཐག་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། སོ་སོ་བར་བ་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ་སོ་སོ་བ་འབྲས་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི། བྲེམ་བརྟགས་པར་བྱེས་པ་ཁྱུར་བསྒྱུར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་འང་

མ་ཡིན་ཉིད། ཅེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཏེ་བར་དོན་པ་འགོག་པ་

ནི། གཞན་ལས་ཉེ་བར་ལོན་པས་ཏེ། ཡུལ་ཚུལ་གཞན་ལྟ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྟེན་པར་མེད་པའོ།། གཞན་ཞིག་ག་དང་དེ་ནི་བསྒོམས་ན་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་སྐུ་ཡོད་ན་འགྱུར་གྱི། མེད་ན་མི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན། གཟུགས་
ཕུང་དང་མཚུངས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཅེས་པའོ། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ལྟ་གི་དོན་རྒྱལ་བ་རང་བཞིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་བརྟེན་པ་འགོག་པའི། དོན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཞེས་སོགས་
ཏེ། ཚད་མ་ལས། རྒྱུན་ནུས་པས་སྤྲོས་འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དོན་པ་མེད་པ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི། མེད་པ་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའོ།། གཉིས་སྣང་བས་ངོ་བོ་དང་བཞིན་དེ་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་
རྣམས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྲུབ་པས་སོ།། སྣང་མེད་ཀྱང་རང་དོན་པར་མི་འགྱུར་ན་དོན་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན་དེ། རྒྱུ་ལ་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པས་སོ།། རྒྱུ་ལ་ན་མེད་པའི་ཚེ་དོན་པོར་མི་འགྱུར་ན་དོན་པོ་ཡོད་པར་ནས
ཞིག་འགྱུར་ཞེ་ན་ཡི་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་དོན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་དོན་མེད་དེ་དོ་བོ་སྣང་མེད་པ་དང་མི་འགྲུབ་པ་ལ། དཔང་མ་གྲུབ་ན་དོན་པོ་ཡོད་པ་ཉི་སྣ་བས་མི་སྲིད་དོ།། འགག་པ་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི། དོན་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།། དོ་པོ་ནི་ཉིད་
ལ་བཞག་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་མ་ཉམས་པ་གོ་སླའོ།། དེ་ལྟར་ཞེས་རབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་པ་ལ་ཉན་རྣམས་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཀུ་ལ་བ་བཅོན་པོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་འདི་ཚིག་དོན་རགས་པ་བསྡུ་ལ་དེའི

ཞ ཤེར་

༄། །ཐམས་ཅད་པས་སག།ཞེན་ཏུ་ཕུང་ངེ་མི་པ་རྗོད་པ་ར་བྱ་བྱའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཕྱུང་དུ་བྱིས་པ་ར་དེ་ཚོ་ར་སམ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉིང་ངེ།ཞེན་ཤྲི་ཕྱུ་དོ་ལ་བཙན་ཕོགས་པ་སྐྱུ་ངེ་ཅིག།

དཀོར